

Gemeente
Hillegom



Programmarekening 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Rekening in één oogopslag	5
Leeswijzer	8
Programmaplan.....	10
Programma 1 Samenleven.....	10
Programma 2 Leefomgeving	40
Programma 3 Bedrijvigheid	74
Programma 4 Bestuur en ondersteuning.....	85
Algemene dekkingsmiddelen.....	104
Paragrafen	110
Paragraaf Lokale heffingen	110
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	117
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	121
Paragraaf Financiering	131
Paragraaf Bedrijfsvoering	138
Paragraaf Verbonden partijen	142
Paragraaf Grondbeleid	156
Paragraaf Open overheid	165
Paragraaf Opvang ontheemden	166
Financiële jaarrekening	168
Balans	169
Totaaloverzicht resultaat per programma	171
Waarderingsgrondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	172
Toelichting op de balans	177
Toelichting op de programma's	190
Overzicht van incidentele baten en lasten	220
Structureel evenwicht.....	225
Rechtmatigheidsverantwoording	226
Controleverklaring accountant.....	228
Bijlage 1: SISA-verantwoording	229
Bijlage 2: Overzicht investeringskredieten	266
Bijlage 3: Wet Normering Topinkomens	283
Bijlage 4: Overzicht mutaties van de reserves.....	284

Bijlage 5: Overhevelingen	286
Bijlage 6: Risico-inventarisatie	288
Bijlage 7: Overzicht baten en lasten per taakveld	292
Bijlage 8: Monitor Rekenkameronderzoek.....	299

Voorwoord

2025 was een jaar van afronding én vooruitkijken. Met deze jaarstukken sluiten we niet alleen het boekjaar af, maar ook een volledige raadsperiode. Het is daarmee een moment om terug te blikken op wat we samen hebben bereikt – en tegelijk de basis te leggen voor wat nog komt. Het uitvoeringsprogramma uit het coalitieakkoord 'Met trots vooruit' bleef ook dit jaar richtinggevend voor onze keuzes en inzet.

De afgelopen raadsperiode stond in het teken van veerkracht. Hillegom heeft laten zien dat we als gemeente kunnen schakelen als het nodig is. Tijdens de energiecrisis ondersteunden we inwoners die dat het hardst nodig hadden. En direct na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne organiseerden we opvang voor ontheemden. Deze momenten benadrukken de kracht van onze gemeenschap en de betrokkenheid van velen.

We hebben ook gebouwd aan een vitaal, toegankelijk en toekomstbestendig Hillegom. De positieve evaluatie van de pilotwijken 'Zorgzame Buurten' laat zien dat samenwerking dichtbij huis werkt. Het succes van ontmoetingsplek Het Stekkie kreeg navolging met een nieuwe creatieve ontmoetingsplek aan het Heemplein. Op het gebied van wonen hebben we een belangrijke stap gezet met een nieuwe koersnotitie, passend bij veranderende wetgeving en de uitdagingen op de woningmarkt. Met 578 nieuwe woningen in deze raadsperiode hebben we resultaat geboekt, maar de druk op de woningmarkt blijft onverminderd hoog.

Tegelijkertijd staan we voor grote opgaven. De energietransitie en klimaatadaptatie vragen om ruimte en slimme keuzes, zowel boven- als ondergronds. In onze economie bleven we investeren in verbinding en levendigheid. Evenementen zoals de Bollen4daagse en Vier de Lente trokken bezoekers van binnen en buiten en dragen bij aan een bruisend Hillegom.

Financieel sluiten we 2025 solide af, met een positief resultaat van € 6 miljoen. Als gemeente staan we er financieel goed voor, maar tegelijkertijd vraagt dit om zorgvuldige keuzes richting de toekomst. Het resultaat is onder andere te danken aan besparingen binnen de WMO, een lagere inzet van jeugdbudgetten en bijdragen van werkende Oekraïense vluchtelingen. We zien ook dat nieuwe werkwijzen en systemen soms leiden tot voorzichtige ramingen.

Tot slot spreken wij onze grote waardering uit voor iedereen die zich inzet voor Hillegom: onze ambtelijke organisatie, de vele vrijwilligers en maatschappelijke partners. Bovenal danken wij onze inwoners voor hun betrokkenheid en vertrouwen. Samen bouwen we verder aan een Hillegom waar het goed wonen, werken en leven is.

College van burgemeester en wethouders

Rekening in één oogopslag

Inleiding

In de Programmarekening 2025 doen wij verslag van de activiteiten en bereikte resultaten van ons college in 2025. Uitgangspunt van onze verantwoording is de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2025 en de wijzigingen daarop die door de raad zijn goedgekeurd in de Tussentijdse rapportage, Slotwijziging en losse besluiten.

De rekening in één oogopslag geeft op hoofdlijnen inzicht in de financiële resultaten over het gevoerde beleid in 2025. Daarnaast geeft de rekening ook de belangrijkste financiële trends weer, waaronder de ontwikkeling van het resultaat en de financiële kengetallen. Voor een gedetailleerd inzicht in de beleidsprestaties en de bijbehorende financiën verwijzen wij u naar de programma's.

Totaal resultaat

Het jaar 2025 sluiten we af met een positief resultaat van € 6 miljoen (in 2024 € 3,8 miljoen positief). Bij de Slotwijziging 2025 werd een positief resultaat geraamd van afgerond € 1,2 miljoen. Het verschil tussen het geraamde en werkelijke resultaat is afgerond € 4,8 miljoen.

Programma (x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Gewijzigde Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Vershil Jaarr. t.o.v. Begr. 2025
1. Samenleven	-24.126	-27.201	-28.443	-26.619	1.824
2. Leefomgeving	-9.802	-10.040	-9.921	-7.546	2.375
3. Bedrijvigheid	-767	-997	-868	-860	8
4. Bestuur	-3.114	-2.707	-2.744	-3.245	-501
5. Alg. dekkingsmiddelen	41.594	41.059	43.205	44.278	1.073
Resultaat	3.785	114	1.229	6.009	4.780

+ = voordelig, - = nadelig

Het positieve verschil van € 4,8 miljoen tussen het begrote en werkelijk resultaat heeft op hoofdlijnen de volgende oorzaken:

+ = voordelig, - = nadelig

(x € 1.000)	2025
Begroting na wijzigingen	1.229
<i>Effecten jaarrekening:</i>	
Realisatiestimulans	1.764
Bijdrage aan ISD	981
Noodopvang Oekraïne	574
Pensioenvoorziening (voormalig) wethouders	- 500
Bijdrage aan HLTsamen	373
Toerekening uren	299
Onderhoud wegen	287
Omgevingsvergunningen	232
Kosten elektriciteit- en gasverbruik	201
Overige	568
Totaal effect	4.780
Resultaat 2025	6.009

- Inkomsten subsidie Realisatiestimulans (€ 1.764.000)

Realisatiestimulans is een specifieke uitkering waarmee het Rijk gemeenten wil stimuleren bij het realiseren van betaalbare woningen. Gemeenten krijgen een bedrag van € 7.000 voor iedere betaalbare woning waarvan de bouw is gestart in het verantwoordingsjaar. Voor 252 betaalbare woningen is de eerste paal geslagen in Hillegom. Deze regeling loopt nog tot 2029.

Deze regeling is medio november 2025 aangekondigd en is daardoor niet meer opgenomen in de begroting 2025.

- Lagere bijdrage aan ISD (€ 981.000)

De afrekening van de ISD over 2025 bedraagt € 981.000 positief.

Dit wordt veroorzaakt door lagere uitgaven aan WMO, zoals Hulp bij Huishouden en Begeleiding.

Daarnaast dragen vluchtelingen uit Oekraïne met een baan of eigen inkomsten maandelijks bij aan de kosten van hun opvang, maar deze inkomsten zijn niet meegenomen in de ISD-begroting 2025. De persoonsgebonden budgetten Jeugd waren in 2025 ten onrechte hoger begroot waardoor ook deze kosten ruim binnen de begroting blijven.

- Lagere uitgaven in 2025 Transitiekosten en Crisis noodopvang Oekraïne (€ 574.000)

Lagere uitgaven door de verkoop van 14 chalets van de noodopvang Oekraïners (€ 185.000) en lagere uitgaven (€ 389.000). Zie paragraaf opvang ontheemden.

- Hogere storting Pensioenvoorziening (voormalig) wethouders (- € 500.000)

Wethouders bouwen hun pensioen op via de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA). Momenteel worden deze aanspraken gemoderniseerd en overgedragen naar pensioenfonds ABP. In de voorbereiding van de overgang naar het ABP is de overdrachtswaarde berekend. Dit heeft geleid tot een hogere storting in de voorziening wethouderspensioenen van € 500.000.

- Lagere bijdrage aan HLTsamen (€ 373.000)

De lagere bijdrage aan HLTsamen wordt met name veroorzaakt door lagere personeelskosten (€ 373.000). In 2025 zijn stappen gemaakt in de verdere beheersing van deze kosten, door middel van de invoering van een verplichtingenadministratie en een personeelsmonitor. Het is een leerproces, waarbij in 2025 geconstateerd moet worden dat beheersingsmaatregelen hebben geleid tot een te voorzichtige inschatting van de budgetruimte wat uiteindelijk een overschrijding tot gevolg heeft. Daarom wordt ook in 2026 ingezet op meer grip op de budgetten, inclusief betere eindejaar prognoses.

- Toerekening uren (€ 299.000)

Er worden jaarlijks meer ambtelijke uren (in €'s) toegeschreven aan projecten, investeringen en anterieure overeenkomsten. Deze uren toerekenen aan projecten komen ten gunste van het resultaat.

- Lagere uitgaven onderhoud wegen (€ 287.000)

Door een nieuwe aanbesteding voor het onderhoud van wegen hebben we in het eerste half jaar alleen asfalterings opdrachten kunnen uitzetten. De uitvoerder voor elementenverhardingen had slechts beperkte capaciteit. In het tweede half jaar zijn veel van de werkzaamheden verricht. We verwachten in 2027 het volledige budget in te zetten voor het onderhoud van de wegen.

- Hogere inkomsten omgevingsvergunningen (€ 232.000)

De inkomsten uit bouwleges vallen hoger uit dan geraamd. Na de slotwijziging zijn nog 4 grote bouwvergunningen verstrekt waar eerder van werd verwacht deze pas in 2026 te verstrekken.

- Lagere uitgaven elektriciteit- en gasverbruik (€ 201.000)

De uitgaven energieverbruik van de openbare verlichting en het gemeentehuis zijn op begrotingsbasis te hoog ingeschat. Vanaf de begroting 2026 zullen deze uitgaven worden bijgesteld. De energieprijzen zijn in de loop van 2025 flink gedaald. Dat blijkt ook uit de Energiemonitor van de Autoriteit Consument & Markt (ACM). In de begroting 2026 zullen deze kosten worden verlaagd.

Voor een uitgebreide analyse van het resultaat per programma verwijzen we naar het hoofdstuk "Toelichting op de programma's".

Leeswijzer

Inleiding

De inrichting van de programmarekening wordt door het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voorgeschreven en bestaat uit het programmaplan (jaarverslag) en de financiële jaarrekening.

Het beleidsgedeelte bestaat uit het programmaplan en de paragrafen. Het financiële gedeelte bestaat onder meer uit een totaaloverzicht van de lasten en baten en inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Programmaplan

Het door de raad vastgestelde **programmaplan** geeft de volgende programma-indeling:

1. Samenleven
2. Leefomgeving
3. Bedrijvigheid
4. Bestuur en ondersteuning

Gevolgd door het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

Met deze indeling van de programma's en de daarbinnen opgenomen thema's ontstaat een logische clustering van beleid, waarmee de integraliteit en programmasturing worden vergroot.

In elk programma wordt per thema inzicht gegeven in de te bereiken doelstellingen ("wat willen we bereiken?"). Vervolgens wordt middels de activiteiten ("wat gaan we daarvoor doen?") aangegeven op welke wijze we deze doelstellingen hebben bereikt.

In navolging van de Tussenrapportage is in deze jaarrekening ook het stoplichtenmodel doorgevoerd. De stoplichtaanduiding maakt in één oogopslag de stand van zaken van een actiepunt zichtbaar. De legenda van de stoplicht-aanduiding is als volgt:

Legenda stoplichtmodel	
Toelichting status	Statusicoon
Afgerond/ bestaand beleid wordt gecontinueerd.	
Vertraging met financiële consequenties of kan niet worden uitgevoerd.	
Vertraging zonder financiële consequenties.	
In uitvoering/ loopt volgens planning.	

Elk thema wordt afgesloten met de verplichte beleidsindicatoren. De beleidsindicatoren zijn verplicht voorgeschreven gegevens die een trend kunnen signaleren. Deze gegevens worden voornamelijk vanuit externe bronnen verkregen. Deze informatie is ook beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl.

Elk programma wordt afgesloten met het financiële overzicht "Wat mag het kosten?" In dit overzicht staan per taakveld de baten en lasten vermeld. Dit geldt ook voor de mutaties op de reserves. Alle lasten zijn negatief opgenomen en alle baten positief. In de tabellen waar de bedragen afgerond zijn op € 1.000 treft u mogelijk afrondingsverschillen in totaaltellingen aan. Na de vier programma's wordt inzicht gegeven in de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, de post onvoorzien en de vennootschapsbelasting.

Naast het programmaplan geven **de paragrafen** een totaaloverzicht van de in de diverse programma's opgenomen elementen, zoals de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen of Verbonden partijen. Wij gebruiken in de opzet de standaardindeling van het BBV.

Financiële jaarrekening

De jaarrekening bestaat onder meer uit de grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening, een totaaloverzicht van de lasten en baten inclusief toelichting, de balans inclusief toelichting, een overzicht van de investeringen, de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde lasten en baten per taakveld.

Programmaplan

Programma 1 Samenleven

Trends en ontwikkelingen 2025

Ook in 2025 stonden alle activiteiten in het programma Samenleven in het teken van de Maatschappelijke Agenda en van dienstverlening bij Burgerzaken. Dit betekent onder meer dat we steeds meer samen met de samenleving aan de ambities van de MAG werken en dat we zo goed mogelijk meten wat de acties bijdragen aan het realiseren van die ambities.

Maatschappelijke Agenda (MAG)

De Maatschappelijke agenda is de kapstok voor wat we doen. Overkoepelende thema's in 2025 waren onder meer normaliseren, bestaanszekerheid, kansengelijkheid en positieve gezondheid. In 2025 werkten we aan een eerste versie van de MAG-monitor. Hierin komen voor elk van de ambities in de MAG indicatoren die iets zeggen over hoe het met die ambitie gaat. Het is de bedoeling dat gegevens van de MAG-monitor worden opgenomen in de Kadernota en/of Programmabegroting 2027.

Ontwikkelingen Gemeenschappelijke Regelingen

In het kader van de heroverwegingen begin 2025 hebben de Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) binnen het sociaal domein flinke bezuinigingen doorgevoerd. Er is veel "lucht" uit de begrotingen gehaald, waarbij ook een duidelijk signaal is afgegeven dat er niet veel meer te bezuinigen over is. Mede daarom is het belangrijk om nog meer te kijken naar preventie en het voorveld, en kritisch te zijn op de noodzaak van hulp. Met Hecht is de taakdialoog richting bezuinigingen vanaf 2026 afgerond. Dit levert afgestemde bezuinigingen op.

Realiseren van de ambities van GALA/IZA

Deze regelingen maken het mogelijk meer in samenhang in te zetten op preventie en de zorgtransformatie. Het gaat hierbij om bundeling van geldstromen. Op regionaal en lokaal niveau werden er diverse activiteiten opgezet.

Er werden in 2025 ook verdere stappen gezet in de Ketenaanpakken, zoals valpreventie. En er werden voorbereidingen getroffen voor de invoering van het AZWA: het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord.

Het Rondje Hillegom is verder verrijkt. Daarmee wordt het makkelijker voor inwoners om in beweging te komen en elkaar al bewegend te ontmoeten.

Brede welzijnsorganisatie

Een verkenning naar een brede welzijnsorganisatie voor Hillegom en Lisse leidde eind 2024 tot de keuze van beide colleges voor het scenario waarin Welzijnskompas opgaat in Welzijnskwartier. In 2025 ging deze nieuwe brede welzijnsorganisatie van start. Met deze stap wordt gewerkt aan een verbeterde welzijnsstructuur die beter aansluit bij de behoeften van de inwoners.

Samenwerkingsverband Wonen, Welzijn en Zorg

In 2025 werden de pilotwijken Zorgzame Buurten geëvalueerd. De betrokken partijen zijn positief over de resultaten en willen ook in de rest van de gemeente gaan werken aan zorgzame buurten, onder meer met laagdrempelige ontmoetingsplekken, sterke lokale gemeenschappen en het stimuleren van bewonersinitiatieven. Daarnaast werd het onderwerp Wonen, Welzijn en Zorg opgenomen in het concept-Volkshuisvestingsprogramma van de gemeente.

Vanwege het succes van de laagdrempelige ontmoetingsplek Het Stekkie werd in de zomer van 2025 een nieuwe creatieve ontmoetingsplek geopend: Heemplein.

Werkcentrum

Het Werkcentrum is hét loket voor inwoners en werkgevers uit de regio met vragen over werk, scholing en loopbaan.

Inwoners en werkgevers van de arbeidsmarktregio Holland Rijnland kunnen sinds 1 juli terecht bij het Werkcentrum voor al hun vragen over werk, (om)scholing, loopbaanontwikkeling en personeel. Het centrum biedt persoonlijke ondersteuning aan werkenden, werkzoekenden én werkgevers: laagdrempelig, dichtbij en in samenwerking met gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. De deelnemende gemeenten zijn: Alphen aan den Rijn, Katwijk, Lisse, Oegstgeest, Hillegom, Leiden, Nieuwkoop, Teylingen, Kaag en Braassem, Leiderdorp, Noordwijk en Zoeterwoude.

In HLT is een Werkcentrum geopend in de bibliotheek in Lisse.

Jongeren en schulden

Via het programma Get a Grip van Humanitas werd in 2025 gestart met het aanbieden van hulp bij geldzaken voor jongeren tussen de 16 en 24 jaar.

Jeugdhulp

In 2025 is de nieuwe Verordening jeugdhulp vastgesteld en heeft een regionale bestuurlijke taskforce keuzes voorbereid voor het verminderen van de druk op de jeugdzorg. In 2025 werd hard gewerkt om deze keuzes te implementeren. Omdat de kosten nog steeds blijven stijgen, is eind 2025 aanvullend hierop binnen de HLT-gemeenten een start gemaakt met een nieuw Programmaplan Jeugd dat samen met alle betrokken partijen moet zorgen voor meer grip op de kosten.

Het aantal uren voor de praktijkondersteuner jeugd werd in 2025 uitgebreid en de pilot schooljongerenwerk op het Fioretti College is verlengd.

Onderwijskansenbeleid

Het onderwijskansenbeleid is geëvalueerd. De conclusies van het rapport zijn verwerkt tot actiepunten voor de werkgroepen van de Lokale Educatie Agenda (LEA). De LEA-werkgroepen stimuleren de samenwerking tussen verschillende partijen in de gemeente. Doel is het versterken van het aanbod van voorschoolse educatie (VE) voor alle kinderen met een ontwikkelachterstand. In 2025 is een nieuwe subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie vastgesteld. Voor het leerlingenvervoer binnen de regio is in 2025 een nieuw contract afgesloten en een nieuwe contractmanager gestart om meer te kunnen sturen op kostenbeheersing en kwaliteit.

Integrale toegang: Stichting Voor ieder1

In 2025 werd Voor ieder 1 een zelfstandige stichting en werd invulling gegeven aan duurzame inrichting van lokale teams.

Vitaliteit

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Onze inwoners investeren levenslang in hun positieve gezondheid en een actieve levensstijl.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We faciliteren inwoners om hun initiatieven mogelijk te maken.	Onze netwerkorganisatie Healthy Hillegom organiseerde met behulp van het activiteitenbudget diverse initiatieven en evenementen. We ondersteunden ideeën van verenigingen en inwoners die zelf een activiteit of evenement opzetten.	
A2	We monitoren, sturen op en rapporteren over de taken die zijn belegd bij de verschillende uitvoeringspartners.	Buurtsportcoaches leverden elk kwartaal een rapportage aan. Hiermee stuurden we op de behaalde resultaten.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De gezonde keuze is de makkelijke keuze.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	Met onze partners werken we aan het leefstijlakkoord 'Healthy Hillegom'.	De combinatiefunctionarissen (o.a. buurtsportcoach, JOGG*-regisseur) werkten vanuit het uitvoeringsprogramma aan de gezamenlijke doelstellingen. <i>*Jongeren op Gezond Gewicht</i>	
B2	We voeren het lokale plan van aanpak voor het 'Gezond en Actief Leven Akkoord' (GALA) uit.	De uitvoering van het Plan van Aanpak GALA Hillegom verliep volgens planning. De samenwerkingsstructuur van Healthy Hillegom is verder versterkt en meer partners werken integraal samen binnen de ketenaanpakken en focusthema's, zoals mentale weerbaarheid bij kinderen en jongeren. De focus bleef op het versterken van de sociale basis, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het verbinden van het sociaal, fysiek en medisch domein. In 2026 staat borging centraal als laatste jaar van dit plan van aanpak.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We investeren in een fysieke en sociale omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	Het huidige voorzieningenniveau sluit aan op de behoefte van onze inwoners.	De Vosse kende een succesvolle verlengde openstelling. Dit krijgt een vervolg in 2026.	●
C2	We stimuleren bij het ontwikkelen van sportvoorzieningen het multifunctionele gebruik.	De start van Huis van Sport in Hillegom bood vele sportverenigingen en maatschappelijke organisaties huisvesting, waardoor multifunctioneel gebruik toenam.	●
C3	Samen met onze partners realiseren en ondersteunen we sportieve routes in de openbare ruimte.	De activering van het Rondje Hillegom verliep succesvol. De routes worden actief gebruikt voor bewegen, ontmoeten en ontspanning. In samenwerking met partners en inwoners werkten we aan verdere optimalisatie.	●
C4	In de omgevingsvisie staan onze doelen voor een gezonde leefomgeving.	De doelen voor een gezonde leefomgeving zijn opgenomen in de omgevingsvisie.	✓

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Kinderen en volwassenen kunnen kennismaken en meedoen met diverse vormen van expressie, culturele uitingen, kunnen elkaar ontmoeten en deelnemen aan cultuur.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	Samen met onze culturele en maatschappelijke partners bieden wij onze inwoners een gevarieerd cultureel aanbod.	Wij verleenden diverse eenmalige en jaarlijkse subsidies, zoals Hillegom Romantique, Cultureel Najaar, Montmartre.	●
D2	Basisscholen kunnen deelnemen aan Programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028 en Verwonder om de Hoek. Wij gaan met de scholen in gesprek over hoe dit laagdrempelig en lokaal vorm te geven.	Op 26 maart en 5 november 2025 organiseerden we culturele avonden met culturele en maatschappelijke partners.	●
D3	We starten op minimaal twee locaties met trajecten om te komen tot nieuwe beeldende kunst in de buitenruimte.	In april plaatsten en onthulden wij een kunstwerk in het Julianapark. Wij selecteerden voor de kunstopdrachten Tuindorp en het Jozefpark kunstenaars die in 2026 een schetsontwerp gaan maken.	●

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Hecht Hollands Midden	Sportsupport Sportfondsen Hillegom Stichting De Zanderij Sportaanbieders Sportservice Zuid-Holland Healthy Hillegom Culturele organisaties Cultuurhistorische verenigingen Stichting Cultuurbeleving Hillegom Bibliotheek Zuid-Kennemerland Cultuureducatiegroep Kunstgebouw Kunstenaars Kunstcommissie De Hillegomse Muziekschool Welzijnskompas Welzijnswartier The Pando Network Wijksamenwerkingsverband Hillegom Provincie Zuid-Holland Gemeenten Regio Hollands Midden

Zorg voor elkaar

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Inwoners zijn verantwoordelijk voor hun buurt.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We moedigen buurtinitiatieven aan, bijvoorbeeld met onze contactfunctionaris en wijkavonden.	Er zijn verschillende activiteiten georganiseerd om de samenhang in buurten te versterken. Dit gebeurde vanuit de Buurtkrachtactie, samen met maatschappelijke partners. Voorbeelden zijn de kerstboomactie, het mozaïekproject en Burendag. In samenwerking met het buurtteam Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) zijn acties opgezet. De Buurtbakkies hebben daarnaast gezorgd voor meer contact tussen bewoners. Het programma WWZ is in 2025 geëvalueerd.	
A2	We stimuleren samenwerkingen tussen inwoners, verenigingen en	De samenwerking tussen inwoners, verenigingen en sociaal ondernemers	

	sociaal ondernemers in de wijk.	wordt gestimuleerd. Dit wordt gedaan via initiatieven zoals Stekkie, dat bewoners en organisaties samenbrengt. Binnen het programma Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) is actief samengewerkt met partners om buurtinitiatieven te ondersteunen.	
--	---------------------------------	--	--

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Inwoners kijken naar elkaar om en doen mee naar vermogen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We faciliteren en stimuleren buurtwerk, gericht op elkaar kennen en naar elkaar omzien.	De overgang tussen twee welzijnsorganisaties is gerealiseerd, wat heeft geleid tot een herevaluatie van de inzet in de gemeente.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Jong en oud voelt zich prettig en veilig in de wijk en op straat.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We zetten outreachend jongerenwerk in.	Jongerenwerkers zijn actief buiten het jongerencentrum. Zij zijn aanwezig op sportclubs, scholen en op plekken op straat waar jongeren samenkomen. Dit zorgde ervoor dat jongerenwerkers snel konden anticiperen op problemen die speelden onder de jeugd.	
C2	We zetten de ervaringen uit het uitvoeringsprogramma maatschappelijke zorg 'Omzien naar elkaar' in om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren.	Onder andere is de training Mental Health First Aid ingezet om de kennis van het maatschappelijk voorveld te versterken op het gebied van maatschappelijke zorg.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Minder mensen voelen zich eenzaam.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We voeren het plan 'Lokale aanpak eenzaamheid' uit in samenwerking met maatschappelijke partners en werken aan de doorontwikkeling van de aanpak van eenzaamheid.	De advertentiecampaigned Eenzaamheid is afgerond. Doorontwikkeling wordt in het komende jaar opgepakt met de Welzijnsorganisatie.	

D2	We faciliteren en stimuleren laagdrempelige ontmoeting. Daarbij maken we gebruik van (bestaande) buurtkamers en ontmoetingsplekken.	In 2025 opende de algemene voorziening Heemplein. Hiermee zijn er nu twee algemene voorzieningen in Hillegom.	
----	---	---	---

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De draagkracht en draaglast van mantelzorgers zijn in balans.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	We ondersteunen mantelzorgers met informatie en advies, begeleiding en hulp op maat via de Adempauzeregeling.	Dit is een continu proces dat wordt uitgevoerd door Welzijnswartier.	
E2	We werken samen met het zorgkantoor, zorgorganisaties en andere gemeenten om de mogelijkheden voor respijtzorg verder te verbeteren.	Er mogelijkheden worden ontdekt om respijtzorg verder te verbeteren. Respijtzorg kan worden ingezet via de Adempauzeregeling. Daarnaast biedt Welzijnswartier doorlopende ondersteuning aan mantelzorgers. De cursus Beter Thuis met Dementie wordt voortgezet.	
E3	We bevorderen signalering, doorverwijzing en aandacht voor mantelzorgers bij maatschappelijke partners.	De uitvoering en ondersteuning van mantelzorgers is door Welzijnswartier overgenomen. Er is een lunch georganiseerd waar mantelzorgers hun ervaringen en zorgen konden delen. Deze bijeenkomst heeft waardevolle inzichten gegeven in wat er speelt in hun dagelijks leven.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Mantelzorgers en vrijwilligers weten zich gesteund door de gemeente.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
F1	We waarderen mantelzorgers met het mantelzorgcompliment.	Nadat Welzijnswartier de enquête heeft uitgevoerd, kan de evaluatie verder opgepakt worden.	
F2	We werken aan een actieve participatie van mantelzorgers bij de beleidscyclus.	Er is input opgehaald bij mantelzorgers, onder andere tijdens een bijeenkomst waar zij hun ervaringen en behoeften konden delen. De opbrengsten worden door de nieuwe welzijnsorganisatie meegenomen in de ondersteuning voor mantelzorgers.	

F3	We waarderen vrijwilligers door het uitreiken van vrijwilligersprijzen.	De uitreiking vond plaats via de Hillegomse Hangkous.	✓
F4	We zorgen voor begeleiding naar vrijwilligerswerk en ondersteunen vrijwilligersorganisaties. We verbinden vraag en aanbod.	Dit is een continu proces dat o.a. wordt uitgevoerd door Welzijnskwartier. In Hillegom kunnen vrijwilligersorganisaties via de gemeente een waarderingssubsidie aanvragen als blijkt van waardering voor hun inzet, verschillende organisaties hebben een waarderingssubsidie ontvangen.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Formele en informele zorg werken beter samen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
G1	We stimuleren programmaoverstijgende samenwerking en brengen partijen bij elkaar.	Binnen de samenwerking Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) wordt met verschillende organisaties programmaoverstijgend samengewerkt aan de strategische doelen: prettig wonen, sterke gemeenschap en passende zorg.	●
G2	We ondersteunen en stimuleren initiatieven om informele zorg te normaliseren.	Binnen de samenwerking Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) wordt met verschillende organisaties programmaoverstijgend samengewerkt aan de strategische doelen: prettig wonen, sterke gemeenschap en passende zorg. Vanuit deze samenwerking worden ook (inwoners)initiatieven gesteund die informele zorg normaliseren.	●

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
ISD Bollenstreek GR KDB (Provalu) HECHT Hollands Midden (GGD) Holland Rijnland Regionaal Bureau Leerplicht (onderdeel van Holland Rijnland)	Onderwijsveld CJG Voor ieder 1 HOZO Stichting MEE eerstelijnszorg: huisartsen, fysiotherapie, logopedisten Kinderopvangorganisaties Informele organisaties: kerken, Rode Kruis, De

	Zonnebloem, Humanitas Bedrijfsleven Sportaanbieders, sportstichtingen, Combibrug, Welzijnswartier Stichting Present TWO Jeugdhulp en aanbieders Jeugdhulp Culturele organisaties en verenigingen, basisscholen, Bibliotheek Bollenstreek, kunstenaars, kunstcommissie, Cultuureducatiegroep, Kunstgebouw, historische verenigingen
--	--

Werk en inkomen

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Zo veel mogelijk inwoners zijn in staat in hun eigen inkomen te voorzien.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We starten met de implementatie van de meerjarenvisie van Provalu.	De implementatie is met enige vertraging gestart en loopt door in 2026.	
A2	We starten met de ontwikkeling van Werkcentrum Holland Rijnland.	In Q2 sloot het Werkcafé in Teylingen. Daarvoor in de plaats opende een nieuw Werkcentrum in de bibliotheek van Lisse.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Inwoners hebben de basisvaardigheden om te kunnen werken en meedoen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We starten met Lekker Fit voor sociale activering en het versterken van de basisvaardigheden.	We rondten het eerste jaar van Lekker Fit succesvol af. 38 inwoners zijn gestart. Er was succesvolle uitstroom naar Provalu, vrijwilligerswerk, tegenprestatie en betaald werk. Deelnemers ervaren een groter sociaal netwerk, meer structuur en toegenomen zelfvertrouwen.	
B2	We zorgen voor een voldoende en volwaardige bibliotheek, waar inwoners kunnen lezen, leren, ontwikkelen, ontmoeten en in aanraking komen met cultuur.	De bibliotheek voldeed aan haar taken. We deden een onderzoek naar wat er komt kijken bij een eventuele overstap van uitvoerende organisatie. In 2026 volgt hierop een besluit.	
B3	Met het Taalpact zorgen we ervoor dat organisaties en hulpverleners laaggeletterdheid signaleren en	In 2025 startte de Taalpactondersteuner. Haar belangrijkste taken zijn het uitbreiden	

	doorverwijzen naar taalonderwijs.	van het netwerk en het onder de aandacht brengen van het aanbod van het Taalpact. Vooral onder de pijlers 'Voorkomen van laaggeletterdheid' en 'Gezondheid en welzijn' sloten nieuwe partners aan. Zij namen deel aan trainingen aangeboden vanuit het Taalpact. Half oktober vond de netwerkbijeenkomst plaats in Oegstgeest.	
B4	We bieden formeel en informeel taalonderwijs aan voor inwoners met laaggeletterdheid.	TopTaal en Bibliotheek Bollenstreek boden (digi)taalonderwijs aan. Zij organiseerden voor laaggeletterde inwoners trajecten bij Provalu. Holland Rijnland deed in oktober een aanvraag voor het Leven Lang Ontwikkelen Collectief. De mogelijke gunning van de aanvraag vindt plaats op 29 januari 2026.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Hulp voor inwoners met geldzorgen is toegankelijk en effectief.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We maken de minimaregelingen beter vindbaar en het aanvraagproces eenvoudiger.	We maakten de minimaregelingen beter vindbaar door inwoners actief via brief, social media, gemeenteberichten en relevante samenwerkingspartners doorlopend te wijzen op het beschikbare aanbod. Ook sloten we aan bij landelijke campagnes. Het vereenvoudigen van het aanvraagproces blijft een opgave, omdat de minimaregelingen verschillen in inkomensnorm en uitvoeringspartner.	
C2	We brengen de minimaregelingen onder de aandacht in het netwerk en via communicatiecampagnes.	Inwoners met een laag inkomen die bekend zijn, ontvingen een brief over de aanpak energiearmoede. We sloten aan bij landelijke campagnes van het Jeugdfonds Sport en Cultuur én Geldfit.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Het aantal inwoners dat leeft op of onder de armoedegrens neemt af.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We zetten in op het vergroten van het bereik van de minimaregelingen, waardoor het besteedbaar inkomen toeneemt.	Het vergroten van het bereik van minimaregelingen zetten we voort door communicatiecampagnes, social media, gemeenteberichten en brieven. Bezoekers van de Voedselbank ontvingen tijdens de Dag van de Armoede HLT-bonnen in hun voedselpakket. Bij de bonnen zat een brief met informatie over minimaregelingen.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Het aantal inwoners met problematische schulden neemt af.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	We signaleren problematische schulden bij inwoners zo vroeg mogelijk.	Door de inzet van vroegsignalering zijn betalingsachterstanden gesignaleerd. Afhankelijk van de hoogte van de betalingsachterstand of meervoudige signalen is een huisbezoek afgelegd. In 2025 sloot SchuldHulpMaatje aan als partner die samen met de ISD Bollenstreek en Humanitas op deze signalen reageert.	
E2	We bieden laagdrempelige en passende schuldhulpverlening.	Naast de formele schuldhulpverlening van de ISD Bollenstreek, was het voor inwoners mogelijk om anoniem en laagdrempelig hulp te ontvangen via Geldfit. Geldfit hielp inwoners met persoonlijk advies en/of tips.	
E3	We zetten extra in op het voorkomen van schulden bij jongeren. Als er al schulden zijn bieden we hulpverlening die aansluit bij de leefwereld van jongeren.	In 2025 startte de pilot Get a Grip van Humanitas. Get a Grip is er voor jongeren tot 27 jaar die vragen hebben of ondersteuning nodig hebben bij hun administratie, geldzaken en/of schulden. Het nieuwe beleidsplan Schuldhulpverlening is in 2025 niet vastgesteld. In het plan brengen we extra focus aan op hulpverlening aan jongeren.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel Inwoners met weinig geld kunnen meedoen aan de samenleving.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
F1	Inwoners met weinig geld kunnen meedoen aan sport en cultuur.	Inwoners met weinig geld deden mee aan sport en cultuur door de regeling van het Volwassenenfonds Sport en Cultuur en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. In de inwonersbrief over het Jeugdfonds Sport en Cultuur wezen wij inwoners ook op de sport- en cultuurregeling voor volwassenen. Het Zomerzwemmen bij de Vosse, voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen, vond ook dit jaar plaats.	
F2	Voor inwoners met weinig geld zijn er regelingen voor noodzakelijke kosten om te kunnen meedoen.	Ook in 2025 was het voor inwoners mogelijk om een tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten te krijgen. Dit kon via de Bijzondere Bijstand of het Noodfonds.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel Nieuwkomers integreren snel en krijgen hulp om mee te kunnen doen aan de samenleving.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
G1	We bieden taalonderwijs aan statushouders. Voor iedere statushouder zetten we een passende leerroute in.	Naast de wettelijk verplichte inburgeringstrajecten startten we met trajecten bij de Universiteit Leiden en Hogeschool Leiden en online inburgeringstrajecten.	
G2	We begeleiden zo veel mogelijk statushouders naar de arbeidsmarkt. Deze module bestaat uit een theoretisch deel en een praktijkdeel.	We startten met de uitbreiding van de arbeidsmarktoriëntatie en toeleiding van statushouders via Provalu naar werk.	
G3	VluchtelingenWerk zorgt voor goede maatschappelijke begeleiding. Op die manier zorgen we dat zo veel mogelijk statushouders meedoen aan alle onderdelen van de samenleving.	We hebben concrete afspraken gemaakt over de taken van Vluchtelingenwerk, de bijbehorende subsidiëring en hun rapportages.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Bureau Leerrecht (onderdeel van Holland Rijnland) ISD Bollenstreek GR KDB (Provalu) Hecht Hollands Midden Holland Rijnland	Onderwijsveld CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) Voor ieder 1 Kinderopvangorganisaties Bedrijfsleven Sportaanbieders, sportstichtingen en onderwijs Welzijnskompas Welzijnswartier Stichting Leergeld Jeugdfonds Sport & Cultuur Volwassenenfonds Sport & Cultuur Humanitas Nederlandse Schuldhulproute (Geldfit) SchuldHulpmaatje SOZ en aanbieders Jeugdhulp Culturele organisaties en verenigingen, basisscholen, Bibliotheek Bollenstreek, kunstenaars, kunstcommissie, Cultuureducatiegroep, Kunstgebouw, historische verenigingen PRO/VSO -scholen MBO Rijnland Vluchtelingenwerk Nederland

Opgroeien en opvoeden

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Ouders zijn samen met hun netwerk voldoende toegerust voor de opvoeding van hun kind.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We stimuleren maatschappelijke partners om met de inwoner het gesprek te voeren over de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden, het gezin en netwerk en voorliggende voorzieningen. Er wordt gewerkt vanuit het principe zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.	Via de jeugdgezondheidszorg en Voor ieder 1 verkenden we verantwoordelijkheden en mogelijkheden van ouders en eigen netwerk. De Verordening Jeugdhulp onderschrijft dit proces.	
A2	Via laagdrempelige interventies, zoals Stevig Ouderschap, Nu Zwanger?! en Reset, ondersteunen we kwetsbare ouders in de eerste fase van het ouderschap.	Uitbreiding van interventies vond plaats met de komst van Homestart (Humanitas). Na het vertrek van Reset startte de oriëntatie op een passend alternatief.	
A3	We faciliteren laagdrempelige cursussen en bijeenkomsten voor ouders om hen te versterken in hun	Het cursusbureau van het Centrum voor Jeugd en Gezin bood een breed scala aan laagdrempelige cursussen en	

	opvoedersrol en onderlinge steun te stimuleren.	bijeenkomsten.	
A4	We ontwikkelen een collectief aanbod gericht op scheidingssituaties om het aantal vechtscheidingen te verminderen.	We verleenden subsidie aan Stichting Villa Pinedo, die zich inzet voor kinderen en jongeren met gescheiden ouders.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Kinderen groeien op in een gezonde en veilige omgeving.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We zetten met onze partners in op een sterke sociale basis en een effectief, preventief jeugdbeleid. Dat doen we door in netwerkoeverleggen 0-2 (Kansrijke Start), 2-12 en 12+ op basis van data en signalen uit de praktijk te komen tot actielijnen. We werken hierbij met het kwaliteitskompas.	Een nieuwe preventiecoördinator in Hillegom startte in november 2026. Alle preventiebijeenkomsten starten vanaf januari 2026 m.b.v. het Kwaliteitskompas.	●
B2	Het jongerenwerk stimuleert en helpt jongeren om positieve sociale contacten aan te gaan en te onderhouden.	Het jongerenwerk ondersteunt jongeren actief bij het opbouwen en onderhouden van positieve sociale contacten. Het aanbod sluit aan bij de vragen en behoeften van jongeren en bij de thema's die voor hen belangrijk zijn. Jongerenwerkers werken nauw samen met andere lokale partners om ervoor te zorgen dat jongeren kunnen opgroeien in een gezonde en veilige omgeving.	●
B3	We gaan door met de zorg- en veiligheidstafels.	We voerden regie op de zorg- en veiligheidstafels. Dit deden we door met netwerkpartners op het snijvlak van zorg en veiligheid algemene signalen te delen en individuele jongeren te bespreken. Daarmee voorkomen en verminderen we overlast en criminaliteit bij jongeren. We startten met een pilot signalenoverleg voor jonge nieuwkomers en ontwikkelden een netwerkkaart zorg en veiligheid van jonge nieuwkomers.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Kinderen kunnen zich optimaal ontwikkelen, via onder meer inclusieve kinderopvang, onderwijs en vrije tijd.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We voeren de ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek 2024-2028 uit, gericht op het versterken van de pedagogische basis. De speerpunten hierin zijn welbevinden en preventie, jeugdhulpverlening in de ondersteuningsstructuur van het onderwijs, doorgaande lijnen, inclusieve onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer. De acties pakken we op in werkgroepen zowel op Duin- en Bollenstreek niveau als lokaal, bijvoorbeeld via de Lokale Educatie Agenda (LEA). Als onderwijs en jeugdhulp trekken we samen op. De voortgang volgen we via het tweejaarlijkse regionale Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) voor bestuurders van gemeenten en samenwerkingsverbanden PO en VO en via een jaarlijkse werkconferentie.	Inzet op bredere regionale afstemming met de focus op een sterke pedagogische basis door samenwerking tussen onderwijs en gemeenten. In de 5 themawerkgroepen vertalen we gedeelde ambities naar praktische doelen en actie voor de Duin- en Bollenstreek.	
C2	Tweemaal per jaar organiseren we een lokaal Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de gemeente, schoolbesturen uit het funderend onderwijs en kinderopvangorganisaties. De daaronder hangende uitvoerende samenwerkingsstructuur bestaat uit Lokale Educatie Agenda werkgroepen waaraan verschillende partners uit het veld zoals onder meer de jeugdverpleegkundige, pedagogisch medewerker en onderwijspersoneel deelnemen. De actielijnen vanuit het preventienetwerk nemen we mee in de afspraken en aanpak.	Dit jaar organiseerden we in het voorjaar een lokaal OOGO en in het najaar een gezamenlijk HLT OOGO met ruimte voor de lokale ontwikkelingen.	
C3	In de regio werken we samen om voortijdig schoolverlaten te verminderen.	Het nieuwe regionale programma is klaar. Met ingang van 1 januari 2026 voeren we regionaal de nieuwe wet van School naar duurzaam werk uit om de overgang van jongeren (tot 27 jaar) van school naar een stabiele baan te verbeteren en voortijdig	

		schoolverlaten te beperken.	
C4	We bevorderen de onderwijskansen van alle kinderen door programma's zoals VoorleesExpress en Boekstart.	Het aantal aanmeldingen voor de VoorleesExpress bleef in 2025 achter. In 2026 zetten we meer in op bekendheid van de VoorleesExpress. Door onder andere aandacht aan de VoorleesExpress te geven in de directeurenoverleggen.	
C5	We versterken het aanbod van voorschoolse educatie (VE) voor alle kinderen met een ontwikkelachterstand.	Door uitval van de beleidsmedewerker VE en tijdelijke vervanging is dit onderwerp in mindere mate opgepakt. De prioriteit bij VE blijft de implementatie van de Peutermonitor. In kwartaal 4 is de werkgroep Doorgaande Lijn opgestart om de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs te versterken.	
C6	We stimuleren de taalontwikkeling van nieuwkomers in het basis- en voortgezet onderwijs door het regionaal aanbieden van nieuwkomersonderwijs.	Via de ISK en Taalklas De Wereld werd taalonderwijs aangeboden.	
C7	We organiseren leerlingen- en jeugdhulpvervoer voor kinderen waarbij ouders dit redelijkerwijs niet zelf kunnen organiseren. We stimuleren kinderen die gebruik maken van het taxivervoer om, wanneer dat kan, zelfstandig naar school te reizen.	Er zijn doorlopende afspraken waarin de aandacht voor zelfstandig reizen van de jeugdigen een constante factor is. Met de in Q4 aangeschafte OV-oefenpassen gaan scholen met leerlingen oefenen met zelfstandig reizen in het OV. In januari 2026 start een contractbeheerder. De klankbordgroep leerlingenvervoer startte met het werken met thema's en scholen zijn, naast ouders, nu ook onderdeel van de klankbordgroep.	
C8	We implementeren de nieuwe aanbesteding leerlingen- en jeugdhulpvervoer.	In het huidige schooljaar 2025-2026 ging het nieuwe contract in en het loopt naar tevredenheid. Aandachtspunt blijft voldoende instroom van nieuwe chauffeurs i.v.m. de krapte op de arbeidsmarkt.	
C9	We faciliteren en stimuleren het ondernemen van (sport) activiteiten in de vrije tijd.	In samenwerking met onze vitaliteitspartners werden diverse activiteiten georganiseerd, zoals Rondje Hillegom. Daarnaast wordt ingezet op verschillende ketenaanpakken, zoals kinderen naar gezond gewicht, waarnaar verwezen wordt naar het sport- en beweegaanbod.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De kwetsbare kinderen en gezinnen helpen we om hun leven weer in eigen hand te nemen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We faciliteren Voor ieder 1, die inwoners begeleidt naar zelfredzaamheid, verwijst indien nodig en regie voert over complexe hulpvragen.	De relatie tussen Voor ieder 1 (Vi1) en de gemeente is nauw. We stemmen af en wisselen signalen uit. De opbouw van de organisatie en de nieuwe invulling van de opdracht van Vi1 is in volle gang.	
D2	We volgen de principes van Stevige Lokale Teams en organiseren de toegangsorganisatie en de nieuwe meerjarenopdracht op basis van de Hervormingsagenda en het Toekomstscenario Kind en gezinsbescherming.	De meerjarenovereenkomst staat vast en de komende 6 jaar voeren we deze opdracht uit.	
D3	We bemiddelen in de jeugdhulpvraagstukken bij de huisarts door inzet van de Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd (POH-J) en voeren toenaderingsgesprekken met huisartsen en wijk Samenwerkingsverbanden.	Alle huisartsen hebben toegang tot inzet van de POH-J. De druk op de POH-J is hoog. In 2026 wordt de inzet van de POH-J voortgezet.	
D4	De aanbieders van specialistische jeugdhulp, Serviceorganisatie Zorg, het regionaal programma jeugdhulp en de lokale toegang werken aan collectief, normaliserend en beschikbaar aanbod. Daarnaast werken samenwerkingsverbanden onderwijs en jeugdhulp samen in het versterken van het continuüm onderwijs-jeugdhulp.	In 2025 zetten we hierin verschillende stappen. Via de beweging van individuele naar groepsgerichte jeugdhulp (collectiveren), stapjes in afbouw van de Buiten Budgettaire Route, de transitie van Voor ieder 1 en een nieuwe uitvoeringsovereenkomst Voor ieder 1. We werken nauw samen met het onderwijs voor Onderwijs Zorg Arrangementen (OZA) en Zorg Onderwijs Arrangementen (ZOA) en vanuit de werkgroepen Ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek (DBS).	
D5	We maken fundamentele keuzes rond de inrichting van het stelsel van jeugdhulp om passende hulp te kunnen bieden op een financieel houdbare wijze. Dit omvat onder meer de reikwijdte van jeugdhulp, inkoop en sturing op jeugdhulp.	De samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland stemden begin 2025 in met invoering van de Taskforcemaatregelenpakketten te beginnen met de pakketten 1 Basis op orde en 2 Lokale kracht en het aanstellen van een regionaal programmamanager. Vanaf 2025 stapten we over naar afrekenen op werkelijke jeugdhulpkosten (T0). Rond de zomer startte de regionaal	

		programmadirecteur. Vastgestelde prioriteiten binnen de Taskforcemaatregelen zijn: de herijkte regiovisie, wijzigingspakket Afbakening Reikwijdte Jeugdhulpplicht/aanpassen verordeningen Jeugdhulp, casusregie, werken met beschikkingen en het opleveren van een meerjarenprogrammaplan voor het regionaal beleidsprogramma. De regiovisie en het wijzigingspakket liggen begin 2026 voor besluitvorming voor. De overige prioriteiten werken we in 2026 nader uit.	
--	--	--	--

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Service Organisatie Zorg Holland Rijnland ISD Bollenstreek Hecht Hollands Midden Bureau Leerrecht (onderdeel van Holland Rijnland)	Voor ieder 1 Kinderopvang/aanbieders VE (Samenwerkingsverbanden) scholen Centrum voor Jeugd en Gezin Aanbieders preventie: Villa Pinedo, Ouders Inc, Marente, Brijder, GGZ Rivierduinen Kwadraad Stichting MEE Welzijnskwartier Praktijkondersteuners huisartsen Aanbieders jeugdhulp, jeugdbescherming en reclassering Noot leerlingenvervoer Ouderklankbordgroep leerlingenvervoer Sportaanbieders en verenigingen Politie Jeugd Preventie Team Veiligheidshuis Veilig Thuis Bibliotheek Zuid Kennemerland Woningbouwcorporatie STEK

Thuis als basis

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De woonomgeving is veilig, toegankelijk en leefbaar voor iedereen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We zetten in op een goed werkende zorg- en veiligheidsketen met goede samenwerking tussen de verschillende partners.	In 2025 organiseerden we meerdere bijeenkomsten tussen partners die onderdeel zijn van de keten om te werken aan de samenwerking.	
A2	We werken preventief aan een veilige omgeving door het vroegtijdig signaleren van overlast en zorgen.	We zetten opnieuw de wijk-GGD in die vroegtijdig signalen van onder andere politie en woningcorporatie oppakt.	
A3	Inwoners met zorgen over anderen of over de omgeving kunnen dit eenvoudig melden. We behandelen deze meldingen zorgvuldig.	Inwoners kunnen gebruikmaken van het meldpunt zorg en overlast. Deze meldingen worden besproken in het zorgnetwerkoverleg.	
A4	We faciliteren proactief inwonersinitiatieven met als doel om deze door de inwoners/buurt zelf duurzaam/structureel voort te zetten.	Dit is onderdeel van de opdracht aan Welzijnswartier en het werk van onze contactfunctionarissen. Vanuit de werkgroep Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) stimuleren we ook samen met verschillende partners inwonersinitiatieven. De werkgroep komt eens per maand samen. Concrete voorbeelden zijn de kerstbomenactie, Burendag, buurtbakkies, Buurtkracht en het bloemenmozaïek.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Er is voldoende aanbod verspreid over de wijken/kernen gericht op ontmoeting, daginvulling en vervoer er naartoe.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We realiseren samen met netwerkpartners passende ontmoetingsplekken in de wijk.	In het nieuwe gebouw van Stek (Olympia) zijn ontmoetingsplekken en een buurtkamer gerealiseerd.	
B2	We werken aan een fijnmazig netwerk van vrijwilligersvervoer	In Q4 is een subsidie verleend voor de aanschaf van twee elektrische voertuigen om inwoners te ondersteunen in hun vervoersbehoefte. Alle partners vanuit de WWZ kunnen gebruikmaken van deze voertuigen. Daarnaast kan er via Welzijnswartier en de ANWB gebruikgemaakt worden van	

		AutoMaatje.	
B3	We zorgen voor een goede vindbaarheid en toegankelijkheid van het aanbod.	Het aanbod is te vinden op Hillegom Online. Daarnaast heeft het Stekkie een overzicht van wat we aanbieden.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Inwoners kennen de mogelijkheden en nemen zelf de verantwoordelijkheid om zo zelfstandig mogelijk te kunnen blijven wonen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We zetten in op het vergroten van zelforganisatie en zelfregie wat betreft langer thuis blijven wonen.	Binnen de samenwerking Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) wordt met verschillende organisaties programmaoverstijgend samengewerkt aan de strategische doelen: prettig wonen, sterke gemeenschap en passende zorg. Vanuit deze samenwerking zijn afspraken gemaakt rondom langer thuis wonen.	●
C2	We zetten in op passende woningen voor elke doelgroep. Bij zorgbehoefte maken we samen met de inwoner een afweging tussen aanpassingen aan de woning of de keuze voor een andere woning die past bij de behoefte.	Het convenant 'Voorkomen huisuitzetting bij overlast' is herzien.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Iedereen heeft een dak boven het hoofd.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	Om dak- en thuisloosheid onder inwoners te voorkomen werken we met het preventieprogramma dak- en thuisloosheid.	We concretiseerden het preventieplan 'Dak- en Thuisloosheid' door gesprekken met ervaringsdeskundigen. Met de preventiescanner brachten we in kaart waar er voor de Duin- en Bollenstreek op het gebied van preventie van dak- en thuisloosheid kansen liggen.	●
D2	We werken naar een evenwichtig vraag en aanbod binnen de maatschappelijke opvang binnen de Duin- en Bollenstreek voor inwoners die dak- en thuisloos zijn.	We concretiseerden het preventieplan 'Dak- en Thuisloosheid' door gesprekken met ervaringsdeskundigen. Met de preventiescanner brachten we in kaart waar er voor de Duin- en Bollenstreek op het gebied van preventie dak- en thuisloosheid kansen liggen.	●

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Bureau Leerrecht (onderdeel van Holland Rijnland) ISD Bollenstreek GR KDB (Provalu) Hecht Hollands Midden Holland Rijnland	Welzijnskompas Woningbouwcorporatie STEK Welzijnskwartier 1e lijn huisartsen/ fysiotherapie/ diëtisten/ logopedie Voor ieder 1 Maatschappelijk middenveld/ bibliotheek Zuid Kennemerland Politie Instanties Maatschappelijke Zorg/ dagbesteding Zorgaanbieders: o.m. Marente, DSV, HOZO Zorgbalans CJG Kinderopvangorganisaties Ouderenbonden/organisaties bijv. SeniorenPodium en Seniorenvereniging Hillegom Maatschappelijke- zorgaanbieders: Stichting De Brug, Stichting De Binnenvest, Silhouet Coaching, Stichting Arkin, Stichting Cardea, Stichting De steenrots, Stichting Rivierduinen, Stichting 's Heeren Loo Zorggroep, Podeba BV, Stichting De Haardstee, Stichting Limor, Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg. Stichting Lumen Brijder Huisartsen Holland Rijnland Wonen Zorgkantoor Zorg en Zekerheid Politie

Passende ondersteuning

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Inwoners die professionele ondersteuning nodig hebben komen op de juiste plek terecht.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We zorgen voor laagdrempelige en passende ondersteuning voor zorg, welzijn en financiën.	Voor ieder 1 maakt een transitie door om duurzaam hulp te kunnen bieden aan inwoners. Voor ieder 1 werkt de komende jaren samen met de gemeente aan optimalisatie van de processen.	
A2	We bouwen verder aan goede (afwegings)kaders zodat inwoners niet onnodig of te dure hulp krijgen.	De jeugdhulpkosten stijgen. Een nieuwe Verordening en Programma Jeugd zijn opgezet om hier grip op te krijgen. Ook in de regio Holland Rijnland worden stappen gezet om grip op de jeugdhulpkosten te krijgen.	
A3	We werken aan goede verwijsprocessen voor ondersteuning bij zorg, welzijn en financiën.	We voeren gesprekken met maatschappelijke partners en kijken kritisch naar de 'verwijsketen' die er is.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Er is zo snel en zo eenvoudig mogelijk passende ondersteuning beschikbaar.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We gaan verder met het ontwikkelen van collectieve voorzieningen voor mensen met behoefte aan ondersteuning.	In 2025 opende de algemene voorziening Heemplein. Er zijn nu twee algemene voorzieningen in Hillegom.	
B2	We bieden onafhankelijke cliëntondersteuning aan voor inwoners die dit nodig hebben.	In 2025 konden inwoners voor onafhankelijke cliëntondersteuning terecht bij het Meedenkersnetwerk, Stichting MEE en Lumen. Aan Stichting MEE is een aanvullende subsidie verleend voor extra uren onafhankelijke cliëntondersteuning.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Huiselijk geweld wordt zo vroeg mogelijk gesignaleerd, er wordt adequaat gereageerd en het wordt duurzaam gestopt.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We voeren de regiovisie voor de aanpak en bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling uit.	We organiseerden een subregionaal congres huiselijk geweld voor professionals. We stelden het protocol meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling voor de afdeling Burgerzaken vast, Veilig Thuis gaf een voorlichting en medewerkers volgden een e-learning over de meldcode. We zetten de campagnes 'Wat is huiselijk geweld' en Orange the World in om huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen onder de aandacht te brengen.	
C2	We bevorderen de samenwerking tussen Veilig Thuis en het lokale team bij de overdracht van meldingen van huiselijk geweld.	Medewerkers van Veilig Thuis sloten regelmatig aan bij casuïstiekoverleggen van Voor ieder 1.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Bureau Leerrecht (onderdeel van Holland Rijnland) ISD Bollenstreek GR KDB (Provalu) Hecht Hollands Midden Holland Rijnland	Huisartsen Onderwijs Voor ieder 1 Maregroep Maatschappelijk middenveld Politie Instanties maatschappelijke zorg Maatschappelijke organisaties Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs

Verbonden partijen

Voor informatie over de verbonden partijen wordt verwezen naar de [paragraaf Verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren

Onderstaande beleidsindicatoren komen uit de landelijk verplichte uniforme basisset van beleidsindicatoren voor de begroting en jaarrekening (Besluit Begroting en Verantwoording).

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	NL	Bron
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar	573,8	590,1	A	A	2024 850,2	LISA
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	4	4	B	B	2024: 6	CBS
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolkingen t.o.v. de beroepsbevolking	75,5	75,7	C	C	2024: 73,2	CBS
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1	1	D	D	2024: 2	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	147,3	140,2	E	144,8	2025: 281,2	CBS
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	69,9	82,8	F	F	2024: 203,1	CBS
Jongeren met delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1	1	G	G	2023: 1	CBS
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	15	16,1	H	H	2024: 14	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,8	0,8	I	nb*	2024: 1	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,3	nb*	J	J	2023: 0,3	CBS
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	630	600	K	K	2025: 660	GMSD

A: In samenwerking met diverse partners binnen de arbeidsmarktregio Holland Rijnland werken we aan het snel en doeltreffend verbinden van vraag en aanbod aan elkaar.

B: Streven is ervoor te zorgen dat kinderen door de inzet van voorzieningen vanuit o.a. bijstand en minimabeleid kunnen meedoen in de samenleving.

C: Streven is het hoge niveau van arbeidsparticipatie vast te houden en verder omhoog te brengen door inwoners met en zonder arbeidsbeperking de mogelijkheid te bieden zich (door) te ontwikkelen en onbenut arbeidspotentieel in kaart te brengen en (terug) te verleiden naar werk.

D: Het jongerenpunt zet zich in tegen jeugdwerkloosheid van jongeren zonder werk en/of startkwalificatie, door goed en laagdrempelig vindbaar en toegankelijk te zijn en daarnaast deze jongeren actief te benaderen. Streven is hen naar (terug) werk en/of opleiding te begeleiden.

E: De ontwikkeling van personen in de bijstand komt mede voort uit autonome (landelijke) ontwikkelingen. Streven is deze terug te dringen door de inzet van sociale activering en zodra er sprake is van arbeidsvermogen, actieve bemiddeling naar het sociaal ontwikkelbedrijf.

F: Streven is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via diverse ontwikkeltrajecten toe te leiden naar de arbeidsmarkt. Het sociaal ontwikkelbedrijf bedrijf geeft hier samen met de sociale dienst en het Werkgeversservicepunt Holland Rijnland invulling aan.

G: Met de integrale zorg aan en begeleiding van jeugdigen streven we ernaar het aantal jongeren, dat na een delict voor de rechter komt, te verminderen.

H: Streven is door de inzet van preventie, normalisering, vroegsignalering en het organiseren van passende zorg het percentage jongeren met jeugdhulp terug te dringen. Vooral de huisarts verwijst veel door naar jeugdhulp, met name naar ggz. De praktijkondersteuner Jeugd huisarts (POH Jeugd ggz) is een belangrijk middel om deze doorverwijzingen te verminderen.

I: Jeugdbeschermingsmaatregelen worden opgelegd door de rechter. Streven is de voorliggende zorg en hulp en de nazorg aan gezinnen te optimaliseren, waardoor het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen afneemt.

J: Jeugdreclasseringsmaatregelen worden opgelegd door de rechter. Streven is integrale zorg aan en begeleiding van jeugdigen, die in aanraking komen met de politie, waardoor het aantal jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel afneemt.

K: Samen met inwoners bekijken we welke beperkingen deze ondervindt. Met de inwoner wordt onderzocht in welke mate deze in staat is om zelf oplossingen te vinden voor die beperkingen. Dit kan door het inschakelen van het eigen netwerk (familie, vrienden, kennissen, kerk, vereniging etc.) en algemene voorzieningen die in de omgeving aanwezig zijn. Is de conclusie dat de beperkingen niet zelf op te lossen zijn, dan wordt onderzocht of een maatwerkarrangement de oplossing is.

Toelichting indicator Banen

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 74 jaar.

Toelichting indicator Kinderen in uitkeringsgezin

Het percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.

Toelichting indicator Netto arbeidsparticipatie

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

Toelichting indicator Werkloze jongeren

Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.

Toelichting indicator Personen met een bijstandsuitkering

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Toelichting indicator Lopende re-integratie- voorzieningen

Het aantal re-integratie-voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

Toelichting indicator Jongeren met delict voor de rechter

Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Toelichting indicator Jongeren met jeugdhulp

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

Toelichting Jongeren met jeugdbescherming

Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

Toelichting indicator Jongeren met jeugdreclassering

Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

Toelichting indicator Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

N.b.: Gegevens zijn op moment van schrijven van deze programmarekening nog niet bekend. Indien de gegevens na het schrijven bekend worden, kunt u deze vinden op:

<https://www.waarstaatiegemeente.nl>.

* voorlopige cijfers

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	NL	Bron
Absoluut verzuim	Aantal leerplichtigen per 1.000 dat niet staat ingeschreven op een school.	4,5	4,7	L	L	2024: 6,7	DUO
Relatief verzuim	Aantal leerplichtigen per 1.000 dat ongeoorloofd afwezig is.	13	17	L	L	2024: 28	DUO
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,2	2,1	L	L	2024: 2,3	DUO

L: Onze ambitie is in samenwerking met onderwijs, integrale toegang en jeugdhulp leerlingen optimaal te begeleiden en daarmee het aantal verzuimers en vsv'ers verder terug te dringen

Toelichting indicator Absoluut verzuim

Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school of instelling en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht.

Toelichting indicator Relatief verzuim

Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige jongere ongeoorloofd afwezig is.

Toelichting indicator Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

*nb: Gegevens zijn op het moment van schrijven van deze programmarekening nog niet bekend. Indien de gegevens na het schrijven bekend worden, kunt u deze vinden op:

www.waarstaatjegemeente.nl

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	NL	Bron
Sporters	Percentage niet-sporters	45,8	42,1	L	L	2024: 42,5	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)

* Onderzoek wordt 1 keer per 4 jaar uitgevoerd. De laatste meting is in 2024 gedaan. Het percentage in Hillegom was toen 42,1.

Toelichting indicator Niet-sporters

Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Kaderstellende stukken

[Maatschappelijke agenda](#)

[Verordening Leerlingenvervoer](#)

[Een sterke pedagogische basis door krachtige samenwerking. Ontwikkelagenda 2024-2028 Duin- en Bollenstreek](#)

[Regiovisie en inkoopplan - Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland](#)

[Contourennota Servicepunt Werk Duin- en Bollenstreek](#)

[Doelenboom mantelzorg](#)

[Verordening maatschappelijke ondersteuning](#)

[Verordeningen Participatiewet](#)

[Verordening Jeugdhulp Hillegom 2024](#)

[Algemene subsidieverordening Hillegom 2017](#)

[Programmaplan Jeugdhulpaanbod vanaf 2021 Duin & Bollenstreek](#)

[Regionaal Inkoopplan Jeugdhulp](#)

[Regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2021-2024 Zuid-Holland Noord](#)

[Beleidsregel toezicht en handhaving Wet kinderopvang Hillegom 2021](#)

[Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie Hillegom 2025](#)

[Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland](#)

[Geweld thuis samen aanpakken. Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Hollands Midden 2024 – 2028](#)

[Nadere regels waarderingssubsidies Hillegom 2024 | Lokale wet- en regelgeving](#)

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Lasten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Thema 1. Vitaliteit

Sportbeleid en activering	639	810	763	739
Sportaccommodaties	2.151	856	868	919
Volksgezondheid	1.866	1.986	1.911	1.922

Thema 2. Talentontwikkeling

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	418	584	477	489
Cultureel erfgoed	70	74	62	62
Media	575	597	608	609
Onderwijshuisvesting	1.082	1.099	1.189	1.196
Openbaar basisonderwijs	109	110	110	113

Thema 3. Zorg voor elkaar

Samenkracht en burgerparticipatie	1.189	1.402	1.133	1.134
-----------------------------------	-------	-------	-------	-------

Thema 4. Werk en inkomen

Inkomensregelingen	6.807	6.572	6.957	6.916
--------------------	-------	-------	-------	-------

WSW en beschut werk	2.077	2.031	2.106	2.105
Arbeidsparticipatie	358	411	425	423

Thema 5. Opvoeden en opgroeien

Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.277	1.268	1.174	1.114
Samenkracht en burgerparticipatie	509	589	543	526
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.588	1.689	1.758	1.719
Maatwerkdienstverlening 18-	0	301	0	0
Jeugdhulp begeleiding	1.423	1.518	4.250	4.296
Jeugdhulp behandeling	87	87	5	5
Jeugdhulp dagbesteding	1.047	1.063	156	127
Jeugdhulp zonder verblijf overig	71	66	2	2
Pleegzorg	138	132	4	4
Gezinsgericht	109	103	504	504
Jeugdhulp met verblijf overig	734	729	16	16
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-11	30	13	13
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.616	1.638	1.278	1.274
Gesloten plaatsing	208	192	6	6
Jeugdreclassering	36	38	29	29
Jeugdbescherming	303	286	259	259

Thema 6. Thuiswonen

Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	96	58	111	80
Beschermd wonen (WMO)	192	492	293	347

Thema 7. Hulp bij meedoen

Samenkracht en burgerparticipatie	2.329	1.238	3.296	2.742
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	624	636	611	574
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	297	336	336	706
Maatwerkdienstverlening 18+	17	18	18	18
Hulp bij het huishouden (WMO)	2.018	2.336	2.491	2.496
Begeleiding (WMO)	1.805	1.961	2.617	1.878
Dagbesteding (WMO)	645	692	649	562
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	457	484	783	241
Totaal lasten	34.956	34.512	37.811	36.165

Baten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Thema 1. Vitaliteit				
Sportbeleid en activering	-147	-132	-132	-137
Sportaccommodaties	-377	-365	-280	-282
Volksgezondheid	-316	-254	-292	-323
Thema 2. Talentontwikkeling				
Media	-21	0	-21	-21
Onderwijshuisvesting	-128	-123	-137	-130
Thema 3. Zorg voor elkaar				
Samenkracht en burgerparticipatie	-27	-13	-13	-17
Thema 4. Werk en inkomen				
Inkomensregelingen	-4.979	-4.841	-5.407	-5.463
Arbeidsparticipatie	-8	0	0	0
Thema 5. Opvoeden en opgroeien				
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-404	-332	-315	-361
Jeugdhulp begeleiding	-17	0	0	-12
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	-14
Thema 6. Thuiswonen				
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-80	-95	-94	-64
Beschermd wonen (WMO)	-226	-632	-76	-324
Thema 7. Hulp bij meedoen				
Samenkracht en burgerparticipatie	-2.639	-471	-2.699	-2.672
Totaal baten	-9.369	-7.258	-9.466	-9.820
Saldo voor resultaatbestemming	25.589	27.253	28.345	26.347
Reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Toevoegingen reserves	2.965	456	1.853	2.039
Onttrekkingen reserves	-4.427	-511	-1.755	-1.767
Totaal reserves	-1.462	-55	98	273
Saldo na resultaatbestemming	24.127	27.198	28.443	26.620

Programma 2 Leefomgeving

Schaarse ruimte

Het zoeken naar balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven geven een continue spanning. En daarbij maakt de energie- en warmtetransitie ook aanspraak op de schaarse ruimte. Het is een uitdaging om de concurrerende ruimtevragen integraal af te wegen en waar mogelijk multifunctioneel gebruik te maken van de ruimte. De volgende ontwikkelingen leiden tot extra ruimtevrage:

Door de krapte op de woningmarkt is het voor starters, spoedzoekers, kwetsbare groepen en huishoudens met lage en middeninkomens moeilijk om een betaalbare woning te vinden. Dit raakt zowel aan de huur- als de koopsector. Bijbouwen blijft urgent, omdat het woningtekort de komende jaren nog verder zal oplopen.

Daarnaast ontstaan er steeds meer één- en tweepersoonshuishoudens die een andere woonvraag hebben dan de traditionele gezinnen. De uitstroom uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen draagt bij aan deze ontwikkeling. Er is een toenemende vraag naar flexibele en tijdelijke woonruimte onder andere voor spoedzoekers. Ook de aanwezigheid van arbeidsintensieve bollenteelt leidt tot een toestroom van arbeidsmigranten met een vraag naar (kwalitatieve) huisvesting.

De Rijksoverheid neemt meer regie om de impasse op de woningmarkt te doorbreken. Met de Nationale Woon- en Bouwagenda en bijbehorende programma's stuurt zij op voldoende woningen voor iedereen, betaalbaarheid en kwaliteit.

In maart 2023 hebben rijksoverheid, provincie, gemeenten en corporaties de Regionale Realisatieagenda Wonen Holland Rijnland getekend. Daarin is de ambitie opgenomen om 30.500 woningen te bouwen tot 2030, waarvan 2/3 in het betaalbare segment (30% in de sociale huur en 35% middeldure huur en/of betaalbare koop).

De Regionale Woonagenda Holland Rijnland is medio 2023 vastgesteld en beschrijft de afspraken over woningbouw in onze regio. Voor de subregio Noord (Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk) is de opgave 6.500-7.500 woningen.

De gemeente Hillegom is gestart met de actualisatie van het woonbeleid. Daarbij wordt aangesloten op de aankomende Wet versterking regie op de volkshuisvesting. In plaats van een traditionele woonvisie is gewerkt aan een koersnotitie als basis voor het toekomstige volkshuisvestingsprogramma.

Het doel van de koersnotitie en volkshuisvestingsprogramma is het verbeteren van de leefbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid van woningen. Met de focus op het realiseren van voldoende, passende woningen voor verschillende doelgroepen. Het programma richt zich op het verstrekken van de regie op het aantal woningen dat wordt gebouwd, waar dat gebeurt en voor wie.

Tijdens de eerste dialoogsessie op 18 maart 2025 zijn verschillende dilemma's besproken met de raad, om input op te halen voor de eerste versie van het koersdocument. In de tweede dialoogsessie op 18 september is deze versie met de raad doorgenomen om te beoordelen of de eerder gegeven richting voldoende was verwerkt. Deze waardevolle input en feedback is gebruikt om de koersnotitie op te stellen. In december 2025 heeft de gemeenteraad de koersnotitie Wonen vastgesteld. Deze koersnotitie is de visiedeelte van het nog vast te stellen Volkshuisvestingsprogramma.

> Met de toenemende verstedelijking neemt de behoefte aan recreatie en groen toe. Inwoners hebben behoefte aan voldoende gebieden van goede kwaliteit voor bewegen, recreëren, natuur en rust. Ook de vraag naar accommodaties en voorzieningen stijgt. De toenemende behoefte aan ruimte om te recreëren en ontspannen staat in sommige gevallen op gespannen voet met andere fysieke ruimtevragers zoals woningbouw of duurzame energieopwekking.

> De toenemende verstedelijking leidt tot zwaardere belasting van de bestaande infrastructuur en vervoersvormen. Dat betekent knelpunten in de capaciteit, veiligheid en leefbaarheid. Sterke en duurzamere vormen van ontsluiting en mobiliteit vragen om extra ruimte. De coronacrisis en het

thuiswerken laten zien dat de behoefte om in de nabije omgeving groene ommetjes en fijne recreatieve verbindingen te hebben groot is.

> De komende jaren zet de krimp in het aantal bedrijven in de bollensector door. Dat resulteert in verdergaande schaalvergroting en specialisatie binnen de sector, met aandacht voor duurzaam bodembeheer.

> Voor de omschakeling van fossiele naar duurzame energiebronnen is veel ruimte nodig zowel boven de grond (o.a. zonneweides en windturbines) als ondergronds (warmtesystemen). Ook voor het klimaatbestendig inrichten is extra ruimte nodig (o.a. waterberging, meer groen in woonwijken).

Klimaat

Veranderingen in het klimaat worden meer en meer zichtbaar en voelbaar. De zeespiegel stijgt en het bodempeil daalt verder. De extreme situaties bij zowel neerslag als droogte zullen toenemen. Beschermen tegen hoogwater, verzilting en zorgen voor voldoende zoetwater zijn de centrale opgaven. Onze regio moet klimaatbestendig worden.

Daarnaast is het een opgave om verdere klimaatverandering af te remmen of te stoppen door middel van het mondiaal terugdringen van CO₂-emissies. In het Interbestuurlijk Programma (IBP) zijn het Rijk en de decentrale overheden overeengekomen om gezamenlijk te streven naar het realiseren van de doelstelling tot het behalen van een CO₂-reductie van 49% in 2030. Het Klimaatakkoord bevat concrete maatregelen om deze doelstelling te halen. De komende jaren betekent dit dat we allerlei duurzame veranderingen moeten inpassen in de leefomgeving. Denk hierbij aan het verduurzamen van de gebouwde omgeving en de omschakeling naar duurzame energie. Het Rijk ondersteunt de uitvoering met aanvullende financiële middelen. Deze ontwikkelingen vergen actieve betrokkenheid van veel organisaties, bedrijven en inwoners.

Meer integraal werken

De komst van de Omgevingswet, die ingegaan is per 1 januari 2024, betekent voor de overheid een verandering in het denken over een veilige en gezonde (fysieke) leefomgeving. Een belangrijk verschil tussen de Omgevingswet en de 'oude manier van werken' is dat niet langer allerlei sectoraal beleid op elkaar wordt gestapeld (zoals parkeernormen, structuurvisies, detailhandelsbeleid en woonbeleid) maar dat wordt uitgegaan van integrale gebiedsontwikkeling. In deze gebiedsontwikkelingen worden zaken zoals klimaatadaptatie, erfgoed, mobiliteit, biodiversiteit en veiligheid ook betrokken bij een integrale afweging. De invoering van de omgevingswet blijkt ondanks de lange voorbereidingstijd complexer dan verwacht.

Openbare orde en veiligheid

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We bieden jongeren een veilige omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen en onderdeel van de samenleving uitmaken.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We voeren regie op de Zorg- en Veiligheidstafel Jeugd. Kinderen over wie zorgen bestaan, worden in een vroeg stadium integraal besproken om te voorkomen dat zij afglijden. Er wordt een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld, waarbij de ketenpartner met casusregie heeft het contact legt met jongere en/of ouders. Hierbij is ook aandacht voor het gezin rondom het kind.	We voerden regie op de zorg- en veiligheidstafels. Dit deden we door met netwerkpartners op het snijvlak van zorg en veiligheid algemene signalen te delen en individuele jongeren te bespreken. Hiermee voorkomen en verminderen we overlast en criminaliteit bij jongeren. We startten met een pilot signalenoverleg voor jonge nieuwkomers en ontwikkelden een netwerkkaart zorg en veiligheid jonge nieuwkomers.	
A2	We faciliteren het Jeugd in de Buitenruimte-overleg, waarbij jongerenwerk, politie en boa's informatie delen over hangplekken van jongeren. We kennen onze jongeren en zetten gezamenlijk in op het voorkomen van overlast.	Wij hebben het afgelopen jaar structureel voortgezet door het faciliteren van het Jeugd in de Buitenruimte-overleg om signalen, ontwikkelingen en locaties van (groepen) jongeren in de buitenruimte te bespreken. Dit overleg heeft maandelijks plaatsgevonden. Door deze continue informatie-uitwisseling vergroten we onze kennis van de jongeren in de gemeente en kunnen we tijdig inspelen op eventuele risico's of beginnende overlast.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Het signaleren, voorkomen en aanpakken van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	Signaleren: - Het uitvoeren van preventief toezicht en integrale controles. - Het blijvend investeren in awareness intern en extern door middel van trainingen en publiekscampagnes. - Het onder voorbehoud van besluitvorming over de begroting	Er zijn in 2025 twee integrale controles uitgevoerd, gericht op het vroegtijdig signaleren en tegengaan van misstanden. Daarnaast heeft gedurende het jaar preventief toezicht plaatsgevonden. Waar nodig zijn aanvullende HEIT-controles uitgevoerd.	

	2025 in samenwerking met het RIEC actualiseren van ons ondermijningsbeeld om goed zicht te hebben op de problematiek.	• Ondermijning is diverse keren onder de aandacht gebracht middels berichten op intranet (o.a. polls, informatieve artikelen en updates over actuele ontwikkelingen). Daarnaast is na de afschaffing van de Straatsignaalapp een nieuw MMA-meldpunt ingericht, zodat collega's op een laagdrempelige manier vermoedens van ondermijning kunnen blijven melden. • Het RIEC Dashboard is gevuld en geactualiseerd. Dit biedt actueel inzicht in de aard en omvang van ondermijning binnen de gemeente en ondersteunt bij het maken van gerichte keuzes op het gebied van toezicht en handhaving.	
B2	Voorkomen: • Het verder versterken van een weerbare samenleving via het houden van publiekscampagnes. • Het verder versterken van een weerbare organisatie via onder andere de inzet van trainingen (algemeen en op maat gemaakt). • Het implementeren van de (doorlopende) leerlijn vanuit het project Dealbreakers gericht op het voorkomen van jonge aanwas, vooruitlopend op een mogelijk uitrol van de totaalaanpak Dealbreakers afhankelijk van besluitvorming over de begroting 2025.	• Afgelopen jaar is ingezet op het verder versterken van een weerbare samenleving door publiekscampagnes. In dit kader zijn drie Meld Misdaad Anoniem (MMA)-campagnes uitgerold, gericht op de thema's bedrijventerreinen, algemene bekendheid MMA en illegaal vuurwerk. Met deze campagnes is bijgedragen aan het vergroten van bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners en ondernemers. • Er is verder gewerkt aan het versterken van een weerbare organisatie door middel van algemene als maatwerktrainingen. De e-learning 'Ondermijning voor elke ambtenaar' is structureel beschikbaar gesteld via het intranet en vormt een vast onderdeel van het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers. Daarnaast is gedurende het jaar een maatwerktraining voor de boa's uitgevoerd, waarbij zij op verschillende thema's zijn geschoold door ervaren ondermijningsspecialisten van het RIEC. Hiermee is bijgedragen aan het vergroten van kennis,	

		bewustwording en handelingsperspectief binnen de organisatie. Op 4 november is de Dealbreakers-aanpak gestart op het Fioretti College Hillegom. Docenten hebben een training gekregen waarmee zij signalen van ondermijning leren herkennen en bespreken. Dit zogenoemde 'schoolalert' vormt het startpunt voor de verdere invoering van het programma op school.	
B3	Aanpakken: - Het lokaal oppakken van signalen en het uitlopen van casuïstiek. - Het waar nodig opwerken van signalen tot een (regionale) RIEC casus dan wel handhavingsknelpunt. - Het onder voorbehoud van besluitvorming over de begroting van 2025 geven van uitvoering aan het samen met partners opgestelde plan van aanpak drugscriminaliteit.	- Signalen zijn opgepakt en uitgewerkt. Lopende casuïstiek is gecontinueerd. - Er zijn in 2025 3 RIEC-casussen in Hillegom geweest. - De acties uit het gezamenlijke plan van aanpak zijn uitgevoerd. Hiermee is invulling gegeven aan de beoogde integrale en samenwerkingsgerichte aanpak.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We voorkomen dat zorgproblematiek escaleert naar veiligheidsproblematiek (sociale veiligheid).

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We zetten in op het voorkomen en aanpakken van multiproblematiek. Er wordt deelgenomen aan verschillende overlegvormen, waaronder het Zorgnetwerkoverleg en overleggen in het Zorg- en Veiligheidshuis. De focus hierbij ligt zowel op het veiligheids- als het zorgaspect, waarbij de interne samenwerking tussen het sociaal domein en Openbare Orde en Veiligheid wordt opgezocht.	De inzet op het voorkomen en aanpakken van multiproblematiek is een doorlopende activiteit. Gedurende het jaar hebben wij actief deelgenomen aan diverse overlegstructuren, waaronder het Zorgnetwerkoverleg en de overleggen binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. In deze overleggen is structureel aandacht besteed aan zowel het zorg- als het veiligheidsaspect. Hierbij is continu ingezet op het versterken van de interne samenwerking tussen het sociaal domein en het team Openbare Orde, Veiligheid en Crisisbeheersing, met als doel vroegtijdige signalering, integralere besluitvorming en een	

		meer samenhangende aanpak van casuïstiek.	
C2	We verminderen woonoverlast en burenruzies door, waar nodig, samen met onze partners buurtbemiddeling in te zetten.	Het verminderen van woonoverlast en burenruzies is een doorlopende activiteit. Gedurende het jaar hebben wij, waar nodig, samen met onze partners ingezet op buurtbemiddeling om escalatie te voorkomen en de leefbaarheid in buurten te verbeteren. Op het moment van schrijven zijn de exacte cijfers van de inzet van buurtbemiddeling nog niet bekend.	●
C3	Indien van toepassing worden bestuurlijke maatregelen opgelegd om woonoverlast of huiselijk geweld terug te dringen.	Het opleggen van bestuurlijke maatregelen ter vermindering van woonoverlast en het terugdringen van huiselijk geweld is een doorlopende activiteit. Gedurende het jaar zijn, waar van toepassing, passende maatregelen ingezet om de leefbaarheid en veiligheid te herstellen. Hierbij is steeds zorgvuldig afgewogen welke interventie het meest effectief is, variërend van waarschuwingen tot formele bestuurlijke stappen.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Onze inwoners en medewerkers zijn digitaal weerbaar.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	Voorlichtingen aan verschillende doelgroepen om de weerbaarheid te vergroten en de kans op slachtofferschap te verkleinen.	Afhankelijk van de behoeften van verschillende doelgroepen zijn passende instrumenten aangeboden.	●
D2	We vergroten de interne digitale weerbaarheid door het inzetten van bewustwordingstools. Onze crisisorganisatie is ingericht op digitale crises.	De interne weerbaarheid is structureel onder de aandacht gebracht (Sir Askalot, bewustwordingsweek en –kalender en waarschuwingen over nieuwe aanvalstechnieken via intranet). De NAVO-Top was aanleiding voor extra maatregelen m.b.t. digitale veiligheid en weerbaarheid, zoals actualisatie van de digitale crisisorganisatie.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een veilige fysieke leef-, woon- en werkomgeving.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	Deelnemers van de gemeentelijke crisisorganisatie worden opgeleid, getraind en oefenen zodat de gemeente voorbereid is op rampen/crises.	In het afgelopen jaar is de inzet op opleiden en oefenen van deelnemers van de gemeentelijke crisisorganisatie gecontinueerd.	
E2	We bevorderen de leefbaarheid door te controleren op • verkeersveiligheid rondom scholen; • parkeren binnen de blauwe zone en foutief parkeren.	De boa's hebben regelmatig toezicht gehouden op het verkeersgedrag rondom scholen. Alle scholen zijn in 2025 (meermaals) aan bod gekomen. Er zijn in 2025 in totaal 18 controles geregistreerd. Het controleren van de blauwe en foutief parkeren is ook een terugkerende activiteit van de boa's. Er is meermaals gecontroleerd in de blauwe zones. Er zijn in 2025 in totaal 104 registraties (bekeuringen en controles).	
E3	We adviseren op risicovolle evenementen. We zijn aanwezig bij vooroverleggen en hebben nauwe samenwerking met de organisatie van evenementen en de hulpdiensten.	Er is ingezet op de advisering op risicovolle evenementen (B- en C-evenementen). Er is deelgenomen aan vooroverleggen en er is nauw samengewerkt met evenementorganisatoren en betrokken hulpdiensten. Zowel de evenementen als de samenwerking met de partners is na afloop geëvalueerd.	
E4	We bevorderen een veilig ondernemersklimaat door controles uit te voeren. We voeren regie en adviseren op publiek private samenwerking ter verbetering van de veiligheid (KVO).	Ondanks meerdere pogingen is het helaas niet gelukt om samen met de ondernemers tot een samenwerkingsverband (SVO) te komen.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Veiligheidsregio Holland Midden (VRHM) Regeling omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	Politie GHOR CJG/JGT Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden Brijder Halt

	Welzijnswijk OM Jeugdbescherming West Onderwijs RIEC
--	--

Mobiliteit

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Beperken van het aantal verkeersslachtoffers tot een minimum. Elke aanpassing van de infrastructuur moet tevens als doel hebben om de verkeersveiligheid te verbeteren. In 2027 moet het aantal verkeersslachtoffers met 25% gedaald zijn ten opzichte van 2020, uitgaande van een driejaarlijks gemiddelde.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Bij wegreconstructies en onderhoud besteden we altijd aandacht aan het verbeteren van de verkeersveiligheid.	In 2025 is altijd aandacht geschonken aan het verbeteren van de verkeersveiligheid bij onderhoud en geplande wegreconstructies.	
A2	Op basis van de ongevallenrapportages, opgesteld in het najaar van 2024, voeren we een analyse uit voor de locaties met de meeste ongevallen.	In 2025 is de verkeersveiligheidsanalyse uitgevoerd op basis van de verkeersveiligheidsrapportage over de periode 2020-2024.	
A3	We stellen een plan van aanpak op, op basis van de analyse van de ongevallenrapportage (voor de locaties met de meeste slachtoffergevallen).	Op basis van de uitkomsten van de verkeersveiligheidsanalyse heeft het college in maart 2025 besloten een aantal maatregelen uit het uitvoeringsprogramma naar voren te halen en reeds in 2025/2026 uit te voeren: • maatregel 1: nader onderzoek naar locaties met veel slachtoffergevallen; • maatregel 2: duurzaam veilige weginrichting in de hele gemeente; • maatregel 12: inrichten van de Meerlaan als een 30 km/h weg (gebiedsontsluitingsweg). Daarnaast heeft het college besloten vier locaties toe te voegen aan het uitvoeringsprogramma met hoge prioriteit: • kruising Tongelaer-Weerlaan; • kruising Leidsestraat-Singel; • wegvak Wilhelminalaan (N442) (direct na kruispunt Leidsevaart); • wegvak Van den Endelaan.	

A4	We richten de 30 km/h-zones op een éénduidige en herkenbare wijze in.	In 2025 is bij het ontwerp en inrichting van de 30 km/h-zones uitgegaan de CROW Richtlijnen.	
A5	We richten de hoofdwegen in volgens principes van Duurzaam Veilig.	In 2025 is bij het ontwerp en inrichting van de hoofdwegen uitgegaan van de principes Duurzaam Veilig.	
A6	We onderzoek de mogelijkheden om de snelheid op verschillende 60 km/h-wegen te verlagen.	In 2025 zijn er geen onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden om de snelheid op verschillende 60 km/h-wegen te verlagen.	
A7	We nemen maatregelen om snelheidsovertredingen te beperken, in het bijzonder ter hoogte van oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers.	In 2025 zijn er geen maatregelen genomen om snelheidsovertredingen te beperken.	
A8	We richten rotondes in volgens de laatste richtlijnen met voldoende ruimte voor voetgangers en fietsers.	In 2025 is bij het ontwerp van rotondes uitgegaan van de laatste richtlijnen voor een voldoende ruimte voor voetgangers en fietsers.	
A9	In het kader van het programma School op Seef leveren we een bijdrage aan een veilige schoolomgeving en verkeerseducatie.	In 2025 heeft de gemeente bijgedragen aan verkeerseducatie en een veilige schoolomgeving. De gemeente heeft veiligheidsschouwen uitgevoerd in schoolomgevingen en bijgedragen aan schoolcampagnes.	
A10	We voeren een campagne tegen hardrijden in het dorp.	In 2025 is een campagne gevoerd tegen hardrijden in het dorp.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Lopen en fietsen staan op 1 en 2. In 2027 gebruikt 60% van de inwoners de fiets meerdere keren per week en loopt 80% van de inwoners meerdere keren per week naar hun bestemming.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We besteden structureel aandacht aan realisatie van een vrije doorloopruimte van 1,80 meter voor voetgangers.	In 2025 is bij ontwerpen in de openbare ruimte en de beoordeling van projectinitiatieven structureel aandacht besteed aan een vrije doorloopruimte van 1,80 meter.	
B2	We investeren extra in het loopnetwerk zoals vastgelegd in het mobiliteitsplan Hillegom.	Het investeren in het loopnetwerk is een continu proces.	
B3	We besteden structureel aandacht aan voldoende ruimte voor fietsers, met prioriteit voor de hoofdfietsroutes en	In 2025 is bij ontwerpen in de openbare ruimte en de beoordeling van projectinitiatieven structureel	

	doorfietsroutes zoals vastgelegd in het mobiliteitsplan Hillegom.	aandacht besteed aan voldoende ruimte voor fietsers.	
B4	We breiden het fietsnetwerk uit naar omliggende gemeenten met prioriteit voor de routes richting de Haarlemmermeer.	In 2025 zijn er geen uitbreidingen van het fietsnetwerk gerealiseerd. Er is een lopend onderzoek naar de doorfietsroute De Zilk – Hillegom – Beinsdorp – station Nieuw-Vennep.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Verbeteren bereikbaarheid Hillegom met het openbaar vervoer.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We voeren een verkenning uit naar een nieuw OV-knooppunt aan de westzijde van het spoor.	In 2025 is er geen verkenning uitgevoerd naar een nieuw OV-knooppunt aan de westzijde van het spoor. Dit is afhankelijk van ontwikkelingen binnen de mobiliteitsmaatregelen noordelijke Duin- en Bollenstreek (MNDBS).	
C2	Als wegbeheerder nemen we maatregelen om de vertraging op het lokale wegennet te minimaliseren.	In 2025 zijn er maatregelen genomen om vertraging op het lokale wegennet te minimaliseren.	
C3	Als wegbeheerder zorgen we voor goede routes naar de OV-haltes voor fietsers en voetgangers.	In 2025 is blijvend aandacht geschonken aan goede routes voor fietsers en voetgangers naar de OV-haltes.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: In goede banen leiden van autoverkeer en vrachtverkeer.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We actualiseren het wegencategoriseringsplan.	Het wegencategoriseringsplan was in 2025 actueel.	
D2	We onderzoeken een lagere maximumsnelheid op de Wilhelminalaan, en Meerlaan ((GOW 30).	In 2025 is verder onderzoek gedaan naar het invoeren van een maximumsnelheid van 30 km/h met een bijpassende weginrichting op de Wilhelminalaan en de Meerlaan.	
D3	We zetten in op verbetering van de regionale mobiliteit conform het programma Mobiliteit Noordelijke Duin- en Bollenstreek en Haarlemmermeer.	In 2025 is in het kader van het RIA-project Mobiliteitsaanpak Noordelijke Duin- en Bollenstreek en Haarlemmermeer (MNDBSH) is met de samenwerkende partners veelvuldig overleg geweest. Er is o.a. onderzoek gedaan naar een nieuwe verbinding	

		tussen de N208 – A44 ten zuiden van Lisse.	
D4	We voeren een verkenning uit naar de haalbaarheid van de realisatie van een multimodale verbinding tussen de provinciale weg N206 en het kruispunt tussen de provinciale wegen N207 en N208, met een aftakking naar station Hillegom.	In het kader van het RIA-project Mobiliteitsaanpak Noordelijke Duin- en Bollenstreek zijn de eerste stappen gezet in een verkenning van een multimodale verbinding tussen de N206 en N207/N208 met een aftakking naar station Hillegom. Deze verkenning is niet afgerond in 2025.	
D5	Vooruitlopend op verbetering regionale wegnnet onderzoeken we of en hoe we het doorgaand vrachtverkeer kunnen laten rijden via wegen die daartoe geschikt zijn.	In 2025 is er geen onderzoek uitgevoerd hoe we het doorgaand vrachtverkeer kunnen laten rijden via wegen die daartoe geschikt zijn.	
D6	We zetten mobiliteitsmanagement in om inwoners en medewerkers van bedrijven in Hillegom te stimuleren te kiezen voor een alternatief vervoermiddel voor de auto.	In 2025 is geen mobiliteitsmanagement ingezet om inwoners en medewerkers van bedrijven in Hillegom te stimuleren te kiezen voor een alternatief vervoermiddel voor de auto. Dit in afwachting van de resultaten uit de onderzoeksfase van het RIA-project 12A 'Personenhubs en deelmobiliteit'.	
D7	We zetten verkeersmanagement in om het autoverkeer in goede banen te leiden.	In 2025 is bij (weg)werkzaamheden verkeersmanagement ingezet om gemotoriseerd verkeer in goede banen te leiden.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Stimuleren van elektrisch vervoer. In 2030 maakt 32% van de bevolking gebruik van elektrisch vervoer.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	We breiden bestaande laadinfrastructuur uit.	In 2025 zijn diverse nieuwe laadpalen geplaatst door verschillende exploitanten, waarmee het totale aantal laadpunten in 2025 verder is uitgebreid.	
E2	We stellen beleidsregels op het gebied van deelmobiliteit.	In 2025 is gestart met het opstellen van beleidsregels voor deelmobiliteit maar deze zijn nog niet vastgesteld. Dit in afwachting van de resultaten uit de onderzoeksfase van het RIA-project 12A 'Personenhubs en deelmobiliteit'.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Gelijmatige verdeling van de parkeerdruk.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
F1	We benutten de parkeergarages extra door het aantrekkelijk maken van het parkeren in de parkeergarages.	In 2025 zijn parkeergarages niet aantrekkelijker gemaakt. Dit hangt samen met de ontwikkelingen van het Henri Dunantplein waarbij gekeken opnieuw wordt gekeken naar de benutting van parkeergarages.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland	Regiogemeenten Gemeente Haarlemmermeer Gemeente Bloemendaal Provincies Noord- en Zuid-Holland Politie Regionale Eenheid Den Haag Veiligheidsregio Hollands Midden RAV Hollands Midden Qbuzz NS / ProRail Vervoerregio Amsterdam VVN / Fietzersbond Burgers, bedrijfsleven en belanghebbenden

Gebiedsontwikkeling

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Transformatie Hillegom-Noord naar een woon-werkgebied voor prettig, gezond en betaalbaar wonen in combinatie met toekomstbestendige werklocaties.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Aan de hand van de resultaten en aanbevelingen van een haalbaarheidsstudie transformatie bedrijventerrein Horst ten Daal – Hillegom Noord zetten we een volgende stap om van Hillegom Noord een toekomstbestendig woon- werk gebied te maken.	Wij zin met de provincie en ondernemer in overleg om de wijze van optimalisatie van een deel van het bedrijventerrein Horst ten Daal verder te bespreken.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Realiseren van tijdelijke betaalbare (sociale) flexwoningen en asielopvang aan de Pastoorslaan-Zuid.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	Na het verkrijgen van een tijdelijke ontheffing van de provincie Zuid-Holland een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) opstellen voor maximaal drie hectare van de locatie Pastoorslaan-Zuid gedurende een periode van maximaal 15 jaar.	Er is geen tijdelijke ontheffing van de provincie gekregen. Met het Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport is de focus van tijdelijke flexwoningen verschoven naar reguliere woningen en is de locatie Pastoorslaan-Zuid geschrapt als zoekgebied.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Herontwikkelingsprojecten met een eigen grondpositie, die bijdragen aan een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We stimuleren en faciliteren initiatieven en plannen die bijdragen aan de koers van de Omgevingsvisie, die worden gemonitord en geëvalueerd in het kader van de beleidscyclus van de Omgevingswet.	Deze werkzaamheden zijn doorlopend en worden continu toegepast. De Omgevingsvisie is in 2025 technisch geactualiseerd en wordt in 2026 inhoudelijk geactualiseerd.	
C2	Wij informeren over herontwikkelingsprojecten met een eigen grondpositie jaarlijks via een grondexploitatieplan of anderszins, zoals SIZO, SAVIO, Henri Dunantplein en Leerwinkel.	De gemeenteraad wordt jaarlijks geïnformeerd via grondexploitaties of, waar nodig, op andere wijze.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
	Woningbouwcorporaties Projectontwikkelaars Bedrijven Particuliere initiatiefnemers

Openbare ruimte

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: We bieden een schone, hele en veilig openbare ruimte voor nu en in de toekomst.
Dit doen we door GOED beheer.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Gewogen beheer betekent dat de gemeenteraad en gebruikers van de buitenruimte ambities uitspreken en (waar mogelijk) vaststellen hoe de openbare ruimte het best gebruikt wordt. Participatie is hierbij van groot belang, waarbij alle gebruikers van de buitenruimte zeggenschap hebben. We evalueren wat de staat van de assetmanagement-, beleids- en beheerplannen is voor alle kapitaalgoederen in de openbare ruimte.	Gezien de krapte op de arbeidsmarkt staan processen onder druk. Door het capaciteit tekort is er vertraging opgelopen. Door uitbreiding bij team beheer worden stappen gezet om tot beter planmatig beheer en onderhoud te komen.	
A2	Overzichtelijk beheer wil zeggen dat activiteiten in of aan de openbare ruimte duidelijk en vooraf worden gecommuniceerd en vindbaar zijn. We zorgen dat ambities, werkwijzen, plannen en planningen vindbaar zijn voor gebruikers van de openbare ruimte.	Werken in de buitenruimte worden vooraf met de buurt gecommuniceerd. De vindbaarheid blijft een aandachtspunt.	
A3	Efficiënt beheer betekent dat, wanneer er zaken in de openbare ruimte nodig zijn er gekeken wordt of er ook andere zaken spelen. Integraliteit wordt gezocht tussen verschillende activiteiten en waar mogelijk worden activiteiten gelijktijdig uitgevoerd. We stellen een meerjarenprogrammering op van alle onderhoudsactiviteiten in de openbare ruimte.	Gezien de krapte op de arbeidsmarkt staan processen onder druk. Door het capaciteit tekort is er vertraging opgelopen. Door uitbreiding bij team beheer worden stappen gezet om tot beter planmatig beheer en onderhoud te komen.	
A4	Waar mogelijk worden onderhoudsactiviteiten gelijktijdig en integraal uitgevoerd.	Dit is een continu proces.	
A5	Doelmatig beheer betekent enerzijds dat er gewerkt wordt volgens geldende wet- en regelgeving.	Dit is een continu proces.	

	Anderzijds betekent dit dat er gezocht wordt naar de meest doelmatige inzet of aanwas van middelen. We zetten in op het, daar waar mogelijk, verkrijgen van subsidies.		
A6	We zoeken de samenwerking met gebruikers van de buitenruimte actief op.	Bij het (her)inrichten van de buitenruimte wordt met de buurt geparticipeerd om een resultaat te behalen dat aansluit bij de behoefte van de bewoners.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Omgang met energietransitie en ruimte voor innovatie in de ondergrond.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	In het proces van vergunningverlening zoeken we naar een optimale aanpak en samenvoeging van activiteiten in de ondergrond. Hierin werken we samen met vergunningaanvragers en partners in de fysieke leefomgeving zoals nutsbedrijven.	Dit is een continu proces. Er is een overlegstructuur met de nutsbedrijven waarin zo goed mogelijk afgestemd wordt.	
B2	We bieden ruimte aan de uitrol van glasvezel en nieuwe netwerkverbindingen, maar zijn scherp op de staat van onze kapitaalgoederen na gedane activiteiten door derden.	De uitrol van glasvezel loopt zelfstandig. Het toezicht op de uitgevoerde werkzaamheden levert uiteindelijk een betere kwaliteit van de buitenruimte op. Er is echter één toezichthouder voor de drie HLT-gemeenten, waardoor niet alle werkzaamheden voldoende kunnen worden afgeschouwd. In de businesscase "beheer" is extra formatieruimte geregeld voor een extra toezichthouder in 2026.	
B3	We bieden ruimte aan de uitvoering van de energietransitie, trekkers hiervan zijn primair de nutsbedrijven maar voor vergunningverlening wordt zoveel mogelijk gekeken naar het gehele stelsel.	Er is continu overleg met de nutsbedrijven waarin gekeken wordt naar mogelijkheden. Dit gebeurt niet enkel in de vergunningverlening, maar ook aan andere tafels. De energietransitie is een proces wat HLT-breed wordt beschouwd.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een functionerend rioolstelsel en aanpak van waterproblematiek.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We stellen een nieuw gemeentelijk rioleringsplan op.	Een watertakenplan ter vervanging van het gemeentelijk rioleringsplan is in 2025 opgesteld, maar zal in 2026 nog het bestuurlijke proces moeten doorlopen.	
C2	Er wordt een plan gemaakt om hemelwaterafvoer af te koppelen en een gescheiden rioolstelsel te maken. Dit geeft voor de komende jaren inzicht in welke diameter hemelwaterriool per straat nodig is, wat direct input geeft voor onderhoudsprojecten, herinrichting of bij ontwikkeling van woningbouw. Hiermee krijgen we meer zicht op de daartoe benodigde investeringen over de komende decennia heen.	Vanuit het in 2025 opgestelde systeemoverzicht stedelijk water zijn maatregelen voor het hydraulisch functioneren van de riolering naar voren gekomen, waaronder de wijken/buurtten die het meest gevoelig zijn voor of waar risico is op wateroverlast bij zware neerslag. Aan de hand van deze informatie moeten onder andere afkoppelplannen opgesteld gaan worden.	
C3	We geven uitvoering aan het in 2024 vastgestelde Programma Water- en Klimaatadaptatie.	In 2025 hebben de aanbesteding voor de uitvoering van het Programma Water- en Klimaatadaptatie georganiseerd. Gunning is in februari 2026, start uitvoering in Q3 2026.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een wegstelsel dat past bij de wensen van gebruikers.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We stellen een nieuw assetmanagementplan Wegen op.	Vanwege een krappe arbeidsmarkt en calamiteiten vanuit de inspecties heeft het opstellen vertraging opgelopen.	
D2	We stellen een meerjarenprogrammering onderhoud wegen op, waarbij we afstemming zoeken met het uitvoeringsprogramma mobiliteit.	Vanwege een krappe arbeidsmarkt en calamiteiten vanuit de inspecties heeft het opstellen vertraging opgelopen.	
D3	We stemmen af met andere eigenaren van wegen en hun activiteiten (provincies Zuid- en Noord-Holland, waterschap, omliggende gemeenten,		

	het Rijk).		
D4	In samenwerking met Lisse en Teylingen doen we een pilot met de toepassing van diverse waterdoorlatende verharding.	De verharding is aangelegd (Driehuizerpark Lisse) en de gevolgen voor beheer en omgeving worden gemonitord.	
D5	We stellen een assetmanagementplan Civiele Kunstwerken op.	Vanwege een krappe arbeidsmarkt en calamiteiten vanuit de inspecties heeft het opstellen vertraging opgelopen.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een (proef)tuin in openbare ruimte.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	We geven uitvoering aan het beheerplan voor groen en bomen.	We geven actief uitvoering aan het groenbeheerplan. Dit betekent dat wij de daarin vastgestelde onderhouds-, vervangings- en kwaliteitsopgaven structureel oppakken en uitvoeren. Hiermee borgen wij een duurzaam, veilig en toekomstbestendig beheer van de groene buitenruimte.	
E2	We versterken de groenstructuren.	We versterken de groenstructuren door deze consistent door te ontwikkelen, te verbinden en kwalitatief te verbeteren. Dit doen we door ontbrekende schakels aan te vullen, verouderde groenvakken te vernieuwen, biodiversiteit te vergroten en door bomen en beplanting strategisch toe te passen langs hoofd- en wijkstructuren.	
E3	We vergroten waar mogelijk de hoeveelheid groen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door het vergroenen van speelplekken.	Waar mogelijk vergroten we de hoeveelheid groen in de openbare ruimte, met name door het vergroenen van speelplekken en andere stenige locaties. Door verharding te vervangen door beplanting creëren we meer ruimte voor infiltratie van regenwater, verminderen we hittestress en versterken we de klimaatadaptieve capaciteit van Hillegom. Zo dragen we bij aan een veerkrachtige en toekomstbestendige leefomgeving.	

E4	We behouden zoveel mogelijk groen bij nieuwe ontwikkelingen of noodzakelijke veranderingen in de openbare ruimte. Bij de aanleg van transformatorhuisjes wordt bijvoorbeeld eerst gekeken naar parkeervakken, wegen of trottoirs.	Bij nieuwe ontwikkelingen of aanpassingen in de openbare ruimte behouden we zoveel mogelijk bestaand groen. Voor voorzieningen zoals transformatorhuisjes wordt eerst gekeken naar inpassing in bestaande verharding, om onnodig groenverlies en klimaatadaptieve functies te behouden.	
----	---	---	---

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een veilig en prettig verlichte openbare ruimte. In 2025 bestaat 80% van de openbare verlichting uit (duurzame) LED-verlichting. Midden 2024 was dit 73%.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
F1	We bekrachtigen het Assetmanagementplan Openbare Verlichting 2026-2029.	In overleg met de portefeuillehouder besloten om voorlopig geen nieuw beleid vast te stellen wegens ontbreken van de urgentie hiervoor en voorlopig het oude beleidsplan 2019-2023 te blijven hanteren tot 100% van de verlichting is omgebouwd naar ledverlichting (2028).	
F2	We besteden een meerjarenonderhoudscontract in samenwerking met andere gemeenten aan.	Voorbereidingen lopen op schema. We verwachten in maart 2026 de aanbesteding op de markt te kunnen zetten.	
F3	In samenwerking met de HLT-gemeenten wordt een pilot gestart met solar-lichtpanelen. Dit om toch verlichting te hebben wanneer netstoringen zich voordoen.	In verband met tegenvallende resultaten van pilots uit buurgemeenten en de kostprijs hebben we besloten om geen pilot voor solarlichtmasten uit te voeren	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een openbare ruimte waar het prettig verblijven en recreëren is.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
G1	We maken een inventarisatie van alle objecten in de buitenruimte en stellen waar nodig (nieuwe) beheerplannen vast. Te denken valt aan: beeldende kunstwerken, monumenten, gedenktekens, bankjes, informatieborden, etc.	De inventarisatie is klaar en aan de beheerplannen wordt gewerkt. De verwachting is dat deze in 2026 worden opgeleverd.	
G2	We herijken het beleidsplan spelen en	Het huidige beleid en beheerplan is	

	stellen een beheerplan vast voor sport- en spelobjecten in de buitenruimte.	nog in uitvoering. Daarom is een herijking van het beleid op dit moment niet noodzakelijk. Nadat de besluitvorming m.b.t. de heroverwegingen voltooid is, wordt hierin de afweging gemaakt of een nieuw plan noodzakelijk is.	
--	---	---	--

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een schone leefomgeving en goede omgang met grondstoffen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
H1	We geven uitvoering aan het beleidsplan afval.	In samenwerking met Meerlanden werken we aan de implementatie van het eind 2025 vastgestelde grondstoffenbeleidsplan.	
H2	We stellen uitgangspunten vast voor de omgang met vrijwilligers in de aanpak van (zwerf-)afval.	Dit is een doorlopend proces. Dit geven wij vorm door mee te doen aan initiatieven zoals de landelijke opschoon dag en de World Cleanup Day.	
H3	We dragen zorg voor communicatie en educatie over afval en grondstoffen.	Wij blijven onze inwoners informeren via onze reguliere informatiekanalen. De communicatie vanuit Meerlanden richt zich op het beter scheiden van afval met als doel hergebruik van grondstoffen.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland Omgevingsdienst West-Holland Liander Meerlanden N.V. Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek Veiligheidsregio Hollands Midden Greenport Ontwikkelingsmaatschappij B.V. Woningcorporatie STEK Gemeente Noordwijk (convenant Collectieve Warmte)	Hoogheemraadschap Rijnland Provincie Zuid-Holland Burgemeenten Inwoners Bedrijven Aardwarmte Rijnland Firan

Duurzaamheid

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Overkoepelend Programma Duurzaamheid: Transitie naar duurzame, fysieke leefomgeving bevorderen doordat het Programma Duurzaamheid een paraplu is boven de verschillende opgaven en zorgt voor afstemming, afweging en het slim combineren van doelen en middelen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We zoeken naar een methode om duurzame, toekomstbestendige gebiedsontwikkeling systematisch te realiseren.	Er is een ambtelijke evaluatie uitgevoerd en een verkenning gedaan naar geschikte methoden om duurzame, toekomstbestendige gebiedsontwikkeling systematisch te borgen. Op basis hiervan is gekozen voor het convenant Toekomstbestendig Bouwen als meest passend instrument. In maart 2026 besluit het college of dit instrument kan worden geïmplementeerd en als nieuwe werkwijze worden ingezet.	●
A2	We concretiseren en borgen duurzaamheid in instrumenten als de Omgevingsvisie en Omgevingsplan, LIOR, anterieure overeenkomsten en de werkprocessen.	Duurzaamheid is steeds beter verankerd in onze instrumenten en werkprocessen. Bij actualisaties van beleidskaders en procedures leveren we structureel duurzame input, zodat nieuwe inzichten en ontwikkelingen direct worden meegenomen.	●
A3	We werken aan het integreren van duurzaamheid in onze aanbestedingstrajecten. Hierin verwerken we als uitgangspunt het principe 'Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen' (MVOI) en hanteren we minimaal ambitieniveau 1 van de landelijke MVI-criteriatool.	Er is gewerkt aan uitvoering van een intern Actieplan MVOI als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie. MVOI is beter opgenomen in de inkoop-toolkit en vast onderdeel geworden van de inkooptraining. Er is structurele afstemming met de contactpersoon Inkoop en Stichting Rijk, waardoor duurzaamheid steeds meer aan de voorkant wordt meegenomen. Er is ervaring opgedaan met het gebruik van de MVI-criteriatool tijdens ondersteuning aan de inkoop. MVOI-thema's zijn toegepast op meerdere trajecten met nadruk op klimaat, milieu/biodiversiteit, circulair en Social Return on Investment.	●
A4	Eén helder communicatiekanaal (éénkanalenstrategie) per doelgroep onderhouden, zowel voor inwoners als bedrijven.	Er is gestart met een onderzoek naar het bundelen van de communicatie vanuit verschillende partijen tot één herkenbaar kanaal per doelgroep. Dit project hangt nauw samen met de verkenning naar een mogelijke uitvoeringsorganisatie duurzaamheid.	●
A5	Informatieplatform uitbreiden en onderhouden.	Er is een verkenning uitgevoerd naar de wenselijkheid en mogelijke invulling van een	●

		informatieplatform. Daarbij is gekeken naar de relatie met de uitvoering van duurzaamheidsbeleid en een mogelijke uitvoeringsorganisatie. Verdere uitwerking volgt in 2026.	
A6	We ondersteunen lokale initiatieven.	Er is in drie bijeenkomsten met de diverse groepen bewonersinitiatieven gekeken wat zij nodig hebben om meer en beter samen te werken, en zo meer te kunnen betekenen voor verduurzaming bij bewoners. Dit project hangt nauw samen met een mogelijke duurzaamheidsorganisatie. Daarnaast is voor het thema energie in Hillegom een start gemaakt met het buurtteam Elsbroek i.s.m. Buurkracht. Daarnaast zijn verschillende groene initiatieven naar gelang hun behoefte door de gemeente ondersteund.	●
A7	Mogelijkheden van subsidies voor zover passend binnen de inzetbare capaciteit, actief onderzoeken en benutten.	Subsidiemogelijkheden zijn, binnen de beschikbare uitvoeringscapaciteit, onderzocht en waar passend benut ter ondersteuning van de gemeentelijke duurzaamheidsopgave.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Programma duurzaamheid pijler Energietransitie: In 2030 15% energiebesparing in de gebouwde omgeving ten opzichte van 2014, wordt 38% van onze elektriciteitsvraag (159 TJ) duurzaam opgewekt. In 2050 willen we een energie neutrale gemeente zijn.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We geven uitvoering aan het Uitvoeringsprogramma Energietransitie met focus op drie thema's: isolatie, warmte en grootschalige opwek van energie.	Het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2022-2025 is geëvalueerd. Er is een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld.	●
B2	Via de Lokale Aanpak Isolatie blijven we inwoners met risico op energiearmoede ondersteunen met het krijgen van een beter geïsoleerde woning en een lagere energierekening.	Veel inwoners, die daarvoor in aanmerking kwamen, hebben deelgenomen aan de isolatieactie en subsidie aangevraagd. Er is nog een klein deel van het subsidiebudget beschikbaar.	●
B3	Samen met de gemeenten Lisse, Noordwijk en Teylingen wordt de kansrijkheid van een regionaal open warmtenet vanuit het project Duurzaam Warmtenet Bollenstreek onderzocht.	De samenwerking tussen de Bollengemeenten is bekrachtigd in het Convenant Collectieve Warmte. Vanuit deze samenwerking is de Startnotitie Warmtenet Bollenstreek samengesteld. Hierin is het besluitvormingsproces t.a.v. de verkenning met Aardwarmte Rijnland, woningcorporaties Stek en Padua en Firan m.b.t. collectieve warmte en het oprichten van een publiek	●

		warmtebedrijf in diverse fases en go/no-go momenten beschreven. Ook is begonnen met de voorbereiding van het Warmteprogramma en een communicatie/participatiestrategie.	
B4	Voor de opwek van duurzame energie vanuit zon en wind worden in samenwerking met de provincie Zuid-Holland de zoekgebieden voor wind uit de RES 1.0 uitgewerkt tot zoeklocaties.	De provincie Zuid-Holland heeft onderzoek gedaan naar nieuwe zoekgebieden voor windmolens. Uit dit onderzoek is gebleken dat er in de Duin- en Bollenstreek geen geschikte locaties voor windmolens zijn.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Programma Duurzaamheid pijler Toekomstbestendige Leefomgeving: We werken aan een groene en klimaatadaptieve omgeving.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	SoortenManagemenPlan opstellen.	In 2025 is de quickscan uitgevoerd die nodig is om de eerste stap te zetten richting een SoortenManagementPlan (SMP). Op basis van deze quickscan hebben de colleges besloten welke werkzaamheden en gebieden betrokken worden in het SMP. Hierover zijn de gemeenteraden met een brief geïnformeerd. In het laatste kwartaal van 2025 is gestart met het vormgeven van de Europese aanbesteding voor het opstellen van het SMP. In december 2025 is de uitvraag gepubliceerd.	●
C2	Maatregelen voortkomend uit soortenmanagementplan uitvoeren.	Op het moment van schrijven zijn wij bezig met de aanbesteding van het soortenmanagementplan.	●
C3	De ambitie "actief" zoals vastgesteld in het adviesrapport Strategie en Ambitie Klimaatadaptatie, verder uitwerken en borgen.	Om beter te kunnen sturen op een toekomstbestendige leefomgeving wordt een omgevingsprogramma toekomstbestendige leefomgeving opgesteld. Daarin worden de strategische doelen van de Omgevingsvisie met strategische keuzes en relevant vastgestelde documenten als het rapport Strategie en Ambitie Klimaatadaptatie worden vertaald naar concrete uitvoering. Alle lopende en geplande projecten binnen de leefomgeving worden zo integraal beleidsmatig	●

		verankerd en zichtbaar gemaakt. Daarmee komt ook in beeld waar beleidsdoelen of wettelijke opgaven nog niet zijn vertaald naar uitvoering. Aan de hand van risico, impact en haalbaarheid kunnen vervolgens prioriteiten gesteld worden. Op deze wijze borgen we regievoering en processturing structureel en wordt monitoring van de voortgang goed mogelijk.	
C4	In het beheer van de openbare ruimte zetten we in op het versterken van biodiversiteit door ecologisch beheer van het groen: ecologisch maaien van bermen en oevers, zoveel mogelijk inheemse en biodiverse groenvervangingen en het gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt zoveel mogelijk voorkomen.	Bij het aanplanten van groen is gekozen voor een diverse mix van inheemse soorten die klimaatbestendig zijn. Ook is erop gelet dat de beplanting jaarrond aantrekkelijk is. Bermen, oevers en (delen van) gazons worden ecologisch gemaaid zodat er meer planten en bloemen komen voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. Op deze manier worden gazons actief omgevormd tot bloemrijk grasland. Ook bosplantsoenen worden zoveel mogelijk ecologisch beheerd.	
C5	Conform het programma water en klimaatadaptatie gaan we waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aanleggen en zetten we in op het voorkomen van wateroverlast door uitvoering van het Programma Water en Klimaatadaptatie (IWKP en vergroenen).	In 2025 zijn de bestekken geschreven voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers. De aanbesteding hiervoor loopt. In februari 2026 wordt dit gegund. Op dat moment zijn per gemeente de deelopdrachten gereed zodat begin 2026 direct gestart kan worden. Na het oeverdeel wordt nu geschreven aan bestekken voor het baggerdeel uit het programma. Die aanbesteding vindt begin 2026 plaats.	
C6	Met de bewustwordingscampagne met geveltuinen en adoptiegroen stimuleren en faciliteren we inwoners om te vergroenen met als doel de fysieke leefomgeving biodiverser en klimaat adaptiever te maken.	We werken samen met enthousiaste vrijwilligers, onze tuinambassadeurs, om inwoners te motiveren en helpen met het met meer biodivers en klimaatadaptief maken van hun eigendommen. Daarvoor zijn in 2025 de volgende activiteiten georganiseerd: • Inspiratieavond Groene tuin (voorjaar) • Workshops Balkontuin/Voortuin/Geveltuin (voorjaar) • Plantdag: vergroen samen jouw straat (najaar) • Adviesgesprekken over tuinen van bewoners nieuwbouw.	

C7	In het beheer van de openbare ruimte verminderen we hittestress door in te zetten op de kwaliteit van groen en het vergroten van boomkroonoppervlak.	We investeren in het duurzaam behoud van bomen door hun levensduur maximaal te verlengen en het boomkroonvolume optimaal te benutten. Daarnaast richten we ons op het creëren van voldoende en kwalitatief hoogwaardige ondergrondse groeiruimte, zodat bomen kunnen uitgroeien tot sterke en gezonde volwassen exemplaren.	
----	--	---	---

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Programma Duurzaamheid pijler Circulariteit en grondstoffen: we willen voldoen aan de landelijke doelstellingen op het gebied van circulariteit: 50% minder grondstoffen in 2030 en volledig circulair en klimaatneutraal in 2050.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We ontwikkelen een Plan van Aanpak voor circulariteit en scherpen daarin de ambities met betrekking tot circulariteit verder aan.	Het Uitvoeringsprogramma 2025-2028 Samen werken aan een Circulaire Economie is vastgesteld.	
D2	We worden lid van Cirkelstad en beginnen met toetsing van drie geselecteerde pilotprojecten tegen Het Nieuwe Normaal, een eenduidige taal met haalbare én ambitieuze circulaire prestaties voor de bouwsector. Zo leren we circulariteit en verduurzaming systematisch integreren in onze projecten.	Het lidmaatschap van Cirkelstad is aangevraagd. Er is een begin gemaakt met kennisontwikkeling en toepassen van Het Nieuwe Normaal (HNN) in projecten ter aanvulling van de in-huismethode DGO en GPR Gebouw. In de prestatieafspraken met Stek zijn elementen van HNN opgenomen om meer biobased bouwen en hergebruik te stimuleren.	
D3	We beginnen met onderzoek naar het opzetten van een bouwkringloop in samenwerking met Circulair West, andere gemeenten en organisaties in de regio voor het bereiken van een afvalloze samenleving en het sluiten van grondstoffenketens in de gebouwde omgeving.	Met partijen en regio Holland Rijnland is een Plan van Aanpak geschreven en vastgesteld voor een Circulaire Bouwhub (RIA 12B).	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Goede samenwerking met de Omgevingsdienst West-Holland om de leefomgeving optimaal in te richten.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	We voeren actief regie op de Omgevingsdienst West-Holland en de taken die worden uitgevoerd.	De gemeente stuurt op prioriteiten, voortgang en kwaliteit van de werkzaamheden en heeft hierover periodiek afstemming met de dienst.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland Omgevingsdienst West-Holland GGD Veiligheidsregio Hollands Midden	Ministerie van Binnenlandse Zaken VNG Omgevingswet Livinglab Zuid-Holland (Hogeschool Leiden) Provincie Zuid-Holland Circulair West Hoogheemraadschap van Rijnland Omliggende gemeenten Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties

Wonen

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Ruimte bieden aan een gevarieerde woningvraag door voldoende en divers aanbod in woningbouw.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Wij sturen op een gevarieerd woningbouwprogramma om voor alle doelgroepen voldoende woningen te bouwen. Hierbij betrekken we de uitkomsten van de startnotitie 'Wonen, nu en in de toekomst' en de regionale woningbouwbehoefteraming.	In 2025 zijn er stappen gezet om woningbouwontwikkelingen te realiseren in de gemeente Hillegom, die bijdragen aan de ambitie om toe te groeien naar o.a. 30% sociale huur in woningvoorraad. De uitkomsten van het onderzoek 'Wonen, nu en in de toekomst', samen met de regionale woningbouwbehoefteraming zijn vertaald in de opgave die is geformuleerd in de Koersnotitie voor het volkshuisvestingsprogramma. Dit is een aantal van 1.195 woningen	

		tussen 2025-2030 en 770 woningen tussen 2030-2040. Hiervan zijn in 2025 254 woningen opgeleverd waarvan 37% sociale huur.	
A2	Waar mogelijk voegen we een mix van woningen toe om de leefbaarheid een impuls te geven. Zo begint in 2025 de herontwikkeling van de Graaf Janlaan met een mix van sociale huurwoningen en middenhuurwoningen.	In 2025 zijn er projecten opgeleverd gekoppeld aan maatschappelijke partners om onder andere de kwaliteit van wonen en de leefbaarheid in wijken te vergroten. Denk hierbij aan Olympia (mix sociale huurwoningen voor zorgbehoevenden en reguliere woningzoekenden) en de laatste woningen in het project de Witte Tulp, met een mix van sociale huur, goedkope koop en o.a. gelijkvloerse vrije-sectorwoningen in dezelfde wijk.	
A3	We verlenen startersleningen aan startende Hillegommers. Hiermee vergroten wij de kans dat starters een goedkope of betaalbare koopwoning kunnen financieren.	In 2025 zijn er in Hillegom 24 startersleningen toegewezen. Van deze 24 toegewezen leningen zijn 15 voor bestaande bouw en 9 voor nieuwbouw: 7 Tuindorp – 2 vinQ Het beschikbare saldo staat nu op €200.158.	
A4	We eisen minimaal 2/3 betaalbare woningen bij nieuwbouwprojecten. We hebben een segment 'Goedkope koop' geïntroduceerd, hiermee willen we starters en laagverdieners een extra kans geven op de woningmarkt.	Bij nieuwbouwontwikkelingen hanteren we de normen zoals vastgelegd in de Regionale Realisatieagenda en de Regionale Woonagenda. In 2025 is ook in de koersnotitie Volkshuisvestingsprogramma Hillegom vastgelegd dat ontwikkelingen moeten voldoen aan tenminste 30% sociale huur en minimaal 35% aan woningen moet bevatten voor middeninkomens (middenhuurwoningen, goedkope koop of betaalbare koopwoningen).	
A5	We sturen op de kwaliteit van nieuwbouwwoningen, ook in de betaalbare segmenten. Hiermee zorgen we dat de woningen die worden opgeleverd van een volwaardig niveau zijn.	De nieuwbouwwoningen in de gemeente Hillegom kennen een hoog kwaliteitsniveau, naast het reguliere Besluit bouwwerken leefomgeving maken we anterieure afspraken over bijvoorbeeld duurzaamheid en Vrij Op Naam-prijzen inclusief warmtevoorziening, keuken en parkeergelegenheid. Ook maken we afspraken tegen exorbitant hoge servicekosten. Al deze afspraken worden ook bij de betaalbare segmenten overeengekomen.	

A6	We focussen op locaties voor het huisvesten van aandachtsgroepen en voor tijdelijke woningbouw.	In 2025 is besloten de opdracht aan het college om tijdelijke woningbouw op de Pastoorslaan te verkennen, teruggeven. Dit maakt dat er een nieuwe locatie gezocht moet worden voor tijdelijke woningbouw. De focus is niet veranderd, de binnenstedelijke locaties drogen steeds meer op en buitenstedelijk bouwen kent uitdagingen.	
A7	We zoeken met de regiogemeenten naar geschikte locaties voor het realiseren van 12 nieuwe standplaatsen voor woonwagens, conform afspraak in de Regionale Woonagenda.	De gemeente Hillegom werkt samen met de gemeenten Lisse, Teylingen Noordwijk aan de invulling van de opgave van 12 woonwagenstandplaatsen tot 2030. Het plan heeft drie fases: 1. HLT+N onderzoeken mogelijke inbreiding bestaande woonwagenlocaties; 2. Als de inbreiding HLT+N groter is dan 12, -> in gesprek over locatie voor restopgave; 3. Als de inbreiding HLT+N groter of gelijk is aan 12, -> opgave gerealiseerd.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Woonwijken en woningen creëren die klaar zijn voor de toekomst.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	Bij nieuwbouwprojecten ligt de focus op, circulair en natuurinclusief bouwen. Specifieke eisen leggen wij vast in de anterieure overeenkomsten met ontwikkelende partijen. De GPR-scores waar partijen naar streven is voor de volgende onderdelen: - DuurzaamheidsPrestatie Gebouwen (DPG, combinatie van milieu en energie) minimaal een 8. - Gezondheid en gebruikskwaliteit minimaal een 8. - Toekomstwaarde minimaal een 7.	Bij nieuwbouw zijn de omschreven afspraken opgenomen in anterieure overeenkomsten. Voor de bestaande woningvoorraad maakten we afspraken met Stek (in de prestatieafspraken) over het verder verduurzamen van hun woningbezit. Ook stimuleerden we inwoners om hun eigen woning te verduurzamen door het verstrekken van duurzaamheidsleningen.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Langer zelfstandig wonen als onderdeel van de gemeenschap

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We stimuleren de bouw van projecten met nultredenwoningen, zorggeschikte woningen en geclusterde seniorenwoningen.	Dit is een doorlopende activiteit, die haar vruchten heeft afgeworpen door de oplevering van Olympia (39 zorggeschikte woningen) en de laatste fasen van de woonzorgzone Elsbroek in 2025.	✓
C2	We eisen bij nieuwbouwwontwikkelingen nabij specifieke voorzieningen voor senioren dat woningen levensloopgeschikt zijn waardoor de bewoners zo veel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen met geclusterd zorgaanbod en geschikte woningen in de buurt. Een voorbeeld hiervan is 'Wonen met een plus' (Saviolocatie) waarvan de oplevering in 2025 gepland is.	Dit is een uitgevoerde afspraak in 2025. Daarbovenop is het afwegingskader woonzorginitiatieven in 2025 tegen het licht gehouden, om in het Volkshuisvestingsprogramma (opvolger van het woonprogramma) ruimtelijk zo volledig mogelijk aan te sluiten bij de behoefte van senioren en (toekomstige) zorgvragers.	✓
C3	We sturen bij locatieontwikkelingen op mogelijkheden van ontmoeting van de bewoners om de sociale cohesie te vergroten.	Dit is een uitgevoerde afspraak in 2025. Ruimtelijk kan er voor bepaalde type stedenbouw gekozen worden, wat ontmoeting stimuleert. Hier staan wij in eerste instantie positief tegenover. Daarnaast sturen wij op het realiseren van ontmoetingsruimte bij woonzorg initiatieven. Naast het ruimtelijke, zijn er andere initiatieven om de sociale cohesie te vergroten. De pilot zorgzame buurten, vanuit het Wonen, Welzijn en Zorg ambitiedocument, is in 2025 afgerond waar partijen die het ambitiedocument hebben ondertekend met elkaar de wijk ingingen om de sociale cohesie te vergroten. Het ambitiedocument krijgt een uitvoerend vervolg waarin het idee is, deze initiatieven door te trekken naar andere wijken in Hillegom.	✓

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Beschikken over actueel woonbeleid in samenwerking met betrokken partners.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	In 2025 stellen we de opvolger van het Woonprogramma, het Volkshuisvestingsprogramma op.	In 2025 is de koersnotitie Wonen vastgesteld door de gemeenteraad. Dit is de basis voor het Volkshuisvestingsprogramma en wordt uitgewerkt in een definitief Volkshuisvestingsprogramma. Er is ook aan de slag gegaan met het opstellen van het programma in 2025, dat in 2026 wordt vastgesteld.	
D2	Als onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma stellen we een Woonzorgvisie op. Hierin geven we huisvesting van ouderen en overige aandachtsgroepen verder vorm.	De woonzorgvisie wordt geïntegreerd in het Volkshuisvestingsprogramma op basis van de koersnotitie en de wet regie op de Volkshuisvesting. Het is geen apart document, maar is door o.a. te focussen op aandachtsgroepen en zorgvragers wordt het zorgelement in het programma gedekt.	
D2	We maken actief gebruik van subsidies die het Rijk en de provincie beschikbaar stellen om de woningbouw te versnellen.	Bij nieuwe subsidiemogelijkheden wordt actief richting corporaties en bouwers gecommuniceerd. Zo is een subsidie verleend aan de corporatie voor de Graaf Janlaan en is een aanvraag in voorbereiding voor de realisatiestimulans, waar gemeenten subsidies krijgen voor in 2025 gestarte bouw voor betaalbare woningen.	
D3	We sluiten meerjarige prestatieafspraken met Stek en Huurdersbelangenvereniging Bollenstreek over voldoende beschikbare woningen, betaalbaarheid, voorraadbeheer en verduurzaming, leefbaarheid en vitale wijken en de huisvesting van bijzondere aandachtsgroepen.	Eind 2025 zijn de prestatieafspraken voor 2026 ondertekend. Dit zijn jaarafspraken, afgesproken is dat de volgende set prestatieafspraken (op te stellen in 2026) meerjarige afspraken worden.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland	Woningcorporatie Stek Huurdershart Huurders Holland Rijnland Zorgaanbieders Welzijnspartijen

Verbonden partijen

Voor informatie over de verbonden partijen wordt verwezen naar de [paragraaf Verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025	NL	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	per duizend euro	€ 415	€ 458	€ 458	2025: € 398	CBS
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	5,3	24,1	nb*	2024: 8,4	Basis-registratie adressen en gebouwen
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar (%)	71,9	70,4	nb*	2024: 70,7	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Gemiddeld totaalbedrag in euro's	€ 1.043	€ 1.154	€ 1.154	2025: € 957	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Gemiddeld totaalbedrag in euro's	€ 1.102	€ 1.213	€ 1.213	2025: € 1.050	COELO

Toelichting indicator Gemiddelde WOZ waarde

De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Toelichting indicator Nieuwgebouwde woningen

Het aantal nieuwgebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen zoals transformaties.

Toelichting indicator Demografische druk

De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Toelichting indicator Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Toelichting indicator Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	NL	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	Hoeveelheid restafval per bewoner in kilo's (incl. grof huishoudelijk restafval)	102	97	nb*	nb*	2024: 148	CBS

Hernieuwbare elektriciteit	Percentage elektriciteit opgewekt uit o.a. wind, waterkracht, zon of biomassa	nb*	nb*	nb*	nb*	2022: 32,5	RWS
----------------------------	---	-----	-----	-----	-----	------------	-----

Toelichting indicator Omvang huishoudelijk restafval

Niet gescheiden ingezameld restafval dat te groot of te zwaar is om op dezelfde wijze als het huishoudelijk restafval te worden aangeboden.

Toelichting indicator Hernieuwbare elektriciteit

Het percentage hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd. Dit is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld zoals uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa.

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	NL	Bron
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren (in de leeftijd 12 - 18 jaar)	10	4	10	nb*	2024: 9	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1,8	0,9	1	nb*	2024; 2,2	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,7	3,1	2,5	nb*	2024: 4,3	CBS
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,3	1,1	1,3	nb*	2024: 1,2	CBS
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	5,1	4,8	3	nb*	2024: 5,7	CBS

Toelichting indicator Verwijzingen Halt

Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

Toelichting indicator Winkeldiefstallen

Het aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners.

Toelichting indicator Geweldsmisdrijven

Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Toelichting indicator Diefstallen uit woning

Het aantal diefstallen uit woningen, per 10.000 inwoners.

Toelichting indicator Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)

Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele

of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

nb: Gegevens zijn op het moment van schrijven van deze programmabegroting nog niet bekend. Indien de gegevens na het schrijven bekend worden, kunt u deze vinden op:

www.waarstaattjegemeente.nl

Kaderstellende stukken

[Wet veiligheidsregio's](#)

[Regionaal Crisisplan](#)

[Algemene Plaatselijke Verordening Hillegom](#)

[Drank- en horecaverordening 2014](#)

[Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023 Hillegom 'Samen houden we Hillegom veilig'](#)

[Handhavingsuitvoeringsprogramma Hillegom 2022](#)

[Nationale Omgevingsvisie \(NOVI\) 2050, 2020](#)

[De Omgevingswet | Rijksoverheid.nl](#)

[Omgevingsbeleid, -programma en -verordening provincie Zuid-Holland, 2020](#)

[Nationaal Park Hollandse Duinen, 2025](#)

[Coalitieakkoord Hoogheemraadschap van Rijnland, Rijnland op peil, 2023-2027](#)

[Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland](#)

[Regionale Nota Bodembeheer 2023-2033](#)

[Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland](#)

[Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland 2040, 2021](#)

[Regionale Strategie Mobiliteit](#)

[Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland](#)

[Regionale Woonagenda Holland Rijnland 2023](#)

[Energieakkoord Holland Rijnland 2017-2025](#)

[Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek 2040, 2021](#)

[Economische visie 2030 Duin- en Bollenstreek](#)

[Ruimtelijk economische visie – Zuid-Holland](#)

Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport (wordt naar verwachting vastgesteld in december 2025 / Q4 2025)

[Omgevingsvisie 'Heerlijk Hillegom'](#)

[Woonprogramma Hillegom 2020-2024](#)

[Prestatieafspraken Wonen Hillegom](#)

[Mobiliteitsplan 2022](#)

[Beleidsplan wegen 2020-2024](#)

[Nota Parkeernormen](#)

[Beleid Laadinfrastructuur](#)

[Nota Grondbeleid Hillegom 2022-2026](#)

[Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid | Energietransitie HLT](#)

[Lokale Energiestrategie Hillegom 2021 \(LES\)](#)

[Transitie Visie Warmte 2021 \(TVW\)](#)

[Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024](#)

[Groenbeheerplan 2023-2032](#)

[Gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025](#)

[Aansluitverordening riolering gemeente Hillegom](#)

[Gemeentelijke afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit](#)

[Afvalstofheffing 2020](#)

[VANG \(Van Afval Naar Grondstof\)](#)
[Afvalbeleid 2020-2024](#)
[Home - LAP3](#)
[Beleidsplan Openbare Verlichting 2019-2023](#)
[Healthy Hillegom](#)
[Programma Water en Klimaatadaptatie 2024- 2028](#)
[Uitvoeringsprogramma spelen en sporten buitenruimte 2020](#)
[Beleidsvisie Laadinfrastructuur Hillegom](#)
[Parkeerbeleidsplan Hillegom 2023](#)
[Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2024](#)
[Geactualiseerde visie uitgangspunten HD-plein en omgeving](#)

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Lasten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Thema Gebiedsontwikkeling				
Ruimtelijke ordening	1.403	699	1.149	2.064
Thema Openbare orde en veiligheid				
Crisisbeheersing en brandweer	1.619	1.785	1.874	1.782
Openbare orde en veiligheid	969	1.160	1.097	1.144
Thema Openbare ruimte en duurzaamheid				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.972	3.027	3.111	2.954
Riolering	1.788	1.818	1.864	2.072
Afval	3.790	4.165	4.198	4.047
Milieubeheer	2.303	1.879	2.424	2.398
Begraafplaatsen en crematoria	144	134	140	126
Thema Verkeer en vervoer				
Verkeer en vervoer	4.320	4.475	4.336	4.162
Recreatieve havens	34	34	34	30
Parkeren	132	133	138	136
Thema Wonen				
Wonen en bouwen	1.253	1.032	1.137	1.304
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	11.743	560	2.038	1.283
Totaal lasten	32.470	20.901	23.540	23.502

Baten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Thema Gebiedsontwikkeling				
Ruimtelijke ordening	-371	-103	-639	-1.056
Thema Openbare orde en veiligheid				
Crisisbeheersing en brandweer	-104	-105	-107	-107
Openbare orde en veiligheid	-7	-9	-9	-40
Thema Openbare ruimte en duurzaamheid				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11	-6	-6	-8
Riolering	-2.432	-2.663	-2.708	-2.935
Afval	-4.496	-5.502	-5.362	-5.234
Milieubeheer	-1.070	-432	-1.119	-948
Begraafplaatsen en crematoria	-103	-84	-84	-96
Thema Verkeer en vervoer				
Verkeer en vervoer	-344	-99	-237	-401
Recreatieve havens	-9	-3	-8	-9
Parkeren	-12	-3	-12	-11
Thema Wonen				
Wonen en bouwen	-1.182	-580	-774	-2.945
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-5.551	-553	-2.484	-1.726
Totaal baten	-15.692	-10.142	-13.549	-15.516
Saldo voor resultaatbestemming	16.778	10.759	9.992	7.986
Reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Toevoegingen reserves	1.836	2.200	10.552	738
Onttrekkingen reserves	-8.813	-2.920	-10.624	-1.178
Totaal reserves	-6.977	-720	-71	-440
Saldo na resultaatbestemming	9.801	10.039	9.921	7.546

Programma 3 Bedrijvigheid

Economie

In het Interbestuurlijk Programma (IBP) wordt gesproken over de regionale economie als versneller. Hiermee wordt de ambitie 'werken aan regionale economische structuurversterking' uitgesproken. De economische agenda Duin- en Bollenstreek heeft een vergelijkbare doelstelling: het versterken van de regionale economie zonder dat het ten koste gaat van de woonaantrekkelijkheid.

In 2018 is de Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB) geïnstalleerd om genoemde doelstellingen te realiseren. De jaren 2023 en deels 2024 waren transitiejaren voor de Economic Board. De nieuwe Economic Board is inmiddels volledig operationeel.

In 2025 heeft de stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek constante progressie geboekt in de voortgang van meerdere lopende projecten zoals Remote Sensing II, Regiobranding en het haalbaarheidsonderzoek naar een Campus (de ontwikkeling van een kennis- en leeromgeving waar onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven samenkomen op een fysieke locatie). Hiermee zijn op een consistente wijze verdere stappen gezet in de ontwikkeling van deze initiatieven.

Daarnaast heeft de EBDB meerdere regionale initiatieven ondersteund door inzet van inhoudelijke kennis en expertise, het aangaan van samenwerkingen met andere partijen en middels directe financiële bijdragen. Denk hierbij aan projecten zoals Vier de Lente, de Duin- en Bollenvierdaagse en het 'Start Up & Lift Off' -incubator programma. De samenwerking tussen de EBDB en Greenport Duin- en Bollenstreek (GPDB) heeft concretere vorm gekregen en de eerste gezamenlijke stappen zijn gezet richting een structureel programma.

Bollensector

De komende jaren zet de schaalvergroting in combinatie met de krimp van het aantal bedrijven in de bollensector door. Veel bedrijven gaan steeds meer specialiseren. Daarnaast zet de focus op duurzaam bodembeheer de komende jaren door. Door meer rotatie van gewassen ontstaat meer vraag naar areaal dat geschikt is voor bloembollen. Deze ontwikkelingen leggen een (nog) grotere druk op het ruimtegebruik in de streek. Met de oprichting van Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) is in 2009 gestart met het optimaal inrichten van de beschikbare ruimte in de streek. Desondanks zien we de afgelopen jaren een trend dat telers steeds meer hectares in andere gebieden opzoeken voor hun teelt.

Om de economische positie van de Greenport te versterken is in 2019 de stichting Greenport Duin- en Bollenstreek (GPDB) opgericht. Binnen deze stichting werken onderwijs, overheid en ondernemers samen. De sector ziet de Bollenstreek nog altijd als haar bakermat vanwege de aanwezigheid van kennispartners (KAVB, BKD, Hobaho e.a.), toeleveranciers, de band met Keukenhof en de nabijheid van kennisinstututen (Leiden, Delft, Amsterdam) en onderwijsinstellingen (Wellant, Hogeschool Leiden, Hogeschool Inholland).

De stichting Greenport en de Economic Board hebben in 2025 een gezamenlijk jaarprogramma opgesteld voor 2026. Door toekenning van de Regio Deal Sierteeltregio en subsidie van de Human Capital Agenda van de GPDB is budget beschikbaar gekomen om de komende jaren bij te dragen aan de groei van kennis, bewustwording en innovatie in de Greenport.

Arbeidsmigranten

De arbeidsintensieve agrarische bedrijfstak (bollenteelt) en andere sectoren zoals logistiek, horeca en distributie, leiden tot een nog steeds toenemende toestroom van arbeidsmigranten.

Op het gebied van handhaving is de afgelopen periode in samenwerking met de brandweer een aanpak ontwikkeld om de panden waar arbeidsmigranten worden gehuisvest regelmatig te checken (veilig wonen).

Daarnaast is er tijd en energie gestoken om te komen tot een meer integrale (regionale) aanpak. Van de inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) tot het actualiseren van diverse beleidsregels op het gebied van de ruimtelijke ordening. Ook zijn de contacten met de diverse huisvesters/uitzenders onderhouden zodat men elkaar weet te vinden wanneer noodzakelijk.

Detailhandel en bedrijventerreinen

De lokale economie in het algemeen en de detailhandel in het bijzonder, staat onder druk. Structurele ontwikkelingen, zoals de opkomst van online winkelen en verdere internationalisering van productieprocessen, hebben gevolgen voor de lokale economie. We zien dat terug in een vermindering van het aantal winkels en leegstaande panden op bedrijventerreinen.

Ten aanzien van de bedrijventerreinen zien we weer meer vraag ontstaan, waarbij de kwaliteit van deze bedrijventerreinen een punt van aandacht is. We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor transformatie van bedrijventerreinen naar gecombineerde woon-werkterreinen. Daarbij streven we ernaar om gewenste vormen van bedrijvigheid te combineren met gewilde woonmilieus. Hierover worden ook gesprekken met de provincie gevoerd.

In 2025 heeft de gemeente Hillegom een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Ondernemend Hillegom met het doel het lokale ondernemersklimaat te versterken.

Erfgoed

We behouden cultureel erfgoed door het te beschermen, te beleven en te benutten. De toenemende leegstand van kerken vraagt om herbestemming en transitie. Hoge energietarieven en klimaatverandering zorgen voor meer initiatieven om monumenten te verduurzamen. Bouwplannen kunnen leiden tot het verloren gaan van cultuurhistorische waarden.

Economie

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Behouden en verduurzamen van bedrijventerreinen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We geven uitvoering aan de Regionale Bedrijventerreinenstrategie Bollenstreek en zetten ons in voor het behouden, vergroenen, verduurzamen en leefbaarder maken van bedrijventerreinen.	• Dit is meegenomen bij de voorbereiding van het uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen. • Team Economie heeft de bedrijventerreinen bezocht om een goed beeld te krijgen van de huidige stand van zaken op het gebied van leefbaarheid, vergroening en verduurzaming. • Samen met de ambassadeur toekomstbestendige bedrijventerreinen van de provincie Zuid-Holland bezoeken we ondernemers op deze bedrijventerreinen om hen te wijzen op subsidies en andere ondersteuning vanuit de provincie en gemeente om hun bedrijventerrein toekomstbestendig te maken.	
A2	We geven uitvoering aan de Regionale Bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland en houden voldoende bedrijventerrein beschikbaar zodat zoveel mogelijk werknemers in hun eigen omgeving kunnen werken.	• Dit is meegenomen bij de voorbereiding van het omgevingsprogramma Bedrijventerreinen. • We zijn en blijven in gesprek om bedrijventerreinen die in de Regionale Bedrijventerreinenstrategie als zachte plancapaciteit zijn aangemerkt om te zetten naar harde plancapaciteit.	
A3	We werken met ondernemers samen om de organisatiegraad op bestaande bedrijventerreinen verder te vergroten.	• Dit is meegenomen bij de voorbereiding van het omgevingsprogramma Bedrijventerreinen. • Met de ondernemersbezoeken samen met de ambassadeur bedrijventerreinen van de provincie Zuid-Holland willen we ondernemers stimuleren om gezamenlijk hun bedrijventerrein toekomstbestendig te maken. • Daarnaast overleggen we periodiek met Ondernemend Hillegom, waarin dit onderwerp ook aan bod komt.	
A4	We intensiveren onze inzet op	• Dit is meegenomen bij de	

	gemeenschappelijk accountmanagement.	voorbereiding van het omgevingsprogramma Bedrijventerreinen. • Er is een regulier overleg tussen beleidsmedewerkers en bedrijfscontactfunctionarissen van Hillegom, Lisse en Teylingen om elkaar te informeren over ontwikkelingen, kansen en uitdagingen op onze bedrijventerreinen.	
A5	Om huidige bedrijventerreinen te kunnen transformeren naar wonen of wonen-werken gaan we in gesprek met de regio over compensatieruimte.	• Dit is meegenomen bij de voorbereiding van het omgevingsprogramma Bedrijventerreinen.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Versterken van sociale cohesie en bevorderen van economische samenwerking en werkgelegenheid.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	Door overheden, bedrijven en kennisinstellingen met elkaar te verbinden dragen we maximaal bij aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Dit doen we in eerste instantie binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek.	• De Economic Board heeft uitvoering gegeven aan haar jaarplan.	
B2	We werken samen met Holland Rijnland aan een Human Capital Agenda om volwaardige arbeidsparticipatie te bereiken.	• Het project Human Capital van Holland Rijnland loopt. In 2025 lag de focus op voorbereiding, onderzoek en versterken van onderlinge samenwerking binnen Holland Rijnland. Na afloop van 2025 (in 2026) is dit verder uitgewerkt in een Meerjarenagenda Arbeidsmarktregio Holland Rijnland. • Ook binnen de Regiodeal Bloeiende Sierteelt wordt het thema Human Capital Verder uitgewerkt. Onder andere in het Green Campus project van de EBDB die o.a. als doel heeft talent te behouden voor de regio en jongeren te interesseren voor de sierteelt- en maakindustrie.	

B3	We stimuleren en ondersteunen een goede verbinding en kruisbestuiving tussen bedrijfsleven, overheden, kennisinstellingen, de arbeidsmarkt en de maatschappij. Dit doen we in eerste instantie binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek.	• De Economic Board heeft uitvoering gegeven aan haar jaarplan. • Daarnaast is er ieder kwartaal een overleg kennisintensieve sectoren met vertegenwoordigers van Unmanned Valley, Space Campus, DBS-gemeenten, Holland-Rijnland en de EBDB om kansen en ontwikkelingen op regionaal niveau te bespreken, aan te jagen en verder te brengen. • Als laatste is er het reguliere overleg met Ondernemend Hillegom dat hieraan bijdraagt.	
B4	We actualiseren de beleidsregels voor de weekmarkt.	• Uitgevoerd.	
B5	Onze bedrijvencontactfunctionaris is een eerste aanspreekpunt binnen onze gemeentelijke organisatie voor ondernemers.	• De bedrijvencontactfunctionarissen hebben regelmatig contact met ondernemers. • Op reguliere basis is er een overleg tussen de beleidsmakers en de bedrijvencontactfunctionarissen om ontwikkelingen, trends, kansen en uitdagingen met elkaar te bespreken.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een vitale economie in een vitaal landschap.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We zetten in op het creëren van meer banen. Dit doen we door enerzijds samen te werken binnen Holland Rijnland en de Duin- en Bollenstreek aan voldoende en juiste bedrijfslocaties. Anderzijds doen we dit door het centrum te behouden als werklocatie.	• Het project Human Capital van Holland Rijnland loopt. • En dit is meegenomen bij het voorbereiden van een omgevingsprogramma Bedrijventerreinen.	
C2	We gaan de bekendheid van de Duin- en Bollenstreek als merk vergroten. Dit doen we door de ontwikkeling en uitrollen van regiobranding. De Economic Board heeft hierin een trekkende rol.	• De Economic Board heeft uitvoering gegeven aan haar jaarplan. • In 2025 was de vierde editie van het 'Vier de Lente Festival' en van de Duin- en Bollen Vierdaagse. • Er wordt gewerkt aan een online toolkit voor regiopartners om de gezamenlijke positionering van de Duin- en Bollenstreek verder te versterken.	
C3	Binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek vernieuwen we de traditionele sectoren van de bollenteelt en toerisme.	• De Economic Board heeft uitvoering gegeven aan haar jaarplan. • Remote Sensing fase 1 is afgerond. Remote Sensing maakt het mogelijk om met gebruikmaking van drones	

		plantenziekten vroegtijdig en met millimeter-nauwkeurigheid te detecteren. Dit verlaagt de noodzaak voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.	
C4	Binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek stimuleren we ontplooiing van de sector zorg en innovatieve bedrijvigheid.	• De Economic Board heeft uitvoering gegeven aan haar jaarplan. • Er wordt gewerkt aan een pilotproject voor de ouderenzorg, waarbij digitale monitoring wordt ingezet om ouderen te ondersteunen zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. • Ieder kwartaal is er een overleg kennisintensieve sectoren met vertegenwoordigers van Unmanned Valley, Space Campus, DBS-gemeenten, Holland-Rijnland en de EBDB om kansen en ontwikkelingen op het gebied van innovatieve bedrijvigheid op regionaal niveau te bespreken, aan te jagen en verder te brengen.	
C5	Binnen de regio werken we samen aan een duurzame Greenport om ervoor te zorgen dat de bollenteelt wereldleider blijft op het gebied van bollen- en bloemenkennis. Dit doen we binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek.	• De stichting Greenport Duin-en Bollenstreek en de Economic Board Duin- en Bollenstreek hebben gekozen voor een lichte manier van samenwerken. De backoffice wordt gedeeld en naast hun eigen programma's hebben ze een gezamenlijk programma. Dit betekent dat we nog met twee partijen samenwerken.	
C6	Gezamenlijk versterken we onze positie als kennisintensieve maak-regio tussen de metropolen op gebied van Space, Unmanned Valley en Flower Science. Dit doen we binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek.	• De Economic Board heeft uitvoering gegeven aan haar jaarplan. • Ieder kwartaal is er een overleg kennisintensieve sectoren met vertegenwoordigers van Unmanned Valley, Space Campus, DBS-gemeenten, Holland-Rijnland en de EBDB om kansen en ontwikkelingen op het gebied van innovatieve bedrijvigheid op regionaal niveau te bespreken, aan te jagen en verder te brengen.	
C7	Ondernemers, onderwijs en overheid werken samen aan de versterking van de economische positie van de Greenport. Dit doen we binnen de triple helix organisatie van de Economic Board Duin- en Bollenstreek, de Human Capital Agenda van Holland Rijnland en in	• De OADB heeft zijn activiteiten beëindigd. Deze opgave wordt verder opgepakt met de EBDB en Holland Rijnland. Onder andere in de Human Capital Agenda van Holland Rijnland, via de Meerjarenagenda Arbeidsmarktregio Holland Rijnland en in de Regiodeal Sierteeltregio.	

	samenwerking met de Onderwijs- en Arbeidsmarkt Duin- en Bollenstreek (OADB).		
C8	We onderzoeken de economische samenwerking met de regio Haarlemmermeer.	Met de Haarlemmermeer zijn verkennende gesprekken gevoerd en zijn ontwikkelingen, kansen en bedreigingen besproken. Dit overleg wordt periodiek voortgezet.	●

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland DBS organisatie	Economic Board Duin- en Bollenstreek Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek Stichting Monumentenbezit Regiogemeenten Toeristische ondernemers Promotie- / marketingorganisaties Inwoners Vastgoedeigenaren Provincie Zuid-Holland

Recreatie en toerisme

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: De toeristisch-recreatieve potenties beter benutten.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We optimaliseren het lokale en regionale recreatieve routenetwerk door onder andere de ontbrekende schakels aan te pakken.	Er zijn verbeteringen doorgevoerd. In het regionaal bestuurlijk overleg is een nieuwe begroting vastgesteld met een drie jaren programma voor het wandelnetwerk.	●
A2	We zetten in op het verder optimaliseren en realiseren van kleinschalige recreatievaart.	In 2025 is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor het verder optimaliseren en realiseren van kleinschalige recreatievaart. Dit wordt in 2026 verder uitgewerkt.	●
A3	We onderzoeken de mogelijkheid van het realiseren van een toeristisch overstappunt in het noorden van Hillegom.	Er is gekeken naar mogelijkheden voor een toeristisch overstappunt maar er is nog geen geschikte locatie gevonden.	●
A4	We zetten in op het verhogen van de beleefbaarheid van de Oosteinderpolder, Vosse- en Weerlanerpolder en Elsbroekerpolder. Daarbij is het uitgangspunt wel dat dit niet ten koste gaat van de aanwezige natuurwaarden, waaronder de Weidevogelpopulatie.	Initiatieven die de beleefbaarheid verhogen worden via de intaketafel behandeld. De voorwaarden met betrekking tot natuurwaarden blijven wel van toepassing.	●

A5	We ondersteunen het Bloemencorso bij de jaarlijkse doortocht.	Er is een corsowagen gefinancierd en er is bijgedragen aan de organisatie van het Corso.	
----	---	--	---

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Jaarrond aantrekken van recreanten en toeristen.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We zetten ons historisch hart nog beter op de kaart, ook als cultureel-toeristisch-recreatieve trekker. Dit biedt kansen voor horeca en (andere) toeristische, recreatieve en economische functies.	Dit onderwerp zal conform planning in 2026 opgepakt worden	
B2	We steunen de statusaanvraag Nationaal Park Hollandse Duinen middels een operationeel partnerschap.	Met de val van het kabinet is het toekennen van de status van Nationaal Park voor het gebied 'Hollandse Duinen' uitgesteld. Er is een positief advies door de Adviescommissie Nationale Parken opgesteld en er ligt een besluit dat ondertekend moet worden door de staatssecretaris. Ondertekening van dat besluit wordt verwacht nadat een nieuw kabinet gevormd is.	
B3	In geval er initiatieven ontstaan vanuit het Nationaal Park Hollandse Duinen die bijdragen aan onze doelen, geven we daar medewerking aan.	Er zijn geen initiatieven geweest.	
B4	We gaan aan de slag met de visie en uitvoeringsprogramma Verblijfsrecreatie.	De uitvoeringsmogelijkheden zijn verder uitgewerkt.	
B5	We inventariseren de behoefte voor het opstellen van een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma groen en recreatie.	Uit de evaluatie in 2024 is de aanbeveling gekomen om een nieuw groenprogramma op te stellen. Het BO Groen heeft gevraagd om een inventarisatie van lopende en kansrijke projecten. Deze is deels uitgevoerd. Door een andere invulling van de coördinerende rol van Noordwijk is de uitvoering vertraagd.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland Greenport Ontwikkelingsmaatschappij B.V. DBS organisatie	Economic Board Duin- en Bollenstreek Omliggende gemeenten Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek Provincie Zuid-Holland Provincie Noord-Holland Metropoolregio Amsterdam

Erfgoed

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Behouden en beschermen van ons cultureel erfgoed

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteitomschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Op basis van de in 2024 uitgevoerde inventarisatie van objecten die het beschermen waard zijn, bepalen we hoe we objecten gaan beschermen en in welke mate.	Er is een raadsvoorstel voorbereid dat in februari 2026 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.	
A2	Op basis van de in 2024 uitgevoerde evaluatie gemeentelijke monumenten, passen we de subsidieverordening gemeentelijke monumenten aan.	Er is een raadsvoorstel voorbereid dat in februari 2026 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Behouden, zichtbaar, afleesbaar en beleefbaar maken van cultuurhistorische elementen en structuren voor Hillegommers en bezoekers.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteitomschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We verbeteren de afleesbaarheid en beleefbaarheid van cultuurhistorie, archeologie en aardkundige waarden door evenementen als Open Monumentendag en de dag van het kasteel te faciliteren.	We laten het erfgoed beleven op Open Monumentendag en andere gelegenheden. Daar werken we aan mee.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Holland Rijnland Omgevingsdienst West-Holland	Provincie Zuid-Holland Regiogemeenten Inwoners Bedrijven Cultuurhistorische verenigingen

	Erfgoedhuis Zuid-Holland Stichting Dorp, Stad en Land
--	--

Verbonden partijen

Voor informatie over de verbonden partijen wordt verwezen naar de [paragraaf Verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	NL	Bron
Funcziemenging	Index die verhoudingswaarde aangeeft tussen banen en woningen	44,8%	45,4%	44%	nb*	2023: 54,5 %	LISA
Vestigingen van (bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	179,6	189,8	160	nb*	2024: 191,4	LISA

Toelichting indicator Functievermenging

De functiemenging index (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Toelichting indicator Vestigingen van (bedrijven)

Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

nb: Gegevens zijn op het moment van schrijven van deze programmabegroting nog niet bekend. Indien de gegevens na het schrijven bekend worden, kunt u deze vinden op:

www.waarstaatjegemeente.nl

Kaderstellende stukken

[Economische agenda Duin- en Bollenstreek, visie 2030 en uitvoeringsprogramma](#)

[Meerjarenprogramma Greenport Duin- en Bollenstreek 2017-2020](#)

[Bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland](#)

[Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland](#)

[Koersdocument Holland Rijnland](#)

[Kantorenstrategie Holland Rijnland](#)

[Regionale Bedrijventerreinenstrategie Bollenstreek](#)

Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport DBS (vastgesteld medio 2025-2026)

[Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024](#)

Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Hillegom

Archeologische waardenkaart 2020

Cultuurhistorische waardenkaart

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Lasten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Thema Lokale economie

Economische promotie	251	291	247	259
Economische havens en waterwegen	12	11	11	11

Thema Regionale economie

Economische ontwikkeling	657	616	557	508
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	101	116	118	99

Totaal lasten	1.021	1.034	933	877
----------------------	--------------	--------------	------------	------------

Baten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Thema Lokale economie

Economische promotie	-3	-3	-3	-4
----------------------	----	----	----	----

Thema Regionale economie

Economische ontwikkeling	-74	-22	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2	-13	-13	-13

Totaal baten	-79	-38	-16	-17
---------------------	------------	------------	------------	------------

Saldo voor resultaatbestemming	942	997	917	860
---------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Toevoegingen reserves	0	0	0	0
-----------------------	---	---	---	---

Onttrekkingen reserves	-175	0	-49	0
------------------------	------	---	-----	---

Totaal reserves	-175	0	-49	0
------------------------	-------------	----------	------------	----------

Saldo na resultaatbestemming	767	997	868	860
-------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Programma 4 Bestuur en ondersteuning

De waardering van inwoners, ondernemers en bestuurlijke partners in de gemeente wordt in belangrijke mate bepaald door hoe wij als gemeente met hen in verbinding staan. Sterk en rechtvaardig zijn in ons optreden tegen criminaliteit, verstoring van de openbare orde en bij de uitvoering van taken op het vlak van toezicht en handhaving. Mensgericht, betrouwbaar en dienstbaar zijn kernwoorden die vanuit de commissie zijn meegegeven voor een toekomstbestendige dienstverlening. In de regio is strategisch partnerschap en een duidelijke, eenduidige boodschap van belang. Tot slot is bij initiatieven vanuit de samenleving een open en faciliterende houding essentieel. Deze verschillende rollen gaan ook gepaard met verschillende manieren van in verbinding staan en alle rollen zijn daarin belangrijk voor een sterk lokaal bestuur. In 2025 hebben we laten zien dat we opnieuw stappen hebben gezet om hierin te groeien.

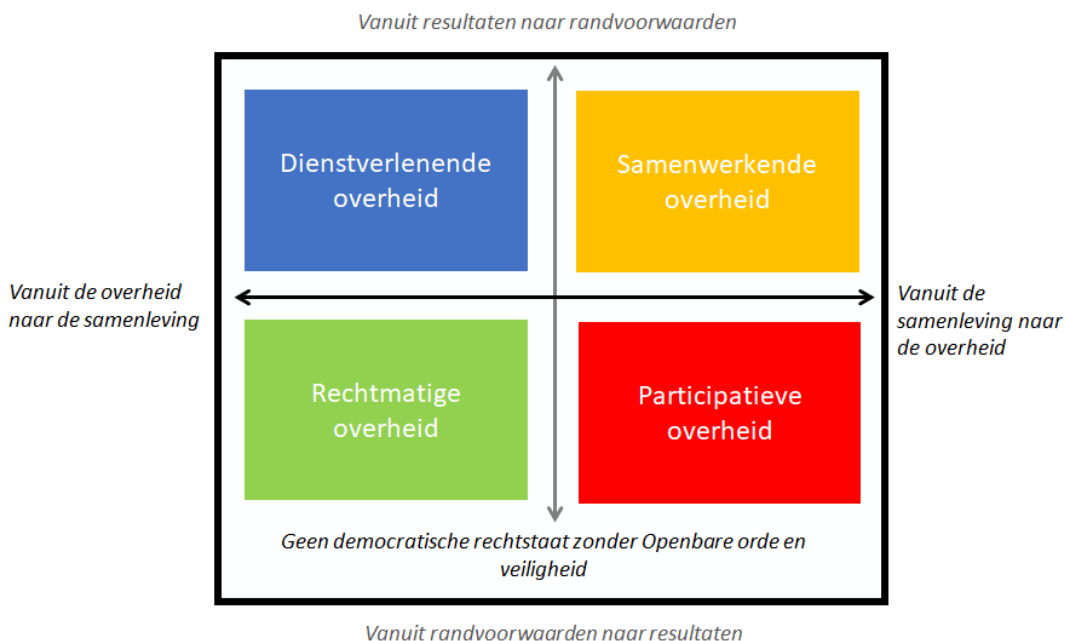
In het bewaken en bewaren van de openbare orde hebben we geleerd van de incidenten die zich hebben voorgedaan.

Voor een toekomstgerichte dienstverlening is gewerkt aan een brede verkenning. Hiervoor is gebruik gemaakt van relevante informatie van de afgelopen jaren, is er onderzoek gedaan naar de bereikbaarheid van de gemeente, heeft het college het initiatief genomen voor een 213a-onderzoek naar het contact met de samenleving en zijn de uitkomsten hiervan besproken in de commissie.

In de regionale samenwerking is de besluitvorming over het bestuursconvenant voor DBS een mijlpaal en is er hard gewerkt aan het operationaliseren van de Regiodeal, zodat de beschikbare middelen voor de samenleving kunnen worden ingezet.

Participatie wordt vooral geleerd door het te doen. In allerlei projecten is dit zichtbaar voor de samenleving. Tegelijk zijn de griffie en de organisatie in 2025 ook van start gegaan met het komen tot een nieuwe participatieverordening die per 1 januari 2027 moet ingaan.

Tot slot vraagt sterk lokaal bestuur om beheersing en verantwoording. Onderdeel van de rechtmatige overheid is het kunnen monitoren en sturen op deze ontwikkeling. In 2025 is het gelukt om goede stappen te zetten op het vlak van de financiën en de rechtmatigheidsverantwoording gezien het rapport van bevindingen over 2024 en de boardletter over 2025 van de accountant.



Dienstverlenende overheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: In lijn met de nieuwe bestuursopdracht en aan de hand van de wettelijke eisen werken wij continu aan de verbetering van de dienstverlening.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit Omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We ontwikkelen een visie op dienstverlening op basis waarvan het dienstverleningsconcept wordt opgesteld.	Voorafgaand aan het opstellen van de visie zijn we in 2025 gestart met een verkenning naar de gemeentelijke dienstverlening. Met deze verkenning brengen we in beeld hoe inwoners onze dienstverlening ervaren, hoe de organisatie zelf de dienstverlening ziet, welke ontwikkelingen op ons afkomen en welke keuzes daarbij horen. Op basis van deze inzichten bepalen we het gewenste ambitieniveau en stellen we vast welke stappen nodig zijn om dit te bereiken. De volledige verkenning, inclusief een advies voor het vervolg, leveren we volgens planning op (eind eerste kwartaal van 2026).	
A2	Wij investeren in de verdere ontwikkeling van de dienstverlening door het doorlopend uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek (balie en telefonie), het laten uitvoeren van een kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar onze gemeentelijke brede dienstverlening, het digitaliseren van producten en e-diensten, de uitbreiding van de functionaliteit van het Omgevingsloket, deelname aan waarstaatjegemeente.nl en de uitbreiding van de chatbot (Gem).	In 2025 is geïnvesteerd in het in kaart brengen van de kwaliteit en beleving van onze dienstverlening. In het kader van de 'Verkenning aanpak toekomstbestendige dienstverlening' zijn bestaande onderzoeken geanalyseerd om een integraal beeld te vormen van hoe inwoners de gemeentelijke dienstverlening ervaren. Daarnaast is een verdiepend onderzoek naar telefonische en digitale bereikbaarheid uitgevoerd en is onder medewerkers van HLTsamen een brede enquête uitgezet om interne knelpunten en kansen te identificeren. De gecombineerde bevindingen worden inclusief een advies voor vervolgstappen opgeleverd in het eerste kwartaal van 2026.	
A3	We monitoren de reisdocumentenpiek zodat de dienstverlening aan de balie op peil blijft.	De reisdocumentenpiek wordt continu gemonitord op basis van interne rapportages en de landelijke informatievoorziening van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). De RvIG levert actuele trends en prognoses aan, waardoor tijdig kan worden ingespeeld op toenemende vraag. Hierdoor blijft de	

		dienstverlening aan de balie op peil.	
A4	We zetten ons in voor toegankelijke gemeentelijke dienstverlening, ondersteunen daar waar mogelijk maatschappelijke initiatieven en zoeken proactief naar oplossingen. We stimuleren integrale samenwerking en werken van buiten naar binnen en van binnen naar buiten. Onze (bedrijfs)contactfunctionarissen vervullen hierin een essentiële rol.	De contactfunctionarissen hebben bijgedragen aan toegankelijke dienstverlening door inwoners en ondernemers te verbinden met inhoudelijke collega's en maatschappelijke partners. Onder de noemer 'Buurtkracht' zijn samen met welzijn en STEK verschillende initiatieven opgezet die buurtverbinding versterken, zoals de buurtkerstboom, de Buurtbox en het buurtbankje. Ook de collegewerkbezoeken dragen bij aan de verbinding tussen 'buiten' en 'binnen'. Ook is een bijdrage geleverd aan de pilot 'Zorgzame Buurten' en zijn activiteiten georganiseerd zoals Burendag en het ondernemerskoffiemoment. Ten slotte signaleren contactfunctionarissen door actief netwerkonderhoud doorlopend knelpunten en kansen. Zij pakken deze op samen met de juiste (combinatie van) vakinhoudelijke specialisten. Zo ontstaan integrale oplossingen en wordt onderlinge afstemming binnen de organisaties versterkt.	●
A5	We verbeteren de begrijpelijkheid van taal/tekst door de kwaliteit ervan te meten, medewerkers te trainen op het gebruik van begrijpelijke taal conform het door drie gemeenten ondertekende Taalpact, en een toolkit beschikbaar te maken.	De drie gemeenten zijn enkele jaren geleden aangesloten bij het Taalpact en de Direct Duidelijk Deal. Hiermee hebben we afgesproken dat we duidelijk en begrijpelijk communiceren, op taalniveau B1. Medewerkers van HLTsamen kunnen een schrijfcursus volgen om hun vaardigheden in begrijpelijk schrijven te versterken. Daarnaast zijn binnen de organisatie schrijfcoaches beschikbaar voor aanvullende ondersteuning. Op deze manier bouwen we gezamenlijk aan een organisatie die helder en toegankelijk communiceert. In 2025 is bovendien onderzocht op welke manier AI kan bijdragen aan	●

		het verbeteren van de begrijpelijkheid van teksten. Daarbij is zorgvuldig gekeken naar de veiligheid van informatie. In 2026 wordt dit onderzoek verder uitgewerkt, zodat we goed kunnen bepalen hoe AI ons in de toekomst het beste kan ondersteunen.	
--	--	--	--

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: In lijn met de wetgeving optimaliseren we de digitale bereikbaarheid en toegankelijkheid door informatie actueel en openbaar toegankelijk te maken binnen de kaders van de Wet open overheid (Woo) en werkprocessen te moderniseren en digitaliseren in lijn met de eisen van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit Omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We werken aan de doorontwikkeling van het portaal voor verdere implementatie van actieve openbaarmaking.	De aanbesteding voor een nieuw contentmanagementsysteem is in de tweede helft van 2025 afgerond. De opdracht omvat ook de doorontwikkeling van de Woo-portalen, waarmee een eerste stap is gezet richting verdere implementatie van actieve openbaarmaking. De implementatie van het systeem en de doorontwikkeling van het Woo-portaal worden in 2026 voortgezet.	
B2	We richten e-diensten in voor producten en diensten die onder de Wmebv vallen en controleren of onze huidige e-diensten voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen. En gaan in gesprek met onze verbondenpartijen hierover en dragen zorg dat ook hun producten en e-diensten voldoen aan de eisen van de Wmbev.	In 2025 is voldaan aan de wettelijke verplichtingen van de Wmebv. Voor alle producten en diensten die onder deze wet vallen is een digitaal kanaal aangewezen en deze digitale kanalen voldoen aan de gestelde eisen. Daarnaast is met verbonden partijen afgestemd hoe zij aan hun eigen wettelijke verantwoordelijkheid voldoen, waarbij zij expliciet zijn gewezen op de verplichtingen onder de Wmebv. Doorontwikkeling vindt plaats in 2026.	
B3	In het kader van de digitale toegankelijkheid en doorzoekbaarheid werken we aan het verder op orde brengen van de informatiehuishouding. Dataclassificatie is daarbij een belangrijk thema.	Het aantal plekken waar informatie wordt opgeslagen is teruggebracht, waardoor de informatiehuishouding overzichtelijker en beter beheersbaar is geworden. Daarnaast is een oplossing aangeschaft die ondersteunt bij het opschonen en classificeren van informatie. Deze stappen dragen bij aan het op orde brengen van de	

		informatiehuishouding. Het volledig realiseren van het doel vraagt om verdere uitvoering in 2026 en de jaren daarna.	
--	--	--	--

HOE GAAN WE DIT METEN?

De resultaten van een aantal van onderstaande KPI's worden jaarlijks gemeten. In de tabel is de streefwaarde weergegeven, de meting over het jaar 2024 en de laatste meting over het jaar 2025. In het vervolg op de verkenning aanpak toekomstbestendige dienstverlening besteden we aandacht aan het herijken van de prestatie indicatoren, de realisatie en monitoring ervan.

Prestatie indicatoren (incl. bron)	Streefwaarde begroting 2025	Meting programma-rekening 2024	Meting programma-rekening 2025
Balie burgerzaken: - Wachttijd balie minder dan 5 minuten - Klanten zonder afspraak geholpen - Selfservice producten binnen 7 werkdagen geleverd - Selfservice producten binnen 10 minuten afgehandeld	90% Max. 5% Min. 90% Min. 90%	82% 6% - 79%	85% 7% - 85%
Telefonie: - Percentage oproepen dat op het centrale nummer wordt opgenomen - Percentage terugbelnotities binnen 2 werkdagen afgehandeld - Percentage oproepen dat via het centrale nummer direct wordt afgehandeld	Min. 90% Min. 70% Min. 50%	96% 49% 49%	97% 59% 45%
Post/mail Percentage vragen via het contactformulier beantwoord binnen 6 weken	Min. 90%	-	-
Website: Vragen via livechats worden direct beantwoord	Min. 90%	-	-
Voldoen aan norm digitale toegankelijkheid	Status B	Status B	Status B

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
	VNG VDP Kenniskring serviceformules Stichting Lezen en Schrijven Taalhuis van de bibliotheek Bollenstreek Holland Rijnland

Samenwerkende overheid

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Versterken van de strategische positie omwille van de belangen van de gemeente Hillegom

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit Omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We adviseren colleges in het dienen van het lokale belang bij strategische vraagstukken en in het faciliteren van bestuurlijke relaties en netwerken in de aangrenzende gemeenten en gebieden binnen de provincies Noord- en Zuid-Holland.	De reguliere taken zijn hierin uitgevoerd als het gaat om DBS, Holland Rijnland en het organiseren van werkbezoeken. Het doel om dit te intensiveren en uit te breiden is vanwege capaciteitsgebrek nog niet gelukt. Zo is het incidentele contact met Haarlemmermeer nog niet structureel uitgewerkt en geborgd.	
A2	Vanwege de bouwvoornemens rondom Vogelesing versterken wij onze bestuurlijke afstemming in het kader mobiliteit met de bestuurders van Zuid-Kennemerland.	Het college heeft op verschillende manieren relaties versterkt met naburige colleges en collegeleden. Bijvoorbeeld met het college van de gemeente Bloemendaal.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Versterken van de strategische positie van de Duin- en Bollenstreek gemeenten voor het realiseren van lokale opgaven in regionaal verband.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit Omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We bekrachtigen in bestuurlijke en juridische zin de structurele samenwerking tussen de vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. Het ambtelijk kernteam DBS faciliteert de DBS-overlegstructuur, organiseert collegeconferenties en radenbijeenkomsten en verzorgt de interne en externe communicatie en rapportages. Het kernteam bestaat uit medewerkers uit de verschillende gemeenten. Eveneens versterken we voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen onze eigen bestuurlijke positie binnen dit samenwerkingsverband door de bovengenoemde samenwerkingsafspraken intern te borgen in P&C en ambtelijke	In 2025 is het bestuursconvenant DBS vastgesteld. Hiermee is de samenwerking van de afgelopen jaren formeel bekrachtigd. Het ambtelijke kernteam DBS is het afgelopen jaar volledig vernieuwd. Dit draagt bij aan de nieuwe fase die de samenwerking ingaat. De processen maken zowel aan de kant van het kernteam als aan de kant van de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen een verbeterslag om soepeler op elkaar aan te sluiten.	

	processen.		
B2	We stellen de in 2024 opgestelde lobbystrategie uit voor de realisatie van de Uitvoeringsagenda DBS en proberen mogelijke externe subsidies voor de opgaven (zie hieronder) binnen te halen.	Er is in 2025 op het thema lobby intensief doorgesproken hoe en in welke vorm er vanuit de DBS samenwerking ingezet zal worden op public affairs. Er is afgesproken dat er hiervoor in 2026 een uitvoeringsstrategie zal worden opgesteld.	
B3	We dragen bij aan de uitvoering van de projecten binnen de oranje opgave: - Het Maatregelenpakket Noordelijke Duin- en Bollenstreek en de Haarlemmermeer; - De Corridorstudie ruimte en mobiliteit zuidelijke Duin- en Bollenstreek.	De projecten in de categorie mobiliteit/oranje (het Maatregelenpakket Noordelijke Duin- en Bollenstreek en de Haarlemmermeer, en de Corridorstudie ruimte en mobiliteit zuidelijke Duin- en Bollenstreek) vorderen en doorlopen hun processen. Het opdrachtgeverschap voor de corridorstudie is overgebracht naar Regio Holland Rijnland, er is een stuurgroep opgericht, de financiën zijn geregeld en de aanbestedingsprocedure is succesvol doorlopen. Het onderzoeksbureau is gestart met de studie en verwacht deze eind kwartaal 1 in 2026 af te ronden. Voor de noordelijke DBS zijn twee doorfietsroutes aangewezen om te onderzoeken op haalbaarheid en heeft de provincie Zuid-Holland besloten tot aanleg van de fietstunnel onder de N208 nabij de Keukenhof. Daarnaast loopt het onderzoek naar de knelpunten op het gebied van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid en mogelijke oplossingen voor de verbinding N208-A44. Eenzelfde soort onderzoek staat voor de Verbinding N206 - N207, met een aftakking naar station Hillegom, op korte termijn gepland.	
B4	We dragen bij aan de uitvoering van de projecten binnen de blauwe opgave: - Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport (PLG&DG).	Het Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport is in Hillegom, Lisse, Teylingen en Katwijk vastgesteld. Noordwijk zal begin 2026 naar verwachting volgen.	
B5	We dragen bij aan de uitvoering van de projecten binnen de groene opgave:	Op het thema groen (behoed natuur, erfgoed en recreatie, en het stimuleren en faciliteren van de energietransitie)	

	- Vervolg van een Gebiedsprogramma groen. - Hernieuwbare energiebronnen, onderdeel collectieve warmtevoorziening.	is op dit moment geen actief project. Op basis van de uitkomsten van het project Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport zal worden besloten of het opstellen van een bestuursopdracht voor een nieuw gebiedsprogramma groen aan de orde is.	
B6	We dragen bij aan de uitvoering van de projecten binnen de rode opgave: - Governance en uitvoering Economic Board Duin- en Bollenstreek; - Verbinden kennisintensieve sectoren; - Ontwikkeling van de regiobranding.	De Economic Board Duin- en Bollenstreek heeft een Plan van Aanpak gemaakt voor de Branding van de streek onder bewoners, bezoekers en bedrijven. Elk kwartaal vinden overleggen plaats tussen de gemeenten, NL Space Campus, Unmanned Valley en de Economic Board met als doel om de kennisclusters verder met elkaar te verbinden en te versterken. Ook Regio Holland Rijnland is sinds enkele maanden aangesloten bij dit overleg. Hierbij wordt onder andere gekeken welke kennisintensieve projecten samen kunnen worden opgepakt en in aanmerking komen voor financiering. Concreet voorbeeld is het succesvolle project Remote Sensing en het pilotproject voor de inzet van drones voor de reddingsbrigades van Katwijk en Noordwijk.	
B7	We dragen bij aan de uitvoering van de projecten binnen de paarse opgave: - Regiodeal Brede Welvaart; - Verbinding en vertaling DBS-projecten binnen het sociaal domein.	De paarse opgave, voor de bevordering van de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners, is in 2025 opgepakt in verbinding met de overige kleuren. De Regio Deal Sierteeltregio loopt van 2026 t/m 2029 en zal het beschikbare budget in verschillende tranches aan de stakeholders verstrekken. Doel is het stimuleren van projecten die de sierteelt in onze regio's toekomstbestendig maken, maar ook projecten die de brede welvaart versterken.	

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Versterken van de aansturing op verbonden partijen

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit Omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	Opstellen van een nota Verbonden Partijen	Momenteel wordt gewerkt aan een geactualiseerde Nota Verbonden Partijen. In september 2025 is een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd met raadsleden, collegeleden en vertegenwoordigers van verbonden partijen, waarin van gedachten is gewisseld over de verschillende perspectieven van samenwerkingsverbanden. Opbrengsten van deze bijeenkomst vormen belangrijke bouwstenen voor de verdere uitwerking, met als voornemen om de vernieuwde nota na een BOB-traject in 2026 aan het eind van het jaar (Q4) ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen. Tot slot heeft op 13 november 2025 de gemeenteraad het advies van de Rekenkamer inzake subsidieverwerving behandeld. Het college heeft toegezegd de gedane aanbevelingen mee te nemen in de uitwerking van het opstellen van de nota verbonden partijen.	
C2	Verder professionaliseren van het bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgeverschap en accounthouderschap op Verbonden Partijen en grotere subsidiepartijen.	Momenteel wordt gewerkt aan een advies aan het ambtelijk apparaat over het verder versterken en professionaliseren van het accounthouderschap op verbonden partijen.	
C3	Gezamenlijk proces met de raden en griffiers voor het versterken van de sturing op Verbonden Partijen en regionale samenwerking conform het raadsakkoord	Tijdens de bijeenkomst in september 2025 is met raadsleden, griffiers en vertegenwoordigers van verbonden partijen van gedachten gewisseld over verschillende perspectieven op samenwerking maar ook sturing. Daarbij is in een workshop expliciet aandacht besteed aan regionale samenwerking en mogelijke vormen om deze verder te versterken, in lijn met het raadsakkoord. Momenteel werken de griffiers van de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen en de regionale werkgroep gezamenlijk aan een opdracht om te verkennen of en	

		op welke wijze in gezamenlijkheid sturing kan worden gegeven aan verbonden partijen.	
C4	Vanwege de financiële opgave van de gemeenten samen met Verbonden Partijen komen tot inzicht en mogelijkheden tot bijsturing op kosten. Daarbij ondersteunt door de opdracht vanuit de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen.	De werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) heeft onderzoek gedaan naar de beleidsvrije ruimte bij gemeenschappelijke regelingen in deze regio. Op basis van dit onderzoek hebben verbonden partijen van het collectief van samenwerkende gemeenten de opdracht gekregen om 6% te bezuinigen op de kosten. Enkele verbonden partijen hebben wel voorstellen kunnen doen, andere niet. Daarover is dan wel verantwoording afgelegd. Colleges en raden hebben vervolgens mee ingestemd.	●

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Verbeteren van de samenwerking tussen de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen in HLTsamen.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit Omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	In de nieuwe lange termijn opdracht aan HLTsamen staan verschillende activiteiten die als project worden uitgevoerd en in het reguliere werk worden meegenomen. Bij het schrijven van de begroting heeft er echter formeel nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Deze activiteit wordt bij de tussentijdse rapportage 2025 en de begroting 2026 verder uitgewerkt.	In 2025 is de nieuwe Lange Termijn Opdracht vastgesteld door de drie colleges van de gemeenten. De plannen en aanbevelingen uit de LTO krijgen hun plek in de diverse leerlijnen en projecten voor de organisatieontwikkeling.	●

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
HLTsamen Holland Rijnland Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Werkvoorzieningschap Kust-, Duin en Bollenstreek /Provalu Regionale dienst openbare gezondheidszorg Hecht Hollands Midden Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) Regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH) Vuilvervoerbedrijf Duin en Bollenstreek (VAB) Cocensus Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland	

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij B.V. (GOM) Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) Duin- en waterbedrijf Zuid-Holland (Dunea) Alliander N.V.	
---	--

Rechtmatige overheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: Medewerkers en bestuurders ontwikkelen een groter bewustzijn van de diverse risico's op het gebied van privacy, informatieveiligheid, juridische kwesties en imago.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	We voeren de activiteiten over bewustwording uit zoals die zijn opgenomen in het gegevensbeschermingsplan.	In 2025 zijn verschillende bewustwordingsactiviteiten uitgevoerd. De bewustwordingsweek heeft plaatsgevonden in oktober en de bewustwordingskalender is gemaakt. Op basis daarvan worden regelmatig (kleine) bewustwordingsactiviteiten uitgevoerd. Team PIV richt zich ook op PIV-vertegenwoordigers om beter zichtbaar te worden binnen de organisatie. Hiervoor zijn al meerdere sessies geweest.	
A2	We spelen het risicospel en inventariseren de daaruit voortkomende risico's.	In 2025 is er vanuit team Strategie & Control maandelijks een risicospel verzorgd. De verwachting is dat mid-2026 alle teams aan de beurt zijn geweest. Primair is het doel van het spel het risicobewustzijn in de organisatie te vergroten. Daarnaast levert het risicospel concrete risico's op die worden verzameld in het risicoregister volgens de aanpak uit de Nota Risicomanagement.	
A3	We stellen de kadernota Risicomanagement vast.	De kadernota Risicomanagement is in 2025 opgesteld en wordt in 2026 aan de raad voorgelegd ter vaststelling.	

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: De informatie en de informatiebronnen voldoen aan de wet- en regelgeving.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving Activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	We voeren de verbetermaatregelen uit voor de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) zoals beschreven in de ENSIA-rapportage.	Om de basisregistraties BAG, BGT en BRO gedegen te beheren, is het behouden van vaste formatie een aandachtspunt. Vanuit team BIC wordt daar aandacht aan besteed, zodat het de vereiste kwaliteit heeft en behouden blijft. De taakverdeling van de beheerders zijn aangepast en er wordt meer – voor zo ver mogelijk - vooruit gepland om de werkzaamheden gedoseerd uit te voeren.	
B2	We houden de maatregelen uit het DigiD en Suwinet normenkaders op peil.	De maatregelen uit het Suwinet normenkaders zijn op peil. In 2025 is er voor gekozen om de Suwinet aansluiting af te sluiten. Dit omdat de auditlasten voor Suwinet significant zwaarder zullen worden in 2026 en het voordeel van de aansluiting niet meer opweegt tegen de lasten van de audit. De maatregelen uit de DigiD audit zijn grotendeels op peil. In 2025 is het wijzigingen proces en de IDU (Indienst, Doorstroom, Uitdienst) procedure aangescherpt en dus verbeterd. In 2026 werken we aan een verbeterd incidentenprotocol. In 2026 gaat er een DigiD quick-scan plaatsvinden. Dit wordt een nulmeting op hoe we er op dat moment voorstaan wat betreft de DigiD audit. Met deze quickscan gaan we ook kijken naar een efficiënte manier van 'in control' blijven <i>na</i> de nulmeting, zeker met de wisselende normenkaders. Deze quickscan draagt bij aan het op peil houden van de maatregelen uit het DigiD normenkader.	
B3	We leggen een focus op de verplichte deelname aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit om de adreskwaliteit van Basisregistratie van Personen (BRP) te verbeteren.. Hiermee brengen we illegale bewoning in beeld, zorgen	De capaciteit binnen Adreskwaliteit is onvoldoende gebleken om alle werkzaamheden te verrichten. Er is sprake van leegstand woningen binnen de gemeente en hierop kan niet adequaat en volledig worden	

	we voor legalisering door middel van inschrijving en lossen we de leegstand en briefadressen op.	geacteerd. Om die reden vindt er in 2026 een voorverkenning plaats voor de aanpak van de leegstand van woningen.	
B4	De achterstand in het verplicht vernietigen van informatie zal projectmatig worden weggewerkt.	Momenteel loopt een pilot met een externe leverancier waarbij AI wordt ingezet om vernietigingslijsten te controleren en aan te vullen met ontbrekende gegevens. Dit betreft werkzaamheden die momenteel handmatig door Informatiebeheer worden uitgevoerd. De uitkomsten van de pilot bepalen of de tool structureel kan worden ingezet.	

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: Het college van burgemeester en wethouders beschikt over voldoende kwalitatieve en kwantitatieve informatie zodat de rechtmatigheidsverantwoording opgesteld en in de jaarstukken opgenomen kan worden.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	We stellen een plan van aanpak Rechtmatigheid op. Op basis van de evaluatie nemen we acties op ter verbetering van de interne beheersing.	Aan de hand van het plan van aanpak is in 2025 ingezet op het verbeteren van de rechtmatigheidsverantwoording op teamniveau. We voeren hierover gesprekken en vergroten hiermee de kennis en het bewustzijn. Dit draagt bij aan de verdere versterking van de interne beheersing.	
C2	We verbeteren de kennis over staatsteun in de organisatie.	Er is in 2025 een cursus staatsteun en een webinar actualiteiten in het staatsteunrecht verzorgd door de huisadvocaat waaraan verschillende collega's hebben deelgenomen.	

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: Het versterken van financiële sturing en beheersing.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
D1	We bereiken het doel van het programma versterken financiële sturing en beheersing door versterking van de financiële functie.	We hebben het programma Grip op Geld in november afgesloten. We hebben o.a. een nieuwe regeling budgetbeheer vastgesteld, rollen zijn verduidelijkt, opleidingen gestructureerd, verplichtingenadministratie ingevoerd,	

		etc. In 2026 leggen we de lat weer wat hoger en wordt een vervolg op het programma gestart.	
D2	We ontwikkelen de bestuurlijke P&C cyclus en producten door. Dit wordt uitgevoerd in samenwerking tussen leden van de drie auditcommissies, portefeuillehouders financiën, de griffies en het ambtelijk apparaat.	In afstemming met de raads werkgroep P&C zijn stap voor stap verbeteringen gerealiseerd in de bestuurlijke planning en control cyclus. Dat is niet klaar. In een overdracht naar de nieuwe raden worden nieuwe doelen gesteld.	●

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: Rechtmatige juridische besluitvorming.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving Activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
E1	Het adequaat behandelen van klachten en bezwaren en Woo-verzoeken.	Deze juridische processen worden adequaat afgehandeld. Voor de Woo was dit in 2025 een uitdaging, vanwege een piek en ziekte. Dit is inmiddels weer gestabiliseerd. Nieuw aan 2025 is de ontwikkeling van een kwartaalmonitor voor klachten, bezwaren en Woo-verzoeken. Hiermee monitoren we de cijfers en geven we hier duiding aan.	●

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: De gemeente verbetert haar positie op het gebied van rechtmatigheid binnen de domeinen privacy en informatieveiligheid.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
F1	We voeren de projecten binnen het gegevensbeschermingsplan uit, met taken als het automatiseren van het register van verwerkingen en het professionaliseren van leveranciersmanagement en accounthouderschap.	Het register van verwerkingen is volledig geautomatiseerd en gewaarborgd in toekomstige processen. Het professionaliseren van leveranciersmanagement wordt verder uitgewerkt in 2026.	●
F2	FG en CISO houden toezicht op naleving van de wetten AVG en BIO.	De Functionaris Gegevensbescherming en Chief Information Security Officer toetsen vanuit hun toezichhoudende rol de naleving van de AVG en BIO. Ook in 2025 hebben zij vanuit hun toezichhoudende rol adviezen opgeleverd t.b.v. de zorgvuldige verwerking van (persoons)gegevens. Naar verwachting wordt de Jaarrapportage Gegevensbescherming en Informatieveiligheid over 2025	●

		opgeleverd in Q1 2026.	
F3	We stellen een verbeterplan Wpg op en voeren het uit.	In afwachting van de audit (oplevering februari) wordt het verbeterplan concreet gemaakt met de punten uit de audit. Tweede kwartaal oplevering verbeterplan.	
F4	We maken en implementeren het plan Cbw met projecten zoals: 24 uren monitoring, logische toegangsinstelling en bedrijfscontinuïteit.	In 2025 is voor de 24 uren monitoring een verlening ingericht en er is een plan gemaakt om deze structureel in te regelen. Een plan om de Cbw te implementeren is opgesteld en wordt in 2026 als een formele opdracht vastgesteld.	

Participerende overheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: Raad, bestuurders en medewerkers zijn omgevingsbewust en staan 'vanuit de bedoeling' in contact met de samenleving (werkend vanuit de ambitie om publieke waarde toe te voegen).

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Bij het betrekken van de samenleving bij beleidsontwikkelingen en projecten zetten we methoden in om het stille midden te bereiken. Ook beogen we zo de doelgroepen actief te betrekken waarvoor beleid en projecten juist bedoeld zijn.	In december 2023 heeft de gemeenteraad het beleidskader Participatie vastgesteld. Hierin staat waarom goede participatie belangrijk is, welke spelregels we gebruiken en hoe we participatieprocessen voorbereiden, uitvoeren en evalueren. Participatie blijft altijd maatwerk. Bij ieder traject maken we een zorgvuldige afweging van belangen, waarbij het algemene belang soms zwaarder weegt. We zien dat het betrekken van 'het stille midden' niet meer genoeg is. Daarom kijken we per initiatief welke doelgroepen we specifiek moeten betrekken. Met het project Community Art is in 2025 op een nieuwe manier contact gemaakt met de wijk Tuindorp. Bij community art staat de kunstenaar artistiek aan het roer. De participatie van de gemeenschap wordt ingezet als inhoudelijke en creatieve bron, maar de kunstenaar neemt de leiding in het vormgeven van het proces en het eindresultaat. Op deze manier ontstaat er een functioneel kunstwerk	

		dat diepgeworteld is in de lokale context (het nieuwe Tuindorp en de oude Patrimoniumbuurt).	
A2	Vanuit de Omgevingswet wordt ervaring opgedaan met de bedoeling en rollen die ook zijn beschreven in de kadernota Participatie. De werkwijze wordt geëvalueerd en de toolbox wordt op basis van de evaluatie mede aangevuld en aangescherpt.	Initiatiefnemers weten de weg naar de participatiemiddelen op de webpagina goed te vinden. Er is extra aandacht voor de verschillende rollen in participatietrajecten. De toolbox wordt voortdurend bijgehouden.	

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: Een integrale aanpak van grote maatschappelijke vraagstukken-, op basis van het vastgestelde beleidskader Participatie en de Leidraad. Waarbij we oplossingen zoeken met behulp van relevante maatschappelijke partners en inwoners.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
B1	In het sociaal domein wordt de maatschappelijke opgave Wonen, Welzijn en Zorg op deze manier in een programma uitgevoerd. Om zo te leren van de rol van de gemeente in een netwerk waarin partijen ook zelf de missie hebben om een rol te vervullen. Zie ook programma 1,	In 2024 en 2025 is in de buurt Olympiakwartier geëxperimenteerd met het ontwikkelen van een zorgzame buurt. Uit de evaluatie blijkt dat dit succesvol is geweest. Daarom gaat Hillegom door met het verder toewerken naar zorgzame buurten in de gemeente. De stuurgroep Wonen, Welzijn, Zorg bestaande uit bestuurders van de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen, de wooncorporatie en zorg- en welzijnspartners zien mooie kansen om deze aanpak in meerdere wijken verder door te ontwikkelen.	

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Doel: In 2026 een participatieverordening door de gemeenteraad vastgesteld te hebben, om vast te leggen hoe inwoners, ondernemers en organisaties kunnen meedenken en meedoen bij plannen en besluiten. Dit zorgt voor helderheid, eerlijkheid en gelijke kansen. Deze verordening gaat de huidige inspraakverordening vervangen en is een wettelijke verplichting.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Omschrijving activiteit	Stand van zaken jaarrekening	Status
C1	In 2025 wordt de bestuurlijke opdracht opgehaald qua ambitieniveau en randvoorwaarden en gestart met een plan van aanpak.	De opdracht is geschreven en er wordt nu gewerkt aan een plan van aanpak om te komen tot het opstellen en vaststellen van de verordening. In 2026 wordt samen met de gemeenteraad, griffiers, bestuurders en de ambtelijke organisatie gewerkt om deze verordening op te stellen en vast te stellen.	

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
	Inwoners Ondernemers Verenigingen

Verbonden partijen

Voor informatie over de verbonden partijen wordt verwezen naar de [paragraaf Verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Zie rekening GR HLTsamen	Zie rekening GR HLTsamen	Zie begroting GR HLTsamen	Zie begroting GR HLTsamen	*
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners					
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen					
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 327	€ 346	€ 385	€ 341	*
Overhead	% van de totale lasten	13%	12%	13%	11,2%	*

* Eigen gegevens

Toelichting indicator Formatie

Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Toelichting indicator Bezetting

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Terugkijkend naar een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Vensters voor Bedrijfsvoering is berekend de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december.

Toelichting indicator Externe inhuur

Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

Toelichting indicator Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en

materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Toelichting indicator Overhead

Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit zijn de kosten voor PIOFACH (leidinggevende, informatievoorziening, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, financiën, automatisering, inkoop, communicatie en huisvesting).

Kaderstellende stukken

[Reglement van orde voor de raad](#)

[Coalitie akkoord: Met trots vooruit 2022-2026](#)

[Beleidskader participatie](#)

[Verordening op de raadscommissie](#)

[HLT Samen Sterker!](#) (Bedrijfsplan werkorganisatie HLT Samen)

De raadsbesluiten van Hillegom, Lisse en Teylingen over de ambtelijke samenwerking

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Lasten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Thema Bestuur en Regionale samenwerking

Bestuur	2.715	2.119	2.148	2.753
---------	-------	-------	-------	-------

Thema Dienstverlening

Burgerzaken	889	916	1.070	929
Beheer overige gebouwen en gronden	270	198	301	311

Totaal lasten	3.874	3.233	3.519	3.993
----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Baten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Thema Bestuur en Regionale samenwerking

Bestuur	-84	-28	-28	-50
---------	-----	-----	-----	-----

Thema Dienstverlening

Burgerzaken	-486	-406	-519	-488
Beheer overige gebouwen en gronden	-191	-71	-205	-210

Totaal baten	-761	-505	-752	-748
---------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Saldo voor resultaatbestemming	3.113	2.730	2.767	3.245
---------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025

Toevoegingen reserves	0	0	0	0
-----------------------	---	---	---	---

Onttrekkingen reserves	0	-22	-22	0
------------------------	---	-----	-----	---

Totaal reserves	0	-22	-22	0
------------------------	----------	------------	------------	----------

Saldo na resultaatbestemming	3.113	2.708	2.745	3.245
-------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Algemene dekkingsmiddelen

Het beleid om een degelijk en transparant financieel beleid te voeren is doorgezet. Structurele uitgaven worden betaald uit structurele inkomsten.

Op basis van de beschikbare middelen is het uitgangspunt gehanteerd dat de tarieven voor de OZB slechts met het jaarlijkse inflatiepercentage is gestegen. Voor wat betreft de tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffing en die voor leges: deze moeten in principe 100% kostendekkend zijn. Wij heffen geen hondenbelasting, parkeerbelasting, heffing Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) en verblijfsbelasting. Het huidige kwijtscheldingsbeleid is voortgezet.

Actiepunten

- Gelijkblijvende (woon)lasten voor onze inwoners.
- Huidig financieel beleid voortzetten.
- Meeruitgaven van decentralisaties, indien noodzakelijk, structureel opnemen.

Raakvlakken

- Financiën heeft met alle programma's raakvlakken.

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's zijn direct op het desbetreffende programma geboekt. De baten in algemene middelen bestaan uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten en dergelijke.

In algemene dekkingsmiddelen staan de volgende onderwerpen:

- Lokale heffingen.
- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds.
- Dividenden.
- Saldo financieringsfunctie.
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Verder heeft de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen. Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat, naast de begroting van lasten en baten per programma, ook een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien is opgenomen.

Lokale heffingen

Dit zijn gemeentelijke belastingen die geen directe relatie hebben met een bepaalde gemeentelijke taak, de besteding is niet geoormerkt. De onroerendezaakbelasting en de precariobelasting vallen hieronder. De rioolheffing, afvalstoffenheffing, leges, en marktgelden vallen hier niet onder. Deze zijn op de desbetreffende programma's verantwoord en geoormerkt voor deze lasten. Wij verwijzen naar de paragraaf Lokale heffingen voor een uitgebreidere toelichting. In de paragraaf Weerstandsvermogen is een berekening opgenomen over de dekkingspercentages in relatie tot het weerstandsvermogen.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

In de Programmabegroting 2025 is rekening gehouden met de effecten van de Meircirculaire 2024. De circulaire hebben de effecten van het beleid en de financiële ontwikkelingen van het Rijk weergegeven.

Algemene uitkering	Begroting 2025	Mei- circulaire (tussrap.) 2025	September- circulaire (slotwijz.) 2025	December- circulaire 2025	Rekening 2025
Maatstaven	31.285.797	32.093.332	32.708.853	32.716.925	32.716.925
Uitkeringsfactor	1,457	1,472	1,486	1,486	1,486
Kortingen OZB	45.583.406 -4.940.555	47.241.385 -5.212.808	48.605.355 -5.295.203	48.617.351 -5.445.185	48.617.351 -5.445.185
Algemene uitkering totaal	40.642.851	42.028.577	43.310.152	43.172.166	43.172.166
Decentralisatie uitkeringen					
Voorschoolse voorz. peuters	30.701	31.058	31.058	31.058	31.058
Armoedebestrijding kinderen	73.635	73.635	73.635	73.635	73.635
VTH provinciale taken	37.455	37.455	37.455	37.455	37.455
Verst. Omg.veiligheidsd.			3.078	3.078	3.078
Einde lening inburgeringsplicht		1.160	1.160	1.160	1.160
Extra capaciteit BOA's	32.471	32.471	32.471	32.471	32.471
Wet kwaliteitsborging bouw	13.039	13.039	13.039	13.039	13.039
Meerkst Oekraïne SD				55.123	55.123
Veilig wonen	7.062	7.062	7.062	7.062	7.062
Uitvoeringskn. Omgevingswet		104.701	104.701	104.701	104.701
Gem. antidiscriminatie voorz.		3.180	3.180	3.180	3.180
Alleenverdieners		44.897	44.897	44.897	44.897
Land. aanpak adreskwaliteit		4.771	4.771	4.771	4.771
Wet betaalbare huur		27.915	27.915	28.892	28.892
Openbare bibliotheken		100.000	100.000	100.000	100.000
Register ext. veiligheidsrisico			2.485	2.485	2.485
Spreidingswet			31.897	31.897	31.897
Implementatie Plateau 2				13.304	13.304
Onders. lokale energiehulp				7.379	7.379
Integratie uitkering					
Participatie	1.929.746	1.962.420	2.007.453	2.007.453	2.007.453
Totaal uitkeringen	2.124.109	2.443.764	2.526.257	2.603.040	2.603.040
Stelpost BCF	600.726	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal Algemene uitkering 2025	43.367.686	44.472.341	45.836.409	45.775.206	45.775.206
Verschil met vorig rekenmoment		1.104.655	1.364.068	-61.204	0

In 2025 zijn er verrekeningen ontvangen over de jaren 2023 (€ 92.137) en 2024 (- € 132.775) totaal - € 40.638. De verrekeningen ontstaan voornamelijk door het vaststellen van de WOZ-waarden van de betreffende jaren.

Dividenden

We ontvangen dividend van Alliander, Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en De Meerlanden N.V. naar rato van het bedrijfsresultaat over het voorgaande jaar 2024 (dividenduitkeringen zijn ontvangen in 2025).

Bedragen x € 1.000				
Dividend	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025
Alliander	640	640	352	352
Bank Nederlandse Gemeenten	107	113	113	125
Meerlanden	0	95	95	34
	747	848	560	510

Saldo financieringsfunctie

In het vernieuwde BBV zijn de regels over rentetoerekening gewijzigd. De notitie Rente van de Commissie BBV geeft in een stellige uitspraak aan, dat er niet meer rente mag worden toegerekend dan de werkelijke rentelasten. Er is geadviseerd om geen rente meer toe te rekenen aan eigen vermogen (voorheen bespaarde rente). We berekenen in Hillegom geen rente over investeringen.

Onze gemeente heeft in 2020 een geldlening afgesloten van € 12 miljoen. De betaalde rente voor deze lening in 2025 bedroeg € 56.000. De rente wordt positief beïnvloed door de ontvangen rente. In tegenstelling tot de verwachtingen is, door het achterblijven van de investeringen geen nieuwe (langdurige) vaste geldlening in 2025 afgesloten. Overschotten op de financiering worden overeenkomstig het schatkistbankieren gestald bij het Rijk. Door de rentestand is in 2025 ook hier zo'n € 140.000 rente over ontvangen.

De overhead wordt verantwoord in het prestatieveld bedrijfsvoering en de directe bedrijfskosten worden rechtstreeks toegerekend aan producten en activiteiten. De overhead wordt wel meegenomen in de berekening van de kostendekkende tarieven.

Mutaties reserves

Per programma is vermeld wat de mutaties op de reserves zijn. Een aantal mutaties is niet toe te wijzen aan een programma en worden daarom hier verantwoord.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Doel: Een transparant financieel beleid met structurele uitgaven betalen uit structurele inkomsten.

WAT GAAN WIJ DAARVOOR DOEN?

Activiteit	Activiteit omschrijving	Stand van zaken jaarrekening	Status
A1	Een solide financiële huishouding voeren.	Aan het doel, structurele uitgaven betalen uit structurele inkomsten is voldaan. Het transparante financieel beleid komt ten uitdrukking in de behandelde Tussenrapportage en deze jaarrekening. Met het gevoerde beleid behoudt de gemeente Hillegom zijn solide financiële huishouding.	✓
A2	Het opnemen van structurele meeruitgaven van decentralisaties in de Programmabegroting.	De structurele meeruitgaven van de decentralisaties zijn opgenomen in de programmabegroting 2025 en de jaarrekening 2025.	✓

SAMENWERKINGSPARTNERS

Verbonden partijen	Overige samenwerkingspartners
Bank Nederlandse gemeenten (BNG) Duin- en waterbedrijf Zuid-Holland (Dunea) Alliander N.V. Cocensus	

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Lasten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Thema Algemene middelen				
Overhead	7.890	8.787	8.891	7.773
Belastingen overig	278	273	263	294
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	27	0
Treasury	57	68	55	55
Overige baten en lasten	8	25	25	1
Totaal lasten	8.233	9.153	9.261	8.123

Baten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Thema Algemene middelen				
Overhead	-16	-16	-16	-16
Belastingen overig	-102	-43	-43	-51
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-42.902	-43.368	-45.752	-45.735
Treasury	-1.332	-1.155	-875	-756
Overige baten en lasten	0	0	-80	-77
OZB niet-woningen	-1.478	-1.450	-1.533	-1.602
OZB woningen	-3.999	-4.180	-4.168	-4.166
Totaal baten	-49.829	-50.212	-52.467	-52.403
Saldo voor resultaatbestemming	-41.594	-41.059	-43.205	-44.279
Reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	-41.594	-41.059	-43.205	-44.279

Overhead

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten het uitgangspunt. Daarom is er door de wetgever voor gekozen om de kosten van overhead op één taakveld te laten registreren en op één centrale plaats in de begroting te vermelden. Door deze nieuwe systematiek gaan gemeenten op dezelfde wijze om met kostentoerekening, waardoor de vergelijking van kosten van producten/diensten volgens de wetgever ook zuiverder is. Om dit effect te versterken is er een uniforme definitie van overhead gegeven in de [Notitie overhead](#).

Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit zijn de kosten voor pfofch (leidinggevende, informatievoorziening, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, financiën, automatisering, inkoop, communicatie en huisvesting). De direct toe te rekenen kosten worden verantwoord op de taakvelden.

De centrale presentatie heeft als neveneffect dat het zicht op de integrale kostprijs in de programma's verloren gaat. Het opnemen van het totaalbedrag aan ondersteunende activiteiten zegt daarnaast weinig zonder de relatie met het primaire proces te leggen/kennen. Daarom houden wij conform de financiële beheersverordening extra comptabel ook nog zicht op de integrale kostprijs zodat daarop sturing kan plaatsvinden.

In 2025 was het totaal aan overhead afgerond € 8.420.000, dit is 11,2% van de totale uitgaven in 2025. Voor de doorberekening van de overhead in de jaarrekening van 2025 bij de kostendekkendheid, wordt het berekende tarief van de begroting 2025 gebruikt.

De overhead bestaat uit:

bedragen x € 1.000

Onderdeel	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025
Bijdrage HLTtsamen-overhead deel	6.671	7.345	7.339	7.075
Huisvesting	253	346	339	242
Overige overhead (zoals bijdrage VNG)	1.096	1.097	1.196	1.103
Totaal	8.020	8.787	8.875	8.420
Overheadpercentage	12	12,3	10,1	11,2

Vennootschapsbelasting

Overheidsondernemingen zijn wettelijk verplicht om vennootschapsbelasting af te dragen over winstgevende activiteiten. Gemeenten zijn in principe vennootschapsbelasting-belastingplichtig voor alle werkzaamheden, die als een ondernemingsactiviteit kunnen worden aangemerkt. De gemeente Hillegom heeft 3 actieve grondexploitaties Vossepolder, Woonzorgzone en SIZO die onder de vennootschapsbelasting vallen.

Onvoorzien

Van Onvoorzien is in het rekeningjaar niet gebruikt gemaakt.

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

ALGEMEEN

De lokale heffingen zijn te verdelen in belastingen en rechten. In de paragraaf Lokale heffingen wordt aangegeven wat daadwerkelijk aan opbrengsten uit belastingen en rechten is ontvangen. De Gemeentewet geeft een limitatieve opsomming van de belastingen die een gemeente mag heffen. De gemeente Hillegom maakt geen gebruik van de wettelijke mogelijkheid om hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting, heffing Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) en baatbelasting te heffen.

BELASTINGEN

Tegenover een belasting staat geen rechtstreekse individuele tegenprestatie van de overheid. De opbrengsten dienen als algemeen dekkingsmiddel. Onze gemeente heft de volgende belastingen: onroerendezaakbelastingen (OZB) en precariobelasting.

RECHTEN

Rechten zijn betalingen voor een geleverde of bewezen dienst. Hiervan zijn de tarieven in principe volledig kostendekkend. Het is niet toegestaan een meer dan kostendekkend tarief te hanteren. In Hillegom worden afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en marktgeld als rechten geheven.

OVERZICHT LOKALE HEFFINGEN

(Bedragen x € 1.000)				
Lokale heffingen				
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025
Onroerendezaak belasting	5.476	5.630	5.701	5.767
Precariobelasting	71	11	11	20
Overige baten (dwangbevelen)	30	32	32	31
Totaal niet-bestedingsgebonden	5.577	5.673	5.744	5.818
Afvalstoffenheffing	4.128	5.166	5.026	5.032
Rioolheffing	2.422	2.663	2.708	2.726
Secretarieleges	504	425	540	524
Leges bouwvergunningen	1.157	474	774	1.006
Begraffenisrechten	98	81	81	90
Rechten en Marktgelden	14	13	13	13
Totaal aan besteding gebonden	8.323	8.822	9.142	9.391
Totaal	13.901	14.495	14.886	15.210

ONROERENDEZAAKBELASTINGEN

De tarieven zijn bij vaststelling aangepast aan de gemiddelde daling of stijging van de WOZ-waarde. De hertaxatie van alle WOZ-objecten vindt jaarlijks plaats. Voor 2025 geldt de waarde van

de objecten naar het prijspeil van 1 januari 2024. De opbrengsten van de OZB voor zowel woningen als niet-woningen (eigenaren en gebruikers) zijn in 2025 verhoogd met het inflatiecijfer van 3,7% zoals is afgesproken in de kadernota 2025. De opbrengsten zijn vrijwel gelijk aan de geraamde inkomsten. De opbrengsten zijn positief beïnvloed door de toename van nieuwbouw en de stijgende WOZ-waarde na vaststelling van het tarief. De stijgende trend van de waarden van de woningen zet zich door.

PRECARIOBELASTING

Precariobelasting wordt geheven voor het innemen of gebruiken van de openbare grond. De precariotarieven zijn verhoogd met het inflatiecijfer 3,7%. In vergelijkende cijfers van de opbrengsten in 2024 is een bedrag van € 45.000 opgenomen voor belastingen uit voorgaande jaren.

OVERIGE BATEN

Bij de inning van de belastingen en rechten zijn wettelijke aanmanings- en dwangbevelkosten in rekening gebracht.

LEGES EN RECHTEN

Kostendekkendheid

Voor het bepalen van de kostendekkendheid van leges en rechten mogen extracomptabel de volgende zaken worden meegerekend:

- a. De directe lasten van personeel HLTsamen zijn verantwoord op het taakveld. De overhead, de kosten voor Leidinggevend Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting (PIOFACH), zijn gerelateerd aan de totale lasten van de bedrijfsvoering.
- b. De lasten in het prestatieveld zijn exclusief BTW. Omdat het BTW-compensatiefonds (BCF) wordt gevoed uit het Gemeentefonds, is toerekening van de BTW geoorloofd.
- c. Bij de berekening van de baten wordt een derde van de kosten van het taakveld Straatreiniging toegerekend aan de heffing afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De kosten van straatreiniging worden mede gemaakt om het zwerfvuil te verminderen en om verstoppingen in het rioolstelsel te voorkomen.
- d. Het is geoorloofd om het bedrag aan gegeven kwijtscheldingen te compenseren in het tarief van de rechten waar dit mogelijk is.

REINIGINGSHEFFINGEN

Reinigingsheffingen bestaan uit de afvalstoffenheffing voor huishoudens en overige reinigingsheffingen. De overige reinigingsheffingen worden betaald voor het inzamelen en verwerken van afvalstoffen onder meer op de gemeentewerkplaats. De afvalstoffenheffing is voor de huishoudens. De tarieven zijn maximaal kostendekkend.

Bedragen x € 1.000				
Berekening kostendekkendheid Afval				
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting na wijz. 2025	Rekening 2025
Kosten van het prestatieveld	3.790	4.165	4.198	4.140
Baten van het prestatieveld	369	335	335	301
Netto kosten	3.422	3.829	3.863	3.839
<i>Toe te rekenen kosten</i>				
Overhead	175	225	225	225
BTW	822	871	903	893
Afvoeren veegafval	124	130	143	157
Kwijtschelding	133	110	130	152
Totale kosten	4.675	5.166	5.264	5.266
Opbrengsten heffingen	4.128	5.166	5.026	5.032
Kostendekkendheidspercentage	88%	100%	95%	96%

Toelichting

De ramingen zijn in de Tussenrapportage aangepast aan de verwachte kosten.

RIOOLHEFFING

De rioolheffing wordt geheven ter bestrijding van de kosten van de gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater). De opbrengst van de rioolheffing is gebaseerd op 100% dekking van de geraamde kosten.

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid Riolering

	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting na wijz. 2025	Rekening 2025
Kosten van het prestatieveld	1.793	1.834	1.845	1.854
Baten van het prestatieveld	14	0	135	144
Netto kosten	1.779	1.834	1.710	1.710
<i>Toe te rekenen kosten</i>				
Overhead	227	232	232	202
BTW	239	387	392	441
Afvoeren veegafval	124	130	143	157
Kwijtschelding	65	80	65	71
Totale kosten	2.434	2.663	2.542	2.582
Opbrengsten heffingen	2.434	2.663	2.573	2.582
Kostendekkendheidspercentage	100%	100%	101%	100%

SECRETARIELEGES

In overeenstemming met de beleidsuitgangspunten zijn de leges waar nodig verhoogd met 3,7%. De tarieven voor rijbewijzen en identiteitsbewijzen zijn aangepast aan de wettelijke toegestane prijzen.

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid secretarieleges

	Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
	Kosten van taakveld	€ 854	€ 915	€ 976
	Baten van taakveld	€ 0	€ 0	€ 0
	Netto kosten	€ 854	€ 915	€ 976
	Toe te rekenen kosten			
a.	Overhead	€ 114	€ 116	€ 117
b.	BTW	€ 141	€ 163	€ 149
	Totale kosten	€ 1.109	€ 1.194	€ 1.241
	Opbrengsten leges	€ 504	€ 425	€ 524
Kostendekkingspercentage		45%	36%	42%

Toelichting

Onder de leges vallen de kosten van burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen en vergunningverlening APV.

LEGES OMGEVINGSVERGUNNINGEN BOUW

In overeenstemming met de beleidsuitgangspunten zijn de leges waar nodig verhoogd met 3,7%.

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid omgevingsvergunningen				
	Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
	Kosten van taakveld	€ 463	€ 611	€ 710
	Baten van taakveld	€ 0	€ 0	€ 0
	Netto kosten	€ 463	€ 611	€ 710
	Toe te rekenen kosten			
a.	Overhead	€ 59	€ 128	€ 77
b.	BTW	€ 97	€ 77	€ 149
	Totale kosten	€ 619	€ 816	€ 936
	Opbrengsten leges	€ 1.157	€ 474	€ 1.006
Kostendekkingspercentage		187%	58%	107%

GRAFRECHTEN

In overeenstemming met de beleidsuitgangspunten zijn rechten verhoogd met 3,7%.

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekking grafrechten				
	Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
	Kosten van taakveld	€ 149	€ 134	€ 147
	Baten van taakveld	€ 4	€ 3	€ 1
	Netto kosten	€ 145	€ 131	€ 146
	Toe te rekenen kosten			
a.	Overhead	€ 18	€ 11	€ 16
b.	BTW	€ 31	€ 17	€ 28
	Totale kosten	€ 194	€ 159	€ 190
	Opbrengsten heffingen	€ 99	€ 81	€ 90
Kostendekkingspercentage		51%	51%	47%

Toelichting

De kosten en lasten worden verantwoord in het Taakveld Begraafplaatsen en crematoria.

MARKTGELDEN

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekking marktgelden				
	Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
	Kosten van taakveld	€ 28	€ 43	€ 59
	Baten van taakveld	€ 0	€ 0	€ 0
	Netto kosten	€ 28	€ 43	€ 59
	Toe te rekenen kosten			
a.	Overhead	€ 3	€ 5	€ 7
b.	BTW	€ 6	€ 9	€ 12
	Totale kosten	€ 37	€ 58	€ 79
	Opbrengsten heffingen	€ 14	€ 13	€ 13
Kostendekkingspercentage		37%	23ss%	16%

KWIJTSCHELDINGEN

Aan degenen die niet in staat zijn om de belastingaanslag te betalen, kan (op grond van de Invorderingswet 1990) gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De ministeriële regeling Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 geeft regels over de uitvoering. Deze regeling geldt ook voor de gemeentelijke heffingen (art. 255 Gemeentewet). De gemeenteraad heeft een beperkt aantal keuzes waaronder de criteria voor de kosten van bestaan. De kwijtscheldingsnorm is bepaald op 100% van de geldende bijstandsnorm en wordt jaarlijks met de belastingverordeningen bevestigd.

(Bedragen x € 1.000)

Kwijtscheldingen lokale heffingen			
	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Kwijtscheldingen rioolheffing	71	65	67
Kwijtscheldingen Afvalstoffenheffing	132	130	144
Totaal kwijtscheldingen	203	195	211

WOONLASTEN REGIOGEMEENTEN

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De OZB is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning per gemeente en een meerpersoonshuishouden. In onderstaand overzicht staan de woonlasten van Hillegom en een aantal regio- en omliggende gemeenten van het afgelopen begrotingsjaar.

Woonlasten 2025 (bron: Coelo)

Gemeente	OZB woningen	OZB niet-woningen	Reinigings-heffing	Rioolheffing	Woonlasten huurder (afval en riool)	Woonlasten eigenaar OZB riool en afval
Haarlemmermeer	0,0684%	0,4723%	€ 498	€ 178	€ 676	€ 1.067
Teylingen	0,0863%	0,5486%	€ 437	€ 191	€ 628	€ 1.112
Katwijk	0,1174%	0,6659%	€ 385	€ 175	€ 560	€ 1.188
Noordwijk	0,0830%	0,8761%	€ 494	€ 209	€ 703	€ 1.208
Hillegom	0,0870%	0,5367%	€ 517	€ 248	€ 765	€ 1.213
Lisse	0,1075%	0,3441%	€ 558	€ 185	€ 743	€ 1.283
Leiden	0,1133%	0,3405%	€ 484	€ 219	€ 703	€ 1.322
Heemstede	0,0814%	0,8088%	€ 456	€ 292	€ 748	€ 1.433
Oegstgeest	0,1232%	0,2798%	€ 489	€ 269	€ 758	€ 1.606
Bloemendaal	0,1114%	0,7315%	€ 570	€ 313	€ 883	€ 2.117

TABEL KENGETALLEN WOONLASTEN

Overeenkomstig regelgeving (BBV) is de verplichte tabel belastingcapaciteit opgenomen.

Woonlasten		Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 448	€ 465	€ 448
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 235	€ 248	€ 248
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 430	€ 517	€ 517
D	Eventuele heffingskorting	€ 0	€ 0	€ 0
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	€ 1.113	€ 1.230	€ 1.213
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	€ 944	€ 994	€ 994
Woonlasten t.o.v. landelijke gem. jaar ervoor (E/F) x 100%		118%	123,7%	122,0%

Paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing

Deze paragraaf schept inzicht in de actuele risico's en het vermogen om deze risico's te kunnen opvangen. De grondslag van deze paragraaf is vastgelegd in artikel 11 van het BBV.

Inleiding en achtergrond

Hillegom omschrijft een risico als een onzekere gebeurtenis die effect heeft op het kunnen behalen van een doelstelling. Een risico onderscheidt zich van een probleem omdat een probleem een zekerheid is. Risico's kunnen zowel intern als extern zijn.

Door te sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is Hillegom beter in staat om haar doelen te verwezenlijken met de beschikbare middelen. Bij het aangaan van risico's worden de onderstaande vier vragen in acht genomen:

- Wat willen wij bereiken?
- Wat is daarbij onzeker (voor wie)?
- Wat gaan wij doen (voor wie)?
- Hoeveel risico is aanvaardbaar*?

**Ten aanzien van de hoeveelheid aanvaardbaar risico is het voorlopige uitgangspunt gekozen dat de (netto) kans maal (netto) impact van de risico's per programma in totaal niet groter mag zijn dan 5% van het programmabudget (gecorrigeerd voor uitgaven aan verbonden partijen) tenzij hieraan een door het college goedgekeurde onderbouwing aan ten grondslag ligt.*

Het beperken van risico is geen doel op zich. Zonder risico's te nemen kan Hillegom geen invulling geven aan haar maatschappelijke missie. Volledige controle vereist immers oneindig budget. De kern van bovengenoemde vragen is om een gedegen afweging te maken tussen effectiviteit en efficiency.



Omvang risico en weerstandscapaciteit

De omvang van het risico is berekend door per programma inzichtelijk te maken wat de belangrijkste strategische risico's (zie inleiding en achtergrond) zijn, hoe groot de kans wordt ingeschat dat het risico zich door de jaren heen zal voordoen en hoe groot de impact (in euro's)

naar inschatting zal zijn wanneer dit plaatsvindt. De kans maal de impact is het risicobedrag dat wordt toegevoegd aan het benodigde weerstandsvermogen.

Bij het inschatten van kans en impact wordt rekening gehouden met de beheersmaatregelen die zijn getroffen (of worden getroffen) om het risico en/of de impact te verkleinen, bijvoorbeeld een verzekering om de schade na een brand te beperken. Op deze manier wordt het netto risicobedrag berekend.

De risico's zijn geïnventariseerd door de managers die sturen op beheersing van het risico en de daarmee verbonden doelstellingen. Bij het inschatten van kans en impact hebben zij kunnen kiezen tussen het gebruik van een standaard tabel voor kans en impact of het maken van een eigen beoordeling.

Op basis van bovengenoemde risico-inventarisatie is gebleken dat de omvang van het netto risico van Hillegom € 3.467.000 bedraagt. Dit bedrag zal als ondergrens worden gehanteerd voor de omvang van de incidentele weerstandscapaciteit.

Omvang risico Hillegom

Per 31-12-2025	
Strategisch netto risico (<i>zie bijlage 6</i>)	€ 3.467.000

Omvang incidentele weerstandscapaciteit Hillegom

	2025
Algemene reserve	€ 36.058.000
Stille reserves	0
Vastgestelde buffer	- € 6.000.000
<i>Totaal</i>	€ 30.058.000

Omvang structurele weerstandscapaciteit Hillegom

Onbenutte capaciteit:	2025
OZB	€ 3.265.000
Hondenbelasting	€ 70.000
Toeristenbelasting	€ 75.000
Onvoorzien	€ 25.000
Afvalstoffenheffing	€ 547.000
<i>Totaal</i>	€ 3.982.000

De incidentele weerstandscapaciteit kan worden ingezet om niet geraamde (onvoorziene) lasten van substantiële aard te dekken. De structurele weerstandscapaciteit geeft de omvang van de maximale ruimte om belastingen te verhogen om structurele lasten te dragen.

Conclusies en kengetallen

De risico's waarvan de impact incidenteel en structureel is kunnen worden opgevangen door de beschikbare weerstandscapaciteit.

Kengetallen Hillegom

	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	-4,6 %	72,7%	-1,4 %
- <i>Gecorrigeerd voor verstrekte leningen</i>	-23,0 %	52,0 %	-20,7 %
Solvabiliteit	69,8 %	50,2 %	73,3 %

Grondexploitatie	-7,1 %	- 1,0 %	-4,7 %
Structurele exploitatieruimte	2,8 %	0,8 %	-12,7 %
Woonlasten - t.o.v. landelijk gemiddelde	112,0 %	117,9 %	122,0 %
Ratio weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit * omvang risico)	8,1	7,66	9,8

De kengetallen geven het volgende aan:

Netto schuldquote:

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Overigens hanteert de VNG een signaalwaarde van 100%, waarboven waakzaamheid is geboden. Een netto schuldquote van hoger dan 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. Hillegom zit hier aanzienlijk onder. De berekening is uitgewerkt in de paragraaf Financiering.

Netto schuldpositie gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen en in hoeverre de gemeente aan de financiële verplichtingen kan voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het eventuele resultaat uit het overzicht baten en lasten. Met een solvabiliteit van 73,3% steekt Hillegom gunstig af in vergelijking met de gemiddelde gemeente.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is dat een grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. De voorraden bouwgrond (inclusief bouwgrond in exploitatie en overige voorraden) kunnen als een aandeel van de inkomsten worden uitgedrukt. Dat levert het kengetal voorraadquote op.

Structurele exploitatieruimte:

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Woonlasten: De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan het landelijk gemiddelde. In de paragraaf Lokale lasten zijn de woonlasten van de diverse heffingen weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen: Wij maken gebruik van de waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor risicomanagement. De minimale ratio is $1,4 < x < 2$. Hoe hoger de ratio, hoe beter de gemeente in staat is om risico's op te vangen.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente beheert een groot deel van de openbare ruimte. Hierin vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Daarbij maken we gebruik van kapitaalgoederen die in de openbare ruimte aanwezig zijn:

- infrastructuur (wegen, water, riolering, kunstwerken, openbare verlichting)
- voorzieningen (groen, sportfaciliteiten)
- gebouwen.

Deze paragraaf behandelt, conform artikel 12 uit het BBV, de belangrijkste kapitaalgoederen die de gemeente in eigendom en/of beheer heeft. De middelen die beschikbaar worden gesteld worden ingezet om het door de raad vastgestelde beleid in uitvoering te realiseren.

De inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte hebben een directe relatie met elkaar. Daarbij zal in eerste instantie zorg gedragen moeten worden voor de technische staat van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Door goed onderhoud kan een technische staat behouden blijven en blijven de kapitaalgoederen bruikbaar voor de gebruikers van de openbare ruimte. In programma 2 - leefomgeving, openbare ruimte en duurzaamheid' is weergegeven welke doelstellingen en activiteiten er zijn rondom het onderhoud aan kapitaalgoederen. Dit wordt vertaald in diverse beleids- en beheerplannen.

Welke ontwikkelingen spelen er?

- Net als voorgaande jaren wordt er gewerkt aan klimaatadaptieve leefomgeving:
 - We bouwen verder op eerder gemaakte afspraken, zoals de in 2022 vastgesteld ambitie tbv klimaatadaptatie.
 - in 2025 is in samenwerking met diverse partners het programma water en klimaatadaptatie verder vormgegeven. Hierin neemt de gemeente een actieve rol in.
- Integraliteit wordt gezocht in de aanpak van onderhoud van kapitaalgoederen, hierbij zijn een aantal dingen goed om te weten:
 - In veel gevallen kan (over)last wordt verminderd worden, zo hoeft een straat minder vaak open voor diverse werkzaamheden.
 - Waar mogelijk worden kosten bespaard
 - Door breder te kijken kunnen meerdere problemen tegelijkertijd aangepakt worden
 - Soms is het niet mogelijk om integraal te werken, doordat verschillende kapitaalgoederen verschillende afschrijvingstermijnen hebben.
 - Samenwerking met (en tussen) derden (zoals netbeheerders of telecomaandieners) is mede afhankelijk van de 'goodwill' van deze derde partijen. Door te investeren in goede relaties kan er vaker en pro-actiever oplossingen gevonden worden voor uitdagingen in de openbare ruimte.
- De arbeidsmarkt voor professionals en specialisten die zorg dragen voor het onderhoud van kapitaalgoederen is flink in beweging. Dit is ook te merken bij de gemeente en de partners van de gemeente. Dit heeft in 2025 als gevolg dat een aantal zaken niet uitgevoerd konden worden of vertraging hebben opgelopen. Dit geldt voor verschillende kapitaalgoederen. Uiteraard is de veiligheid in de openbare ruimte niet in het geding gekomen. Ook voor de komende jaren zijn de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt belangrijk om in het oog te houden en dit vraagt soms om een andere wijze van kijken of omgaan met de ambities en doelen van de gemeente.
- Biodiversiteit neemt een meer prominente rol in bij het onderhoud van allerlei kapitaalgoederen. In de basis is dit biodiversiteit niet meer als los onderwerp te zien. Dit is terug te zien in de wijze waarop onderhoud in watergangen gedaan wordt, maar ook bij civiele kunstwerken moet rekening gehouden worden met 'gebruikers' anders dan mensen. Ook kunnen invasieve diersoorten een negatief effect hebben op de huidige staat van de openbare ruimte, als gemeente moeten we hierop adequaat kunnen reageren.

Wat wilden we bereiken?

Door de kapitaalgoederen goed te onderhouden dragen we zorg voor een prettige leefomgeving, waar ruimte is voor diverse gebruikers. De kwaliteitsniveaus zijn vastgesteld in diverse beleidsplannen. Het onderhoud van kapitaalgoederen neemt in de jaarrekening in financiële zin een forse plek in. Daarbij is het goed om te beseffen dat het gaat om veel verschillende elementen in de openbare ruimte en dat de afschrijvingstermijnen/levensduur van deze kapitaalgoederen lang zijn. Ter illustratie: een weg gaat ongeveer 25 jaar mee, een brug kan een levensduur van 100 jaar hebben. Om grote wisselingen in de exploitatie te voorkomen werken we onder andere met onderhoudsvoorzieningen. Daaraan voegen we jaarlijks een vast bedrag toe. De uitname kan per jaar verschillen.

Straatmeubilair, bebording en wegbewijzing	
Naam beleidsplan	Niet aanwezig
Vastgesteld	-
Looptijd	-
Actualisatie	-
Vastgesteld kwaliteitsniveau	B (basis)
Naam beheer- en onderhoudsplannen	Niet aanwezig
Looptijd	-
Actualisatie	2026
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Exploitatiebedrag kosten onderhoud	179	183

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

Verschillende werkzaamheden m.b.t. straatmeubilair.

Gemeentelijke vastgoedportefeuille

Vastgoedbezit is voor de gemeente geen doel op zich. We hebben vastgoed nodig om de bestuurlijke en ambtelijke organisatie te huisvesten, de uitvoering van wettelijke taken te faciliteren en om maatschappelijke en ruimtelijke beleidsdoelen mogelijk te maken. Deze panden brengen we onder in de "**kernportefeuille**". Daarbinnen maken we onderscheid naar 3 hoofdgroepen; eigen huisvesting, maatschappelijk vastgoed en strategisch vastgoed. Het overige vastgoed brengen we onder in de "**niet-kernportefeuille**". Daarin zit het vastgoed dat niet meer nodig is om beleidsdoelen te realiseren of de eigen organisatie te huisvesten. Het betreft onder andere vastgoed dat daardoor op de nominatie staat om afgestoten te worden, of waarvan om specifieke reden besloten is, om het pand aan te houden zonder dat daar beleid aan ten grondslag ligt.

Gemeentelijke gebouwen	
Naam beleidsplan	Vastgoednota; "Kaders voor professioneel vastgoedmanagement"
Vastgesteld	2024
Vastgesteld kwaliteitsniveau	Conditie score 3
Naam beheer- en onderhoudsplannen	Meerjaren Onderhoudsplan 2025-2034
Looptijd	2025-2040

Actualisatie	2028
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee
Naam voorziening/reserve	Voorziening gemeentelijke gebouwen Hillegom

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Stand per 1 januari	1.287	1.437
Storting	168	200
Uitname	256	135
Stand per 31 december	1.199	1.502

Uitvoering in 2025 o.a.

Gemeentewerf aanbrengen valbeveiliging
Nexus aanbrengen valbeveiliging
Nexus uitvoering schilderwerk

Voorziening Sportcomplex de Vosse

Heractivering december 2024

(x € 1.000)	Werkelijk 2025
Stand per 1 januari	1.400
Storting	150
Uitname	132
Stand per 31 december	1.418

Uitvoering in 2025 o.a.

Renovatie diverse zwembadonderdelen
Onderhoud leidingwerk en douche-spoelsystemen
Werkzaamheden hek- en straatwerk

Riolering

Naam beleidsplan	Gemeentelijk rioleringsplan Hillegom
Vastgesteld	2021
Looptijd	2021 - 2025
Actualisatie	2025 - 2026
Vastgesteld kwaliteitsniveau	n.v.t.
Naam beheer- en onderhoudsplannen	Operationeel plan
Looptijd	2021 - 2025
Actualisatie	2026
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee
Naam voorziening/reserve	Voorziening vervanging riolering

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025*	780	42
Investerings oude jaren*	0	0
Bedragen t.l.v. exploitatie	700	945
Bedragen t.l.v. voorziening	780	42

* Investerings worden onttrokken uit de voorziening

Voorziening vervanging riolering		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Stand per 1 januari	1.018	1.889
Storting	330	330
Uitname	780	252
Stand per 31 december	569	1.968

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

Vorbereiding rioolrenovaties door middel van reling door heel Hillegom.

Toelichting:

Het beheer en onderhoud van de riolering is uitgevoerd op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025. Het rioleringsplan omvat het gemeentelijk beleid ten aanzien van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Op basis van de financiële consequenties van het plan wordt de hoogte van de rioolheffing bepaald.

Groen	
Naam beleidsplan	Groenbeleidsplan 2015-2024
Vastgesteld	2015
Looptijd	10 jaar
Actualisatie	2024 (groenbeleidsplan zal opgaan in de omgevingsvisie)
Vastgesteld kwaliteitsniveau	Voor het centrumgebied en de beheergroep vaste planten kwaliteitsniveau A en voor de overige gebieden B.
Naam beheer- en onderhoudsplannen	Groenbeheerplan 2023-2032
Looptijd	10 jaar
Actualisatie	2032
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	nee
Naam voorziening/reserve	N.v.t.

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025	321	0
Investerings oude jaren	263	43
Bedragen t.l.v. exploitatie	2.013	2.016

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

Bomen

- Boomveiligheidscontrole (Buitengebied) geïnspecteerd 2.492 st. incl. jaarlijkse inspectie.

-
- Jaarlijkse inspectie gehele gemeente 202 st.
 - Nader onderzoek 9 st.
 - Totaal gesnoeid 699 st.
 - Totaal bomen geveld 26 st.
 - Totaal bomen aangeplant 29 st.

Toelichting:

Onderhoud:

Voor het boomonderhoud werken we met een driejarige onderhoudscyclus. Dat betekent dat alle bomen ten minste eens per drie jaar worden beoordeeld op veiligheid en onderhoudsbehoefte. Hillegom is hiervoor opgedeeld in drie vergelijkbare beheerdelen. Elk jaar wordt 1/3 deel geïnspecteerd, waarna de noodzakelijke maatregelen waar nodig worden uitgevoerd. Op deze manier worden de inspanningen en kosten gelijkmatig over de jaren verdeeld.

In 2025 is de boomveiligheidscontrole uitgevoerd in het buitengebied.

Vervanging en uitbreiding van het bomenbestand

De komende jaren werken we verder aan het uitbreiden van het bomenbestand in Teylingen. Bij de keuze van nieuwe boomsoorten hanteren we het uitgangspunt om vooral inheemse soorten toe te passen. Daarbij letten we op het vergroten van de biodiversiteit, het beperken van toekomstige overlast door te kiezen voor de juiste boom op de juiste plek.

In het afgelopen jaar zijn 26 bomen geveld en zijn 29 nieuwe bomen aangeplant.

Eikenprocessierups: ontwikkeling 2025

Het aantal bomen met eikenprocessierups is in 2024, en ook in 2025, stabiel gebleven. De eerder verwachte toename is uitgebleven. Dit hangt samen met de maatregelen die de afgelopen jaren zijn ingezet om natuurlijke vijanden meer leefruimte en voedsel te bieden. Door het versterken van de biodiversiteit onder andere via aangepast beheer, een meer natuurinclusieve inrichting en het plaatsen van nestkasten zien we dat deze aanpak steeds beter effect heeft.

Groen

- Bestrijding Japanse Duizendknoop (varkens) Elsbroekpark.

Toelichting

Vervanging of renovatie is het uitgelezen moment om het sortiment én de groeiplaats duurzamer te maken. Nieuw ingerichte groenvakken worden zo aangelegd dat het regenwater makkelijk in de vakken kan stromen. Dit ontlast het riool en helpt grondwaterstandverlaging voorkomen. Het sortiment divers maken levert net als bij bomen veel voordelen op. Het beperkt de risico's van uitval door bijvoorbeeld ziekten en plagen en is goed voor insecten zoals bijen en vlinders. Ook wordt de plantkeuze afgestemd op meer biodiversiteit. Zo worden er meer vruchtdragende bomen en heesters aangeplant. Maar ook waar mogelijk prikkeldruiven, zodat bijvoorbeeld egels er kunnen schuilen en overwinteren of vogels er een nest kunnen maken. Een van de manieren om de groene oppervlakte te vergroten is het vervangen van verharding door groen. Net als bij het renoveren van groenvakken is omvorming binnen een project het ideale moment om de buitenruimte klimaatbestendiger te maken.

Wegen	
Naam beleidsplan	Beleidsplan Wegen 2020-2024
Vastgesteld	2020
Looptijd	2020-2024
Actualisatie	2026
Vastgesteld kwaliteitsniveau	-

Naam beheer- en onderhoudsplannen	N.v.t.
Looptijd	N.v.t.
Actualisatie	2026
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee
Naam voorziening/reserve	N.v.t.

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025	658	0
Investerings oude jaren	658	0
Bedragen t.l.v. exploitatie	777	828

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

Vergroten boomvakken op meerdere locaties door de gemeente

Groot onderhoud elementenverhardingen op diverse locaties

Onderhoud aan belijning

Klein asfaltonderhoud op diverse locaties

Toelichting

Het beheer en onderhoud van de wegen is uitgevoerd op basis van het Beleidsplan Wegen 2020-2024. Het wegenbeleidsplan omvat het gemeentelijk wegenbeleid. In dit plan is gekozen om voor alle wegtypes het kwaliteitsniveau B te kiezen. Deze richtlijn komt overeen met het basisniveau van verantwoord wegbeheer. Alleen voor de fietspaden, de verhardingen in winkelcentra en de voetpaden/trottoirs rond zorgcentra is gekozen voor het hogere kwaliteitsniveau A. Bij het kwaliteitsniveau A wordt een strengere richtlijn gehanteerd waardoor de kwaliteit van de verhardingen op een hoger niveau blijft.

Afgelopen jaar is in diverse straten het straatwerk aangepakt. Daarnaast is er op diverse locaties klein onderhoud uitgevoerd aan de asfaltverhardingen. De belijningen en markeringen zijn daar waar nodig onderhouden.

In 2025 is er volgens een nieuwe methodiek een weginspectie uitgevoerd, bij deze inspectie kwam naar voren dat de trottoirs in slechtere conditie zijn dan voorheen gedacht. In 2026 zal een nieuw beleidsplan worden opgesteld en hierin een afweging voorgelegd tussen kwaliteit en budget. In 2026 zal er, binnen de financiële mogelijkheden, meer onderhoud plaatsvinden aan trottoirs.

In 2025 zijn alle onderhoudscontracten opnieuw aanbesteed. Voor de contracten voor elementenverharding en asfalt heeft dit proces vertraging opgelopen als gevolg van een aanvullende juridische toetsing van de inschrijvingen op rechtmatigheid. Hierdoor is in het derde en vierde kwartaal minder werk uitgevoerd dan oorspronkelijk was gepland; de uitgestelde werkzaamheden worden naar verwachting in het eerste en tweede kwartaal uitgevoerd.

Speelplaatsen	
Naam Beleidsplan	Uitvoeringsprogramma spelen en sporten buitenruimte Hillegom 2020
Vastgesteld	2020
Looptijd	10 jaar
Actualisatie	2030
Vastgesteld kwaliteitsniveau	B (basis)
Naam Beheers- en onderhoudsplannen	Vervangingsplan spelen
Looptijd	Geen eind datum

Actualisatie	Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025	0	0
Investerings oude jaren	126	72
Exploitatiebedrag Kosten onderhoud	109	127

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

De jaarlijks hoofdinspectie is uitgevoerd.

Het vervangingsplan is geactualiseerd. Ouderdom en slijtage bepalen welke plek wanneer heringericht wordt. Als er integraal gewerkt kan worden doen we dat.

De kaart met speelplekken is geactualiseerd. Deze is te vinden via www.hillegom.nl/spelen

In 2025 zijn de speelplaats aan de Wilhelminalaan en de Tongelear vernieuwd.

Kunstgras onderhoud is uitgevoerd.

Openbare verlichting

Naam beleidsplan	Beleidsplan openbare verlichting 2019-2023
Vastgesteld	2019
Looptijd	2019-2023
Actualisatie	2028
Vastgesteld kwaliteitsniveau	Veiligheid: Voldoen aan de Nederlandse Praktijk Richtlijn NPR13201. Duurzaamheid: openbare verlichting 100% verled in 2028
Naam beheers- en onderhoudsplannen	Beheer- en uitvoeringsplan Openbare verlichting
Looptijd	2019-2023
Actualisatie	2028
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee
Naam voorziening/reserve	N.v.t.

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025	214	213
Investerings oude jaren	76	0
Bedragen t.l.v. exploitatie	83	85

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

Focus op het implementeren van duurzame ledverlichting. Momenteel is 80% verled. Eind 2026: 87%; eind 2027: 94% en in 2028: 100%.

Civiele kunstwerken

Naam beleidsplan	Beheerbeleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024
Vastgesteld	2020

Looptijd	2020-2024
Vastgesteld kwaliteitsniveau	B
Naam beheer- en onderhoudsplannen	Beheerbeleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024
Looptijd	2020-2024
Actualisatie	2026 (Verwachting dat dit in Q4 ter besluitvorming wordt aangeboden)
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	Nee
Naam voorziening/reserve	N.v.t.

(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025	850	0
Investerings oude jaren	245	185
Bedragen t.l.v. voorziening	53	80
Bedragen t.l.v. exploitatie	103	77

Voorziening civiele kunstwerken		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Stand per 1 januari	116	103
Storting	52	52
Uitname	53	80
Stand per 31 december	115	75

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

In het beheerbeleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024 is een programma voor onderhoud en de vervanging van de civiele kunstwerken opgenomen en de financiële gevolgen daarvan. Eenzelfde programma voor onderhoud en vervanging zal worden opgenomen in het beheerplan voor 2026-2030.

Groot onderhoud:

Groot onderhoud aan de **Hillinenbrug** is in voorbereiding. Verwachting is dat de scope van de werkzaamheden in 2026 verder duidelijk wordt. In ieder geval dient de e-installatie vervangen te worden en dient betonherstel uitgevoerd te worden. Eind 2026 zal een kredietaanvraag wordt voorgelegd.

Vervangingen:

Fiets- en voetgangersbruggen HI 037, HI 039, HI 050 en HI 051;

Deze bruggen zijn in de 2e helft van 2025 vervangen.

Brug Zuider Leidsevaart vervangen door een duiker

Vorbereiding van de vervanging heeft plaatsgevonden. Echter vanuit het Cultuur Historisch Genootschap Duin- en Bollenstreek en bollenbedrijven is vanwege cultuurhistorische waarde bezwaar ingediend tegen de sloop. Er is daarom onderzoek gedaan naar de cultuurhistorische waarde. Naar aanleiding hiervan wordt onderzocht of het mogelijk is de brug te restaureren en wat de kosten hiervan zijn. In 2026 zal een kredietaanvraag voorgelegd worden.

Brug Noorderlaan

Het college heeft besloten (2-5-2023) om de benodigde grond van verschillende perceeleigenaren te verwerven voor het vervangen en verbreden van de brug en weg en heeft besloten een toekomstbestendige brug te ontwerpen.

Echter gebleken is dat de grondeigenaren geen grond beschikbaar willen stellen voor verbreding van de brug. Om deze reden en de slechte staat van de brug is besloten de nieuwe brug niet te verbreden. Bij de vervanging in de huidige breedte is echter een tijdelijke brug (op privaat terrein) nodig. In 2026 zal opnieuw in gesprek gegaan worden met de omliggende perceeleigenaren. Indien hier geen snelle oplossing komt is het niet uit te sluiten dat hier een aslast beperking zal moeten worden ingevoerd.

Baggeren	
Naam beleidsplan	Baggerplan en -programma wordt PWKA 2024-2028
Vastgesteld	oktober 2023
Looptijd	2024-2028
Actualisatie	baggeren is onderdeel van het Programma Water en Klimaatadaptatie (PWKA) 2024-2028
Vastgesteld kwaliteitsniveau	Voldoen aan de dwarsprofielen die zijn opgenomen in de legger (diepte en talud onder water) Hoogheemraadschap
Naam beheer- en onderhoudsplannen	Baggerplan en -programma wordt PWKA 2024-2028
Looptijd	2024-20208
Actualisatie	2028
Is er sprake van achterstallig onderhoud? (zo ja, toelichting opnemen in paragraaf)	-
Naam voorziening/reserve	Voorziening Baggeren

Onderwerp		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Investerings 2025	430	93
Investerings oude jaren	119	5
Bedragen t.l.v. exploitatie	93	32
Bedragen t.l.v. voorziening	148	31

Voorziening baggeren & beschoeiing		
(x € 1.000)	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Stand per 1 januari	0	97
Storting	148	148
Uitname	148	31
Stand per 31 december	0	215

Uitvoering in 2025 (omschrijving activiteit)

De gemeente heeft in 2025 opdracht gegeven om het nieuwe uitvoeringsbestek op te maken voor 2026 -2027. Voor dit bestek zullen allen watergangen opnieuw worden ingemeten. Deze meting moet aangeven welke prioritering gaan aangeven in het uitvoeringsbestek rekening houdend met de status van de beschoeiing.

Voor het Programma Water en Klimaatadaptatie 2024-2028 is in 2025 de aanbesteding uitgevoerd voor oeverbescherming, de gunning is in februari 2026. Na het plaatsen van het oeverbescherming zullen de watergangen, indien de peilingen dit aangeven, worden gebaggerd. Een goede oeverbescherming is een voorwaarde om zorg te dragen dat de aangelande perceel niet inkapt na of tijdens baggerwerkzaamheden.

Paragraaf Financiering

Inleiding

De financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beleid valt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Transparantie en risicobeheersing staan centraal in deze wet. Om inzicht te geven in de manier waarop de gemeente dit doet en een beeld te geven van de stand van zaken, gaan we in deze paragraaf in op de ontwikkelingen rond de gemeentelijke financiering, het te voeren beleid op dit gebied en de risico's die we daarbij lopen.

Algemeen

Het door de raad in 2014 vastgestelde Treasurystatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. Het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen is dat de kasgeldlimiet optimaal benut wordt en zoveel mogelijk kort vermogen wordt aangetrokken. Hierbij wordt benadrukt dat de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid wordt gevoerd binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Welke ontwikkelingen speelden er?

Rente-ontwikkelingen

Het herfinancieringsstarief van de ECB is in 2025 in 4 stappen van 0,25% verlaagd van 3,15% naar 2,15% per 11 juni 2025. Het laatste rentebesluit van de ECB was op 30 oktober 2025, waarbij de herfinancieringsrente ongewijzigd is gebleven op respectievelijk 2,15 procent.

Momenteel (februari 2026) bedraagt de geldmarktrente voor aan te trekken driemaands kasgeldleningen 2,02%. De vergoedingen bij het Schatkistbankieren staan op 1,88%. De kapitaalmarktrente voor aan te trekken leningen voor looptijden van 5 en 10 jaar zonder renteherziening bedraagt momenteel resp. 2,71% en 2,99%.

Gemeentelijke ontwikkelingen

In 2025 zijn er geen langlopende leningen afgesloten.

Liquiditeitsprognoses

Wekelijks stellen we globale liquiditeitsprognoses voor de korte termijn op om tijdig in te spelen op schommelingen in de liquiditeit. Jaarlijks stellen we een liquiditeitsprognose op met een horizon van minimaal vier jaar. 3 keer per jaar stellen we een treasury-rapportage op ter bespreking in het portefeuille-houdersoverleg.

Garantiestelling leningen en verstrekken van leningen

Ons beleid is leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak alleen te verstrekken aan partijen die de gemeenteraad heeft goedgekeurd. Daarbij winnen we vooraf informatie in over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij. Indien een andere voorziening beschikbaar is, verstrekt de gemeente uitsluitend aanvullend een lening of garantie.

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het Financieringsstatuut zijn richtlijnen en limieten opgenomen, die de basis vormen voor alle transacties op dit gebied. Ons beleid is uitsluitend gebruik te maken van veilige en inzichtelijke financiële instrumenten.

De Wet Fido geeft normen voor het beperken van risico's. De belangrijkste risicocategorie is het renterisico, waarvan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm belangrijke richtlijnen zijn ter beperking van renterisico's.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar. Het totaal van deze leningen mag niet meer bedragen dan 8,5% van de totale lasten op de begroting.

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd vanaf één jaar.

De verplichte aflossingen en renteherzieningen op deze leningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten op de begroting. Het doel van deze normen is om financiële problemen te beperken wanneer bij herfinanciering van leningen een rentestijging optreedt.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het wettelijke maximum aan leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet stond toe om in 2025 de financieringsbehoefte tot een bedrag van € 6.068.000,- te dekken met kortlopende leningen. Zodra wij deze limiet voor een langere periode (meer dan een half jaar) dreigen te overschrijden, trekken wij een langlopende lening aan of vragen wij (onderbouwd) toestemming aan de provincie om gedurende een bepaalde periode de limiet te mogen overschrijden.

Gelet op de te verwachte relatief lage rente voor kort krediet maken we zoveel mogelijk gebruik van de toegestane norm, tenzij we sterke rentestijgingen verwachten op de kapitaalmarkt.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)		2025
1	Begrotingstotaal lasten	71.390
2	Maximaal toegestane kasgeldlimiet (8,5% van begrotingstotaal lasten)	6.068
3	Gemiddeld saldo vlottende korte schuld en vlottende middelen	-7.450
4	Ruimte onder kasgeldlimiet	6.068

Ruimte kasgeldlimiet per kwartaal (bedragen x € 1.000)		1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
1	Begrotingstotaal lasten	71.390	71.390	71.390	71.390
2	Kasgeldlimiet	6.068	6.068	6.068	6.068
3	Gemiddelde netto vlottende schuld (+), danwel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)	-8.966	-5.068	-8.294	-7.471
4	Ruimte onder kasgeldlimiet	6.068	6.068	6.068	6.068

Renterisiconorm

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2025
1	Renteherziening op langlopende schuld o/g	0
2	Te betalen aflossingen	400
3	Renterisico (1 en 2)	400
4	Renterisiconorm	14.278
5a	Ruimte onder risiconorm	13.878
5b	Overschrijding risiconorm	
4a	Begrotingstotaal lasten	71.390
4	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	14.278

De verwachting is dat we voor de komende jaren onder de renterisiconorm blijven.

Financieringsbehoefte

Per 1 januari 2025 bedroeg het financieringstekort € 8.396.000,-. Dit is een globale berekening van het verschil tussen het totaal van de vaste activa en voorraden grond enerzijds en de vaste financieringsmiddelen anderzijds (reserves, voorzieningen, langlopende leningen). Het werkelijke liquiditeitstekort per 1 januari 2025 kan afwijken ten gevolge van debiteuren- en crediteurensaldi en vooruit ontvangen en vooruitbetaalde bedragen.

Financieringsbehoefte (x € 1.000)	Begroting 1-1-2025	Rekening 1-1-2025
1 Reserves en voorzieningen	65.597	77.407
2 Langlopende leningen	33.421	10.221
3 Totaal vaste financieringsmiddelen	99.018	87.627
4 Boekw. investeringen, incl. voorraden grond	107.687	79.232
Financieringstekort/overschot (3 – 4)	-8.669	8.396

Schuldpositie en solvabiliteit

Het BBV schrijft een aantal kengetallen voor ter opname in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicomanagement. Omdat een aantal van deze kengetallen verband houdt met de financiering, zijn deze ook hier opgenomen.

Recapitulatie kengetallen	rek. 2024	begr. 2025	rek. 2025
Netto schuldquote	-4,6%	72,7%	-1,4%
Netto schuldquote gecorr. voor verstr. leningen	-23,0%	52,0%	-20,7%
Solvabiliteitsratio	69,8%	50,2%	73,3%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Overigens hanteert de VNG een signaalwaarde van 100%, waarboven waakzaamheid is geboden. Een netto schuldquote van hoger dan 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. Hillegom zit daar aanzienlijk onder.

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)		rek. 2024	rek. 2025
Vaste schulden	+	10.221	9.821
Netto vlottende schuld	+	3.388	1.513
Overlopende passiva	+	7.400	6.330
Fin. activa (uitsluitend art. 36, d, e, f)*	-	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	-	22.032	12.800
Liquide middelen	-	296	188

Overlopende activa	-	2.202	5.780
Totaal		-3.521	-1.104
Totale baten, excl. mutaties reserves		75.727	78.503
Netto schuldquote (netto schuld/baten)		-4,5%	-1,4%

* Betreft art. 36 BBV

- d. uitzettingen in de schatkist van het Rijk met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier, rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote, gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen (bedragen x € 1.000)		rek. 2024	rek. 2025
Vaste schulden	+	10.221	9.821
Netto vlottende schuld	+	3.388	1.513
Overlopende passiva	+	7.400	6.330
Fin. activa (uitsluitend art. 36, b,c,d,e,f)*	-	13.868	15.182
Uitzettingen < 1 jaar	-	22.032	12.800
Liquide middelen	-	299	188
Overlopende activa	-	2.202	5.780
Totaal		-17.389	-16.286
Totale baten, excl. mutaties reserves		75.727	78.503
Netto schuldquote (netto schuld/baten)		-23,0%	-20,7%

* Betreft art. 36 BBV

b. leningen aan:

1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, a, van de Wet fido;
 2. woningbouwcorporaties;
 3. deelnemingen;
 4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
 - d. uitzettingen in de schatkist van het Rijk met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier, rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen en in hoeverre de gemeente aan de financiële verplichtingen kan voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het eventuele resultaat uit het overzicht baten en lasten.

De gemiddelde gemeente heeft een solvabiliteitsratio van 32%. Met een solvabiliteit van 73,3% steekt Hillegom gunstig af in vergelijking met de gemiddelde gemeente.

Solvabiliteitsratio (bedragen x € 1.000)	rek. 2024	rek. 2025
Eigen vermogen	68.682	74.524
Balanstotaal	98.415	101.624
Solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal)	69,8%	73,3%

Verstrekte leningen

Ons beleid is leningen en garanties alleen te verstrekken aan partijen die de gemeenteraad heeft goedgekeurd uit hoofde van de 'publieke taak'. Wij gaan hier terughoudend mee om, waarbij garantieverlening de voorkeur heeft.

verstrekte leningen per einde dienstjaar	rek. 2024	rek. 2025
Leningen aan overige verbonden partijen		
Alliander	2.233.637	2.233.637
	2.233.637	2.233.637
Overige verstrekte langlopende leningen		
Verstrekte startersleningen SVn	3.200.337	4.523.953
Verstrekte duurzaamheidsleningen SVn	982.117	1.245.462
Rekening-courant SVn	1.484.604	1.213.791
Lening Zanderij	5.960.000	5.960.000
Lening ovk anti speculatiebeding	7.133	4.733
	11.634.191	12.947.939
Totaal verstrekte leningen	13.867.828	15.181.576

Rentemethodiek

In het vernieuwde BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarrekening naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook verplicht inzicht moet geven in:

- de rentelasten uit externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening.

Door onderstaand overzicht en toelichting in de paragraaf financiering op te nemen wordt invulling gegeven aan deze verplichting.

Renteomslag		1-1-2025
Restant korte financiering		0
Restant lange financiering		10.200.000
Totaal externe financiering		10.200.000
Gewogen gemiddeld rentepercentage externe financiering		-2,25%
a1. De externe rentelasten over de korte financiering	+	0
a2. De externe rentelasten over de lange financiering	+	55.275
b. De externe rentebaten	-	284.297
<i>Totaal door te rekenen externe rente</i>		-229.022
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	
c2. De rentelasten van projectfinanciering	-	0
c3. De rentebaten van doorverstrekte leningen (projectfinanciering)	+	
<i>Saldo door te rekenen externe rente</i>		-229.022
d1. Rente over eigen vermogen	+	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	+	0
<i>De aan taakvelden toe te rekenen rente</i>		-229.022
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-	0
<i>f. Renteresultaat op het taakveld treasury</i>		-229.022
Boekwaarde activa, excl. verstrekte leningen (1-1-2024)		65.363.921
Omslagrenteberekening		-0,35%
Afronden naar		0,00%

Alle rente loopt via het taakveld 0.5 Treasury. Alle rentelasten en -baten worden direct op dit taakveld geboekt. Voor de inzet van immateriële, materiële en financiële activa (exclusief verstrekte leningen) wordt de rente voor de financiering van deze activa omgeslagen over de betreffende taakvelden (lasten). De reserves worden aangewend als intern financieringsmiddel. Hierdoor hoeft er minder geld geleend te worden op de kapitaalmarkt. Conform het advies van de commissie BBV wordt er geen rente over de reserves berekend. De afschrijvingen worden direct ten laste gebracht van de diverse taakvelden, waarop de af te schrijven activa betrekking hebben.

Overzicht EMU-saldo

Sinds 2006 zijn gemeenten verplicht een raming van de eigen 'bijdrage' aan het EMU-saldo (EMU staat voor Economische en Monetaire Unie) op te nemen in de programmabegroting en programmarekening. Dit is vastgelegd in de Wet HOF (Houdbare Overheidsfinanciën). Het doel is om de totale landelijke EMU-saldo onder de 3% van het bruto binnenlands product (bbp) te houden. Om de cijfers tussen verschillende landen goed te kunnen vergelijken zijn in de Europese Unie afspraken gemaakt over de wijze van berekening van het EMU-saldo.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar plaatsvinden. Een negatief EMU-saldo wil niet zeggen dat de gemeente onmiddellijk een probleem heeft, omdat de gemeente werkt met het baten- en lastenstelsel. De prognose van het EMU-saldo van de gemeente Hillegom ziet er als volgt uit:

EMU saldo Jaarrekening (x € 1.000)		2025
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+ 5.842
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	- 5.927
3.	Mutatie voorzieningen	+ 712
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	- 1.695
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	- 0
Berekend EMU-saldo		-1.068

Paragraaf Bedrijfsvoering

Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid

Op 20 juni 2019 heeft uw raad de verordening doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Hillegom 2019 vastgesteld. Hierin is bepaald dat het college de doelmatigheid onderzoekt en de doeltreffendheid toetst. In 2025 is het onderzoek Afhandelen Klantvragen en reacties inwoners op initiatieven gemeenten afgerond en besproken in de Raadscommissie. De uitkomsten worden meegenomen in het plan van aanpak toekomstbestendige dienstverlening.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college legt in de jaarrekening 2025 verantwoording af over de rechtmatige besteding van middelen met een rechtmatigheidsverantwoording (RMV). Waar voorgaande jaren de accountant een uitspraak deed over de rechtmatige besteding van middelen doet sinds de jaarrekening 2023 het college zelf deze uitspraak. De accountant controleert de getrouwheid van de RMV. Met andere woorden; is hetgeen in de RMV opgenomen juist en volledig?

Wat is een rechtmatigheidsverantwoording?

De rechtmatigheidsverantwoording gaat over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Denk aan inkopen, aanbestedingen, legesinkomsten en subsidies. De verantwoordingsgrens is 2% van de totale lasten van de programmarekening exclusief dotaties aan de reserves. Voor 2025 is de verantwoordingsgrens € 1.453.222. Dit is bepaald in de financiële verordening. Het betekent dat als het totaalbedrag van de onrechtmatigheden de grens overstijgt dit moet worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheid gaat om drie specifieke criteria:

1. Voorwaardencriterium: is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Begrotingscriterium: is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
3. M&O-criterium: is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording 2025

De rechtmatigheidsverantwoording is in paragraaf 3.8 van deze jaarrekening opgenomen. De begrotingsonrechtmatigheid betreft voor € 1.617.465 een overschrijding van de lasten. De overschrijdingen passen binnen het vooraf vastgestelde beleid (financiële verordening artikel 12 Begrotingscriterium) en zijn daarmee vooraf als acceptabel geduid.

Volgens artikel 12 lid 5 worden begrotingsonrechtmatigheden die als acceptabel worden aangemerkt, opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden). Deze worden toegelicht in de jaarrekening, maar niet nader toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering.

Voor het M&O criterium zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Voor het voorwaardencriterium is een onrechtmatigheid geconstateerd van € 849.031. Deze onrechtmatigheid is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording en wordt hieronder toegelicht.

Onrechtmatigheden groter dan € 100.000

Volgens de financiële verordening van de gemeente artikel 10 lid 3 moeten geconstateerde afwijkingen groter dan € 100.000 in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.

Van de lasten voldoet € 849.031 niet aan het voorwaarden criterium. Hierbij is de aanbestedingsregelgeving niet juist nageleefd. We lichten hieronder de onrechtmatigheid groter dan € 100.000 toe. Het betreft:

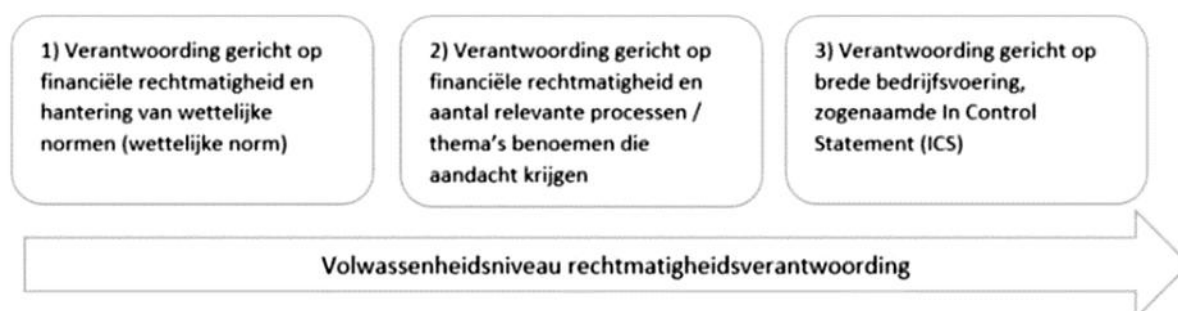
1. Overschrijding van het Europees drempelbedrag voor sociale en andere specifieke diensten (SAS diensten) bij de inhuur van beveiliging voor de opvang van Oekraïners (€ 664.191). Om de continuïteit te waarborgen is dit in 2025 voortgezet. De totale kosten over 2023–2025 overschrijden de drempel, waardoor de uitgaven in 2025 als onrechtmatig zijn aangemerkt. In samenwerking met Stichting Rijk wordt toegewerkt naar een rechtmatige inkoop van de beveiligingsdiensten, met als doel de aanbesteding in 2026 af te ronden, waardoor er ook in 2026 nog onrechtmatige uitgaven zullen plaatsvinden.

Om dit soort onrechtmatigheden te voorkomen zijn voor 2026 maatregelen genomen, waaronder het tijdig opstarten van aanbestedingen en het strakker monitoren van contractlooptijden. Daarnaast wordt zowel vanuit de inkoopfunctie als vanuit het VIC-plan, met inzet van de 2e en 3e lijn, gewerkt aan het verbeteren van kennis en het vroegtijdig signaleren van risico's.

Totstandkoming rechtmatigheidsverantwoording (RMV)

De context waarin gemeenten moeten werken als het gaat om de systeemwereld van wet- en regelgeving is complex en ingrijpend. De opgave om daar in de bedrijfsvoering op te zijn ingericht wordt steeds groter. De basis op orde is daarmee een continue opgave geworden aangezien die basis niet stilstaat maar de lat steeds hoger wordt gelegd. Naast de toenemende eisen op het vlak van informatie (privacy, informatiebeveiliging, wet open overheid en de nieuwe archiefwet) nemen de eisen toe op het vlak van financiën en (externe) verslaggeving. Denk aan fiscaliteit, (volwassenheid van de) rechtmatigheidsverantwoording en duurzaamheid.

We hebben in 2024 onze ambitie om door te groeien naar het kunnen afleggen van een In control Statement (zie figuur hieronder) bekrachtigd. Hiervoor is een aantal uren vanuit bedrijfsvoering voor HR-control, JZ-control en I-control geplaatst bij Audit en control. Niet als functie, maar wel als rol bij een bestaande functie.



Mede vanuit het programma Grip op Geld is vanaf 2023 de basis gelegd om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen. Het onderwerp rechtmatigheid is op de kaart gezet en dit is in 2025 verder voortgezet. Teams hebben verantwoording afgelegd met het formulier TeamVerantwoordingRechtmatigheid (TVR). De TVR is een formulier waarmee de teammanager aan de directie verantwoording aflegt over het rechtmatig handelen binnen een proces. 'Rechtmatig handelen' heeft betrekking op de drie rechtmatigheidscriteria. Ook fraude,

staatssteun en verbonden partijen zijn in de TVR meegenomen. Met name de aanpak per team voor een TVR heeft gezorgd voor een grotere betrokkenheid in de organisatie. Ook is er een frauderisicoanalyse gemaakt.

Interne beheersing rechtmatigheid; hoe staat het ermee?

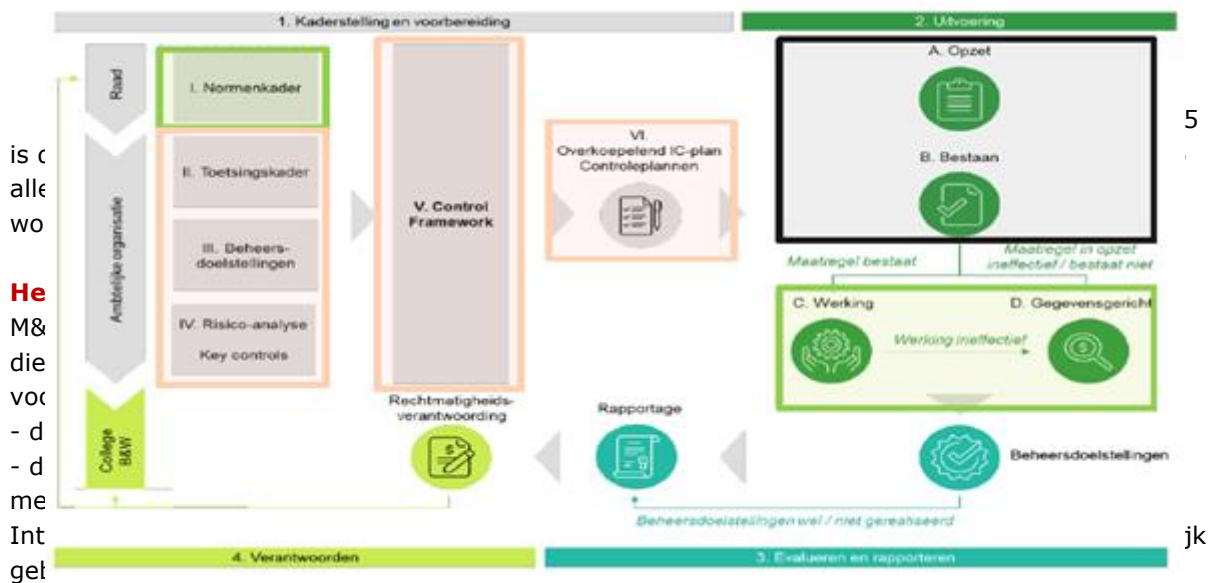
Hieronder is per onderwerp aangegeven hoe het staat met de interne beheersing.

Processen

De externe accountant heeft in zijn managementletter over 2025 geen significante tekortkomingen geconstateerd. Ook de samenwerking tussen accountant, ambtelijke organisatie en (externe) Verbijzonderde Interne Controle is verbeterd. We hebben ten opzichte van vorig jaar opnieuw verbeteringen laten zien en bevindingen opgevolgd. In 2025 zijn de eerste werkzaamheden voor het In Control Framework gestart. Als opvolger van het succesvolle programma Grip op Geld wordt de opdracht geformuleerd voor het vervolg Grip op Geld 2.

In Control Framework

Een Control framework (CFW) is een manier waarmee de organisatie (t.a.v. rechtmatigheid/getrouwheid/bedrijfsvoering algemeen) de interne beheersing kan duiden. De beheersmaatregelen vormen het Control framework en worden uitgevoerd door three lines. We hebben nog stappen te zetten met het uitwerken en structureel implementeren van het organisatie-brede control framework gezamenlijk met eerste en tweede lijn.



Misbruik en Oneigenlijk gebruik onder het gemeentelijke fraude- en integriteitsbeleid geconstateerd.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik-beleid (M&O) is met name relevant bij het domein Maatschappelijke Ondersteuning maar ook bij het opleggen van gemeentelijke belastingen, heffingen en leges. De uitvoering van het M&O-beleid is grotendeels belegd bij verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen). Deze taken vallen niet binnen de begroting van HLTsamen.

Fraude

Fraude is een verzamelnaam voor allerlei verwijtbaar en niet toegestaan gedrag door een persoon met als doel het bevoordelen van zichzelf of een ander door opzettelijk wederrechtelijk te handelen. De kans dat fraude plaats vindt hangt onder andere af van drie factoren:

- Gelegenheid (hoe makkelijk is het om te frauderen)?

- Druk (interne of externe druk die ertoe leidt dat iemand fraudeert, bijvoorbeeld privé (geld)problemen of druk vanuit het management)
- Rationalisatie (cultuur en voorbeeldgedrag)

In het kader van fraudepreventie hebben we een fraudepreventieprotocol. Ook is er een frauderisicoanalyse gemaakt en is bij het risicospel aandacht gegeven aan fraude. In 2025 zijn geen fraudemeldingen binnengekomen.

Staatssteun

De organisatie heeft samen met de TVR ook uitvraag gedaan naar staatssteun. Er zijn geen signalen ontvangen om te vermoeden dat staatssteun is verleend.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn samenwerkingspartners waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft en medeverantwoordelijkheid draagt (mede-eigenaarschap). Van een financieel belang is sprake indien de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in het geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Van bestuurlijk belang is sprake als de gemeente (in de persoon van een wethouder, raadslid of ambtenaar) zeggenschap kan uitoefenen via een zetel in het bestuur of stemrecht.

Verbonden partijen kunnen zowel publiekrechtelijke (gemeenschappelijke regelingen) als privaatrechtelijke (stichtingen, verenigingen, NV's en BV's) organisaties zijn. Vanwege de risico's die de gemeente in verband met dat mede-eigenaarschap loopt, geldt voor deze partijen een bijzonder sturings- en beheersingssysteem (*governance*). Vanwege de gemeentelijke belangen in de verbonden partijen hebben deze een bijzondere status.

Deze paragraaf behandelt, conform artikel 15 uit het BBV, de algemene visie over het inschakelen van een verbonden partij, de ontwikkelingen die er spelen en de voorgeschreven lijst van verbonden partijen.

Uitgangspunt van de nota Verbonden Partijen, is dat tot oprichting van en deelneming in stichtingen, verenigingen et cetera, wordt besloten indien dat noodzakelijk is voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang en de doelmatigheid daarmee wordt bevorderd.

Overzicht met verbonden partijen

De lijst van verbonden partijen bevat de informatie zoals is aangegeven in artikel 15 van het BBV, waarbij deze zijn onderverdeeld in de vier categorieën: gemeenschappelijke regelingen; vennootschappen en coöperaties; stichtingen en verenigingen, en overige verbonden partijen;

Per verbonden partij wordt duidelijk gemaakt wat het belang is dat de gemeente heeft, maar ook welk openbaar belang daarmee wordt gediend en hoe groot dat belang is. Daarbij vermeldt deze lijst de financiële informatie over de verbonden partijen en eventuele risico's voor de gemeente.

De paragraaf is niet gericht op het gemeentelijk mede-opdrachtgeverschap dat zich richt op de prestaties van de verbonden partij, als bijdrage aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente. Die rol wordt vormgegeven vanuit de reguliere begrotingsprogramma's, net zoals dat gebeurt voor de andere samenwerkingspartners, niet zijnde verbonden partijen.

Totaal overzicht bijdragen aan verbonden partijen

Naam	Begroet 2025	Realisatie 2025
Gemeenschappelijke regelingen		
HLTsamen	€ 15.347.000	€ 14.974.000
Holland Rijnland	€ 415.000	€ 415.000
Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Bollenstreek	€ 13.837.500	€ 12.860.000
Werkvoorzieningschap Kust, Duin- en Bollenstreek / Provalu	€ 2.256.000	€ 2.470.000
Regionale dienst openbare gezondheidszorg Hecht Hollands Midden	€ 1.653.000	€ 1.656.000
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	€ 1.726.000	€ 1.650.000

Service Organisatie Zorg Holland Rijnland	€ 179.000	€ 179.000
Cocensus	€ 399.000	€ 397.000
Regeling omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	€ 989.000	€ 970.000
Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek (VAB)	€ 726.000	€ 778.000
Vennootschappen en coöperaties		
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 0	€ 0
Duin- en waterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)	€ 0	€ 0
Alliander N.V.	€ 0	€ 0
De Meerlanden N.V.	€ 7.058.000	€ 7.344.000
Greenport Ontwikkelingsmaatschappij B.V. (GOM)		
Stichtingen en verenigingen		
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)	€ 122.000	€ 113.000
4. Overige verbonden partijen		
Totaal	€ 44.585.500	€ 43.806.000

1. Gemeenschappelijke regelingen

HLTsamen			
Vestigingsplaats	Hillegom		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen		
Doelstelling/publiek belang	Daarmee biedt de werkorganisatie een kwalitatief, hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit zes leden van de drie gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen. Het ene lid is een wethouder en het andere lid is de burgemeester per gemeente.		
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse bijdrage volgens in het bedrijfsplan opgenomen verdeelsleutel.		
Financieel belang	Een eventueel nadelig saldo van de gemeenschappelijke regeling wordt gedekt door aanvullende bijdragen op basis van deze verdeelsleutel.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	2.843	1.633
	Vreemd vermogen	9.463	7.817
	Resultaat	541	164
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		

Ontwikkelingen	Uitvoering geven aan het bedrijfsplan vastgesteld in de raden van de aangesloten gemeenten. Focus ligt op het gebied van Kwaliteit, Kostenreductie, Kwetsbaarheid en de verbeterde Strategische positie.
----------------	--

Holland Rijnland			
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor dertien gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio om de kwaliteit van wonen, werken, ondernemen en recreëren van burgers, bedrijven en instellingen in het gebied te bevorderen.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 33 leden waarvan 3 leden afkomstig uit de gemeente Hillegom. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 8 leden waarvan 1 lid afkomstig uit de gemeente Hillegom.		
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van aantal inwoners.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 1.032	€ 1.750
	Vreemd vermogen	€ 33.409	€ 32.502
	Resultaat		€ 876
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	In 2025 heeft Holland Rijnland uitvoering gegeven aan de Regionale Investeringsagenda, die bestaat uit veertien regionale projecten en een Regionaal Fonds.		

Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Bollenstreek	
Vestigingsplaats	Lisse
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen
Doelstelling/publiek belang	Individuele voorzieningen op het gebied van werk, inkomen en zorg.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 2 wethouders per deelnemende gemeente en het dagelijks bestuur uit één wethouder per deelnemende gemeente.
Jaarlijkse bijdrage	De jaarlijkse bijdrage is grotendeels gebaseerd op werkelijke verstrekkingen. Voor de Participatiewet geldt voor een groot deel het solidariteitsbeginsel, de kosten van Participatiewet en

	Loonkostensubsidie worden naar rato van de BUIG budgetten toegerekend aan de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€0	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 7.617	€ 8.333
	Resultaat	-€71.357	-€73.190
Risico's	Een risico voor de gemeenten is enerzijds de bijdrage van de gemeenten in de exploitatielasten van de ISD, en anderzijds de uitvoering van een open einderegeling door de ISD, waar de gemeenten de financiële lasten van dragen.		
Ontwikkelingen	Eind 2025 is de Participatiewet in Balans door de eerste Kamer aangenomen. Het doel van deze wetswijziging is om de Participatiewet minder complex te maken en meer uit te gaan van vertrouwen. De invoering gebeurt langs drie sporen. Het eerste spoor, dat vanaf 2026 van kracht wordt, richt zich met name op een betere aansluiting bij de mogelijkheden en omstandigheden van inwoners. Hiermee wordt beoogd bij te dragen aan een meer eenduidig en samenhangend beleid tussen gemeenten. In 2026 zal de aanbesteding voor dagbesteding en begeleiding worden afgerond. Wat mogelijk de meeste impact zal hebben, zijn de voorgenomen maatregelen uit het Rijkscoalitieakkoord 2026–2030, zoals de aanpassing van de WW en het voornemen om de hulp bij het huishouden af te schaffen. Het blijft afwachten welke maatregelen uiteindelijk een meerderheid in de Kamer weten te krijgen.		

Werkvoorzieningschap Kust, Duin- en Bollenstreek / Provalu	
Vestigingsplaats	Voorhout
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen
Doelstelling/publiek belang	De maatschappelijke opgave van Provalu (GR KDB) is de uitvoering van de WsW en het bevorderen van arbeidsparticipatie en inclusie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de Duin- en Bollenstreek.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 1 wethouder en het dagelijks bestuur uit één wethouder.
Jaarlijkse bijdrage	De jaarlijkse bijdrage wordt als volgt bepaald: Voor de Wsw op basis van het aantal uit de gemeente afkomstige personen, die een dienstbetrekking vervullen voor het verrichten

	van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Voor Beschut werk is op basis van aantal uit de gemeente afkomstige personen die in een beschutte werkomgeving onder aangepaste omstandigheden arbeid verrichten. Voor arbeidsparticipatie worden de kosten verdeeld op basis van een bij de begroting behandelde verdeelsleutel.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 5.266	€ 5.751
	Vreemd vermogen	€ 5.214	€ 3.861
	Resultaat		-€ 29
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	Binnen het werknemersbestand is een gelijkmatige terugloop van het aantal werknemers dat werkt binnen de Wet Sociale werkvoorziening en gelijktijdig groeit het aantal mensen dat binnen de regeling Beschut werk aan de slag is. De afgelopen jaren is een meerjarenvisie opgesteld en een hieruit voortkomend implementatieplan. Beiden geven richting aan de opdracht om de uitvoering sterker te richten op ontwikkeling, bemiddeling naar en plaatsing op de arbeidsmarkt van de groep mensen waarvoor werk niet zonder deze ondersteuning haalbaar lijkt. Hiermee wordt de balans tussen het bieden van werk onder beschutte omstandigheden en de ontwikkel- en re-integratietaken van Provalu in de gewenste richting bijgesteld. In december 2024 is dit implementatieplan bestuurlijk vastgesteld.		

Regionale dienst openbare gezondheidszorg Hecht Hollands Midden	
Vestigingsplaats	Leiden
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen
Doelstelling/publiek belang	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (Hecht) Hollands Midden, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, Zorg- en veiligheidshuis Hollands Midden (ZVH) en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft ten doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg. Hecht Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisissomstandigheden.

Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de 18 deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 7 leden waarvan 1 afkomstig uit de gemeente Hillegom.		
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van aantal inwoners.		
Financieel belang	De kosten van HECHT Hollands Midden worden gedragen door de deelnemende gemeenten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 258	€ 3.733
	Vreemd vermogen	€ 52.822	€ 53.858
	Resultaat	€ - 3.902	€ 3.489
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	In 2025 zal de GHOR conform besluit van de beide AB's zijn overgegaan van Hecht naar de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het jaar 2024 is gebruikt voor de ontvlechting uitgaande van een kostenneutrale overgang. Verder is er door de rijksoverheid een extra taak toegewezen aan de jeugdgezondheidszorg die loopt via het gemeentefonds, te weten de maternale kinkhoest vaccinatie. Daarnaast zijn er ontwikkelingen plaatsvinden op de beleidsterreinen van: pandemische paraatheid, GALA en IZA, de ontheemden uit Oekraïne, forensische geneeskunde, de MKV-vaccinatie en de Gezondheidsadviseurs gevaarlijke stoffen (GAGS).		

Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)			
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen		
Doelstelling/publiek belang	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling. De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden.		
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van diverse criteria. (De Cebeon-norm speelt hierin een belangrijke rol.)		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 9.349	€ 9.926
	Vreemd vermogen	€ 67.351	€ 64.112

	Resultaat		€ 2.020
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	Nieuw Regionaal Risicoprofiel VRHM volgt, Beleidsplan 2024-2027 en Crisisplan: In maart 2024 is het nieuwe beleidsplan vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio. Dit strategisch beleidsplan geeft richting aan de inspanningen door de veiligheidsregio en beschrijft de te behalen prestaties. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld risicoprofiel. Het risicoprofiel geeft niet alleen inzicht in waarschijnlijkheid en impact van risico's, maar ook de rol in het bijbehorende netwerk en inzicht in (risico- en crisis) beheersmaatregelen. Het risicoprofiel vormt de basis en de twee plannen dienen ter input voor het op te stellen crisisplan (crisisbeheersingsorganisatie). In het crisisplan worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de hulpverleningsdiensten vastgelegd voor de bestrijding van rampen en crisis.		

Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland			
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen		
Doelstelling/publiek belang	Het doel van de gemeenschappelijke regeling is het behartigen van de belangen van de gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken op taakonderdelen binnen het sociaal domein.		
Bestuurlijk belang	Alle jeugdhulp wethouders van de deelnemende gemeenten zitten in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.		
Jaarlijkse bijdrage	Kostenverdeling gemeenten na rato gebruik jeugdzorg.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 423	717
	Vreemd vermogen	€ 13.834	€ 15.916
	Resultaat	€ 261	€ 294
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		

Ontwikkelingen	Sinds 2023 functioneert Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (afgekort SO Zorg) als zelfstandige gemeenschappelijke regeling (GR). Het begrotingsjaar 2025 was voor de SO Zorg een bewogen jaar waarin gewerkt is aan de verdere inrichting van de verzelfstandigde organisatie, doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. Daarnaast is geïnvesteerd in versterking van de samenwerking met deelnemende gemeenten en met verwijzers (met name de toegangsteams en de gecertificeerde instellingen (GI's)) en in de relatie met zorgaanbieders. Ook heeft de SO Zorg ingezet op de doorontwikkeling van het contractmanagement. Tot slot sluit vanaf 1 januari 2027 de gemeente Alphen aan den Rijn volledig aan bij SO Zorg.
----------------	--

Cocensus			
Vestigingsplaats	Heemskerk		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen		
Doelstelling/publiek belang	Cocensus verricht voor 14 gemeenten de uitvoeringswerkzaamheden van de gemeentelijke belastingen wet WOZ, aanslagoplegging, invordering, kwijschelding en bezwaarschriften.		
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: 1 wethouder Dagelijks bestuur: geen		
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse deelnemersbijdrage.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	177	116
	Vreemd vermogen	11.085	10.450
	Resultaat	-11	-61
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	Er zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen op het gebied van samenwerking belastingen.		

Regeling omgevingsdienst West-Holland (ODWH)			
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen		
Doelstelling/publiek belang	Uitvoering van de VTH-A taken (Vergunningverlening, Toezicht&Handhaving en Advies) volgens de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming en Besluit Bodemkwaliteit.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling. De stemverhouding wordt jaarlijks vastgesteld door het AB en is afhankelijk van de gemeente bijdrage in versus totale begroting. Het dagelijks bestuur bestaat uit 5 leden waarvan geen afkomstig uit de gemeente Hillegom. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden waarvan 2 bestuursleden afkomstig uit de gemeenten Hillegom.		
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse bijdrage op basis van uren.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 1.702	€ N.B.
	Vreemd vermogen	€ 13.140	€ N.B.
	Resultaat		
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de gemeente bevoegd gezag bodem. Deze bevoegdheid ligt nu bij de provincie. De ODWH voert bodemtaken uit namens de provincie. In 2026 gaan gemeente en provincie toewerken naar de overdracht van de bodemtaken. Ook wordt onderzocht (in overleg met de ODWH) welke taken en rollen er bij de ODWH worden neergelegd.		

Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek (VAB)	
Vestigingsplaats	Voorhout
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regelingen
Doelstelling/publiek belang	De VAB verzorgt voor de bollen5 gemeenten de overslag en afvoer van verbrandbaar en composteerbaar/vergistbaar afval.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: 1 wethouder Dagelijks bestuur: geen
Jaarlijkse bijdrage	Jaarlijkse deelnemersbijdrage.
Financieel belang	Een eventueel nadelig saldo van de gemeenschappelijke regeling wordt gedekt door aanvullende bijdragen op basis van een verdeelsleutel.

Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 373	€ 322
	Vreemd vermogen	€ 3.732	€ 4.688
	Resultaat	€ 45	€ -2
Risico's	Er wordt een nieuwe locatie gebouwd op het huidige VAB terrein. Hiervoor loopt nu de vergunningsaanvraag.		
Ontwikkelingen	Het overslagstation van de VAB aan de 's Gravendamseweg 75 in Voorhout wordt compleet vervangen en vernieuwd. De besluitvorming in de raad met betrekking tot budget is al genomen. Hiervoor is met de Meerlanden een gezamenlijke BV opgericht voor de vervanging en exploitatie.		

2. Vennootschappen en coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Vennootschappen en coöperaties		
Doelstelling/publiek belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is voor 0,62% aandeelhouder. De raad van bestuur en de directie bestaan beiden uit 3 leden waarvan geen leden afkomstig uit de gemeenten.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. De BNG is een NV. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 6.700.000	€ 6.900.000
	Vreemd vermogen	€ 132.300.000	€ 134.300.000
	Resultaat		
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De bank ondersteunt overheidsbeleid door op basis van haar excellente kredietwaardigheid financiering tegen gunstige voorwaarden te verstrekken ten behoeve van gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen, projectfinanciering en andere instellingen met een maatschappelijk belang. Met een balans van EUR 140 miljard is		

	BNG Bank de vierde bank van Nederland.
--	--

Duin- en waterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)			
Vestigingsplaats	Zoetermeer		
Rechtsvorm	Vennootschappen en coöperaties		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan circa 1,2 miljoen klanten lekker en betrouwbaar drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. Het bestuur bestaat uit 1 lid welke niet afkomstig uit de gemeente Hillegom.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	De gemeente heeft 66.226 aandelen (1,66%) tegen een nominale waarde van € 5. Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen van de nv. Dunea keert geen dividend uit.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 30.096	
	Vreemd vermogen	€ 558.900	
	Resultaat		
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	Dunea voert vaak innovatieve projecten uit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en eisen, of om processen verder te optimaliseren zoals schone maaswaterketen, uitbreiding waterzuivering, samenwerking waterketen en verbinding aan greenport.		

Alliander N.V.	
Vestigingsplaats	Arnhem
Rechtsvorm	Vennootschappen en coöperaties
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Alliander brengt een open en duurzame energiemarkt dichterbij.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. De raad van bestuur bestaat uit 3 leden waarvan geen bestuursleden afkomstig uit de gemeente Hillegom.
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.
Financieel belang	Jaarlijks keert Alliander 45% van het resultaat uit in dividend aan de aandeelhouders. Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen van de N.V.

Kerncijfers	(Bedragen x € miljoen)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	6.038	6.203
	Vreemd vermogen	6.908	7.960
	Resultaat	976	289
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Ontwikkelingen	De economische groei is een uitdaging en de overgang naar een duurzaam energiesysteem komt steeds meer opstoom. Alliander bevindt zich in een uitdagende periode om dit met alle stakeholders te realiseren. Samen slimme oplossingen bedenken zodat de energievoorziening betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar blijft voor iedereen.		

De Meerlanden N.V.			
Vestigingsplaats	Hoofddorp		
Rechtsvorm	Vennootschappen en coöperaties		
Doelstelling/publiek belang	De Meerlanden werkt samen met een aantal gemeenten aan een schone en duurzame leef- en werkomgeving. Dit doen zij door de gemeenten schoon, heel en veilig te houden en door afval innovatief in te zamelen en te verwerken.		
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: 1 wethouder Dagelijks bestuur: geen		
Jaarlijkse bijdrage	Gemeente betaalt de Meerlanden voor de diensten die worden afgenomen.		
Financieel belang	De gemeente Hillegom bezit 10.388 aandelen (~6.3%) van de totale 1164.915 aandelen.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 33.017	€ 35.663
	Vreemd vermogen	€ 40.697	€ 49.549
	Resultaat	€ 0	€ 0
Risico's	De (uniforme) tarieven zijn gebaseerd op (werkelijke) kostenallocatie. Dat betekent dat meer-/minderkosten doorberekend worden naar de aangesloten gemeenten.		
Ontwikkelingen	Meerlanden, als gezamenlijk overheidsbedrijf, verzorgt zijn diensten steeds meer op basis van uniforme tarieven. Dit betekent dat de aangesloten gemeenten evenredig belast worden met de kosten. Daarnaast investeert Meerlanden (in beleid en uitvoering) in een verdere ontwikkeling naar een circulaire economie.		

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij B.V. (GOM)			
Vestigingsplaats	Hillegom		
Rechtsvorm	Vennootschappen en coöperaties		
Doelstelling/publiek belang	GOM is een uitvoeringsorganisatie zonder publiekrechtelijke taken. Bij GOM zijn vijf Duin- en Bollenstreekgemeenten betrokken. De regio Holland Rijnland en meer in het bijzonder het gebied van de Duin- en Bollenstreek heeft een sterke internationale concurrentiepositie in de tuinbouwsector waar het gaat om bloemen, bollen, knollen en vaste planten. Partijen willen deze internationale concurrentiepositie behouden, uitbouwen en versterken door een integrale gebiedsontwikkeling waarbij vorm en inhoud wordt gegeven aan een integrale ruimtelijke herstructurering van het gebied van de Duin- en Bollenstreek. De herstructurering van de Greenport vraagt een integrale en bovenlokale aanpak.		
Bestuurlijk belang	Lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders: 1 wethouder per deelnemende gemeente.		
Jaarlijkse bijdrage	Er is geen sprake van een jaarlijks bijdrage.		
Financieel belang	De gemeente heeft zich (evenals de andere vier deelnemende gemeenten) garant gesteld voor een bedrag van 7 miljoen.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 325	Nog niet bekend
	Vreemd vermogen	€ 14.166	Nog niet bekend
	Resultaat		Nog niet bekend
Risico's	Met inachtneming van de kapitaalbreng van de gemeenten (€ 325.000), de € 10 miljoen bijdrage van Holland Rijnland uit het regionale investeringsfonds (RIF) voor de Greenport en een nader te bepalen deel van de € 20 miljoen uit het RIF voor de regionale groenstructuur, de toegekende FES-gelden, eventuele provinciale- en rijksbijdragen, eventuele andere subsidies en de opbrengst uit de verkoop van gronden en woningbouwtitels is het uitgangspunt van de GOM een budgettair neutraal eindresultaat. De gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen hebben zich - ieder afzonderlijk evenals de andere twee deelnemende gemeenten - garant gesteld voor een bedrag van € 7 miljoen.		

3. Stichtingen en verenigingen

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)			
Vestigingsplaats	Heemstede		
Rechtsvorm	Stichtingen en verenigingen		
Doelstelling/publiek belang	Stichting RIJK is een samenwerkingsorganisatie tussen gemeenten om financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen voor haar leden te halen. Daarnaast wordt inkoop als strategisch en tactisch instrument ingezet ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen van de gemeente.		
Bestuurlijk belang			
Jaarlijkse bijdrage	De jaarlijkse bijdrage is gebaseerd op het aantal ingekochte uren advies en ondersteuning en wordt jaarlijks afgestemd.		
Financieel belang	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	(Bedragen x € 1.000)	31-1-2024	31-12-2025
	Eigen vermogen	€ 1.084	€ 1084
	Vreemd vermogen	€ 897	€ 897
	Resultaat		
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden. De stichting kent een eigen weerstandvermogen die jaarlijks beoordeeld wordt.		
Ontwikkelingen	Om doelstellingen te realiseren blijft HLTsamen afhankelijk van marktpartijen. Kansen zijn vooral gelegen in het zoeken naar samenwerking. Dit vraagt een bredere benadering van de markt en soms ook andere afspraken met leveranciers. We zetten hier op in door samen met Stichting RIJK te onderzoeken welke alternatieve inkoopmethodieken en contractvormen beschikbaar en passend zijn. Om draagvlak te creëren delen we die kennis binnen de organisatie. Er heeft een wijziging in de statuten van Stichting RIJK plaatsgevonden waardoor ook niet-gemeentelijke organisaties kunnen deelnemen. De impact van rechtstreekse deelname door HLTsamen moet onderzocht worden.		
Overige informatie	https://www.stichtingrijk.nl/		

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid bevindt zich op het snijvlak van omgevingsbeleid en financiën. Grondbeleid is daarbij geen doel op zich maar een essentieel middel om mede uitvoering te geven aan gemeentelijke beleidsdoelen op het gebied van wonen, werken, duurzaamheid, energietransitie, klimaatadaptatie, welzijn, infrastructuur, recreatie, cultuur, milieu en natuur- en landschapsontwikkeling. Het beleid moet passen binnen de financiële mogelijkheden en doelstellingen van de gemeente. Met grondbeleid wordt bepaald of en hoe instrumenten, zoals onteigening of kostenverhaal, worden ingezet om de gestelde doelen te realiseren.

Naast de ontwikkelingen en de visie op grondbeleid gaat de paragraaf grondbeleid in op de uitgangspunten en kaders waarbinnen het grondbeleid wordt uitgevoerd.

De gemeente Hillegom heeft als standpunt geen zuiver actief grondbeleid uit te oefenen. Echter ook niet per definitie een passief grondbeleid. Er is voor een tussenvorm gekozen. Dat houdt in dat er per situatie gekeken wordt naar welk instrumentarium nodig is om het maatschappelijke doel te bereiken.

Ontwikkelingen

De gemeente heeft een groot aantal ambities vastgelegd in de Omgevingsvisie Hillegom 2030. De beschreven ambities geven richting aan het omgevingsbeleid dat de komende jaren gevoerd moet worden, en zijn verder uitgewerkt in diverse uitvoeringsprogramma's. In de nabije toekomst zijn er in Hillegom (en de regio) majeure opgaven op het gebied van woningbouw, energietransitie, klimaatadaptatie, economie en mobiliteit. Grondbeleid is in financieel- economische zin dienstbaar aan het realiseren van doelstellingen op deze terreinen. De uitvoering van het grondbeleid, via de inzet van instrumenten van grondbeleid, wordt daar mede door bepaald.

VISIE OP GRONDBELEID

In Hillegom is het de beleidslijn dat een situationeel grondbeleid wordt gevoerd. De ruimtelijke opgaven vragen om een grondbeleid met mogelijkheden om sturing te geven en de regie te nemen door bijvoorbeeld zelf actief gronden te verwerven. Bij de te volgen strategie staan per project de maatschappelijke doelen en ruimtelijke ambities centraal. Dat betekent dat de keuze voor een meer actieve rol dan wel een facilitaire benadering per project of locatie is af te wegen.

Daar waar door de gemeente gewenste ontwikkelingen niet door de markt worden opgepakt ligt een actievare overheidsrol meer voor de hand en komt de regie bij de gemeente te liggen. In een dergelijk geval wordt een grondexploitatie gevoerd.

Uitgangspunten en kaders (de belangrijkste)

- Besluit Begroting Verantwoording (BBV) / Renteomslag
- Vennootschapsbelasting
- Notitie Grondbeleid (commissie BBV)
- Nota Grondbeleid
- Financiële positie in relatie tot reserves en voorzieningen
- Grondbeleid en risico's

Vennootschapsbelasting (VPB)

Sinds 1 januari 2016 geldt voor gemeenten de VPB-plicht, indien handelingen beschouwd worden als ondernemersactiviteit. De winst die wordt gemaakt met het uitvoeren van (actief) grondbeleid (bouwgrond in exploitatie) is in beginsel belastbaar voor VPB. Jaarlijks wordt met een fiscaal deskundige bekeken of VPB moet worden afgedragen. De actieve grondexploitatie Vossepolder is vanaf 2016 VPB-plichtig en ook de actieve grondexploitaties Woonzorgzone fase 3 en SIZO

(voorheen Hillegom-Noord) zijn VPB-plichtig. In 2024 is de Grex Henri Dunantplein geactiveerd. Op dit moment wordt bekeken of het complex in de belastingplicht kan worden gebracht. Indien dit mogelijk is dan bestaat, door het verlieslatende karakter van het project, de mogelijkheid dat Hillegom voor dit jaar en komende jaren geen vennootschapsbelasting is verschuldigd.

Nota grondbeleid (Hillegom)

Het beleidsuitgangspunt van de nota is dat het volledige arsenaal van grondbeleidsinstrumenten wordt ingezet. Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van privaatrechtelijke instrumenten, indien nodig kan echter ook gebruik worden gemaakt van de publiekrechtelijke instrumenten (voorkeursrecht, onteigening, kostenverhaal via omgevingsplan). Grondaankopen worden aangegaan onder het voorbehoud van toestemming door het college en de raad en worden via de reguliere weg op grond van het budgetrecht ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad heeft de beleidsuitgangspunten en kaders bij het behandelen van de nota Grondbeleid vastgesteld. In deze nota wordt onder meer aandacht besteed aan de in de verordening artikel 212 Gemeentewet (GW) opgenomen onderdelen genoemd in artikel 23, lid 2:

- De strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente,
- De wijze van autorisatie van grondexploitatiebudgetten en de jaarlijkse actualisatie daarvan,
- Uitgangspunten voor de looptijd en grootte van de grondexploitatie in verhouding tot het bestemmingsplan,
- Gedragsregels over de vervaardigingskosten van niet in exploitatie genomen gronden en de hoogte van de in acht ter nemen marktwaarde,
- Een uitwerking van de afweging tussen voorzichtigheid en realisatiebeginsel met betrekking tot het tussentijds winst nemen,

Grondbeleid en risico's

Ruimtelijke projecten zoals grondexploitaties en infrastructurele werken zijn altijd omgeven door risico's. Risico's van operationele aard, strategische risico's maar zeker ook systeemrisico's, zoals economische ontwikkelingen, die door de gemeente niet of nauwelijks te beïnvloeden zijn. Jaarlijks worden de ramingen van de nog te realiseren inkomsten en uitgaven van deze projecten geactualiseerd om een solide basis voor de projectbegrotingen te verkrijgen. Maar projecten verlopen soms anders dan vooraf wordt verondersteld.

Risico's die optreden kunnen het financiële beeld ten opzichte van die basis aanmerkelijk beïnvloeden. Daarom worden regelmatig risicoanalyses uitgevoerd om risico's te identificeren, te beoordelen en beheersmaatregelen te treffen.

- De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste het geprognosticeerd resultaat waardoor er minder winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toekomstige mutaties van de reserve algemene investeringen, maar heeft geen gevolgen voor het actuele weerstandsvermogen.
- Risico's die niet binnen het exploitatieresultaat van grondexploitaties kunnen worden opgevangen, worden meegenomen in de bepaling van het actuele weerstandsvermogen.

Categorieën projecten Grondbeleid

In het BBV wordt onderscheid gemaakt in verschillende soorten gronden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gronden die in bezit zijn van de gemeente en gronden die in bezit zijn van derden. Ook is van belang of de gronden een vaste of te veranderen bestemming hebben en met welk doel deze gronden zijn verworven. In lijn met het BBV wordt in Hillegom onderscheid gemaakt in de volgende soorten gronden en projecten:

- Bouwgrond In Exploitatie (BIE)
- Faciliterende projecten
- Warme gronden (niet aanwezig)

- Materiële Vaste Activa (MVA)

Bouwgrond In Exploitatie (BIE)

Definitie: gronden die in eigendom van de gemeente zijn en waarvoor door de gemeenteraad een grondexploitatie-complex met een grondexploitatiebegroting is vastgesteld.

Het startpunt van bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie bij onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie) op de balans.

Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken is het uitgangspunt dat de looptijd van een grondexploitatie in beginsel maximaal 10 jaar bedraagt.

Afspraken met de raad over de wijze waarop met afwijkingen ten opzichte van de jaarschijf wordt omgegaan zijn vastgelegd in de financiële verordening. Hierin is vastgelegd of afwijkingen ten opzichte van de jaarschijf direct moeten worden gemeld bij de raad of alleen indien en voor zover deze afwijkingen niet passen binnen het totale vastgestelde grondexploitatiecomplex. In dit laatste geval wordt de afwijking meegenomen in de jaarlijkse actualisatie van het grondexploitatiecomplex en daaropvolgende begrotingswijziging. De afspraken kunnen ook een bepaalde bandbreedte behelzen waarbinnen afwijkingen niet direct hoeven te worden gemeld aan de raad.

Relevante onderwerpen

- Onderbouwing tussentijdse winstneming

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen. Hierbij dient het percentage of completion (POC) methode te worden gevolgd. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

- Vastgestelde en gehanteerde parameters

In de grondexploitatie wordt voor de jaarlijkse kostenstijging rekening gehouden met een gemiddeld langjarig inflatiepercentage. Voor de actuele grondexploitaties betreft dat een percentage van 3% voor het jaar 2024 en 2% vanaf 2025. Met een jaarlijkse opbrengstenstijging wordt alleen rekening gehouden bij de nieuwe grondexploitatie Henri Dunantplein (2% vanaf 2024).

De rentetoerekening aan de grondexploitatie is conform de geactualiseerde regelgeving van de commissie BBV gebonden aan strikte kaders. Sinds de recente wijzigingen in de BBV-voorschriften mag de toe te rekenen rente op de boekwaarden van de bouwgronden niet meer gebaseerd worden op de werkelijke rente van de totale leningenportefeuille, maar moet deze aansluiten bij de financieringslasten van het betreffende jaar. Omdat de gemeente Hillegom nagenoeg geen externe financiering behoeft voor de grondexploitaties en over een sterke kaspositie beschikt, wordt de toe te rekenen rente in de praktijk gesteld op 0%. Hiermee wordt voorkomen dat er fictieve renteopbrengsten in de exploitatie worden opgenomen.

Tegelijkertijd is de te hanteren discontovoet door de commissie BBV voor alle gemeenten vastgesteld op 2,0%. Met deze discontovoet wordt de eindwaarde van de kasstroom teruggerekend

naar de actuele netto contante waarde. De verplichte toepassing van deze vaste discontovoet borgt dat de grondexploitaties van alle Nederlandse gemeenten op een uniforme wijze gewaardeerd en vergeleken kunnen worden.

- **Risico's**

Binnen de projecten welke worden uitgevoerd onder het Grondbeleid kan sprake zijn van verschillende onzekerheden en risico's die het begrote financiële eindresultaat van de grondexploitatie bemoeilijken. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds risico's met betrekking tot de kosten en opbrengsten die specifiek binnen een grondexploitatie-complex kunnen worden onderkend en anderzijds risico's die voor de grondexploitatieportefeuille als geheel gelden.

Risico's project specifiek:

Deze zijn van belang bij de tussentijdse winstneming.

Risico's portefeuille:

De risico's voor de portefeuille als geheel gaan in zijn algemeenheid over de verwachtingen ten aanzien van markt- en conjunctuurinvloeden, waardoor prijzen en afzetmogelijkheden over de gehele linie kunnen veranderen ten opzichte van de planning. Hiertoe worden doorgaans scenarioberekeningen gemaakt, met daarbij bandbreedtes voor minimum en maximum invloed op de geprognosticeerde resultaten van de grondexploitatieportefeuille.

De vastgestelde en berekende project specifieke- en portefeuillerisico's zijn van invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente en moeten in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing worden opgenomen.

De projecten

SIZO

In 2013 is door de gemeenteraad het Masterplan Hillegom Noord vastgesteld. In dat plan is op hoofdlijnen de begrenzing van het plangebied aangegeven en zijn de mogelijkheden voor een transformatie van het gebied verkend.

De sportvelden van voetbalvereniging SIZO zijn door verplaatsing vrijgekomen. De voormalige sportvelden betreffen een gebied van circa 57.700 m². Door de verplaatsing kan de transformatie van de sportvelden naar woningbouw in gang worden gezet. In 2024 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. De overdracht van de grond van de gemeente aan de ontwikkelaar heeft in 2024 plaatsgevonden. De nodige voorbereidende werkzaamheden zijn eind 2024 gestart en het gebied wordt bouwrijp gemaakt. De bouw van de woningen is in 2025 gestart. De verkoop en bouw zullen in verschillende fases plaatsvinden. Oplevering van de openbare ruimte is voorzien in 2028. Zowel het bouwrijp maken als het woonrijp maken (inrichting openbare ruimte) wordt uitgevoerd door de ontwikkelaar.

Winstneming

De winstneming bedraagt € 0,28 mln

.

Boekwaarde verloop gedurende het boekjaar		
1-1-2025	-1.003.069	N
kosten	46.554	N
winstneming	27.668	V
opbrengsten	-10.000	V
31-12-2025	-938.846	V

Verwacht verloop boekwaarde		
1-1-2026	-938.846	V
nog te realiseren kosten	613.838	N
nog te realiseren opbrengsten	-80.000	V
eindwaarde saldo 31-12-2028	-405.008	V
netto contante waarde 01-01-2026	-382.000	V

Woonzorgzone Elsbroek fase 3

Fase 3 van de Woonzorgzone Elsbroek is de laatste fase in het project Woonzorgzone in de wijk Elsbroek. Dit betreft een plangebied van circa 21.000 m². Als gemeente bezaten we tot medio 2020 ongeveer 70% van het gebied. Eind 2018 hebben Stek en gemeente een grondruilovereenkomst getekend, waarin is vastgelegd dat Stek en gemeente hun grondposities, respectievelijk de locaties Woonzorgzone en de Saviolocatie, over en weer aan elkaar leveren. Deze grondruil heeft begin juli 2020 plaatsgevonden. In 2019 is via een aanbesteding AM geselecteerd als ontwikkelaar voor fase 3 van de woonzorgzone. De gesloten reserveringsovereenkomst is in 2020 vervangen door een koop- en realisatieovereenkomst. De afspraken uit deze overeenkomst zijn verwerkt in de grondexploitatie. Het eerste deel van het project is opgeleverd: 45 grondgebonden woningen. De grond van het appartementencomplex en het zorggebouw is in de eerste helft van 2023 geleverd. De bouw hiervan is inmiddels afgerond.

Winstneming

De winstneming bedraagt € 0,03 mln.

Boekwaarde verloop gedurende het boekjaar		
1-1-2025	-193.940	V
kosten	44.088	N
Winstneming	-29.194	N
opbrengsten	0	
31-12-2025	-179.046	V

Verwacht verloop boekwaarde		
1-1-2026	-179.046	V
nog te realiseren kosten	148.275	N

nog te realiseren opbrengsten	0	V
eindwaarde saldo 31-12-2026	-30.772	V
netto contante waarde 01-01-2026	-30.168	V

Vossepolder

De manege woning is door de gemeente in 2024 doorverkocht aan de ontwikkelaar (BPD). Inclusief deze woning zijn in het laatste deel nu 48 woningen gerealiseerd en opgeleverd. De laatste fase van het project is ingegaan en wordt naar verwachting in 2026 afgerond. Extra kosten worden verwacht voor bruggen, een speeltuin, toezichthouder en een damwand t.b.v. waterwoningen.

Winstneming

Er wordt een correctie van € 0,14 miljoen op de winst doorgevoerd.

Boekwaarde verloop gedurende het boekjaar		
01-01-2025	-2.824.430	V
kosten	581.502	N
winstneming	140.168	V
opbrengsten	0	V
31-12-2025	-2.102.760	V

Verwacht verloop boekwaarde		
01-01-2025	-2.102.760	V
nog te realiseren kosten	1.737.958	N
nog te realiseren opbrengsten	0	
eindwaarde saldo 31-12-2026	-364.801	V
netto contante waarde 01-01-2026	-358.000	V

Henri Dunantplein e.o.

Met de verwerving van Dunantstaete verstevigt de gemeente haar regierol in de voorgenomen herontwikkeling van het Henri Dunantplein. Het beoogde effect is dat dit leidt tot concrete en uitvoerbare planontwikkelingen op diverse locaties op en rond het Henri Dunantplein. Daarbij komen concreet de eerder verworven Java-locatie en de Dunantstaete-locatie in beeld om op korte termijn ontwikkeld te worden. Ook mogelijke aanpassingen aan de parkeergarage van de gemeente naast de Albert Heijn en de herinrichting van de openbare ruimte maken onderdeel uit van de herontwikkeling.

Omdat de gemeente met de aankoop van Dunantstaete en de eerdere aankoop van de Java-locatie ervoor kiest een actieve rol in te nemen bij de gebiedsontwikkeling, is op 30 mei 2024 een grondexploitatie vastgesteld waarin de kosten en opbrengsten van de herontwikkeling zijn opgenomen en waarmee de raad budgetten beschikbaar heeft gesteld voor de herontwikkeling van het Henri Dunantplein en omgeving. Met de aankoop van Hoofdstraat 134/136 is dit perceel toegevoegd aan de grondexploitatie, waarmee het plangebied en (meer specifiek) de ontwikkellocatie van het voormalige plan Dunantstaete iets groter is geworden en daarmee betere ontwikkelmogelijkheden biedt.

Risico's

De herontwikkeling van het Henri Dunantplein bevindt zich in een vroeg stadium. Omdat de plannen nog niet tot in detail zijn uitgewerkt, zijn de kosten en opbrengsten globaal ingeschat op basis van marktconforme kengetallen. De bandbreedte van de geschatte kosten en opbrengsten kan daarmee sterk fluctueren, maar de gemeente heeft ook nog relatief veel mogelijkheden om bij te sturen op het moment dat risico's zich voordoen. De risico's zijn ook niet louter negatief; het is mogelijk dat bij nadere uitwerking van de plannen zich kansen voordoen die het financiële resultaat in positieve zin beïnvloeden. De belangrijkste projectspecifieke risico's voor de grondexploitatie Henri Dunantplein zijn:

- Het risico dat vanwege overbelasting van het stroomnet nieuwe woningen later dan verwacht een aansluiting krijgen op het stroomnet of dat in dit kader mitigerende maatregelen moeten worden genomen.
- Het risico dat bezwaar tegen bouwplannen leidt tot vertraging.

Wanneer bij nadere uitwerking van de plannen ook de verwachtingen omtrent kosten en opbrengsten worden aangescherpt, worden de risico's bij volgende actualisaties van de grondexploitatie Henri Dunantplein niet alleen kwalitatief, maar ook financieel inzichtelijk gemaakt.

Grondexploitatie		
Boekwaarde verloop gedurende het boekjaar	Bedrag	
1-1-2025	4.679.142	N
kosten	595.772	N
opbrengsten	-27.248	V
31-12-2025	5.247.666	N

Verwacht verloop boekwaarde	Bedrag	
1-1-2026	5.247.666	N
nog te realiseren kosten	2.262.194	N
nog te realiseren opbrengsten	-1.831.364	V
eindwaarde saldo 31-12-2030	5.678.496	N
Netto contante waarde per 1-1-2026	5.143.188	

Voor deze grondexploitatie is een verliesvoorziening getroffen van € 5.678.000

Samenvatting bouwgronden in exploitatie (x € 1.000)

Project	voorraad m2 uitgeefbaar	Boekwaarde 1-1-2025	Kosten 2025	Winstneming 2025	Opbrengsten 2025	Boekwaarde 31-12-2025	V/N
SIZO	20.200	-1.003.069	46.554	27.668	10.000	-938.847	V
Woonzorgzone fase 3	10.000	-193.940	44.088	-29.194	0	-179.046	V
Vossepolder	46.500	-2.824.430	581.502	140.168	0	-2.102.760	V
HD-plein	3.431	4.679.142	595.772	0	27.248	5.247.666	N
totaal	80.131	657.703	1.267.916	138.642	37.248	2.027.013	N

Project	Boekwaarde	Nog te realiseren		Eind	Contante	Getroffen	V/N
	31-12-2025	kosten	opbrengsten	waarde	waarde	voorziening	
SIZO	-938.846	613.838	80.000	-405.008	-382.000		V
Woonzorgzone fase 3	-179.046	148.275	0	-30.771	-30.000		V
Vossepolder	-2.102.760	1.737.958	0	-364.802	-358.000		V
HD-plein	5.247.666	2.262.194	1.831.364	5.678.496	5.143.000	5.678.000	N
totaal	2.027.014	4.762.265	1.911.364	4.877.915	4.373.000	5.678.000	N

N = nadelig saldo; meer kosten dan opbrengsten

V = voordelig saldo; meer opbrengsten dan kosten

Faciliterend Grondbeleid

Definitie: Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verhaald op de private partijen. Er is dus geen sprake van een bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij. Feitelijk schiet de gemeente kosten voor die op basis van een overeenkomst worden teruggevorderd bij een derde partij, dan wel op basis van het exploitatieplan mogelijk in de toekomst kunnen worden teruggevorderd van een derde partij.

Relevante onderwerpen

- Risico's en verliezen
 1. op basis van de wetgeving zijn niet alle te maken kosten via de plankostenscan verhaalbaar;
 2. er worden kosten gemaakt welke bij het opstellen van de plankostenscan niet voorzien waren;
 3. uiteindelijk wordt er geen overeenkomst gesloten en/of gaat het project niet door.

Daar waar de niet verhaalbare kosten en/of verliezen zeker zijn worden deze direct ten laste van de algemene middelen van de gemeente gebracht. Daar waar nog sprake is van een inschatting van risico's worden deze risico's meegenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Naast de Facilitaire projecten, waarbij gewerkt wordt aan het opstellen en uiteindelijk ondertekenen van een overeenkomst kan er sprake zijn van Faciliterende projecten in de initiatief- of onderzoeksfase. Hierbij worden verkennende gesprekken gevoerd en mogelijkheden onderzocht. Deze projecten worden in deze paragraaf niet inhoudelijk toegelicht.

Facilitaire projecten; uitvoeringsfase

In 2025 bevonden zich 18 projecten in de uitvoeringsfase. Hierbij dient te worden opgemerkt dat een aantal projecten in financiële zin al zijn afgerond maar waarbij het openbare gebied nog moet worden overgedragen. Wanneer dit heeft plaatsgevonden dan worden deze projecten ook administratief afgesloten. Het boekwaardeverloop over 2025 is als volgt:

Boekwaarde 1-1-2025	87.109	N
- kosten	273.217	N
- opbrengsten	352.114	N
- vrijval	-90.447	V
Boekwaarde 31-12-2025	-82.235	V

Facilitaire projecten; initiatief- of onderzoeksfase

Bij deze projecten wordt toegewerkt naar een anterieure overeenkomst. De projectleiding heeft aangegeven de kosten in dit stadium al inzichtelijk te willen maken. Wanneer het tot een overeenkomst komt worden deze kosten verrekend met de ontwikkelaar. Niet verrekenbare kosten worden afgeboekt t.l.v. het rekeningresultaat. Het totaal t/m 2025 uitgegeven bedrag is ruim € 232.000 en wordt vooralsnog aangemerkt als risico.

Reserves en voorzieningen

Definitie reserves: deze worden aangehouden als buffer voor risico's, om lasten te egaliseren en om te sparen voor toekomstige uitgaven.

Definitie voorziening: er is een bedrag apart gezet voor toekomstige uitgaven die onvermijdelijk zijn, maar waarvan tijdstip en omvang niet exact bekend is.

Het meest essentiële verschil tussen een reserve en een voorziening is dat bij een reserve de Raad de bestemming ervan kan wijzigen. Er is sprake van vrije besteedbaarheid. Bij een voorziening kan dat niet, er is sprake van verplichte bestedingsrichting.

Voorzieningen

De voorziening van de Wit 1e Loosterweg is dit jaar vrijgevallen.

Paragraaf Open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel de overheid transparanter en toegankelijker voor de buitenwereld te maken. De wet bevat verplichtingen die op drie focusgebieden zijn gericht, namelijk de passieve openbaarmaking in de vorm van het behandelen van Woo-verzoeken, de actieve openbaarmaking waarbij besluiten binnen twee weken moeten worden gepubliceerd en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Deze laatste is door de wetgever als randvoorwaardelijk bepaald om tijdig aan de door de wet bepaalde termijnen te kunnen voldoen.

HLTsamen maakt alle Woo-verzoeken en bijbehorende documenten (vanaf 1 januari 2024) openbaar via de hiervoor ingerichte webportalen. Onze gemeente heeft een dergelijk publicatieportaal voor Woo-besluiten: open.hillegom.nl.

In 2025 is binnen HLTsamen geïnvesteerd in het op orde brengen van de informatiehuishouding. Een belangrijk deel hiervan is uitgevoerd als onderdeel van het project Samen Digitaal Transparant. Zo zijn nieuwe moderne digitale werkplekken geïmplementeerd, waarmee medewerkers beter worden ondersteund in digitaal en veilig werken. Daarnaast is het aantal plekken waar informatie kan worden opgeslagen teruggebracht om versnippering en dubbele bestanden te voorkomen. Aan nieuwe medewerkers zijn trainingen gegeven in de omgang met bedrijfsinformatie. En er is een oplossing ingekocht die ondersteunt bij het opschonen van een deel van de informatiehuishouding.

Deze maatregelen zijn van belang om de duurzame toegankelijkheid van informatie te waarborgen en Woo-verzoeken sneller en betrouwbaarder te kunnen afhandelen.

Het aantal Woo-verzoeken in Hillegom is in 2025 toegenomen. Van 17 verzoeken in 2024 naar 32 verzoeken in 2025.

Voor de bekostiging van de implementatie van de Wet open overheid ontvangt de gemeente voorlopig jaarlijks incidentele en structurele gelden van het Rijk.

Paragraaf Opvang ontheemden

In februari 2022 begon de oorlog in Oekraïne, waarmee een grote migratiestroom richting de rest van Europa en dus ook Nederland op gang kwam. De HLT-gemeenten stonden daardoor acuut voor de uitdaging om Oekraïense ontheemden op te vangen en hebben nadrukkelijk de verantwoordelijkheid genomen bij deze humanitaire ramp. Omdat het hier om crisisopvang gaat, ligt de bevoegdheid bij de burgemeester, aangestuurd door het Veiligheidsberaad (landelijk) en de Veiligheidsregio (regionaal).

Hillegom heeft in 2025 gemiddeld 128 gemeentelijke opvangplekken voor ontheemden uit Oekraïne gerealiseerd. Daarnaast zijn er over 2025 gemiddeld 27 ontheemden bij particulieren in de gemeente Hillegom gehuisvest.

Voor alle ontheemden die de gemeente Hillegom in 2025 heeft opgevangen, is – naast bovengenoemde huisvesting – gezorgd voor zorg, onderwijs, welzijn, toegang tot werk en leefgeld en een veilige leefomgeving. De opgave heeft veel gevraagd van HLTsamen en doet dat nog steeds. Zo is er voor de uitvoering veel gebruikt gemaakt van inhuur bij externe partijen.

Per kwartaal wordt binnen HLTsamen een financiële monitor opgesteld. Deze financiële monitor geeft weer welke kosten tot nu toe zijn gemaakt, welke inkomsten er zijn en wat de verwachtingen zijn voor in de toekomst. Met behulp van deze monitor worden de knelpunten en risico's in kaart gebracht. De informatie in deze paragraaf is gebaseerd op financiële monitor over 2025.

Voor het bepalen van de inkomsten en uitgaven zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Alle direct aan een gemeente toe te rekenen kosten, worden direct verantwoord in de administratie van de desbetreffende gemeente.
2. Het aantal opvangdagen dat er beschikbaar was in de gemeente. Dat is ook de basis van de declaratie naar het Rijk.
3. De kosten van HLTsamen (met name interne uren, inhuur, welzijn e.d.) worden naar rato van het aantal opvangdagen toegerekend aan de gemeente.
4. Het financiële kader is het Rijksbudget, hier zijn we binnen gebleven. Gezien de onzekerheid wat er nog op ons afkomt, stellen wij voor om dezelfde beleidslijn te volgen als vorige jaar op basis waarvan het nog resterende saldo van 2025 wordt overgeheveld naar 2026.

Inkomsten

A. Gemeentelijke Opvang Oekraïne

De regeling gemeentelijke opvang Oekraïne (GOO) is per 4 juni 2022 in werking getreden en betreft de compensatie voor gemeenten voor de realisatie van noodopvangplekken en verstrekkingen aan ontheemden. Gemeenten ontvangen in 2025 volgens deze regeling een normbedrag van € 44 per dag per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek. Onder dit normbedrag vallen alle kosten die direct gerelateerd zijn aan de opvang. Dit zijn bijvoorbeeld kosten die gemaakt worden voor huur, energie, schoonmaak etc. Naast dit normbedrag ontvangen gemeenten met ingang van vorig jaar compensatie voor het uitgekeerde leefgeld. Over 2025 hebben we € 2.161.526 aan compensatie te ontvangen vanuit het Rijk voor de realisatie van de gemeentelijke opvang.

B. Particuliere Opvang Oekraïne

Waar de meeste ontheemden in gemeentelijke opvanglocaties worden opgevangen, kan een gasthuishouden ook tijdelijk onderdak aanbieden. Echter, ontvangt het gasthuishouden geen financiële vergoeding. Hiervoor geldt de regeling particuliere opvang Oekraïne (POO) die ook per 4 juni 2022 in werking is getreden. Na registratie in een gemeente, krijgen de ontheemden leefgeld

uitgekeerd. Het uitgekeerde leefgeld wordt volledig vergoed door het Rijk. Gemeenten krijgen daarnaast voor de ondersteuning van de particuliere opvang € 48 per maand per ontheemde. Met behulp van het aantal beschikbare plekken per locatie, het totaal aantal dagen waarop deze plekken beschikbaar waren en het normbedrag zijn de inkomsten berekend. De inkomsten zijn gesplitst in perioden waarin verschillende regelingen van pas waren. Voor particuliere opvang hebben we in 2025 € 15.552 aan compensatie ontvangen.

Uitgaven

Voor de kosten die de gemeente maakt, wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën: kosten van leefgeld, kosten van de locatie(s) (huur, beveiliging, klein onderhoud), inzet van personeel van HLTsamen (zowel eigen personeel als inhuur) en overige kosten. Bij de overige kosten kan gedacht worden aan de kosten voor de internationale schakelklas, welzijn, catering, tandarts en fysiotherapie. Bij de kosten is geen onderscheid gemaakt tussen gemeentelijke of particuliere opvang, maar zijn deze als het totaal van de opvang in de gemeente gepresenteerd.

Samenvattend kan financieel de volgende stand van zaken gepresenteerd worden:

Overzicht Financien Crisisnoodopvang Oekraïne 2025	
Inkomsten	
Gemeentelijke opvang	€ 2.161.526
Particuliere opvang.	€ 15.552
Subtotaal inkomsten	€ 2.177.078
Uitgaven	
Leefgeld	€ 105.846
Kosten locatie	€ 875.635
Inzet personeel en externe inhuur	€ 590.950
Overige kosten	€ 15.328
Subtotaal uitgaven	€ 1.587.759
Verschil inkomsten en uitgaven	€ 589.319

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat van 2025 stellen we voor om een bedrag van € 589.319 naar 2026 over te hevelen gezien alle onzekerheden rondom de opvang van ontheemden.

Financiële jaarrekening

Wettelijk kader

De Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten scheppen het wettelijk kader voor de financiën van gemeenten.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn eisen gesteld aan de specifieke informatie die moet zijn opgenomen in de financiële jaarrekening. De bedoeling hiervan is om de transparantie van de gemeentelijke jaarrekening te verhogen. Deze verplichte onderwerpen zijn de uitgangspunten voor de structuur van de jaarrekening.

- Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
- De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting.

Provinciaal toezicht

De provincie heeft de taak toezicht te houden op de gemeenten. Om in aanmerking te komen voor de lichtste vorm van toezicht (repressief toezicht) hebben Gedeputeerde Staten de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De begroting 2027 moet in evenwicht zijn of, als dat niet het geval is, moet het laatste jaar van de meerjarenraming (2030) in evenwicht zijn.
- De jaarrekening 2025 moet in evenwicht zijn; als de jaarrekening niet in evenwicht is, kan dat, afhankelijk van de aard en/of omvang van het tekort, van invloed zijn bij de bepaling van het toezichtregime.
- De vastgestelde jaarrekening 2025 en de begroting 2027 moeten tijdig, respectievelijk vóór 15 juli 2026 en 15 november 2026, aan de provincie zijn toegezonden.

Met het hiervoor genoemde evenwicht wordt 'materieel evenwicht' bedoeld. Dit houdt in dat structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten.

Door vaststelling van de jaarrekening in de vergadering van 25 juni 2026, tijdige inzending en het materiële evenwicht van de jaarrekeningen wordt aan de eisen voldaan.

Balans

Balans

Bedragen € x 1.000

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.821	3.836
	<u>3.821</u>	<u>3.836</u>
Materiële vaste activa		
• Investerings met een economisch nut		
<i>Bedrijfsgebouwen</i>	27.459	24.272
<i>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>	1.638	1.547
<i>Gronden en terreinen</i>	4.181	4.184
<i>Machines, apparaten en installaties</i>	598	794
<i>Overig</i>	1.243	1.473
<i>Woonruimten</i>	2.391	-
• Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven		
<i>Grond- weg- en waterbouwkundige werken</i>	9.085	9.572
• Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		
<i>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>	19.057	17.882
	<u>65.652</u>	<u>59.725</u>
Financiële vaste activa		
• Kapitaalverstrekkingen aan:		
<i>Deelnemingen</i>	1.853	1.802
• Leningen aan:		
<i>Overige verbonden partijen</i>	2.234	2.234
• Langlopende leningen		
<i>Overig Niet overheid</i>	12.948	11.634
• Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
	<u>17.034</u>	<u>15.670</u>
TOTAAL VASTE ACTIVA	86.507	79.232
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-3.651	-5.346
	<u>-3.651</u>	<u>-5.346</u>
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
• Vorderingen op openbare lichamen		
<i>Vorderingen op gemeenten</i>	165	297
<i>Vorderingen op overige overheden</i>	7.398	7.091
• Rekening-courantverhouding met het Rijk	4.624	13.960
• Overige vorderingen (niet-overheid)	613	685
	<u>12.800</u>	<u>22.032</u>
Liquide middelen		
• Liquide middelen (kas- en banksaldi)	188	296
	<u>188</u>	<u>296</u>
Overlopende activa		
• Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:		
<i>Het Rijk</i>	1.791	47
<i>Overige overheden</i>	228	87
• Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.761	2.068
	<u>5.780</u>	<u>2.202</u>
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	15.117	19.184
TOTAAL ACTIVA	101.624	98.415

Balans

Bedragen € x 1.000

PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
<u>VASTE PASSIVA</u>		
Eigen vermogen		
• Algemene reserves	36.058	32.284
• Bestemmingsreserves	32.458	32.613
• Nog te bestemmen resultaat	6.009	3.785
	<u>74.524</u>	<u>68.682</u>
Voorzieningen		
• Egalisatievoorzieningen	3.209	3.037
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.259	3.797
• Van derden verkregen midd. die spec. besteed moeten worden	1.968	1.890
	<u>9.436</u>	<u>8.724</u>
Vaste schulden		
• Obligatieleningen	-	-
• Onderhandse leningen van:		
<i>Binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	9.800	10.200
• Waarborgsommen	21	21
	<u>9.821</u>	<u>10.221</u>
<u>TOTAAL VASTE PASSIVA</u>	<u>93.781</u>	<u>87.627</u>
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>		
Netto vlottende schulden		
• Overige vlottende schulden	1.513	3.388
	<u>1.513</u>	<u>3.388</u>
Overlopende passiva		
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.719	1.916
• Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:		
<i>Het Rijk</i>	2.919	4.144
<i>Provincies</i>	1.126	629
<i>Gemeenten</i>	325	405
<i>Overige overheden</i>	-	140
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen.	240	166
	<u>6.330</u>	<u>7.400</u>
<u>TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA</u>	<u>7.843</u>	<u>10.788</u>
<u>TOTAAL PASSIVA</u>	<u>101.624</u>	<u>98.415</u>
<i>Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen</i>	43.912	37.293

Totaaloverzicht resultaat per programma

In onderstaand overzicht treft u voor de programmarekening 2025, in één totaaloverzicht, de baten en lasten en de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma, inclusief de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, aan.

Bedragen x € 1.000

		Rekening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
		2024	2025	2025	2025
Programma 1. Samenleven	Lasten	34.957	34.515	37.812	36.166
	Baten	-9.368	-7.259	-9.466	-9.819
Saldo		25.587	27.255	28.345	26.346
Programma 2. Leefomgeving	Lasten	32.469	20.901	23.539	23.502
	Baten	-15.691	-10.140	-13.547	-15.517
Saldo		16.779	10.761	9.992	7.985
Programma 3. Bedrijvigheid	Lasten	1.022	1.035	933	877
	Baten	-79	-38	-16	-17
Saldo		943	996	917	859
Programma 4. Bestuur en ondersteuning	Lasten	3.874	3.233	3.519	3.993
	Baten	-761	-504	-752	-748
Saldo		3.113	2.729	2.767	3.245
Saldo programma's		46.422	41.741	42.021	38.435

Algemene dekkingsmiddelen:

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Saldo	-42.902	-43.368	-45.725	-45.735
Belastingen overig	Saldo	176	230	220	244
Overhead	Saldo	7.874	8.771	8.875	7.757
Overige baten en lasten	Saldo	9	25	-55	-76
OZB niet-woningen	Saldo	-1.478	-1.450	-1.533	-1.602
OZB woningen	Saldo	-3.999	-4.180	-4.168	-4.166
Treasury	Saldo	-1.274	-1.087	-819	-701
Saldo algemene dekkingsmiddelen		-41.594	-41.059	-43.205	-44.279

Saldo voor resultaatbestemming	4.828	682	-1.184	-5.843
---------------------------------------	--------------	------------	---------------	---------------

Stortingen in reserves

1. Samenleven	Lasten	2.965	456	1.853	2.039
2. Leefomgeving	Lasten	1.836	2.200	10.552	738
3. Bedrijvigheid	Lasten	0	0	0	0
Totaal stortingen in reserves		4.801	2.656	12.405	2.777

Onttrekkingen reserves

1. Samenleven	Baten	-4.427	-511	-1.755	-1.767
2. Leefomgeving	Baten	-8.813	-2.920	-10.624	-1.178
3. Bedrijvigheid	Baten	-175	0	-49	0
4. Bestuur en ondersteuning	Baten	0	-22	-22	0
Totaal onttrekkingen uit reserves		-13.415	-3.453	-12.450	-2.945
Resultaat na bestemming		-3.786	-115	-1.228	-6.010

Waarderingsgrondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Personele kosten worden niet geactiveerd. Dus voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.

- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Waardering en afschrijving materiële vaste activa

- De Materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (is gelijk aan Historische kostprijs).
- Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden in beginsel niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
- Bij de waardering van de vaste activa worden bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Investerings worden lineair afgeschreven.
- Afschrijven van een investering beginnen in het jaar volgend op het jaar waarin het actief wordt opgeleverd.
- Aan een investering wordt rente toegerekend over de boekwaarde op de eerste dag van het jaar. De rente wordt berekend met het omslagpercentage. Voor 2025 is dit 0%.
- Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de componentenbenadering gehanteerd. De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waard verloop van die delen. Per samenstellend deel kunnen de economische gebruiksduren namelijk verschillen.
- Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut:
 - 40 jaar: (ver)nieuwbouw woonruimten, schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen en parkeergarage
 - 10 jaar: Tijdelijke gebouwen/ noodlokalen/ loodsen/ opslagplaatsen
 - 25 jaar: Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen en parkeergarage
 - 15 jaar: Technische installaties in schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen
 - 10 jaar: Inventaris schoolmeubilair en veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen
 - 15 jaar: Inrichting schoollokaal
 - 40 jaar: begraafplaats
 - 25 jaar: uitbreiding begraafplaats
 - 40 jaar: Vrijvervalriolering
 - 15 jaar: Mechanische riolering
 - 25 jaar: Huisaansluitingen
 - 40 jaar: Overige rioleringsobjecten

Het college kan in bijzondere gevallen beargumenteerd afwijken van de bovenstaande afschrijvingstermijnen. Overige niet genoemde investeringen worden zo veel mogelijk volgens bovenstaande richtlijnen geactiveerd.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of Rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of Rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief

grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken van de grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord of wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage-of-completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op de netto contante waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten

De liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

In het Besluit Begroting en Verantwoording worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onderscheid tussen reserves en voorzieningen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is een onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen. *Algemene reserve:* alle reserves, niet zijnde bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve: een reserve waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorziening: een voorziening is een deel van het vermogen dat afgezonderd is wegens

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs ingeschat kunnen worden;
2. op de balansdatum bestaande risico's m.b.t. bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs ingeschat kan worden;
3. kosten die in een volgend jaar zullen worden gemaakt mits het maken van de kosten zijn oorsprong mede vindt in het (lopende) jaar of in een voorafgaand jaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren.

Van een voorziening is dus sprake als het gaat om te kwantificeren financiële verplichtingen of risico's. Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie ultimo balansdatum van het verslagjaar geen negatieve stand hebben.

Elke voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of het betreffende risico. Het gaat bij voorzieningen om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen worden, zoals bijvoorbeeld wachtgeld- en belastingverplichtingen, pensioenverplichtingen, garantieverplichtingen en dergelijke. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten, zoals bijvoorbeeld groot onderhoud. Indien de financiële verplichtingen of risico's niet te kwantificeren zijn dan dienen deze zaken vermeld te worden in de risicoparagraaf.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het te voorziene verlies.

Pensioenen en andere lange termijn personeelsbeloningen

Het pensioenfonds waarbij de gemeente Hillegom is aangesloten (ABP) geeft aan dat zij geen waardering conform Richtlijn voor de Jaarrekening 271 kan maken, aangezien zij geen

betrouwbare en consistente splitsing kan maken van de fondsbeleggingen en pensioenverplichtingen tegenover deelnemers, ex-deelnemers en slapers van de diverse bij het fonds aangesloten werkgevers. De gemeente heeft bij eventuele tekorten in het pensioenfonds geen verplichting tot aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premieverhogingen.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen

Aan reserves en voorzieningen wordt geen rente toegerekend.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met betaalde aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik- en oneigenlijk-gebruikcriterium omvat. Hierbij gaan wij uit van de op 29 juni 2023 vastgestelde Financiële verordening gemeente Hillegom 2023 en het in de op 11 december 2025 vastgestelde slotwijziging opgenomen normenkader. Financiële verordening gemeente Hillegom is op 11 december 2025 deze gewijzigd naar aanleiding van de wijziging in het BADO.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025 alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten, exclusief de dotaties aan de reserves, is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Toelichting op de balans Activa

A. Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Termijn van afschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investeringen	Des-investeringen	Bijdragen van derden	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Immateriële vaste activa							
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	10-40	3.836	59	8	-	66	3.821
TOTAAL		<u>3.836</u>	<u>59</u>	<u>8</u>	<u>-</u>	<u>66</u>	<u>3.821</u>

- Bijdrage aan activa in eigendom van derden
De bijdragen aan activa in eigendom van derden mogen volgens de BBV-voorschriften geactiveerd worden als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - Er dient sprake te zijn van een investering door een derde.
 - De investering dient bij te dragen aan de publieke taak.
 - De derde dient zich verplicht te hebben tot investeren en de bijdrage kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft.
 Op grond hiervan is de bijdrage aan de parkeergarage Henri Dunantplein, Masterplan 2.0 SDO/JBH en het pand van de Stichting voedselbank Hillegom, opgenomen onder deze categorie.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Termijn van afschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investeringen	Des-investeringen	Bijdragen van derden	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Materiële vaste activa economisch nut							
Bedrijfsgebouwen	10-40	24.272	4.074	-	-	887	27.459
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5-40	1.547	283	-	-	192	1.638
Gronden en terreinen		4.184	-	3	-	-	4.181
Machines, apparaten en installaties		794	-29	-	-	167	598
Overig		1.473	-	-	-	231	1.243
Woonruimten		-	2.391	-	-	-	2.391
TOTAAL		<u>32.271</u>	<u>6.718</u>	<u>3</u>	<u>-</u>	<u>1.476</u>	<u>37.509</u>

Een toelichting van de belangrijkste mutaties in de materiële vaste activa met economisch nut per activumsoort wordt hierna gegeven:

- Bedrijfsgebouwen
In 2025 is er voor een bedrag van € 3.808.809 geïnvesteerd in de nieuwbouw en tijdelijke huisvesting van de school op de Guido Gezellelaan 3. Verder is er € 62.230 geïnvesteerd in verduurzaming voor de brandweerkazerne op de Weerlaan 20 en € 105.425 op de Vosselaan 152.
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2025 is een voetbal-/grasveld vervangen.

- Gronden en terreinen

De desinvestering betreft de afboeking van de boekwaarde van 3 stukjes erfpachtgrond die zijn verkocht in 2025.

- Woonruimten

In 2025 is er € 2.390.535 geïnvesteerd in opvang voor ontheemden.

- Machines, apparaten en installaties en overige

Er is voor een bedrag van € 29.033 afgewaardeerd i.v.m. de verkoop van een noodaggregaat.

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Termijn van afschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investerings	Des-investerings	Bijdragen van derden	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Materiële vaste activa economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	15-50	9.572	-	-	-	487	9.085
TOTAAL		<u>9.572</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>487</u>	<u>9.085</u>

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Termijn van afschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investerings	Des-investerings	Bijdragen van derden	afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Materiële vaste activa maatschappelijk nut							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken		17.882	2.218	205	-	838	19.057
TOTAAL		<u>17.882</u>	<u>2.218</u>	<u>205</u>	<u>-</u>	<u>838</u>	<u>19.057</u>

Een toelichting van de belangrijkste mutaties in de materiële vaste activa met maatschappelijk nut wordt hierna gegeven:

- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerderingen in 2025 hebben betrekking op Park Rozendaal € 815.382, openbare verlichting € 212.819, de vervanging van bruggen € 182.960, Vosse-Cerespark € 164.936, reconstructie Elsbroek Oost € 139.925, Beltpark € 116.384, openbaar gebied bij de Guido Gezellelaan 3 € 93.301, walbeschoeiing € 92.946, aanpassen van openbare ruimte centrum (Coalitieakkoord) € 61.766, de herinrichting van de Prinses Irenelaan voor € 61.761, VRI Leidsestraat-Olympiaweg € 55.624, groenprojecten € 42.501, reconstructie Wilhelminalaan € 38.253, Speel- en sportplekken € 37.723, speelplaats Tongelaer € 34.733, reconstructie 2e Loosterweg € 28.256.

Onder de desinvesteringen staat een bijdrage van de provincie Zuid-Holland projectsubsidie Park Rozendaal € 122.505 en een bijdrage van Holland Rijnland voor Park Rozendaal € 82.137.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Verstrekte leningen	Aflossing	Overige	Boekwaarde 31-12-2025
Financiële vaste activa					
Kapitaalverstrekkingen aan:					
Deelnemingen	1.802	50	-	-	1.853
Leningen aan:					
Overige verbonden partijen	2.234	-	-	-	2.234
Langlopende leningen					
Overig niet overheid	11.634	3.871	-	2.557	12.948
TOTAAL	15.670	3.921	-	2.557	17.034

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Aantal aandelen	Boekwaarde 1-1-2025	Aantal aandelen	Boekwaarde 31-12-2025
Deelnemingen				
Duinwaterbedrijf Zuidholland	66.228	0	66.228	0
Aandelen Liander NV	-	1	-	1
Aandelen NV Bank Ned. Gemeenten	49.686	113	49.686	113
Deelname Werkvoorz. Spektrum	1	1	1	1
Deelname Greenport	1	66	1	66
Aandelen Meerlanden	6.282	841	6.282	841
Aandelen Meerlanden 2021	3.608	719	3.608	719
Aandelen Meerlanden 2023	163	35	163	35
Aandelen Meerlanden 2024	121	27	121	27
Aandelen Meerlanden 2025	-	-	214	50
TOTAAL		1.802		1.853

In 2021 is de kapitaalstructuur van de Meerlanden aangepast. Er heeft een herschikking van de aandelen plaatsgevonden. In 2021 zijn er 3622 aandelen gekocht tegen een prijs van € 199,37. Met de herijking van het aantal aandelen zijn in 2022 14 aandelen verkocht aan de Meerlanden tegen een intrinsieke waarde van € 206,05. In 2023 zijn er 163 aandelen Meerlanden gekocht met een intrinsieke waarde van € 215,92. In 2024 zijn er 121 aandelen Meerlanden gekocht met een intrinsieke waarde van € 226,20. In 2025 zijn er 214 aandelen Meerlanden gekocht met een intrinsieke waarde van € 235,15.

- Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Verstrekte leningen	Aflossing	Overige	Boekwaarde 31-12-2025
Overige verbonden partijen					
Aandeelhouderslening Alliander	2.234	-	-	-	2.234
TOTAAL	<u>2.234</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.234</u>

In 2021 heeft Alliander haar aandeelhouders om een financiële bijdrage gevraagd om daarmee het eigen vermogen te versterken. De raad heeft besloten om hieraan deel te nemen en hiervoor is in 2021 een leningsovereenkomst afgesloten.

- Langlopende leningen

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Verstrekte leningen	Aflossing	Overige	Boekwaarde 31-12-2025
Overige langlopende leningen					
Diverse:					
Lening Stichting Zanderij	5.960	-	-	-	5.960
Lening ovk anti speculbeding Cruquius 21	7	-	2	-	5
Aflossing BNG 10 jaar leningen U/G	-	-	-	-	-
SVN:					
Rekening-courant	1.485	1.822	2.092	-	1.214
SVN Startersleningen	3.200	1.601	277	-	4.524
Duurzaamheidsleningen	982	449	185	-	1.245
TOTAAL	<u>11.634</u>	<u>3.871</u>	<u>2.557</u>	<u>-</u>	<u>12.948</u>

Met de opbrengst van de verkoop van het aandelenpakket Bouwfonds is deelgenomen in de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn). De doelstelling van dit fonds is om de kwaliteit van de volkshuisvesting en de bebouwde omgeving duurzaam te verbeteren. In 2010 heeft de raad besloten om geld beschikbaar te stellen voor startersleningen vanuit dit fonds. In 2023 is er een aanvullend bedrag van € 2.000.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is € 1.000.000 gestort op de rekening van de SVn in 2025. In 2016 heeft de raad besloten om geld beschikbaar te stellen voor duurzaamheidsleningen. In 2024 is er een aanvullend budget beschikbaar gesteld van € 500.000. Het restant van de gelden, inclusief ontvangen rente en betaalde kosten € 1.214.000 staat op de rekening-courant bij de SVn.

B. Vlottende activa

Voorraad gronden

Het verloop van de voorraad gronden kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Voorraad m2 uitgeefbaar	Boekwaarde 1-1-2025	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Winstneming	Boekwaarde 31-12-2025
In exploitatie genomen gronden						
SIZO	20.200	-1.003	47	10	28	-939
Woonzorgzone fase 3	10.000	-194	44		-29	-179
Vossepolder	46.500	-2.824	582		140	-2.103
Dunant Staete	3.431	4.679	596	27		5.248
TOTAAL		658	1.268	37	139	2.027
Voorziening Grondexploitatie		6.004				5.678
		<u>-5.346</u>				<u>-3.651</u>

Omschrijving	Boekwaarde Per m2	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht resultaat
In exploitatie genomen gronden					
SIZO	-46,50	-939	599	80	-420
Woonzorgzone fase 3	-17,86	-179	145		-34
Vossepolder	-45,22	-2.103	1.738		-365
Dunant Staete	1529,49	5.248	2.262	1.831	5.678
TOTAAL		2.027	4.744	1.911	4.860

- SIZO Hillegom Noord

De uitgaven betreffen voorbereiding en toezicht € 47.000. De inkomsten hebben betrekking op bijdrage(n) derden voor begeleiding bestemmingsplan procedure en beheergronden.

- Woonzorgzone fase 3

De gemaakte kosten in 2025 hebben voor € 44.000 voorbereiding en toezicht. Er is een correctie op de winstneming van vorig jaar € 29.000.

- Vossepolder

De gemaakte kosten in 2025 hebben voor € 535.000 betrekking op woonrijp maken, € 47.000, voorbereiding en toezicht.

- Voorziening grondexploitatie

In 2024 is er een voorziening getroffen en in 2025 is de voorziening geactualiseerd ssssvoor het verwachte verlies op Dunant Staete.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar

De waardering van de onder de diverse balansrubrieken opgenomen vorderingen geschiedt tegen het nominale bedrag.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op gemeenten	165	297
vorderingen op gemeenschappelijke regelingen	-	-
vorderingen op overige overheden	7.398	7.091
Rekening-courantverhouding met het Rijk	4.624	13.960
Overige vorderingen (niet-overheid)	613	685
	<u>12.800</u>	<u>22.032</u>

- **Vorderingen gemeenten**

De vorderingen op gemeenten hebben betrekking op bijdragen van buurgemeenten voor onder andere het opstellen van het Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport

- **Vorderingen op overige overheden**

De vorderingen op openbare lichamen hebben betrekking op het Rijk, inzake het BTW compensatiefonds € 6.906.000. Daarnaast zijn er overige vorderingen, provincies, ministeries totaal € 491.000.

- **Rekening-courantverhouding met het Rijk**

In 2013 is het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren in werking getreden. Gemeenten, provincies en waterschappen moeten vanaf 16 december 2013 het overgrote deel van hun overtollige liquide middelen en beleggingen onderbrengen bij het ministerie van Financiën. Deze maatregel levert een significante bijdrage aan de EMU-schuldverlaging en vermindert daarnaast het financieel risico voor decentrale overheden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1427,8			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	244	262	243	237
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.184	1.166	1.185	1.190
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	71.390			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	71.390			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1427,8			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Verslagjaar			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.979	23.807	22.330	21.841
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	244	262	243	237

- **Overige vorderingen**

Onder de overige vorderingen staat de openstaande debiteuren € 179.000 en de belasting debiteuren € 516.000.

Alle openstaande posten zijn eind 2025 beoordeeld op inbaarheid. Het saldo van de voorziening is vastgesteld op € 83.000.

Liquide middelen

Bedragen € x 1.000

Liquide middelen	31-12-2025	31-12-2024
a. Liquide middelen (kas- en banksaldi)	188	296
	188	296

Overlopende activa

Bedragen € x 1.000

Overlopende activa	31-12-2025	31-12-2024
a. Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:		
Het Rijk	1.791	47
Overige overheden	228	87
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.761	2.068
	5.780	2.202

Overlopende activa artikel 40a 1a BBV

Bedragen € x 1.000

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	Beginsaldo 1-1-2025	Toevoegingen 2025	Ontvangen 2025	Eindsaldo 31-12-2025
G10 SISA SPUK Inburgering	35		35	
B2 SPUK KOT restant 2025 naar 2026	12	54	39	27
J17		1.764		1.764
Subtotaal het Rijk	47	1.818	75	1.791
HR, NTO subsidie Park Rozendaal RIF	87	82		169
ODWH Eindafrekening 2025		59		59
Subtotaal overige Nederlandse overheidslichamen	87	141		228
TOTAAL	134	1.959	75	2.019

a. In het overzicht wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de nog te ontvangen voorschotbedragen vermeld. Het bedrag bij de toevoegingen betreft het gedeelte van de ontvangst waarvoor geen betaling is ontvangen gedurende het jaar. De ontvangsten betreffen het gedeelte van het beginsaldo waarvoor een betaling is ontvangen gedurende het jaar.

Voor een detailoverzicht van alle ontvangsten en uitgaven wordt verwezen naar de SISA bijlage.

b. De nog te ontvangen bedragen betreffen onder andere de nog te verhalen bedragen van de facilitaire projecten in de initiatieffase € 270.000, de nog te verhalen bedragen van de facilitaire projecten in uitvoering € 90.000, nog te ontvangen bedragen Nedvang € 97.000 en de nog te ontvangen rente schatkist € 34.000, afrekening Meerlanden € 84.000, vooruitbetaalde bedragen uitvoering Nationaal Isolatieprogramma € 294.000. De overige vooruitbetaalde facturen € 1.136.000 zijn facturen 2026 die in 2025 zijn betaald. De negatieve facturen € 494.000, ISD-afrekening € 1.039.000, nog te ontvangen bijdrage project Mobiliteit € 94.000.

Passiva

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Stortingen	Onttrekkingen	Vermindering door afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	32.285	6.014	2.240	-	36.059
Subtotaal Algemene reserves	32.285	6.014	2.240	-	36.059
Reserve onderwijshuisvesting	5.157	95	-	-	5.252
Reserve aankoop / onderhoud kunstvoorwerpen	146	-	-	-	146
Reserve sociaal domein	29	-	-	-	29
Reserve nog uit te voeren werken (grondexpl.)	448	-	-	-	448
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen Algemene middeler	-	-	-	-	-
Reserve verbetering openbare ruimte centrum	-	-	-	-	-
Onderhoud begraafplaats	-	-	-	-	-
Reserve RIF 2018 - 2024	458	-	-	-	458
Reserve Duurzaamheid	554	-	150	-	404
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen programma 1	10.003	474	-	68	10.409
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen programma 2	10.992	-93	-	486	10.413
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen programma 3	-	-	-	-	-
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen programma 4	-	-	-	-	-
Reserve eenzaamheidsfonds	94	-	-	-	94
Reserve Sociale woningbouw	4.000	-	-	-	4.000
Reserve Maatschappelijke zorg	731	74	-	-	805
Subtotaal Bestemmingsreserves	32.612	550	150	554	32.458
Resultaat boekjaar	3.785	6.009	3.785	-	6.009
TOTAAL	68.682	12.573	6.175	554	74.526

A. Eigen vermogen

Het verloop van het in de balans opgenomen eigen vermogen blijkt uit het onderstaande overzicht:

Beleid reserves en voorzieningen

Om sneller in te spelen op ontwikkelingen is in de financiële verordening vastgelegd dat het reserve- en voorzieningenbeleid in een apart onderdeel wordt behandeld in de jaarrekening en de begroting.

Per reserve en voorziening geven wij informatie over:

- Vorming en besteding
- Toerekening van rente
- Specifiek doel
- Voeding
- Maximale hoogte
- Maximale looptijd

Voor informatie over de verwerking van rente over reserves en voorzieningen, verwijzen wij u naar het hoofdstuk saldo financieringsfunctie van de algemene dekkingsmiddelen van de programmabegroting.

- Algemene reserves

Algemene reserve

Aan deze algemene reserve is geen specifieke bestemming gegeven en dient om risico's in de algemene zin op te vangen. De minimumomvang van deze reserve is hiervoor bepaald op € 6.000.000. Het overige deel is vrij besteedbaar. In 2025 is het batig saldo van de jaarrekening 2024 in deze reserve gestort. De niet uitgegeven budgetten uit 2025 waarvan is besloten bij de vaststelling om deze nog te dekken uit het resultaat zijn uit de reserve onttrokken.

- Bestemmingsreserves

Reserve RIF 2018 - 2024

In kadernota 2018 is besloten de kosten voor het Regionaal InvesteringsFonds te dekken uit deze gevormde reserve.

Reserve Duurzaamheid

De reserve is ingesteld om het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2018-2022 te bekostigen. Het restant zal de komende jaren worden ingezet voor de verdere duurzaamheid en energie transitie.

Reserve onderwijshuisvesting

Deze reserve dient voor de realisatie van onderwijsgebouwen. Via het gemeentefonds ontvangt de gemeente een bijdrage in de kosten van huisvestingsvoorzieningen onderwijs. Het saldo op de rekening onderwijs wordt aan deze reserve toegevoegd dan wel onttrokken.

Reserve aankoop / onderhoud kunstvoorwerpen

Geen mutaties

Reserve Sociaal Domein

Bij vaststelling van de jaarrekening 2007 is een Wmo reserve ingesteld. In de motie van 12 juni 2014 gaf de raad aan deze reserve niet alleen als achtervang voor de decentralisatie van de Wmo te willen inzetten, maar ook voor de decentralisatie van participatie en jeugd. Naar aanleiding van deze motie is de reserve Wmo omgevormd tot de reserve sociaal domein. Deze reserve dient aangegane meerjarige verplichtingen op te vangen van de decentralisatie.

Reserve nog uit te voeren werken (grondexploitatie)

De reserve is bestemd voor de werkzaamheden die na het afsluiten van complex grondexploitatie nog plaatsvinden. Hierbij valt te denken aan de herbestrating die na enkele jaren plaatsvindt.

Reserve Sociaal Woningbouw

In 2021 is in de Raad besloten om een reserve te vormen voor ondersteuning van sociale woningbouw. Vanuit deze reserve kan door middel van begrotingssubsidies bijgedragen worden aan sociale woningbouwprojecten.

Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen

Aan deze reserve worden de kapitaallasten onttrokken gedurende de afschrijvingstermijn van diverse investeringen. In 2024 zijn onder andere de investering park Rozendaal, rotonde Vosselaan-Weerlaan en masterplan SDO toegevoegd.

Reserve maatschappelijke zorg.

Deze reserve is gevormd voor uitvoeren van de maatschappelijke zorgtaken. Ontvangen gelden die niet benut zijn in het jaar worden toegevoegd aan deze reserve.

B. Voorzieningen

Hierna volgt een overzicht van het verloop van de voorzieningen in 2025.

Bedragen € x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Stortingen	aanwending	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2025
Voorziening groot onderhoud sportacc. de Vosse	1.400	150	132	-	1.418
Voorziening gemeentelijke gebouwen Hillegom	1.437	200	135	-	1.502
Voorziening Civiele kunstwerken	103	52	80	-	75
Voorziening Beschoelingen	8	15	13	-	10
Voorziening Baggeren	89	133	17	-	205
Subtotaal Egalisatievoorzieningen	3.037	550	377	-	3.210
voorziening vervanging riolering	857	331	42	-	1.146
Egalisatievoorziening riolering	1.032	-	210	-	822
Subtotaal Van derden verkregen midd. die specifiek besteed moeten worden	1.889	331	252	-	1.968
Voorziening pensioenen wethouders	3.740	560	41	-	4.259
Verliesvoorziening facilitaire projecten	58	-	-	58	-
Subtotaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	3.798	560	41	58	4.259
TOTAAL	8.724	1.441	670	58	9.437

Voorziening groot onderhoud sportaccommodatie De Vosse

Voor groot onderhoud zwembad is een voorziening gevormd, die contractueel is overeengekomen met Sportfondsen Nederland (SFN). Werkzaamheden worden uitgevoerd conform het meerjarig onderhoudsplan de Vosse.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

De voorziening groot onderhoud gebouwen wordt gevoed door een jaarlijkse storting gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan gebouwen. Voor een specificatie van de werkzaamheden wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening civiele kunstwerken

In 2020 is deze voorziening ingesteld om de exploitatiekosten voor groot onderhoud gelijkmatig op de exploitatie te laten drukken. De voorziening wordt gevoed door een jaarlijkse storting gebaseerd van het beheersplan civiele kunstwerken.

Voorziening baggeren

De voorziening baggeren is ingesteld vanuit het programma Water en Klimaatadaptatie. Deze is door de raad ingesteld vanaf 2024. Om het jaar worden er baggerwerkzaamheden uitgevoerd in de gemeente. Het doel van deze voorziening is het kunnen bekostigen van deze onderhoudswerkzaamheden, daarbij wordt vanuit de exploitatie een jaarlijkse storting gedaan in deze voorziening.

Voorziening vervanging riolering en de Egalisatievoorziening riolering

De voorziening groot onderhoud riolering wordt gevoed door een jaarlijkse storting gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Voor een toelichting over de werkzaamheden wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening pensioenen wethouders

Voor de pensioenaanspraken van de wethouders is een voorziening gevormd. De jaarlijkse actuariële berekeningen vormen de grondslag voor deze voorziening. Op basis van deze berekening is er € 9.000 toegevoegd.

Uit een recent onderzoek bij decentrale overheden naar berekening van enerzijds de overdachtswaarde van Appa naar ABP en anderzijds de omvang van de voorziening blijkt dat de pensioenvoorziening per 1 januari 2025 naar verwachting tussen 10% en 20% verhoogd moet worden om deze per 31 december 2025 op het juiste niveau te krijgen. Voor de gemeente Hillegom komt dit uit op een verhoging van maximaal € 748.000.

Mogelijk zou er nog een vrijval van de voorziening kunnen plaatsvinden door een rentestijging. De gemeente Hillegom zal uiterlijk op 31 december 2027 overgaan naar het ABP.

Verliesvoorziening facilitaire projecten

Er is een voorziening in 2024 gevormd voor een anterieure overeenkomst waar we een verlies op verwachten.

C. Vaste schulden

Bedragen € x 1.000

Vaste schulden	Beginsaldo 1-1-2025	aflossing 2025	rente 2025	Eindsaldo 31-12-2025
b. Onderhandse leningen van:				
1. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.200	-400	55.275	9.800
d. Waarborgsommen	21	-	-	21
	<u>10.221</u>	<u>-400</u>	<u>55.275</u>	<u>9.821</u>

D. Vlottende passiva

Netto vlottende schulden

Bedragen € x 1.000

Netto vlottende schulden		31-12-2025	31-12-2024
d.	Overige vlottende schulden	1.513	3.388
		<u>1.513</u>	<u>3.388</u>

d. Overige schulden

De overige schulden zijn de openstaande crediteuren en nog af te dragen Loonheffingen en dergelijke.

Overlopende passiva

Bedragen € x 1.000

Overlopende passiva		31-12-2025	31-12-2024
a.	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.719	1.916
b.	Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:		
	<i>Het Rijk</i>	2.919	4.144
	<i>Provincies</i>	1.126	629
	<i>Gemeenten</i>	325	405
	<i>Overige Nederlandse overheidslichamen</i>	-	140
c.	Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen.	240	166
		<u>6.330</u>	<u>7.400</u>

a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, bestaan onder andere uit nog te ontvangen facturen voor doorbelastingen en afrekening van HLTsamen, Meerlanden.

b. Specifieke uitkeringen

In onderstaand overzicht zijn de mutaties voor de diverse specifieke uitkeringen weergegeven.

Overlopende passiva artikel 49b BBV

Bedragen € x 1.000

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	Beginsaldo 1-1-2025	Ontvangen 2025	Vrijgevallen 2025	Eindsaldo 31-12-2025
Sanering verkeerslawaaï	22			22
SiSa D8 Onderwijs Achterstanden Beleid 2022	293		293	
SiSa D8 Onderwijs Achterstanden Beleid 2023	41		41	
SiSa D8 Onderwijs Achterstanden Beleid 2024	67		67	
SiSa H4 Specifieke uitkeringen stimulering sport 2019	51			51
SISA H4 Specifieke uitkeringen stimulering sport 2022	2			2
SISA H4 Spuk sport realisatie 2023 naar 2024	1		1	
SISA H4 Spuk sport 2025		21		21
SISA G4 Restant TOZO bedrijfskap 2023	15		15	
SISA G4 TOZO 2023				
SISA G4 TOZO 2024	51		49	2
SISA G4 TOZO 2025		58		58
SISA G13Onderwijsroute 2023	42		42	
SISA SPUK G10 inburgering G10/G13	574		574	
SiSa J55 Aanpak energiearmoede 2024	248		248	
SiSa J55 Aanpak energiearmoede 2025		213		213
SiSa H30 Brede SPUK regeling 2024	78			78
Subsidie start bouwimpuls (SBI), project Goed wonen F2	775		775	
Subsidie start bouwimpuls (SBI), project Savio-locatie	488		488	
SiSa D14 restant 2023 naar 2024 NPO	33		33	
SPUK J94 Lokale Aanpak Isolatie LAI23-03537871	333		333	
SPUK J94 Lokale Aanpak Isolatie 2024 LAI24-03727553	794		474	320
SPUK J94 Lokale Aanpak Isolatie 2025 LAI25-03844088		592		592
Sisa K28 CDOKE 2024	159	288	159	288
Sisa K28 CDOKE 2025		328		328
SISA E44B subsidie Park Rozendaal	65		65	
afrekening voorschot J&V POO&GOO 2024	11		11	
afrekening voorschot J&V POO&GOO 2025		118		118
OAB 2025 mee naar 2026		182		182
Ministerie I&M Zwerfafvalvergoeding		93		93
Subtotaal het Rijk	4.144	2.444	3.669	2.919

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	Beginsaldo 1-1-2025	Ontvangen 2025	Vrijgevallen 2025	Eindsaldo 31-12-2025
Ontsluiting NS station	85			85
Herstructurering Graaf Janlaan PZH-2021-783088638	390			390
Project Savioschool Huurwoningen PZH-2021-776710540	140		140	
Subsidie RIW PZH-2024/00653_010	14			14
PZH, Verlening projectsubsidie Herinrichting Beltpark		185		185
PZH, Projectsubsidie D24011 herinrichting Prinses Irenelaan		18		18
projectsubsidie Park de Vosse en Cerespark		434		434
Subtotaal Provincies	629	637	140	1.126
MaZo	405		405	
MaZo 2025		325		325
Subtotaal Gemeentes	405	325	405	325
Toerekening uren externen IOR				
Hoog heemrsch. Persleiding Park Rozendaal	140		140	
Subtotaal overige overheden	140		140	
TOTAAL	5.318	3.407	4.354	4.370

In het overzicht wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de ontvangen voorschotbedragen vermeld. Het ontvangen voorschotbedrag dat in het overzicht is opgenomen, is het gedeelte dat niet in dit boekjaar is besteed, maar wordt ingezet ter

dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. De vrijgevallen bedragen of terugbetalingen, zijn het gedeelte dat is vrijgevallen of terugbetaald gedurende het jaar.

Voor een detailoverzicht van alle ontvangsten en uitgaven wordt verwezen naar de SISA bijlage.

c. De overige vooruit ontvangen bedragen zijn ontvangen bedragen met betrekking tot onder andere facilitaire projecten in uitvoering.

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Bedragen € x 1.000

Naam leverancier	Aard dienstverlening	Jaarlijkse contractwaarde	Restant verplichting	Looptijd contract t/m
Holland Rijnland	Regionale investeringsagenda	90	180	2027
Baker Tilly	Accountantscontrole	63	251	2029
Meerlanden	Afvalinzameling	3600	18000	2030
Stichting Leergeld	Uitvoerovereenkomst	55	110	2027

Gewaarborgde geldleningen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de gewaarborgde geldleningen. De gemeente voert een terughoudend beleid in het verstrekken van gemeentegaranties.

Bedragen € x 1.000

	Restantbedrag geldlening per 01-01-2025		Bedrag nieuw gewaarborgde geldleningen 2025	Bedrag aflossingen 2025	Restantbedrag geldlening per 31-12-2025	
	Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Totaal	Totaal	Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd
Direct gegarandeerde leningen						
Gemeente garantie	30	29	60	-60	30	29
Deelname Waarborgfonds Soc. Woningbouw	164.060	37.263	164.358	-91.060	237.358	43.883
Totaal gewaarborgde geldleningen	164.090	37.292	164.418	-91.120	237.388	43.912

Direct gegarandeerde leningen

Greenport Ontwikkelingmaatschappij (GOM) Oorspronkelijk mocht GOM € 42 miljoen lenen bij de BNG. 6 Gemeenten staan garant voor elk € 7 miljoen. Sinds de fusie Noordwijk/Noordwijkerhout staan 5 gemeenten voor elk € 7 miljoen garant, totaal € 35 miljoen. Op dit moment heeft de GOM geen geldleningen waar Hillegom voor garant staat.

Deelname Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De gemeente heeft een achtervangfunctie bij leningen die door woningstichting Stek zijn aangeaan. Deze leningen worden gewaarborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De achtervangfunctie houdt in dat gemeenten en Rijk (50%/50%) renteloze leningen verstrekken als het WSW in financiële problemen geraakt. Het risico voor gemeenten is zeer gering en de woningstichting kan goedkoper lenen. Dit houdt sociale woningbouw beter betaalbaar. Het maximum dat Stek kan lenen (met een achtervang van de gemeente Hillegom) heeft een relatie met de WOZ-waarde van de woningen in Hillegom die in eigendom zijn van Stek en met de financiële situatie waarin Stek verkeert. Het WSW beoordeelt Stek als voldoende kredietwaardig.

Toelichting op de programma's

In de financiële toelichting per programma worden afwijkingen tussen de begroting 2025 en de rekening 2025 toegelicht. Conform het BBV, artikel 21, treft u een overzicht met de belangrijkste verschillen aan.

In bijlage 3 staan de topfunctionarissen van de gemeente Hillegom opgenomen.

Programma 1 Samenleven

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025
Thema 1. Vitaliteit			
Sportbeleid en activering	763	739	-24
Sportaccommodaties	868	919	51
Volksgezondheid	1.911	1.922	11
1. Vitaliteit	3.542	3.580	38
Thema 2. Talentontwikkeling			
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	477	489	12
Cultureel erfgoed	62	62	0
Media	608	609	1
Onderwijshuisvesting	1.189	1.196	7
Openbaar basisonderwijs	110	113	3
2. Talentontwikkeling	2.446	2.469	23
Thema 3. Zorg voor elkaar			
Samenkracht en burgerparticipatie	1.133	1.134	1
3. Zorg voor elkaar	1.133	1.134	1
Thema 4. Werk en inkomen			
Inkomensregelingen	6.957	6.916	-41
WSW en beschut werk	2.106	2.105	-1
Arbeidsparticipatie	425	423	-2
4. Werk en inkomen	9.488	9.444	-44
Thema 5. Opvoeden en opgroeien			
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.174	1.114	-60
Samenkracht en burgerparticipatie	543	526	-17
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.758	1.719	-39
Jeugdhulp begeleiding	4.250	4.296	46
Jeugdhulp behandeling	5	5	0
Jeugdhulp dagbesteding	156	127	-29
Jeugdhulp zonder verblijf overig	2	2	0
Pleegzorg	4	4	0
Gezinsgericht	504	504	0
Jeugdhulp met verblijf overig	16	16	0
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	13	13	0

Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.278	1.274	-4
Gesloten plaatsing	6	6	0
Jeugdreclassering	29	29	0
Jeugdbescherming	259	259	0
5. Opvoeden en opgroeien	9.997	9.894	-103

Thema 6. Thuiswonen

Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	111	80	-31
Beschermd wonen (WMO)	293	347	54
6. Thuiswonen	404	427	23

Thema 7. Hulp bij meedoen

Samenkracht en burgerparticipatie	3.296	2.742	-554
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	611	574	-37
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	336	706	370
Maatwerkdienstverlening 18+	18	18	0
Hulp bij het huishouden (WMO)	2.491	2.496	5
Begeleiding (WMO)	2.617	1.878	-739
Dagbesteding (WMO)	649	562	-87
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	783	241	-542
7. Hulp bij meedoen	10.801	9.217	-1.584
Totaal lasten	37.811	36.165	-1.646
Baten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema 1. Vitaliteit

Sportbeleid en activering	-132	-137	-5
Sportaccommodaties	-280	-282	-2
Volksgezondheid	-292	-323	-31
1. Vitaliteit	-704	-742	-38

Thema 2. Talentontwikkeling

Media	-21	-21	0
Onderwijshuisvesting	-137	-130	7
2. Talentontwikkeling	-158	-151	7

Thema 3. Zorg voor elkaar

Samenkracht en burgerparticipatie	-13	-17	-4
3. Zorg voor elkaar	-13	-17	-4

Thema 4. Werk en inkomen

Inkomensregelingen	-5.407	-5.463	-56
4. Werk en inkomen	-5.407	-5.463	-56

Thema 5. Opvoeden en opgroeien

Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-315	-361	-46
Jeugdhulp begeleiding	0	-12	-12
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-14	-14
5. Opvoeden en opgroeien	-315	-387	-72

Thema 6. Thuiswonen

Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-94	-64	30
Beschermd wonen (WMO)	-76	-324	-248
6. Thuiswonen	-170	-388	-218

Thema 7. Hulp bij meedoen

Samenkracht en burgerparticipatie	-2.699	-2.672	27
7. Hulp bij meedoen	-2.699	-2.672	27
Totaal baten	-9.466	-9.820	-354
Saldo voor resultaatbestemming	28.345	26.347	-1.998

Reserves	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025
Toevoegingen reserves	1.853	2.039	186
Ottrekkingen reserves	-1.755	-1.767	-12
Totaal reserves	98	273	175
Saldo na resultaatbestemming	28.443	26.619	-1.824

Toelichting op de verschillen tussen de programmabegroting 2025 na wijzigingen en de rekening 2025:

Samenleven

Bedragen x € 1.000

Lasten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Vitaliteit			
Sportbeleid en activering	-24	Overige verschillen	-24
Sportaccommodaties	51	In 2025 zijn nog niet door belaste exploitatiekosten voor het zwembad, gevestigd aan de Vosselaan 152, met betrekking tot 2023 alsnog ontvangen.	54
		Overige verschillen	-3
Volksgezondheid	11	Overige verschillen	11
Totaal 1. Vitaliteit	38		38
Thema 2. Talentontwikkeling			
Onderwijshuisvesting	7	Overige verschillen	7
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	13	Overige verschillen	13
Media	1	Overige verschillen	1
Openbaar basisonderwijs	3	Overige verschillen	3
Totaal 2. Talentontwikkeling	24		24
Thema 3. Zorg voor elkaar			
Samenkracht en burgerparticipatie	1	Overige verschillen	1
Totaal 3. Zorg voor elkaar	1		1
Thema 4. Werk en inkomen			
Inkomensregelingen	-41	Kinderopvangtoeslagenaffaire: in de begroting is geen rekening gehouden met uitgaven of met inkomsten voor uitgaven voor de kinderopvangtoeslagenaffaire. In deze regeling wordt deels met normbedragen en deels met werkelijke kosten afrekening gewerkt. In 2025 komen we in Hillegom budgetneutraal uit.	53
		Inkomensregelingen afrekening 2025 ISD Bollenstreek. Het verschil zit voornamelijk in hogere baten voor zowel uitkering als voor inkomensondersteunende	-127

		voorzieningen dan vooraf begroot.	
		Er is meer in 2025 kwijtgescholden aan afvalstoffenheffing dan vooraf begroot.	21
		Overige verschillen	12
		Subtotaal	-41
Arbeidsparticipatie	-2	Overige verschillen	-2
WSW en beschut werk	-1	Overige verschillen	-1
Totaal 4. Werk en inkomen	-44		-44
Thema 5. Opvoeden en opgroeien			
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-60	Onderbesteding op het taxi-vervoer van leerlingen. In de slotwijziging leek al sprake van een onderbesteding en is € 34k van de begroting af geraamd. Het was de verwachting dat de kosten in het laatste deel van het jaar zouden toenemen, maar deze kostenstijging is uitgebleven. De kosten zijn afhankelijk van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van de dienst en de lengte hiervan.	-60
Samenkracht en burgerparticipatie	-17	Overige verschillen	-17
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-39	CJG kosten onderhoud . In 2025 zijn de kosten voor onderhoud behorende bij de huur zowel bij vastgoed als bij thema opvoeden en opgroeien in de begroting meegenomen. De kosten landen bij vastgoed. In 2026 en verder zal dit gecorrigeerd worden.	-33
		Overige verschillen	-6
Jeugdhulp begeleiding	46	Afrekening SOZ 2025.	46
Jeugdhulp dagbesteding	-29	Onderbesteding op het taxi-vervoer van jeugd. Gedurende het jaar lagen de kosten in de lijn der verwachting. Uiteindelijk bleken voornamelijk de facturen in de laatste van het maand lager dan verwacht, waardoor er sprake is van onderbesteding. Dit betreft een open-eind regeling.	-33
		Overige verschillen	4
		Subtotaal	-29
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-4	Overige verschillen	-4

Totaal 5. Opvoeden en opgroeien	-103		-103
Thema 6. Thuis als basis			
Beschermd wonen (WMO)	54	Voor de activiteiten maatschappelijke zorg DBS (Duin en bollenstreek), waar beschermd wonen en maatschappelijke en vrouwenopvang onder vallen, zijn alle ontvangen middelen onder aftrek van alle kosten aan het eind van het jaar verdeeld naar rato van het verdeelmodel van bureau AEF over de deelnemende gemeentes. In 2025 is meer aan inkomsten ontvangen dan begroot. Daarnaast waren de uitgaven lager dan begroot. Per saldo leidt dit voor Hillegom tot een hoger resultaat (€ -153k). Volgens de gemaakte afspraken wordt dit resultaat toegevoegd aan de reserve maatschappelijke zorg.	54
Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-31	Maatschappelijke- en vrouwenopvang zie voor toelichting hierboven taakveld Beschermd wonen. Betreft de afrekening van de ISD Bollenstreek.	-28
		Overige verschillen	-3
		Subtotaal	-31
Totaal 6. Thuis als basis	23		23
Thema 7. Hulp bij meedoen			
Begeleiding (WMO)	-739	Begeleiding (WMO) betreft de afrekening 2025 van de ISD Bollenstreek. De realisatie is lager dan begroot, door de ingezette beheersmaatregelen om de kosten beheersbaar te houden.	-739
PGB Jeugd	0	PGB Jeugd betreft de afrekening 2025 van de ISD Bollenstreek.	0
Dagbesteding (WMO)	-87	Dagbesteding (WMO) betreft de afrekening 2025 van de ISD Bollenstreek. De realisatie is lager dan begroot, door de ingezette beheersmaatregelen om de kosten beheersbaar te houden.	-87

Hulp bij Huishouden (WMO)	5	Hulp bij het huishouden (WMO) betreft de afrekening 2025 van de ISD Bollenstreek. De realisatie is lager dan begroot, door de ingezette beheersmaatregelen om de kosten beheersbaar te houden.	5
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	370	Maatwerkvoorzieningen (WMO) betreft de afrekening 2025 van de ISD Bollenstreek. Er is ook een verschuiving tussen begroting en realisatie met taakveld overige maatwerkarrangementen. per saldo is het resultaat op deze beide taakvelden € -172k.	370
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-542	Overige maatwerkarrangementen (WMO) betreft de afrekening 2025 van de ISD Bollenstreek. Er is ook een verschuiving tussen begroting en realisatie met taakveld Maatwerkvoorzieningen (zie hierboven). Per saldo is het resultaat op deze beide taakvelden € -172k.	-542
Samenkracht en burgerparticipatie	-554	Statushouders gefinancierd uit specifieke uitkering (SPUK) wet inburgering: De taakstelling is gedurende 2025 verlaagd. In de begroting is rekening gehouden met een hogere taakstelling. De rijksbijdrage SPUK was gebaseerd op de hogere taakstelling. In 2026 zal dit gecorrigeerd worden door het Rijk. Daarnaast zijn er voor de vervulling van de taakstelling huisvesting statushouders een aantal grotere gezinnen gehuisvest waarbij alleen de volwassenen duurdere inburgeringscursussen volgen. De kinderen gaan daarentegen naar de Internationale Schakelklas (ISK) en volgen dus niet het duurdere inburgeringstraject. tot slot zijn met Vluchtelingenwerk nieuwe, goedkopere afspraken gemaakt vanwege de lagere taakstelling.	-114
		Statushouders algemeen: De subsidie van Vluchtelingenwerk is onterecht deels meegenomen in de algemene kosten terwijl deze kosten vanaf 2025 volledig vanuit de Specifieke uitkering worden	-77

		bekostigd (€ -56k). De overige kosten zoals de kosten voor de brede evaluatie zijn lager uitgevallen dan verwacht (€ -45k). De afrekening met de ISD voor de uitvoering van de inburgering zijn daarentegen weer hoger (€ 24k)	
		De kosten van de crisis noodopvang Oekraïne en de spreidingswet zijn oorspronkelijk begroot op basis van de te verwachten normvergoeding, bij de slotwijziging hebben we op basis van de prognose van de lasten de begroting bijgesteld en alvast een deel van het verwachte resultaat overgeheveld naar 2026. Uiteindelijk zijn de lasten toch lager dan begroot. Dit zit voornamelijk in de kosten voor het personeel bij HLTsamen en de bijdrage aan de ISD. Het restant van het saldo tussen baten en lasten binnen de begroting van de opvang ontheemden wordt overgeheveld naar 2026.	-346
		Overige verschillen	-17
		Subtotaal	-554
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-37	De inhuur van de accounthouder van Voorieder1 is minder ingezet dan vooraf verwacht.	-15
		Overige verschillen	-22
		Subtotaal	-37
Totaal 7. Hulp bij meedoen	-1.584		-1.584
Totaal lasten	-1.646		-1.646

Baten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Vitaliteit			
Sportbeleid en activering	-5	Overige verschillen	-5
Sportaccommodaties	-2	Overige verschillen	-2
Volksgezondheid	-31	Vanuit centrumgemeente Leiden ontvangt de gemeente Hillegom middelen voor de uitoefening van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Dit was initieel een bedrag van € 14k. Eind 2025 heeft de gemeente Leiden de gemeente geïnformeerd dat er nog middelen	-36

		beschikbaar zijn. Hierdoor heeft de gemeente Hillegom aanvullend een bedrag van € 36k ontvangen.	
		Overige verschillen	5
		Subtotaal	-31
Totaal 1. Vitaliteit	-38		-38
Thema 2. Talentontwikkeling			
Onderwijshuisvesting	7	Overige verschillen	7
Totaal 2. Talentontwikkeling	7		7
Thema 3. Zorg voor elkaar			
Samenkracht en burgerparticipatie	-4	Overige verschillen	-4
Totaal 3. Zorg voor elkaar	-4		-4
Thema 4. Werk en inkomen			
Inkomensregelingen	-56	Kinderopvangtoeslagenaffaire: In de begroting is geen rekening gehouden met uitgaven of met inkomsten voor uitgaven voor de kinderopvangtoeslagenaffaire. In deze regeling wordt deels met normbedragen en deels met werkelijke kosten afrekening gewerkt. In 2025 komen we in Hillegom budgetneutraal uit.	-54
		Overige verschillen	-2
Totaal 4. Werk en inkomen	-56		-56
Thema 5. Opvoeden en opgroeien			
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-46	De gemeente Hillegom ontvangt vanuit het rijk een specifieke uitkering voor onderwijs achterstandenbeleid (OAB). Gedurende het jaar leken niet alle middelen voor 2025 besteed te worden en is de begroting aangepast in de slotwijziging. De uiteindelijke besteding na de slotwijziging is € 51k positief. Dit betekent dat de reserve welke meegenomen mag worden naar 2026 kleiner is dan vooraf verwacht. Een totaalsaldo van € 182k over de jaren 2023, 2024 en 2025 gaat mee naar 2026.	-51
		Overige verschillen	5
		Subtotaal	-46
Jeugdhulp begeleiding	-12	Overige verschillen	-12
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-14	Overige verschillen	-14
Totaal 5. Opvoeden en opgroeien	-72		-72
Thema 6. Thuis als basis			

Beschermd wonen (WMO)	-248	Voor de activiteiten maatschappelijke zorg DBS (Duin en bollenstreek), waar beschermd wonen en maatschappelijke en vrouwenopvang onder vallen, zijn alle ontvangen middelen onder aftrek van alle kosten aan het eind van het jaar verdeeld naar rato van het verdeelmodel van bureau AEF over de deelnemende gemeentes. In 2025 is meer aan inkomsten ontvangen dan begroot. daarnaast waren de uitgaven lager dan begroot. Per saldo leidt dit voor Hillegom tot een hoger resultaat (€ -153k). Volgens de gemaakte afspraken wordt dit resultaat toegevoegd aan de reserve maatschappelijke zorg.	-248
Maatschappelijke en vrouwenopvang	30	Maatschappelijke en vrouwenopvang is een onderdeel van de maatschappelijke zorg. Zie voor verklaring hierboven taakveld 'Beschermd wonen'	30
Totaal 6. Thuis als basis	-218		-218
Thema 7. Hulp bij meedoen			
Samenkracht en burgerparticipatie	27	Statushouders inburgering SPUK. De rijksbijdrage SPUK was gebaseerd op de hogere taakstelling. In 2026 zal dit gecorrigeerd worden door het Rijk. daarnaast zijn er minder kosten gemaakt zoals hierboven onder lasten zoals beschreven. Per saldo is de regeling budgetneutraal	108
		Voor de transitiekosten crisis noodopvang Oekraïne en de herontwikkeling van de stationsweg hebben we een incidentele baat ontvangen door het verkopen van de chalets.	-185
		De rijksbijdrage voor Noodopvang ontheemden is lager uitgevallen dan de begroting. De oorzaak hiervan is dat er minder opvangplekken zijn gerealiseerd dan bij de begroting verwacht. Het saldo tussen baten en lasten wordt overgeheveld naar 2026.	104
Totaal 7. Hulp bij meedoen	27		27
Totaal baten	-354		-354

Reserves	Vershil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Toevoegingen reserves	186	Vervanging veld 1 en 5 Hillegom is ten onrechte opgenomen onder de toevoeging aan de reserve. Dit is een budgettair neutrale wijziging. Is ook onder de	112

		onttrekkingen aan de reserve opgenomen.	
		Dotatie aan reserve Maatschappelijke Zorg. Dit betreft het saldo 2025 en is conform de afspraken in de regio om het resultaat rondom Maatschappelijke Zorg in de reserve te storten.	74
		Totaal toevoegingen	186
Onttrekkingen reserves	-12	Vervanging veld 1 en 5 Hillegom is ten onrechte opgenomen onder de onttrekkingen aan de reserve. Dit is een budgettair neutrale wijziging. Is ook onder de stortingen aan de reserve opgenomen.	-112
		Begroot was om het saldo op de onderwijsbegroting aan reserve onderwijshuisvesting te onttrekken. Er is geen saldo op de onderwijsbegroting, dus is er ook geen onttrekking gedaan.	75
		Begroot was om een onttrekking te doen aan de reserve Maatschappelijke Zorg. In de jaarrekening is dit een storting geworden. Zie de wijziging onder toevoegingen reserves.	79
		Begroot was een hogere aanpassing op de algemene reserve naar aanleiding van de actualisatie van het investeringsplan	-54
		Totaal onttrekkingen	-12
Totaal reserves	175		175
Saldo na resultaatbestemming	-1.824		-1.824

Programma 2 Leefomgeving

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Gebiedsontwikkeling

Ruimtelijke ordening	1.149	2.064	915
Gebiedsontwikkeling	1.149	2.064	915

Thema Openbare orde en veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer	1.874	1.782	-92
Openbare orde en veiligheid	1.097	1.144	47
Openbare orde en veiligheid	2.971	2.926	-45

Thema Openbare ruimte en duurzaamheid

Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.111	2.954	-157
Riolering	1.864	2.072	208
Afval	4.198	4.047	-151
Milieubeheer	2.424	2.398	-26
Begraafplaatsen en crematoria	140	126	-14
Openbare ruimte en duurzaamheid	11.737	11.597	-140

Thema Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer	4.336	4.162	-174
Recreatieve havens	34	30	-4
Parkeren	138	136	-2
Verkeer en vervoer	4.508	4.328	-180

Thema Wonen

Wonen en bouwen	1.137	1.304	167
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.038	1.283	-755
Wonen	3.175	2.587	-588
Totaal lasten	23.540	23.502	-38

Baten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Gebiedsontwikkeling

Ruimtelijke ordening	-639	-1.056	-417
Gebiedsontwikkeling	-639	-1.056	-417

Thema Openbare orde en veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer	-107	-107	0
Openbare orde en veiligheid	-9	-40	-31
Openbare orde en veiligheid	-116	-147	-31

Thema Openbare ruimte en duurzaamheid			
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6	-8	-2
Riolering	-2.708	-2.935	-227
Afval	-5.362	-5.234	128
Milieubeheer	-1.119	-948	171
Begraafplaatsen en crematoria	-84	-96	-12
Openbare ruimte en duurzaamheid	-9.279	-9.221	58
Thema Verkeer en vervoer			
Verkeer en vervoer	-237	-401	-164
Recreatieve havens	-8	-9	-1
Parkeren	-12	-11	1
Verkeer en vervoer	-257	-421	-164
Thema Wonen			
Wonen en bouwen	-774	-2.945	-2.171
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-2.484	-1.726	758
Wonen	-3.258	-4.671	-1.413
Totaal baten	-13.549	-15.516	-1.967
Saldo voor resultaatbestemming	9.992	7.986	-2.006
Reserves	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025
Toevoegingen reserves	10.552	738	-9.814
Onttrekkingen reserves	-10.624	-1.178	9.446
Totaal reserves	-71	-440	-369
Saldo na resultaatbestemming	9.921	7.546	-2.375

Toelichting op de verschillen tussen de programmabegroting 2025 na wijzigingen en de rekening 2025:

Lasten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Gebiedsontwikkeling			
Ruimtelijke ordening	915	De kosten voor anterieure overeenkomsten, zoals de toerekening van uren, verlopen op basis van het BBV via de exploitatie. Tegenover de kosten van anterieure overeenkomsten staan ook de inkomsten. Het saldo van baten en lasten brengen we over naar de Balans. Indien een project is afgerond komt het saldo ten gunste of ten laste van het resultaat in dit taakveld. De rechtmatigheid voor de afwijkingen binnen dit taakveld volgt uit de verplichting in het BBV om directe uren toe te schrijven aan investeringen en projecten, voor de overhead geldt de kan-bepaling. Verder geldt de bepaling uit het BBV om lasten en baten via de exploitatie te laten verlopen.	915
Totaal 1. Gebiedsontwikkeling	915		915
Thema 2. Openbare orde en veiligheid			
Crisisbeheersing en brandweer	-92	De gemeentelijke bijdrage aan de VRHM voor 2025 is lager uitgevallen dan geraamd. Daarnaast is over 2024 een resultaat gerelateerde restitutie van de VRHM ontvangen ter hoogte van € 45.000, wat leidt tot een voordelig effect.	-76
		Overige verschillen	-16
Openbare orde en veiligheid	47	De afrekening van HLTsamen voor de nieuwe taken voor handhaving BOA's is hoger dan begroot.	37
		Overige verschillen	10
Totaal 2. Openbare orde en veiligheid	-45		-45
Thema 3. Openbare ruimte en duurzaamheid			
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-157	Lager onderhoud groen; de Meerlanden heeft minder groen onderhoud uitgevoerd. Het bestek is gedurende het jaar veranderd. Hierdoor is het budget niet tussentijds aangepast.	-125
		Lagere subsidie speeltuinverenigingen; de subsidies zijn geïndexeerd. Voor een speeltuin wordt geen subsidie meer verstrekt en is terug in eigen beheer.	-13

		Lager onderhoud duikers; de Meerlanden heeft minder onderhoud gehad aan de duikers. Het bestek is gedurende het jaar veranderd. Hierdoor is het budget niet tussentijds aangepast.	-34
		Overige verschillen	15
Riolering	208	Hogere onderhoudskosten; de Meerlanden heeft in 2025 fors meer uitgegeven. Dit zijn werkzaamheden die zijn uitgevoerd n.a.v. een Fixi melding.	208
		Hogere storting in voorziening; volgens het vastgestelde GRP wordt er jaarlijks een bedrag gestort ter vervanging van de investeringen. Dit bedrag is ook gestort.	50
		Lagere kosten inhuur; voor 2025 is er extra capaciteit ingehuurd. De uiteindelijke inzet en kosten was lager dan voor begroot.	-32
		Overige verschillen	-18
Afval	-151	Lagere kosten inzameling Meerlanden; een deel van de vergoedingen van de Meerlanden zijn bij de uitgaven verwerkt. Hierdoor zijn de uitgaven lager. Hier tegenover staan lagere inkomsten op het taakveld afval.	-189
		Hogere kosten verwerking afval; De verwerkingskosten zijn hoger door het shredderen van huisvuil door de aanwezigheid van lachgas cilinders.	75
		Het MeerVAB heeft een lagere bijdrage nodig dan vooraf berekend. De vertraging in de bouw zorgt voor lagere rentelasten.	-23
		Overige verschillen	-14
Milieubeheer	-26	De uitgaven van de energietransitie waren hoger dan begroot. Hier staan baten tegenover.	168
		Uitgaven van de energietransitie zijn hoger uitgevallen dan verwacht.	69
		Stelpost Omgevingsdienst is niet gehaald.	35
		De kosten voor nieuwe taken zijn lager uitgevallen dan verwacht.	-288
		Overige verschillen	-10
Begraafplaatsen en crematoria	-14	Overige verschillen	-14
Totaal 3. Openbare ruimte en duurzaamheid	-140		-140

Thema 4. Verkeer en vervoer			
Verkeer en vervoer	-175	Verkeersbeleid en maatregelen; het budget wordt gebruikt voor kleine aanpassingen in de buitenruimte. Vanaf september heeft er geen- tot beperkte personele capaciteit gezeten op dit onderdeel. Hierdoor is een deel van het budget niet besteed.	-77
		Kosten onderhoud; voor straatmeubilair en verkeersregelininstallaties zijn er dit jaar minder onderhoud kosten gemaakt. Er zijn twee oude VRI's vervangen. Voor straatmeubilair heeft er een inventarisatie plaats gevonden en zal middels een beheerplan gekeken worden naar onderhoud en vervanging.	-65
		Kosten elektra en netbeheer; Op basis van geschat verbruikt zijn de kosten lager dan begroot.	-99
		Kosten onderhoud; voor straatreiniging en gladheidbestrijding heeft de Meerlanden meer onderhoudskosten gehad.	66
		Onderzoekkosten N206 - 207; de gemeente Hillegom is penvoerder voor dit onderzoek. Naast de hoge uitgaven staan ook inkomsten (bijdrage van andere gemeente)	141
		Wegen groot onderhoud; door een nieuwe aanbesteding hebben we alleen het eerste half jaar asfalterings opdrachten kunnen uitzetten. De uitvoerder voor elementenverhardingen had slechts beperkte capaciteit.	-286
		Hogere kosten onkruidbestrijding; voor het onkruidbestrijding heeft de Meerlanden dit jaar meer kosten gemaakt. Het bestek is gedurende het jaar veranderd. Hierdoor is het budget niet tussentijds aangepast.	132
		Hoge inhuur mobiliteit; om uitvoering te geven aan het mobiliteitsplan wordt er tijdelijk extra capaciteit ingehuurd. Inhuur is in algemene zin duurder dan vast personeel.	27
		Overige verschillen	-14
Recreatieve havens	-4	Overige verschillen	-4
Parkeren	-2	Overige verschillen	-2
Totaal 4. Verkeer en vervoer	-181		-181
Thema 5. Wonen			

Wonen en bouwen	167	De ontvangen subsidie voor het project Savioschool is, conform de gemaakte afspraken, volledig doorbetaald aan de woonstichting en daarom als last verantwoord. Hiertegenover staat een gelijk bedrag aan baten. Per saldo is het effect op het resultaat nihil	175
		Overige verschillen.	-8
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-755	De kosten voor de ontwikkelingsgebieden verlopen in overeenstemming met het BBV via de exploitatie. De paragraaf Grondbeleid gaat in op de ontwikkeling en de financiële aspecten daarvan. De saldi van baten en lasten gaan naar de Balans. De baten en lasten zijn (nagenoeg) gelijk. De baten en lasten passen binnen de door de raad vastgestelde grondexploitatiebegrotingen en zijn om die reden rechtmatig.	-755
Totaal 5. Wonen	-588		-588
Totaal lasten	-38		-38

Baten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Gebiedsontwikkeling			
Ruimtelijke ordening	-417	De rechtmatigheid voor de afwijkingen binnen dit taakveld volgt uit de verplichting in het BBV om directe uren toe te schrijven aan investeringen en projecten, voor de overhead geldt de kan-bepaling. Verder geldt de bepaling uit het BBV om lasten en baten via de exploitatie te laten verlopen.	-417
Totaal 1. Gebiedsontwikkeling	-417		-417
Thema 2. Openbare orde en veiligheid			
Openbare orde en veiligheid	-15	De gerealiseerde inkomsten uit leges APV en Drank- en Horecawet zijn hoger dan geraamd. Deze inkomsten zijn afhankelijk van het aantal ingediende aanvragen en daardoor vooraf moeilijk nauwkeurig te begroten.	-15
	-16	De gerealiseerde inkomsten hebben betrekking op terugvorderingen inzake woningontruimingen. Tegenover deze baten staan lasten van € 18.000 in 2025. Aangezien het aantal noodzakelijke woningontruimingen vooraf niet te voorzien is, zijn deze inkomsten niet in de begroting geraamd	-16
Crisisbeheersing en brandweer	0	Geen verschillen.	0

Totaal 2. Openbare orde en veiligheid	-31		-31
Thema 3. Openbare ruimte en duurzaamheid			
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2	Overige verschillen.	-2
Riolering	-227	Onttrekking uit de voorziening; het uiteindelijke exploitatie saldo is negatief. Dit komt door overschrijdingen op de lasten. Het tekort wordt onttrokken uit de voorziening. Hiervoor is niks begroot.	-210
		Overige verschillen.	-17
Afval	128	Lagere kosten inkomsten Meerlanden; een deel van de vergoedingen van de Meerlanden zijn bij de uitgaven verwerkt. Hierdoor zijn de inkomsten lager.	133
		Overige verschillen	-5
Milieubeheer	171	SPUK-Landelijke aanpak isolatie. Hier staat een last tegenover waardoor het budgetneutraal wordt.	126
		CDOKE inkomsten. Hier staan lasten tegenover waardoor het budgetneutraal is.	45
Begraafplaatsen en crematoria	-12	Overige verschillen.	-12
Totaal 3. Openbare ruimte en duurzaamheid	58		58
Thema 4. Verkeer en vervoer			
Verkeer & Vervoer	-164	Onderzoekkosten N206 - 207; de gemeente Hillegom is penvoerder voor dit onderzoek. Een groot deel van de gemaakte kosten zijn doorbelast aan andere gemeente.	-94
		Degeneratiekosten; bij de slotwijziging zijn de inkomsten verhoogd. Uiteindelijk zijn er in het laatste kwartaal nieuwe aanvragen gedaan voor het openbreken van de openbare ruimte voor het leggen van kabels en leidingen.	-35
		Vergoeding openbare prullenbakken voor gemaakte inzamel- en verwerkingskosten van verpakkingsafval in de openbare ruimte. Dit bedrag is ter dekking voor de gemaakte kosten.	-22
		Overige verschillen.	-13
Recreatieve havens	-1	Overige verschillen.	-1
Parkeren	1	Overige verschillen.	1
Totaal 4. Verkeer en vervoer	-164		-164
Thema 5. Wonen			

Wonen en bouwen	-2.171	De inkomsten uit bouwleges vallen hoger uit dan geraamd. Ondanks bijstelling bij de slotwijziging zijn er meer vergunningen verleend dan vooraf kon worden voorzien. De legesopbrengsten blijven daardoor lastig nauwkeurig te ramen	-232
		De ontvangen subsidie voor het project Savioschool is als baat verwerkt. Conform de gemaakte afspraken is dit bedrag doorbetaald aan de woonstichting en derhalve aan de lastenzijde opgenomen. Per saldo is het effect op het resultaat nihil	-175
		Vanuit het Rijk is een Realsatiestimulans toegekend aan gemeenten voor het bouwen van meer betaalbare woningen. Met de Realisatiestimulans krijgen gemeenten een vast bedrag voor iedere betaalbare woning waarvan de bouw is gestart. Deze regeling is beschikbaar gekomen in november 2025.	-1.764
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	758	De kosten voor de ontwikkelingsgebieden verlopen in overeenstemming met het BBV via de exploitatie. De paragraaf Grondbeleid gaat in op de ontwikkeling en de financiële aspecten daarvan. De saldi van baten en lasten gaan naar de Balans. De baten en lasten zijn (nagenoeg) gelijk. De baten en lasten passen binnen de door de raad vastgestelde grondexploitatiebegrotingen en zijn om die reden rechtmatig.	758
Totaal 5. Wonen	-1.413		-1.413
Totaal baten	-1.967		-1.967

Reserves	Verschil	Toelichting	Bedrag
Toevoegingen reserves	-9.814	De onderstaande investeringen waren begroot om te onttrekken aan de algemene reserve en te storten in de dekkingsreserve kapitaallasten. Aangezien de investeringen nog niet zijn afgerond zijn ze nog niet gestort. De wijziging is budget neutraal:	
		Reconstructie en herinrichting 2e Loosterweg	-1.000
		Reconstructie Wilhelminalaan	-1.200
		Herinrichting park De Vosse & Cerespark	-4.637
		Belpark	-2.545
		In de slotwijziging 2025 zijn een aantal budgetten voorgesteld om over te hevelen naar 2026. Op 1 budget, nl. mobiliteit, zijn hogere uitgaven gedaan in 2025 dan we hadden verwacht. We hevelen daardoor een lager bedrag	-55

		over naar 2026.	
		Er is minder winst gerealiseerd op de GREX'en dan was begroot. Daardoor wordt er ook minder in de algemene reserve gestort.	-314
		Overige	-63
		Subtotaal	-9.814
Onttrekkingen reserves	9.446	De onderstaande investeringen waren begroot om te onttrekken aan de algemene reserve en te storten in de dekkingsreserve kapitaallasten. Aangezien de investeringen nog niet zijn afgerond zijn ze nog niet onttrokken. De wijziging is budget neutraal:	
		Reconstructie en herinrichting 2e Loosterweg	1.000
		Reconstructie Wilhelminalaan	1.200
		Herinrichting park De Vosse & Cerespark	4.637
		Belpark	2.545
		Overige	64
		Subtotaal	9.446
Totaal reserves	-369		
Saldo na resultaatbestemming	-2.375		

Programma 3 Bedrijvigheid

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Lokale economie

Economische promotie	247	259	12
Economische havens en waterwegen	11	11	0
Lokale economie	258	270	12

Thema Regionale economie

Economische ontwikkeling	557	508	-49
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	118	99	-19
Regionale economie	675	607	-68
Totaal lasten	933	877	-56

Baten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Lokale economie

Economische promotie	-3	-4	-1
Lokale economie	-3	-4	-1

Thema Regionale economie

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-13	-13	0
Regionale economie	-13	-13	0
Totaal baten	-16	-17	-1
Saldo voor resultaatbestemming	917	860	-57

Reserves	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	-49	0	49
Totaal reserves	-49	0	49
Saldo na resultaatbestemming	868	860	-8

Toelichting op de verschillen tussen de programmabegroting 2025 na wijzigingen en de rekening 2025:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Vershil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Lokale economie			
Economische promotie	12	Overige verschillen.	12
Economische havens en waterwegen	0	Geen verschillen.	0
Totaal 1. Lokale economie	12		12
Thema 2. Regionale economie			
Economische ontwikkeling	-49	Het incidenteel begroot bedrag ten behoeve van 'N206/N207' is in de jaarrekening aangemerkt als een nog te overhevelen budget naar 2026.	-34
		Overige verschillen.	-15
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-19	Overige verschillen.	-19
Totaal 2. Regionale economie	-68		-68
Totaal lasten	-56		-56

Baten	Vershil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Lokale economie			
Economische promotie	-1	Overige verschillen.	-1
Economische havens en waterwegen	0	Geen verschillen.	0
Totaal 1. Lokale economie	-1		-1
Thema 2. Regionale economie			
Bedrijven loket en bedrijfsregelingen	0	Geen verschillen.	0
Economische ontwikkeling	0	Geen verschillen.	0
Totaal 2. Regionale economie	0		0
Totaal baten	-1		-1

Reserves	Vershil	Toelichting	Bedrag
Toevoegingen reserves	0	Geen afwijkingen.	0
Onttrekkingen reserves	49	Vanuit 2024 is het budget overgeheveld voor het project N207/N208 ten laste van de algemene reserve. Hier zijn geen uitgaven voor gedaan, waardoor er geen onttrekking aan de algemene reserve heeft plaatsgevonden.	49

Totaal reserves	49		49
Saldo na resultaatbestemming	-8		

Programma 4 Bestuur en ondersteuning

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Bestuur en Regionale samenwerking

Bestuur	2.148	2.753	605
Bestuur en Regionale samenwerking	2.148	2.753	605

Thema Dienstverlening

Burgerzaken	1.070	929	-141
Beheer overige gebouwen en gronden	301	311	10
Dienstverlening	1.371	1.240	-131
Totaal lasten	3.519	3.993	474

Baten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Bestuur en Regionale samenwerking

Bestuur	-28	-50	-22
Bestuur en Regionale samenwerking	-28	-50	-22

Thema Dienstverlening

Burgerzaken	-519	-488	31
Beheer overige gebouwen en gronden	-205	-210	-5
Dienstverlening	-724	-698	26
Totaal baten	-752	-748	4
Saldo voor resultaatbestemming	2.767	3.245	478

Reserves	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	-22	0	22
Totaal reserves	-22	0	22
Saldo na resultaatbestemming	2.744	3.245	501

Toelichting op de verschillen tussen de programmabegroting 2025 na wijzigingen en de rekening 2025:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Bestuur en Regionale samenwerking			
Bestuur	605	Afwaardering Noodstroomvoorziening. De	30

		noodstroomvoorziening is vroegtijdig vervangen waardoor we een verlies boeken die niet begroot is.	
		Voor de voorziening pensioen oud wethouders is de storting/onttrekking in de voorziening lager dan begroot. De voorziening wordt gemuteerd op basis van de actuariële waarde. Deze waarde is hoger dan voorgaande jaren. De reden hiervoor is onder andere een hogere rekenrente.	560
		De accountantscontrole van de jaarrekening 2024 is duurder dan begroot de reden hiervoor is het meerwerk dat de accountant heeft geleverd.	26
		Overige verschillen	-11
		Subtotaal	605
Totaal 1. Bestuur en Regionale samenwerking	605		605
Thema 2. Dienstverlening			
Burgerzaken	-141	Voor de verkiezingen zijn er in de Septemercirculaire 2025 extra middelen beschikbaar gesteld voor de verkiezingen. Hiervan is de helft toegevoegd aan de budgetten voor verkiezingen echter is dit niet volledig benut en vielen de lasten lager uit dan begroot.	-43
		Voor de reisdocumentenpiek, naturalisaties, rijbewijzen en andere burgerzaken producten is de begroting opgesteld aan de hand van een prognose. De daadwerkelijke realisatie is lager uitgevallen dan begroot.	-104
		Overige verschillen	6
		Subtotaal	-141
Beheer overige gebouwen en gronden	10	Overige verschillen	10
		Subtotaal	10
Totaal 2. Dienstverlening	-131		-131
Totaal lasten	474		474

Baten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Bestuur en Regionale samenwerking			

Bestuur	-22	Overige verschillen	-22
Totaal 1. Bestuur en Regionale samenwerking	-22		-22
Thema 2. Dienstverlening			
Burgerzaken	31		31
Beheer overige gebouwen en gronden	-5	Overige verschillen	-5
Totaal 2. Dienstverlening	26		26
Totaal baten	4		4

Reserves	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Toevoegingen reserves	0	Geen afwijkingen.	0
Onttrekkingen reserves	22	Geen bijzonderheden.	22
Totaal reserves	22		22
Saldo na resultaatbestemming	501		501

Algemene middelen

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Algemene middelen

Overhead	8.891	7.773	-1.118
Belastingen overig	263	294	31
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	27	0	-27
Treasury	55	55	0
Overige baten en lasten	25	1	-24
Algemene middelen	9.261	8.123	-1.138
Totaal lasten	9.261	8.123	-1.138

Baten	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025

Thema Algemene middelen

Overhead	-16	-16	0
Belastingen overig	-43	-51	-8
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-45.752	-45.735	17
Treasury	-875	-756	119
Overige baten en lasten	-80	-77	3
OZB niet-woningen	-1.533	-1.602	-69
OZB woningen	-4.168	-4.166	2
Algemene middelen	-52.467	-52.403	64
Totaal baten	-52.467	-52.403	64
Saldo voor resultaatbestemming	-43.205	-44.279	-1.074

Reserves	Begroting	Rekening	Verschil
	2025 na wijziging	2025	2025
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	-43.205	-44.278	-1.073

Toelichting op de verschillen tussen de programmabegroting 2025 na wijzigingen en de rekening 2025:

Lasten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Algemene middelen			
Overhead	-1.118	Eindafrekening HLTsamen 2024	-345
		Hogere toerekening uren aan projecten dan vooraf was begroot. deze worden gecompenseerd op een overschrijding van kosten op planvorming.	-596
		Communicatie - gemeenteberichten	-27
		Lagere kosten voor elektriciteit en gasverbruik Hoofdstraat 115	-113
		Onjuiste bijstelling in de begroting 2025 van verzekeringskosten. Dit leidt tot een voordeel ten opzichte van de begroting.	-54
		Overige wijzigingen	17
		Subtotaal	-1.118
Belastingen overig	31	Geen bijzonderheden.	31
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-27	Geen bijzonderheden.	-27
Overige baten en lasten	-24	Budget onvoorzien is niet ingezet.	-24
Totaal 1. Algemene middelen	-1.138		-1.138
Totaal lasten	-1.138		-1.138

Baten	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Thema 1. Algemene middelen			
Belastingen overig	-8	Geen bijzonderheden.	-8
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	17	Geen bijzonderheden.	17
Treasury	119	Het dividend dat is ontvangen van de Meerlanden is lager dan is begroot.	61
		Minder rente ontvangen dan was begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder gelden zijn weggezet bij de schatkist.	70
		Overige	-12
		Subtotaal	119

Overige baten en lasten	3	Geen bijzonderheden.	3
OZB niet-woningen	-69	Hogere inkomsten uit OZB niet-woningen uit oude jaren	-31
		Hogere inkomsten uit OZB niet-woningen door een hoger aantal niet-woningen dan voor was begroot.	-38
		Subtotaal	-69
OZB woningen	2	Geen bijzonderheden.	2
Totaal 1. Algemene middelen	64		64
Totaal baten	64		64

Reserves	Verschil	Toelichting	Bedrag
	2025		
Toevoegingen reserves	0	Geen afwijkingen.	0
Onttrekkingen reserves	0	Geen afwijkingen.	0
Totaal reserves	0		0
Saldo na resultaatbestemming	-1.073		

Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen
x € 1.000

Incidentele baten en lasten		Begroting		Wijzigingen		Begroting na wijzigingen		Rekening	
(- = nadeel)		2025		2025		2025		2025	
Nr.		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1	Programma Vitaliteit								
1.1	Het Stekkie	-118				-118		0	
1.2	Overheveling naar 2025: Meerjarenplan realisatie kunst in de openbare ruimte van Hillegom 2020			-158		-158		0	
1.3	Overheveling naar 2025: Brede evaluatie statushouders			-25		-25		-25	
1.4	Overheveling naar 2025: Integraalhuisvestingsplan			-40		-40		0	
1.5	Opvang ontheemden Oekraïne			-954		-954		0	
1.6	Coa: actualiseren van objecten/panden die het beschermen waard zijn			-29		-29		0	
1.7	Lekker Fit			-19		-19		-19	
	Totaal mutaties lasten en baten	-118	0	-1.225	0	-1.343	0	-44	0
1.2	Overheveling naar 2025: Meerjarenplan realisatie kunst in de openbare ruimte van Hillegom 2020				158		158		158
1.3	Overheveling naar 2025: Brede evaluatie statushouders				25		25		25
1.4	Overheveling naar 2025: Integraalhuisvestingsplan				40		40		40
1.5	Opvang ontheemden Oekraïne				954		954		954
1.6	Coa: actualiseren van objecten/panden die het beschermen waard zijn				29		29		29
1.7	Lekker Fit				19		19		19
1.8	Opvang ontheemden Oekraïne			-1.205		-1.205		-1.205	
1.9	Coa: actualiseren van objecten/panden die het beschermen waard zijn			-29		-29		-29	
1.10	Kunst in de openbare ruimte			-95		-95		-95	
1.11	Huisvesting Basisonderwijs integraal huisvestingsplan			-41		-41		-41	

1.11	Jeugdhulp-zorgvervoer			-27		-27		-27	
1.12	Maatschappelijke zorg Overschot							-74	
	Totaal mutaties reserves	0	0	-1.397	1.225	-1.397	1.225	-1.471	1.225
	Subtotaal programma 1	-118	0	-2.623	1.225	-2.741	1.225	-1.515	1.225

Incidentele baten en lasten		Begroting		Wijzigingen		Begroting na wijzigingen		Rekening	
(- = nadeel)		2025		2025		2025		2025	
Nr.		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
2	Programma Leefomgeving								
2.1	Onderzoek Aardwarmte	-100				-100		0	
2.2	Versnellen aanleg netwerk van doorfietsroutes	-70				-70		0	
2.3	Overheveling 2024 Omgevingsplan			-120		-120		0	
2.4	COA inrichten openbare ruimte voor sportieve routes			-50		-50		0	
2.5	Corridor zuidelijke DBS			-23		-23		0	
2.6	Mobiliteit kwaliteit impuls regio planbeoordeling			-75		-75		0	
2.7	Mobiliteitsgelden			-287		-287		0	
2.8	COA Technologische vernieuwingen voorkoming overlast en huftergedrag aanpak			-50		-50		0	
2.9	Winstneming GREX Woonzorgzone				32		32	-29	
2.10	Winstneming GREX SIZO				265		265		28
2.11	Winstneming GREX Vossepolder				155		155		140
	Totaal mutaties lasten en baten	-170	0	-605	0	-775	0	0	0
2.3	Overheveling 2024 Omgevingsplan				120		120		120
2.4	COA inrichten openbare ruimte voor sportieve routes				50		50		50
2.5	Corridor zuidelijke DBS				23		23		23
2.6	Mobiliteit kwaliteit impuls regio planbeoordeling				75		75		75
2.7	Mobiliteitsgelden				287		287		287
2.8	COA Technologische vernieuwingen voorkoming overlast en huftergedrag aanpak				50		50		50

2.9	Herinrichting Park de Vosse en Cerespark				4.637		4.637		0
2.10	Herinrichting Beltpark			-232	2.777		2.545		
2.11	Omgevingsplan			-100		-100		-100	
2.12	Sportieve route Het rondje in Hillegom			-23		-23		-23	
2.13	Technologische vernieuwingen voorkoming overlast en huftergedrag aanpak			-50		-50		-50	
2.14	Mobiliteitsgelden			-287		-287		-287	
2.15	Energie transitie			-160		-160		-160	
2.16	Mobiliteit kwaliteit impuls regio planboordeling			-98		-98		-44	
2.17	Winstneming GREX Woonzorgzone			-32		-32			29
2.18	Winstneming GREX SIZO			-265		-265		-28	
2.19	Winstneming GREX Vossepolder			-155		-155		-140	
	Totaal mutaties reserves	0	0	-1.402	8.019	-1.170	7.787	-832	634
	Subtotaal programma 2	-170	0	-2.008	8.245	-1.946	8.013	-846	718
Incidentele baten en lasten		Begroting		Wijzigingen		Begroting na wijzigingen		Rekening	
(- = nadeel)		2025		2025		2025		2025	
Nr.		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
3	Programma Bedrijvigheid								
3.1	Regionaal investeringsagenda	-269		180		-89		-90	
3.2	Project N207/N208			-49		-49		0	
	Totaal mutaties lasten en baten	-269	0	131	0	-138	0	-90	0
3.2	Project N207/N208				49		49		0
	Totaal mutaties reserves	0	0	0	49	0	49	0	0
	Subtotaal programma 3	-269	0	131	49	-138	49	-90	0
4	Programma Bestuur en ondersteuning								
4.1	Opbrengst grondverkopen						11		11
	Totaal mutaties lasten en baten	0	0	0	0	0	11	0	11

	Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal programma 4	0	0	0	0	0	11	0	11
5	Algemene dekkingsmiddelen								
	Totaal mutaties lasten en baten	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal mutaties lasten en baten	-557	0	-1.699	0	-2.256	11	-134	11
	Totaal mutaties reserves	0	0	-2.800	9.293	-2.568	9.061	-2.303	1.859
	Totaal incidentele baten en lasten	-557	0	-4.499	9.519	-4.824	9.298	-2.451	1.954

Nr.	Omschrijving
1	Programma 1: Vitaliteit
1.1	Voor een laagdrempelige ontmoetingsplek, samen met de ISD Bollenstreek, monitoren we of de ontwikkeling van de algemene voorziening "het Stekkie" bijdraagt aan een minder snelle groei van de maatwerkvoorzieningen en of daar een financiële vertaalslag in te maken is. Inmiddels is deze voorziening niet meer incidenteel, maar structureel.
1.2	In 2023 is samen met de Kunstcommissie conform het "Meerjarenplan realiseren kunst in de openbare ruimte van Hillegom 2020" een nieuw kunstproject gestart. Realisatie vindt grotendeels plaats na 2023. Het restantbudget is bestemd voor de aankoop van beeldende kunst voor Tuindorp en Jozefpark. Deze kunstprojecten duren circa 2 jaar.
1.3	Overheveling ten behoeve van de brede evaluatie statushouders.
1.4	Het Integraal huisvestingsplan wordt naar verwachting in 2025 uitgevoerd. Om die reden is dit budget overgeheveld naar 2025.
1.5	De overheveling uit 2024 is niet benodigd in 2025 en zal doorschuiven naar 2026. Daarbij is het voorstel om van het verwachte resultaat in 2025 alvast de helft over te hevelen naar 2026 om ervoor te zorgen dat we bij de jaarrekening dicht bij het daadwerkelijke resultaat te zitten, maar toch ruimte laten voor onvoorziene kosten. Het budget wordt overgeheveld zodat de budgetten beschikbaar blijven voor de opvang in de toekomst.
1.6	Voor de uitvoering van het accommodatiebeleid in Hillegom zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld om het proces te versnellen. Een deel van de uitvoering zal plaatsvinden in 2026.
1.7	Voor het project Lekker Fit is een subsidie verstrekt. Deze subsidie loopt voor 24 maanden, verspreid over 2024, 2025 en 2026.
1.8	Bij de slotwijziging is besloten om een aantal budgetten over te hevelen naar 2026.

t/m 1.12	
2	Programma 2: Leefomgeving
2.1	De gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen zijn voornemens een verkenning aan te gaan met woningcorporaties (STEK en Padua) en Aardwarmte Rijnland (D4, Firan (dochteronderneming Alliander) en Shell Geothermie). Deze partijen gaan daarmee samen verkennen hoe een warmtenetwerk ontwikkeld kan worden, evenals het bepalen en aanwijzen van warmtekavel(s) alsmede het oprichten van een warmtebedrijf. Dit project is niet uitgevoerd in 2025.
2.2	Het verduurzamen van mobiliteit vindt op alle overheidsniveaus plaats. Onderdeel van dit beleid vormt het stimuleren van fietsen. Het mobiliteitsplan van Hillegom, Duurzaam Bereikbaar Hillegom, zet de fiets op 1. Holland Rijnland besloot in 2024 over een plan voor een doorfietsroutenetwerk. Dit plan werkt de afspraak over een pakket fietsmaatregelen in het kader van de noordelijke ontsluiting van de Duin- en Bollenstreek verder uit. De kosten worden voor 2025 geraamd op € 70.000 en vanaf 2026 op € 120.000 per jaar.
2.3	Voor de werkzaamheden inzake het omgevingsplan is in 2022 een krediet ad € 204.000 beschikbaar gesteld. Hiervan resteert ultimo 2024 een bedrag van € 120.000 dat beschikbaar moet blijven in 2025 voor de realisatie van deze werkzaamheden.
2.4	In de begroting van 2024 is budget beschikbaar gesteld voor sportieve routes (coalitieakkoord). De Pando Networks (Healthy Hillegom) heeft de Sportieve route 't Rondje uitgezet in de gemeente en heeft een aantal verbijzonderingen aangebracht in de vorm van fitnessstoestellen langs de route. In 2025 is het resterende budget nodig om dit af te maken.
2.5 t/m 2.8	In 2024 hebben we te maken gehad met vacatures en ziekteverzuim. Voor 2025 is een uitvoeringsprogramma opgesteld waarbij rekening gehouden is met inzet van deze middelen.
2.9	De raad heeft op 23 januari 2025 het raadsvoorstel voor de Herinrichting park De Vosse & Cerespark goedgekeurd. Hiermee wordt er € 4.636.880 onttrokken uit de algemene reserve en doorgestort in de bestemmingsreserve kapitaallasten nieuwe investeringen.
2.10	R07 2025 - Herinrichting Beltpark
2.11	Voor de werkzaamheden inzake het omgevingsplan is in 2022 een krediet ad € 204.000 beschikbaar gesteld. Hiervan resteert ultimo 2024 een bedrag van € 120.000 dat beschikbaar moet blijven in 2025 voor de realisatie van deze werkzaamheden.
2.12	Sportieve route 'het Rondje' in Hillegom. De Pando Networks (Healthy Hillegom) heeft de routes inmiddels uitgezet in de gemeente en heeft een aantal verbijzonderingen aangebracht in de vorm van fit toestellen langs de route. Ze zijn nog bezig om dit te complementeren.
2.13	COA technologische vernieuwingen voorkoming overlast en huftergedrag aanpak; Inzetten op technologische vernieuwingen ter voorkoming van overlast en extra inzet aanpak van huftergedrag in het verkeer.
2.14	Door personeelsgebrek hebben we in 2025 de meeste geplande projecten uit de mobiliteitsplannen niet op kunnen pakken. Voor 2026 is extra capaciteit ingehuurd juist voor dit specifieke onderwerp. We verwachten daardoor in 2026 een versnellingslag te kunnen realiseren.
2.15	Voor de uitvoering van het accommodatiebeleid in Hillegom zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld om het proces te versnellen. Een deel van de uitvoering zal plaatsvinden in 2026.

2.16	Met de deelname van de provincie Noord-Holland, Vervoerregio Amsterdam en de gemeenten Haarlemmermeer in januari 2023 zijn de belangrijkste bestuurlijke partijen gezamenlijk op weg om de leefbaarheid, de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van de noordelijke Duin- en Bollenstreek en de westflank van Haarlemmermeer te verbeteren. Dit resulteerde in november 2023 in een door alle partijen vastgestelde startnotitie. De incidentele budgetten die beschikbaar zijn gesteld voor kwaliteitsimpuls verbetering regionale afstemming en uitvoerings- en ontwikkelingsagenda mobiliteit zijn aangewend ter dekking van de projectkosten (inhuur personeel, stakeholdersanalyse en verkeersstudie).
2.17 t/m 2.19	De GREX zijn eenmalig en betreffen incidentele projecten. De winst op deze projecten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.
3	Programma 3 Bedrijvigheid
3.1	Het onderzoek naar de Regionale Investeringsagenda (RIA) Holland Rijnland
3.2	Het project N207/208 loopt door in 2025. Na afronding van het project worden de kosten tussen Hillegom en Lisse verrekend. In 2025 is het resterende budget nodig om het werk af te ronden.
3.3	
4	Programma 4 Bestuur en ondersteuning
4.1	Grondverkopen waaronder, Waardenburg 61, Elsbroekerlaan 11(Snippergroen), Gemeentegrond nabij Avenbeeck 29 en gemeentegrond Esdoornlaan 15

Structureel evenwicht

De toezichthouder (provincie) ziet op het structureel evenwicht. Dat wil zeggen dat er geen incidentele baten ingezet mogen worden voor structurele lasten. Na eliminatie van de incidentele posten ontstaat het structureel financieel saldo. Dit geeft u inzicht in welke mate de structurele lasten gedekt kunnen worden door de structurele baten.

Materieel in evenwicht

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025
Resultaat	3.785	118	1.227	6.009
Minus: Totaal incidentele lasten	9.000	557	2.256	134
Minus: Totaal incidentele baten	-2.992	-	-11	-11
Totaal structurele baten en lasten voor reserves	9.793	675	3.472	6.132
Minus: Totaal incidentele toevoegingen reserves	2.777	-	2.568	2.303
Minus: Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-12.500	-	-9.061	-1.859
Totaal structurele baten en lasten na reserves	71	675	-3.021	6.576

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 11 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.453.222.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.466.496 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.453.222. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.617.465 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium	X € 1 miljoen
1A. Overschrijding lasten thema's	1,62
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	1,62
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	1,62
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0,85
M&O criterium	

6. Geen bevindingen.	0
Totaal Onrechtmatigheden	2,47
Waarvan acceptabel	1,62
Waarvan niet-acceptabel	0,85

De geconstateerde afwijkingen betreffen¹:

Niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheid: € 0

De begrotingsonrechtmatigheid betreft voor € 1.617.465 een overschrijding van de lasten. De overschrijdingen passen binnen het vooraf vastgestelde beleid (financiële verordening artikel 12 Begrotingscriterium) en zijn daarmee vooraf als acceptabel geduid. De overschrijdingen zijn in de jaarrekening toegelicht en worden derhalve hier en in de paragraaf bedrijfsvoering niet nader toegelicht.

Voorwaardencriterium: € 849.031

Hierbij is de aanbestedingsregelgeving niet juist nageleefd. We lichten hieronder de onrechtmatigheid groter dan € 100.000,- toe. Het betreft:

1. Overschrijding van het Europees drempelbedrag voor sociale en andere specifieke diensten (SAS-diensten) bij de inhuur van beveiliging voor de opvang van Oekraïners (€ 664.191). Om de continuïteit te waarborgen is dit in 2025 voortgezet. De totale kosten over 2023–2025 overschrijden de drempel, waardoor de uitgaven in 2025 als onrechtmatig zijn aangemerkt. In samenwerking met Stichting Rijk wordt toegewerkt naar een rechtmatige inkoop van de beveiligingsdiensten, met als doel de aanbesteding in 2026 af te ronden, waardoor er ook in 2026 nog onrechtmatige uitgaven zullen plaatsvinden.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

¹ De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door de raad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen de raad en het college kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf Bedrijfsvoering worden vermeld.

Controleverklaring accountant

Hier komt uiteindelijk de definitieve controleverklaring van de accountant te staan.

Bijlage 1: SISA-verantwoording

Single information, single audit (SiSa) betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. SiSa is de manier waarop medeoverheden (provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen) aan het Rijk ieder jaar verantwoorden of en hoe ze de specifieke uitkeringen hebben besteed.

Het CBS vervult hierbij namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de intermediaire rol tussen medeoverheden en vakdepartementen. Gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen dienen hun verantwoordingsinformatie met een rapport van bevindingen opgesteld door de accountant hierover, vóór 15 juli 2026 digitaal aan het CBS te verstrekken.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Vers trek ker	Uitke rings code	Specifieke uitkering						
		Juridische grondslag	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)	
		Gemeenten			Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2		
			Aard controle D2	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: B2/01	Indicator: B2/02	Indicator: B2/03	Indicator: B2/04	Indicator: B2/05	
			5	10	Ja	Ja	Ja	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				
			Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten				
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: B2/06	Indicator: B2/07				

			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: B2/08</i>	<i>Indicator: B2/09</i>	<i>Indicator: B2/10</i>	<i>Indicator: B2/11</i>	<i>Indicator: B2/12</i>	<i>Indicator: B2/13</i>
			€20.470	€ 35.072			€0	€0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtraject en en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen

			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>
			€10.854	€21.494	€18.365	€36.008	€0	€9.580
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/24</i>	
			€12.707	€37.055	€0	€ 0	€62.396	
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
-	-	-						
-	-	-	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/05</i>	
-	-	-	€ 23.795	€ 0	1	15	4	

OC W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T- 1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
		Gemeenten	€ 166.937	€ 104.446	€ 30.679	€ 0	€ 107.682	€ 182.357
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachtersta ndenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterst andenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R		

OC Wss	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Indicator: D8/07	Indicator: D8/08	Indicator: D8/09	Indicator: D8/10
		1	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	
			€ 29.156	€ 0	€ 4.310	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07
			€ 0	€ 33.466	€ 0	Ja

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/11</i>		
			1					
<i>Ien</i> <i>W</i>	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/06</i>
			1					
			060546 Gemeente Leiden	IENW/BSK-2023/379653	€ 65.005	€ 136.292	€ 261.433	€ 531.415
			Kopie CBS(code)	Kopie	Eindverantwoording			

				beschikkingsnummer	(Ja/Nee)			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>		
			1	060546 Gemeente Leiden Kopie CBS(code)	IENW/BSK-2023/379653 Kopie beschikkingsnummer	Ja Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>	
			1	060546 Gemeente Leiden	IENW/BSK-2023/379653	Waterberging/vergrote wateroppervlakte/oppervlakkige afvoer:	Ja	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025		Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
								Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
								Gemeente

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: G2/01	Indicator: G2/02	Indicator: G2/03	Indicator: G2/04	Indicator: G2/05	Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslaga ffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Nee				
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T- 1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T- 1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/06</i>
1	060534	Gemeente Hillegom	€ 4.086.206	€ 69.271	€ 201.047	€ 928	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkosten subsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	

			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11
							Aard controle R Indicator: G2A/12
1	060534	Gemeente Hillegom	€ 0	€ 7.765	€ 13.514	€ 0	€ 369.859
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		

			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	1060534 Gemeente Hillegom	€ 3.071	€ 0	€ 0		
			Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R

			Indicator: G3/01	Indicator: G3/02	Indicator: G3/03	Indicator: G3/04	Indicator: G3/05	Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente Aard controle R	Gemeente Aard controle R	Gemeente Aard controle R	Gemeente Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: G3/07	Indicator: G3/08	Indicator: G3/09	Indicator: G3/10	Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking)_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)

		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)						
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3A/01</i>	<i>Indicator: G3A/02</i>	<i>Indicator: G3A/03</i>	<i>Indicator: G3A/04</i>	<i>Indicator: G3A/05</i>	<i>Indicator: G3A/06</i>
1	060534	Gemeente Hillegom	€ 30	€ 0	€ 7.468	€ 0	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/12</i>
			1060534 Gemeente Hillegom	€ 3.237	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>			

			Indicator: G4/07	Indicator: G4/08	Indicator: G4/09	Indicator: G4/10	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee	
		6	Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				

			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
					Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		

			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>

			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 25.530	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.343	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 5.596	€ 12.996	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 675	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.200	
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)		
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09		
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0		
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0		
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0		
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0		

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		

		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>	
			€ 131.297	€ 0	Nee	
SZW	G10 A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T- 1)	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk)	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicator: G10A/01</i>	<i>Indicator: G10A/02</i>	<i>Indicator: G10A/03</i>	
		1060534 Gemeente	€ 66.197	€ 0		

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Hillegom			
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr				
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03	
			€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G12 A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	

SZW	G13	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/03</i>		
		1060534 Gemeente Hillegom	€ 0	€ 0			
		Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G13 A	Onderwijsroute_ totalen 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Bestedingen onderwijsroute (jaar T-1)	Baten onderwijsroute (jaar T-1) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T-1)	Baten overige voorzieningen (jaar T-1) (exclusief Rijk)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G13B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G13)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13A/05</i>
		1 060534 Gemeente Hillegom		€ 26.040	€ 0	€ 0	€ 0
VW S	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering			
			Gemeenten				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>			
			€ 20.787	€ 0			

			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
			€ 0	€ 0	€ 0			
VW S	H26 B	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Projectnummer	Gedurende jaar T zijn de activiteiten verricht in het kader van de randvoorwaardelijke functie waarvoor de uitkering is ontvangen? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/03	Aard controle R Indicator: H26B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/06
		1060599 Gemeente Rotterdam		1044502	Ja	€ 14.059	€ 14.059	Ja
			Optionele toelichting (verplicht in te vullen indien indicator 3 met "nee" is ingevuld)					

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/07</i>					
		1						
VW S	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
			€ 401.256	€ 0	€ 401.256	€ 1.107.317	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
			Ja	Nee				
VW S	H35 B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die	Besteding (jaar T)				

			medeoverheid invullen					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>				
			1060546 Gemeente Leiden	€ 49.213				
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognoseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			<i>Aard controle D1 Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J17/03</i>			
			252	102	0			

			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsonders teuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>	
		1						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparen de voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten

			energierekening			energierekening		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/06</i>
			183	€ 34.888	€ 143.311	15	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/09</i>			

			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik /energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J55/10</i>	<i>Indicator: J55/11</i>	<i>Indicator: J55/12</i>	<i>Indicator: J55/13</i>	<i>Indicator: J55/14</i>	<i>Indicator: J55/15</i>
			107	187	13	15	0	92
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2,

							toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	tweede lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/03</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/06</i>
		1	LAI23-03537871	€ 333.031	164	0	€ 5.547	€ 0
		2	LAI24-03727553	€ 473.971	306	6	€ 0	€ 0
		100	LAI25-03844088	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/09</i>			

		1	€ 107.504	€ 219.980	Ja			
		2	€ 15.525	€ 458.446	Nee			
		100	€ 0	€ 0	Nee			
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1	2023-0000096068 -62 Goed Wonen Fase II	Ja	0	N.v.t.	€ 0
			2	2023-0000096068 -39 Savio lokatie	Ja	0	N.v.t.	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12

			1 2023-0000096068 - Goed Wonen Fase II	€ 0	Ja	N.v.t.	62	Ja
			2 2023-0000096068 - Savio lokatie	€ 0	Ja	N.v.t.	39	Ja
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1 2023-0000096068 - Goed Wonen Fase II	Nee				
			2 2023-0000096068 - Savio lokatie	Nee				
KG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
			Indicator: K28/01	Indicator: K28/02	Indicator: K28/03	Indicator: K28/04	Indicator: K28/05	Indicator: K28/06
			€ 433.089	€ 174.936	€ 46.850	€ 1.192.162	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
Aen M	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepali ng (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepalin g (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoefte van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkinge n (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 2.055.680			€ 0	€ 0	€ 132.842
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle D2	Aard controle	

			<i>Indicator: M16/07</i>	<i>Indicator: M16/08</i>	<i>Indicator: M16/09</i>	<i>Indicator: M16/10</i>	<i>D2 Indicator: M16/11</i>
			0	€ 4.608	€ 79.088	1-10-2024	1-10-2025
		Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
		Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09					
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13</i>				
		€ 2.114.042	€ 10.550.693				

Bijlage 2: Overzicht investeringskredieten

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Jozefpark	Investering	1.300.000	863.542	0	436.458	Project wordt binnenkort afgerond	Nee
	Bijdragen derden	-1.300.000	-828.939	0	-471.061		
	Totaal	0	34.603	0	-34.603		
Guido Gezelleln 3: SCH/PO Nieuwbouw 2021	Investering	15.952.300	533.584	2.296.309	13.122.407	Planning t.b.v. afronding van dit project wordt momenteel verwacht in 2027. Tijdelijke huisvesting is wel dit jaar afgerond.	Nee
Guido Gezelleln 3: SCH/PO 1e inrichting	Investering	55.880	0	0	55.880		Nee
Guido Gezelleln 3: SCH/PO Tijdelijke HV	Investering	1.512.500	0	1.512.500	0		Ja
Guido Gezelleln 3: SCH/PO Openb. Gebied	Investering	400.000	12.547	93.301	294.152		Nee
	Totaal	17.920.680	546.131	3.902.110	13.472.439		
Mariastr 30: SCH/PO Renovatie	Investering	1.500.000	0	0	1.500.000	Mee naar 2026, deze investering wordt meegenomen in het integraal huisvestingsplan	Nee
	Bijdragen derden	0	0	0	0		
	Totaal	1.500.000	0	0	1.500.000		
Pr. Ireneln 32: SCH/PO Uitbreiding	Investering	386.000	0	0	386.000	Mee naar 2026, deze investering wordt meegenomen in het integraal huisvestingsplan	Nee
	Bijdragen derden	0	0	0			
	Totaal	386.000	0	0	386.000		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Voorberedingskrediet Abellalaan 74 (H)	Investering	100.000	0	11.409	88.591	Project nog lopend, volledig krediet zal aangevraagd worden via een raadsvoorstel.	Nee
	Bijdragen derden	0	0	0			
	Totaal	100.000	0	11.409	88.591		
Masterplan 2.0 SDO/JBH gebouw	Investering	2.204.050	2.442.530	59.006	-297.485		Ja
	Bijdragen derden	-16.388	-16.388	-8.321	8.321		
	Totaal	2.187.662	2.426.142	50.685	-289.164		
Vervanging veld 8 (grasveld) SV Hillegom 2023	Investering	70.150		0	70.150	Er is een inventarisatie gemaakt voor het onderhoud van activa. Het krediet is niet nodig op de korte termijn.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	70.150	0	0	70.150		
Vervanging veld 1 (kunstgras) SV Hillegom 2024	Investering	290.950	260.719	0	30.231	vervanging heeft plaatsgevonden in 2025 binnen het gestelde krediet	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	290.950	260.719	0	30.231		
Vervanging veld 2 (grasveld) SV Hillegom 2024	Investering	70.150		0	70.150	overhevelen naar 2026	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	70.150	0	0	70.150		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Vervanging veld 3 (kunstgras) SV Hillegom 2025	Investering	290.950		283.000	7.950	De vervanging van veld 3 van SV Hillegom heeft in 2025 plaatsgevonden en is binnen budget gebleven.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	290.950	0	283.000	7.950		
Vervanging veld 5 (kunstgras) SV Hillegom 2025	Investering	70.150		0	70.150	overhevelen naar 2026, tekst volgt nog waarom	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	70.150	0	0	70.150		
Park Rozendaal	Investering	1.518.500	722.043	769.015	27.442	Park is in de zomer opgeleverd. In de eerste helft van 2026 worden nog een aantal kleine aanpassingen/werkzaamheden uitgevoerd.	Nee
	Bijdragen derden	-322.917	-131.309	-204.642	13.034		
	Totaal	1.195.583	590.734	564.373	40.477		
Speelvoorziening Park Rozendaal	Investering	50.000	0	46.368	3.632		
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	50.000	0	46.368	3.632		
Vosse- Cerespark	Investering	4.636.880	130.445	164.937	4.341.499	Wordt gewerkt aan het ontwerp, nog een aantal onderzoeken uitvoeren voor de bestekfase.	Nee
	Bijdragen derden	-434.217		0	-434.217		
	Totaal	4.202.663	130.445	164.937	3.907.282		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Belpark	Investering	2.876.750	100.613	116.385	2.659.753	Ingenieursdienst zijn aanbesteed. Startoverleg is gepland. Begin 2026 verder.	Nee
	Bijdragen derden	-231.787		0	-231.787		
	Totaal	2.644.963	100.613	116.385	2.427.966		
Speelplaats Bolderdijkweide 13	Investering	30.750	0	0	30.750	Budget t.b.v. herinrichting Belpark	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	30.750	0	0	30.750		
Speelplaats Hofzicht 43 (2023)	Investering	60.200	60.200	0	0	De speelplaats is in 2024 opgeleverd.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	60.200	60.200	0	0		
Speelplaats Wilhelminalaan (2024)	Investering	47.500	0	37.724	9.776	Speelplaats is opgeleverd en in gebruik genomen.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	47.500	0	37.724	9.776		
Speelplaats Tongelaer (2024)	Investering	47.500	0	34.734	12.766	Speelplaats is opgeleverd en in gebruik genomen.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	47.500	0	34.734	12.766		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Speel- en sportplekken 2025	Investering	0	0	0	0	Budget is af geraamd bij de tussenrapportage 2025	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	0	0	0	0		
Groenprojecten 2024	Investering	428.000	165.548	42.501	219.951	In 2026 ligt de focus op Hillegom daarmee worden de budgetten 2024 - 2025 opgemaakt. In 2025 is een klein deel besteed.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	428.000	165.548	42.501	219.951		
Groenprojecten 2025	Investering	321.000	0	0	321.000	In 2026 ligt de focus op Hillegom daarmee worden de budgetten 2024 - 2025 opgemaakt.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	321.000	0	0	321.000		
Walbeschoeiing 2024 (P.W.K.A)	Investering	164.000	44.713	5.100	114.187	Gunning van de opdracht heeft in januari plaats gevonden. Alle kredieten van 2024 en 2025 worden gebruikt voor deze opdracht	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	164.000	44.713	5.100	114.187		
Walbeschoeiing 2025 (P.W.K.A)	Investering	430.000	0	92.946	337.054	Gunning van de opdracht heeft in januari plaats gevonden. Alle kredieten van 2024 en 2025 worden gebruikt voor deze opdracht	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	430.000	0	92.946	337.054		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Reconstructies wegen 2019	Investering	72.985	72.985	0	0	Het krediet is gebruikt ten behoeven van het project Elsbroek Oost	Ja
Reconstructies wegen 2020	Investering	0	0	0	0	Het krediet is gebruikt ten behoeven van het project Elsbroek Oost	Ja
Reconstructies wegen 2021	Investering	98.617	98.617	0	0	Het krediet is gebruikt ten behoeven van het project Elsbroek Oost	Ja
Reconstructies wegen 2022	Investering	15.277	15.277	0	0	Het krediet is gebruikt ten behoeven van het project Elsbroek Oost	Ja
Reconstructies wegen 2023	Investering	5.368	5.368	0	0	Het krediet is gebruikt ten behoeven van het project Elsbroek Oost	Ja
	Totaal	192.247	192.247	0	0		
Reconstructies wegen 2024	Investering	658.000	0	0	658.000	Projectenboek wordt momenteel opgesteld om de bestedingen voor de komende jaren inzichtelijk maken.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	658.000	0	0	658.000		
Reconstructies wegen 2025, inclusief projecten	Investering	658.000	0	0	658.000	Projectenboek wordt momenteel opgesteld om de bestedingen voor de komende jaren inzichtelijk maken.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	658.000	0	0	658.000		
Reconstructies Volstraat	Investering	0	6.433	0	-6.433	Er is geen vervolg gekomen op dit project. De kosten zijn interne uren.	Ja
	Bijdragen derden			0			

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
	Totaal	0	6.433	0	-6.433		
Reconstructie Elsbroek Oost	Investering	978.065	99.605	139.926	738.534	Project is in voorbereiding. In 2026 wordt hier aan verder gewerkt.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	978.065	99.605	139.926	738.534		
Aanp. Openbare ruimte centrum (Coa)(kap.res.)	Investering	559.508	122.308	61.767	375.433	Er zijn werkzaamheden uitgevoerd vanaf de rotonde richting de hoofdstraat. In 2026 zal gekeken worden naar het terrein voor de Maartenskerk. Hierover zal ook met de kerk nog een gesprek plaats vinden.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	559.508	122.308	61.767	375.433		
Reconstructie en Herinrichting 2e Loosterweg	Investering	150.000	21.430	28.257	100.313	De raad heeft in 2024 een voorbereidingskrediet van € 150.000 beschikbaar gesteld. Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van dit project	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	150.000	21.430	28.257	100.313		
Reconstructie Wilhelminalaan	Investering	150.000	27.519	38.253	84.228	De raad heeft in 2024 een voorbereidingskrediet van € 150.000 beschikbaar gesteld. Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van dit project	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	150.000	27.519	38.253	84.228		
Vervangen Zuider Leidsevaart brug (beton)	Investering	100.000	96.234	2.833	933	Omdat de scope van het project aangepast is, moet er vanuit beheer een aangepaste project opdracht komen. Dan ook een definitieve kredietaanvraag. Bedrag wat nu beschikbaar is, is voldoende om als voorbereidingskrediet te gebruiken.	Nee
	Bijdragen derden			0			

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
	Totaal	100.000	96.234	2.833	933		
Vervangen verkeersbrug Noorderlaan	Investering	210.000	10.119	5.035	194.847	De brug voor een deel op particuliere grond. Die moeten instemmen. Daarnaast moet er een aangepaste project opdracht komen vanuit het team beheer.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	210.000	10.119	5.035	194.847		
Vervangen bruggen2024: HI039, HI050, HI037	Investering	195.000	0	182.960	12.040	In de laatste week van 2025 is de laatste brug geplaatst. Daarmee is de vervanging van de 3 bruggen gereed.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	195.000	0	182.960	12.040		
Vervangen bruggen2024: HI051	Investering	0	0	955	-955	In de tussentijdse rapportage is dit krediet af geraamd, brug wordt bekostigd uit andere investering	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	0	0	955	-955		
Kunstwerken beheerplan 2020	Investering	152.714	152.714	0	0	Het restant is in de tussenrapportage af geraamd	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	152.714	152.714	0	0		
Openbare verlichting 2024	Investering	204.000	128.304	0	75.696	Er is een nieuw beheerplan, hieruit komt een lagere investeringsbehoefte. Het restant bedrag is niet meer nodig.	Ja
	Bijdragen derden			0			

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
	Totaal	204.000	128.304	0	75.696		
Openbare verlichting 2025	Investering	214.000		212.819	1.181	Het volledige budget is in 2025 besteed voor de vervanging van armaturen en masten.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	214.000	0	212.819	1.181		
Ronde Vosselaan-Weerlaan	Investering	1.446.889	1.446.677	212	0	De ronde is al enige tijd in gebruik. Het project is nu financieel afgerond. In de Slotwijziging is het resultaat af geraamd	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	1.446.889	1.446.677	212	0		
Reconstructie Reinier Staatshof	Investering	224.168	223.903	265	0	Project is gereed, in de slotwijziging is er 7.118,- extra krediet gevraagd	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	224.168	223.903	265	0		
Herinrichting Prinses Irenelaan	Investering	750.000	81.442	61.761	606.797	Er wordt op korte termijn een nieuwe planning & raming van het projectbureau opgeleverd. Verwachting is rond/na de bouwvak beginnen met aanbesteding. Er zijn aanpassingen gedaan in het ontwerp n.a.v. politieadviseur en second opinion van een extern bureau.	Nee
	Bijdragen derden	-17.500		0	-17.500		
	Totaal	732.500	81.442	61.761	589.297		
Rechtsafstrook Leidsestraat	Investering	300.000	40.987	11.395	247.618	Projectopdracht van het team beheer is gemaakt.	Nee

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
	Bijdragen derden			0		Betreft alleen de rechtsaf strook en de fietspaden. Vanaf februari start een nieuw projectleider met dit project. Op een later moment wordt de raad geïnformeerd wordt er aanvullend krediet gevraagd.	
	Totaal	300.000	40.987	11.395	247.618		
VRI Leidsestraat - Olympia weg	Investering	65.000		55.624	9.376	Oplevering in maart 2026	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	65.000	0	55.624	9.376		
VRI Leidsestraat- Singel	Investering	65.000		0	65.000	Oplevering in maart 2026	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	65.000	0	0	65.000		
Gebiedsprogr. B(l)oeiende Bollenstreek (netto) 2021	Investering	50.000	0	0	50.000		Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	50.000	0	0	50.000		
Gebiedsprogr. B(l)oeiende Bollenstreek (netto) 2022	Investering	25.000	403	0	24.597		Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	25.000	403	0	24.597		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Gebiedsprogr.B(l)oeiende Bollenstreek (netto) 2023	Investering	25.000	1.322	0	23.678		Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	25.000	1.322	0	23.678		
Stalen brug Park Rozendaal	Investering	35.000	0	0	35.000	Park is in de zomer opgeleverd. In de eerste helft van 2026 worden nog een aantal kleine aanpassingen/werkzaamheden uitgevoerd.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	35.000	0	0	35.000		
Houten brug park Rozendaal	Investering	11.500	0	0	11.500	Park is in de zomer opgeleverd. In de eerste helft van 2026 worden nog een aantal kleine aanpassingen/werkzaamheden uitgevoerd.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	11.500	0	0	11.500		
Vervangen betonnen verkeersburg 1e Loosterweg	Investering	650.000	0	0	650.000	Er is nog geen zicht op een aanbestedingstraject. Dit project wordt overgedragen aan het team Inrichting Openbare Ruimte	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	650.000	0	0	650.000		
Vervangen fietsbrug HI 37 Vondelwende	Investering	0	0	0	0	Investering is afgeraamd bij de tussenrapportage 2025. Vervanging heeft plaats gevonden uit ander investeringsbudget	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	0	0	0	0		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Vervangen bruggen 2025: HI020	Investering	0	0	0	0	Investering is afgeraamd bij de tussenrapportage 2025. Vervanging heeft plaats gevonden uit ander investeringsbudget	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	0	0	0	0		
Vervangen 5 evenementenkasten	Investering	100.000	42.732	0	57.268	Er is een beheerplan in de maak voor straatmeubilair waarin het onderhoud en vervanging van de evenementenkasten is opgenomen.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	100.000	42.732	0	57.268		
GRP huisaansluitingen 2021	Investering	30.596	30.596	0	0	De raad heeft in het voorjaar van 2025 ingestemd met het project Herinrichting Elsbroek Oost. Vanuit de investeringen riolering zijn de jaren 2021 t/m 2024 ingezet ter dekking voor dit project. De raad heeft begrotingswijziging R06 vastgesteld.	Ja
GRP afkoppelmaatregelen 2021	Investering	3.669	3.669	0	0		Ja
GRP vrijvervalriolering 2022	Investering	143.806	143.806	0	0		Ja
GRP afkoppelen en DPRA 2022	Investering	0	0	0	0		Ja
BRP hydraulische maatregelen 2022	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP mechanische riolering 2022	Investering	163.546	163.546	0	0		Ja
GRP Huisaansluiting 2022	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP vrijvervalriolering 2023	Investering	0	0	0	0		Ja

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
GRP Afkoppelen en DPRA 2023	Investering	0	0	0	0		Ja
BRP hydraulische maatregelen 2023	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP mechanische riolering 2023	Investering	1.170	1.170	0	0		Ja
GRP huisaansluitingen 2023	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP vrijvervalriolering 2024 t.l.v. voorziening	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP Afkoppelen en DPRA 2024 t.l.v. voorziening	Investering	0	0	0	0		Ja
BRP maatregelen 2024 t.l.v. voorziening	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP Elekt/Mech verv. 2024 t.l.v. voorziening	Investering	0	0	0	0		Ja
GRP huisaansluitingen 2024 t.l.v. voorziening	Investering	0	0	0	0		Ja
	Totaal	342.787	342.787	0	0		
Afkoppelen riolering Reinier Staatshof	Investering	203.459	203.459	0	0	Project is gereed, in de slotwijziging is er 4.191,- krediet afgeraamd	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	203.459	203.459	0	0		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
GRP vrijvervalriolering 2025 t.l.v. voorziening	Investering	280.000	0	26.687	253.313		Nee
BRP maatregelen 2025 t.l.v. voorziening	Investering	150.000	0	0	150.000		Nee
GRP Elekt/Mech verv. 2025 t.l.v. voorziening	Investering	100.000	0	15.498	84.502		Nee
GRP huisaansluitingen 2025 t.l.v. voorziening	Investering	200.000	0		200.000		Nee
GRP huisaansluitingen 2025 t.l.v. voorziening	Investering	50.000	0	0	50.000		Nee
	Totaal	780.000	0	42.185	737.815		
Aanleg Urnenmuur	Investering	58.000	4.937	0	53.063	Het ontwerp is vastgesteld. Er wordt een planning gemaakt voor de aanleg.	Nee
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	58.000	4.937	0	53.063		
Weerlaan 20: BK Verduurzaming 2021	Investering	237.000	221.229	62.231	-46.460	Verduurzaming afgerond, Laatste gegevens zijn compleet om een definitieve subsidie alvast te laten stellen via RVO subsidieregeling 'Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed'	Nee
	Bijdragen derden		-84.756	0	84.756		
	Totaal	237.000	136.473	62.231	38.296		
Vosselaan 152: ZW/SHVerduurzaming 2021	Investering	509.000	311.856	99.019	98.125	Project heeft vertraging opgelopen.	Nee
	Bijdragen derden			0			

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
	Totaal	509.000	311.856	99.019	98.125		
De Vosse uitbreiding twee kleedkamers 2023	Investering	207.000	168.313	6.406	32.281	Afsluiten in 2025, is in Q1 2025 in gebruik genomen. Vikash schrijft toelichting over project en verklaart onderbesteding van de investering.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	207.000	168.313	6.406	32.281		
De Vosse vervanging inventaris 2023	Investering	48.000		0	48.000	Afsluiten in 2025, is dubbel opgevoerd.	Ja
	Bijdragen derden			0			
	Totaal	48.000	0	0	48.000		
GW Verbouwing Marconistraat 16 (H)	Investering	90.000		85.808	4.192	Afsluiten in 2025. De verbouwing aan de Marconistraat 16 is gereed en is in november 2025 opgeleverd.	Ja
	Bijdragen derden			0	0		
	Totaal	90.000	0	85.808	4.192		
Herinrichting stationsweg 45 opvang ontheemden	Investering	7.595.512		2.390.535	5.204.977		Nee
	Bijdragen derden	-5.746.623		0	-5.746.623		
	Totaal	1.848.889	0	2.390.535	-541.646		
Investering		53.054.009	9.283.441	9.053.481	34.717.087		
Bijdragen derden		-8.069.432	-1.061.392	-212.963	-6.795.077		
Totaal		44.984.577	8.222.049	8.840.518	27.922.010		

Kredietnaam	Investering	Totaal krediet	Uitgegeven tot en met 2024	Uitgegeven 2025	Restant per 31-12-2025	Toelichting stand van zaken per 31-12-2025	Gereed
Totaal af te sluiten kredieten					7.711		
Totaal kredieten overhevelen naar 2026					27.914.299		

Bijlage 3: Wet Normering Topinkomens

In deze bijlage staan de topfunctionarissen van de gemeente Hillegom opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden. Het voor de gemeente Hillegom toepasselijke bezoldigingsmaximum is het algemeen bezoldigingsmaximum en is in 2025 gesteld op € 246.000.

Voor gemeenten geeft de wet specifiek aan wie als topfunctionaris wordt aangemerkt. Dit zijn:

- de gemeentesecretaris
- de griffier

Het is goed denkbaar dat de gemeentesecretaris en de griffier niet boven de WNT-norm verdienen. Toch worden ze aangemerkt als topfunctionaris en geldt voor hen de verplichting tot openbaarmaking en melding van de WNT-gegevens.

De leden van het college van B&W en de gemeenteraad zijn op grond van de WNT géén topfunctionarissen. Dit verantwoordingsdocument bestaat uit het volgende model:

1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2025	Y. P.A. Hermans	M. Witkamp
Functiegegevens	Griffier	Gemeente-secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.739	€ 125.453
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.652	€ 20.087
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 123.390</i>	<i>€ 145.540</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2025	€ 123.390	€ 145.540
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024	Y. P.A. Hermans	M. Witkamp
Functiegegevens	Griffier	Gemeente-secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12	01/09-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 102.454	€ 118.730
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.265	€ 19.335
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 118.719</i>	<i>€ 138.065</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2024	€ 118.719	€ 138.065

De topfunctionaris M. Witkamp is ook topfunctionaris in HLTsamen. In HLTsamen vindt er geen bezoldiging plaats.

Inhuur

In 2025 zijn er geen topfunctionarissen ingehuurd.

Bijlage 4: Overzicht mutaties van de reserves

In het onderstaande overzicht wordt het verloop weer gegeven van de stortingen en de onttrekkingen van de reserves. De mutaties van de (gewijzigde) begroting en de realisatie van 2025 worden per onderdeel toegelicht.

Stortingen in reserves						
	Begroting	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Saldo	Omschrijving	S / I*
	2025	2025	2025	2025		
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	361.100	361.100	283.000	78.100	Vervanging veld 1 en 5 SV Hillegom	i
Reserve onderwijshuisvesting	95.049	95.049	95.049	0	BM - Via reserve onderwijshuisvesting	s
Algemene reserve		95.000	95.000	0	Overheveling 2026: Aankoop Kunst	i
Algemene reserve		1.205.193	1.205.193	0	Overheveling 2026: Crisis noodopvang Oekraïne	i
Algemene reserve		28.856	28.856	0	Overheveling 2026: Actualiseren objecten/panden die het b	i
Algemene reserve		41.480	41.480	0	Overheveling 2026: huisvesting basisonderwijs, integraal hu	i
Algemene reserve		26.527	26.527	0	Overheveling 2026: Jeugdhulp-zorgvervoer	i
Reserve maatschappelijke zorg		0	73.810	-73.810	Dotatie resultaat maatschappelijke zorg 2025	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen			190.580	-190.580	Br-Nt storting invest. In Res Kaplstn besloten eerdere jaren	i
Totaal programma 1. Samenleven	456.149	1.853.205	2.039.495	-186.290		
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	1.000.000	1.000.000	0	1.000.000	Reconstructie en herinrichting 2e Loosterweg	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	1.200.000	1.200.000	0	1.200.000	Reconstructie Wilhelminalaan	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen		4.636.880	0	4.636.880	R02: herinrichting park de Vosse & Cerespark	i
Algemene reserve		44.000	27.668	16.332	Actualisatie Grex SiZo	i
Algemene reserve		11.000	0	11.000	Actualisatie GREX Woonzorgzone	i
Algemene reserve		19.000	0	19.000	storting reserve; Winstneming Vossepolder	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen		2.776.750	0	2.776.750	R07: Herinrichting Beltpark	i
Algemene reserve		20.953	0	20.953	R08 2025 - GREX woonzorgzone Elsbroek fase 3	i
Algemene reserve		221.094	140.168	80.926	Actualisatie Grex Vossepolder	i
Algemene reserve		136.168	0	136.168	R12: Actualisatie Grex Vossepolder	i
Algemene reserve		100.000	100.000	0	Overheveling 2026: omgevingsplan	i
Algemene reserve		23.000	23.000	0	Overheveling 2026: Sportieve route Het rondje in Hillegom	i
Algemene reserve		50.000	50.000	0	Overheveling 2026: Technologische vernieuwingen	i
Algemene reserve					voorkoming overlast en huftergedrag aanpak	
Algemene reserve		287.069	287.069	0	Overheveling 2026: mobiliteitsgelden	i
Algemene reserve		160.000	160.000	0	Overheveling 2026: Energie transitie	i
Algemene reserve		98.296	43.554	54.742	Overheveling 2026: Mobiliteit kwaliteit impuls regio planboor	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen		-231.787	0	-231.787	Lagere storting reserve kapitaallasten	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen			-93.205	93.205	Br-Nt storting invest. In Res Kaplstn besloten eerdere jaren	i
Totaal programma 2. Leefomgeving	2.200.000	10.552.423	738.254	9.814.169		
Totaal programma 4. Bestuur en ondersteu	0	0	0	0		
Totaal algemene middelen	0	0	0	0		
Totaal stortingen incl. resultaat vorig boek	2.656.149	12.405.628	2.777.748	9.627.880		

Onttrekkingen uit reserves

	Begroting	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Saldo	Omschrijving	S / I*
	2025	2025	2025	2025		
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	10.880	10.880	10.880	0	Vrijval afschrijvingslasten t.g.v. de exploitatie	s
Reserve onderwijshuisvesting	75.000	75.000	0	75.000	Saldo onderwijsbegroting exploitatie	s
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	22.000	22.000	22.000	0	Tijdelijke kosten Internationale Schakelklas	s
Algemene reserve	361.100	361.100	283.000	78.100	Vervanging veld 1 en 5 SV Hillegom	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	30.000	30.000	30.000	0	afschr Masterplan 2,0 JBH de Tulp	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	11.677	11.677	11.677	0	afschr Masterplan 2,0 JBH de Tulp	i
Algemene reserve		40.000	40.000	0	Overheveling 2024: Huisvesting Basis onderwijs Integraal huisve	i
Algemene reserve		158.000	158.000	0	Overheveling 2024: Aankoop Kunst	i
Algemene reserve		25.000	25.000	0	Overheveling 2024: Statushouders Algemeen, Brede evaluatie	i
Algemene reserve		18.550	18.550	0	Lekker Fit	i
Algemene reserve		954.473	954.473	0	Crisis noodopvang Oekraïne	i
Algemene reserve		29.251	29.251	0	COA: Actualiseren van objecten/panden de het beschermen waa	i
Algemene reserve		79.003	0	79.003	Maatschappelijke zorg opnemen begroting 2025 van	i
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen		-59.826	-6.826	-53.000	Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke	
Algemene reserve			190.580	-190.580	Aanpassing algemene reserve naar actualisatie	i
					Br-Nt storting invest. In Res Kaplstn besloten eerdere jaren	s
Totaal programma 1. Samenleven	510.657	1.755.108	1.766.585	-11.477		
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	569.937	486.321	486.321	0	Vrijval afschrijvingslasten t.g.v. de exploitatie	s
Algemene reserve	1.000.000	1.000.000	0	1.000.000	Reconstructie en herinrichting 2e Loosterweg	i
Algemene reserve	1.200.000	1.200.000	0	1.200.000	Reconstructie Wilhelminalaan	i
Reserve Duurzaamheid	150.000	150.000	150.000	0	Uitvoeringsprogr Energietransitie 22-26	i
Algemene reserve		4.636.880	0	4.636.880	R02 Herinrichting park De Vosse & Cerespark	i
Algemene reserve		120.000	120.000	0	Overheveling 2024 Omgevingsplan	i
Algemene reserve		50.000	50.000	0	COA inrichten openbare ruimte voor sportieve routes	i
Algemene reserve		2.544.963	0	2.544.963	Herinrichting Beltpark	i
Algemene reserve		435.365	435.635	-270	R09 2025: Overheveling programmarekening 2024	i
Algemene reserve			29.194	-29.194	Verlies GREX Woonzorgzone	s
Algemene reserve			-93.205	93.205	Br-Nt storting invest. In Res Kaplstn besloten eerdere jaren	s
Totaal programma 2. Leefomgeving	2.919.937	10.623.529	1.177.945	9.445.584		
Algemene reserve		48.592		48.592	Overheveling 2024 Project N207/N208	i
Totaal programma 3. Bedrijvigheid	0	48.592	0	48.592		
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	22.432	22.432	0	22.432	Vrijval afschrijvingslasten t.g.v. de exploitatie	s
Totaal programma 4. Bestuur en ondersteun	22.432	22.432	0	22.432		
Totaal onttrekkingen uit reserves	3.453.026	12.449.661	2.944.529	9.505.132		
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-796.877	-44.033	-166.781	122.748		

* S = Structureel / I = Incidenteel

Bijlage 5: Overhevelingen

Onderwerp	Bedrag	Dekking uit reserve	Toelichting
Programma 1 Samenleven			
Crisis noodopvang Oekraïne restant resultaat 2025	274.029	ja	Het restant van het resultaat 2025 wordt overgeheveld naar 2026. Het restant van 2024 en 50% van het verwachte resultaat 2025 zijn bij de slotwijziging 2025 al overgeheveld naar 2026.
Programma 2 Leefomgeving			
Mobiliteit kwaliteit impuls regio planbeoordeling	€ -46.847	ja	De overheveling is meegenomen in P&C product slotwijziging 2025. Na deze overheveling zijn er nog kosten gemaakt t.b.v. dit project in boekjaar 2025. Hierbij wordt de overgehevelde begroting verlaagd met de uitgaven die achtergebleven zijn 2025. Met de deelname van de provincie Noord-Holland, Vervoerregio Amsterdam en de gemeenten Haarlemmermeer in januari 2023 zijn de belangrijkste bestuurlijke partijen gezamenlijk op weg om de leefbaarheid, de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van de noordelijke Duin- en Bollenstreek en de westflank van Haarlemmermeer te verbeteren. Dit resulteerde in november 2023 in een door alle partijen vastgestelde startnotitie. De incidentele budgetten die beschikbaar zijn gesteld voor kwaliteitsimpuls verbetering regionale afstemming en uitvoerings- en ontwikkelingsagenda mobiliteit zijn aangewend ter dekking van de projectkosten (inhuur personeel, stakeholdersanalyse en verkeersstudie). Het project vervolgt met het opzetten van een projectteam (inhuur capaciteit) voor de verbinding N206-N207 met aftakking station Hillegom en deelname aan het provinciale projectteam N208 – A44. Daarnaast werkt het projectteam aan de realisatie van fietsmaatregelen, waaronder de fietstunnel bij Lisse en de uitwerking van prioritaire (provinciegrensoverschrijdende) doorfietsroutes in de noordelijke Duin- en Bollenstreek.
Mobiliteitsgelden	€ -27.742	ja	De overheveling is meegenomen in P&C product slotwijziging 2025. Na deze overheveling zijn er nog kosten gemaakt t.b.v. dit project in boekjaar 2025. Hierbij wordt de overgehevelde begroting verlaagd met de uitgaven die achtergebleven zijn 2025. Door personeelsgebrek hebben we in 2025 de meeste geplande projecten uit de mobiliteitsplannen niet op kunnen pakken. Voor 2026 is extra

			capaciteit ingehuurd juist voor dit specifieke onderwerp. We verwachten daardoor in 2026 een versnellingslag te kunnen realiseren.
Programma 3 Bedrijvigheid			
N207/208	€ 34.374	ja	Het project N207/208 loopt door in 2026. Na afronding van het project worden de kosten tussen Hillegom en Lisse verrekend. In 2026 is het resterende budget nodig om het werk af te ronden.
Totaal	€ 233.814		
Dekking geraamd via de reserve:			
Programma 1 Samenleven	€ 274.029		
Programma 2 Leefomgeving	€ -74.589		
sssssProgramma 3 Bedrijvigheid	€ 34.374		
Totaal via reserve	€ 233.814		
Totaal bedrag ten laste van resultaat	€ 0		

Bijlage 6: Risico-inventarisatie

Programma	Categorie	Risico	Toelichting Impact	Beheersmaatregel	Bedrag
Samenleven	Open einde regelingen	Stijging van de vraag naar zorg en ondersteuning binnen open-einde-regelingen.	Zorgkosten voor jeugdigen zijn de afgelopen jaren toegenomen. Met de nieuwe afrekensystematiek worden nadelige effecten direct in hetzelfde jaar gedragen.	Monitoring op kostenontwikkeling. Implementeren maatregelen uit het programmaplan Jeugd.	€ 225.000
Leefomgeving	Bedrijfsrisico	Bouwleges kunnen onvoldoende onderbouwd.	Dit kan resulteren in claims door burgers en bedrijven. Als de onderbouwing niet blijkt te kloppen mogen in 2026 geen leges worden gevorderd. Totale schade is dan de geraamde opbrengst voor omgevingsleges	Aandacht vragen bij opstellen legesverordening/tabel door opsteller.	€ 34.000
Leefomgeving	Bedrijfsrisico	Het begrote volume aan bouwleges kan niet geïnt worden doordat projecten doorschuiven naar volgende boekjaren.	Dit kan resulteren in een dekkingstekort in de begroting.	Tijdig voeren van budgetgesprekken.	€ 34.000
Leefomgeving	Bedrijfsrisico	Bij facilitaire projecten in initiatieffase wordt toegewerkt naar een anterieure overeenkomst. Wanneer het tot een overeenkomst komt worden deze kosten, naar verwachting, volledig verrekend met de ontwikkelaar.	Het risico bestaat dat deze projecten worden gestaakt en de kosten niet kunnen worden verrekend op de ontwikkelaar. Niet verrekenbare kosten worden uiteindelijk afgeboekt ten laste van het rekeningresultaat		€ 22.500

Leefomgeving	Bedrijfsrisico	Implementatie van de omgevingswet en de wet kwaliteitsborging loopt vertraging op.	Dit kan veroorzaakt worden door mismatch in kennis, vaardigheden en cultuur. Dit resulteert in extra kosten voor inhuur en begeleiding.	Inbouw flexibele schil voor vergunningsverleners en routekaart voor de ontwikkeling van de gewenste competenties	€ 56.000
Leefomgeving	Bedrijfsrisico	Ziekten en plagen in de buitenruimte nemen toe door o.a. klimaatverandering.	We zien steeds meer ziekten en plagen in de buitenruimte ontstaan waartegen we maatregelen moeten nemen. Essentaksterfte, Kastanjabloedingsziekte, Eikenprocessierups. Hierdoor moeten vaker onvoorziene kosten worden gemaakt om de negatieve gevolgen hiervan te bestrijden.		€ 28.000
Leefomgeving	Bedrijfsrisico	Versneld vervangen of groot onderhoud uitvoeren door wijzigingen in o.a. het klimaat	Het klimaat is aan het veranderen daarbij ontstaat de kans dat de huidige inrichting niet meer voldoet of sneller slijt dan voorzien.	Met regelmaat inspecties uitvoeren en daarnaast bijvoorbeeld zaken als de klimaatstresstest.	€ 79.000
Bestuur & Ondersteuning	Bedrijfsrisico	Politieke agenda kan niet geheel worden uitgevoerd vanwege vroegtijdig vertrek bestuurder	Dit kan resulteren in vertraging van de politieke agenda en additionele kosten voor wachtgeld. Bij het financieel maken van dit risico is enkel rekening gehouden met het aspect wachtgeld. Het jaarsalaris van een wethouder exclusief werkgeverlasten is afhankelijk van het aantal resterende maanden in het jaar.		€ 27.000
Overkoepelend Risico	Algemene uitkeringen	Ontwikkeling gemeentefonds	Risico dat de bestaande verdeelmaatstaven zich anders ontwikkelen dan	Volgen van circulaire	€ 39.000

			geraamd		
Overkoepelend Risico	Juridisch risico	Procedurefouten bij aanbestedingen	Bij een gerechtelijke procedure kan de gemeente veroordeeld worden tot het betalen van de financiële schade. Tevens kan achteraf blijken dat de aanbesteding niet op rechtmatige wijze heeft plaats gevonden	interne controle proces monitoren en verder opleiden van medewerkers	€ 28.000
Financiering & Garantie	Bedrijfsrisico	Risico dat directe tegenpartijen stoppen met betalen waardoor leningen niet of deels terugbetaald worden.	Dit heeft een negatief effect op de exploitatieruimte van de gemeente.		€ 313.000
Overkoepelend Risico	Bedrijfsrisico	De digitale dreiging van cyberaanvallen is aanwezig. Het risico van geslaagde cyberaanval is hier gekwantificeerd.	De afgelopen jaren zien wij een groei in de digitale dreiging voor gemeenten. Gemeenten worden doelbewust aangevallen door zowel statelijke, criminele en activistische actoren. De impact van een succesvolle aanval kan enorm zijn. De continuïteit van onze dienstverlening kan stil komen te liggen en privacy gevoelige gegevens van onze inwoners kunnen op straat belanden. Een succesvolle hack brengt vervolgens ook zware financiële gevolgen met zich mee.	Digitale beveiling optimaliseren en inzetten op bewustwording.	€ 578.180

Verbonden partijen	Bedrijfsrisico	Risico's in de bedrijfsvoering van een verbonden partij.	Hierdoor is de verbonden partij onvoldoende in staat om haar opdracht uit te voeren en/of schade (euro) wordt doorbrekend aan de gemeente.		€1.653.000
Verbonden partijen	Bedrijfsrisico	Risico's in de bedrijfsvoering van een verbonden partij.	Hierdoor is de verbonden partij onvoldoende in staat om haar opdracht uit te voeren en/of schade (euro) wordt doorbrekend aan de gemeente. Bij de ISD is dit risico hoger , omdat de ISD geen eigen reserve mag opbouwen. Het extra risico is hier opgenomen.		€ 291.000
Diverse		Overige kleinere risico's			€ 59.000
				TOTAAL	€ 3.466.680

Bijlage 7: Overzicht baten en lasten per taakveld

Bedragen x € 1.000

Taakvelden	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025 na wijziging	2025
0.1 Bestuur				
Lasten	2.715	2.119	2.148	2.753
Baten	-84	-28	-28	-50
Saldo	2.631	2.091	2.120	2.703
0.10 Mutaties reserves				
Lasten	4.801	2.656	12.406	2.778
Baten	-13.415	-3.453	-12.450	-2.945
Saldo	-8.614	-797	-44	-167
0.2 Burgerzaken				
Lasten	849	850	1.004	863
Baten	-486	-406	-519	-488
Saldo	363	444	485	375
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden				
Lasten	234	167	260	265
Baten	-159	-38	-172	-177
Saldo	75	129	88	89
0.4 Overhead				
Lasten	7.890	8.787	8.891	7.773
Baten	-16	-16	-16	-16
Saldo	7.874	8.771	8.875	7.757
0.5 Treasury				
Lasten	57	68	55	55
Baten	-1.332	-1.155	-875	-756
Saldo	-1.274	-1.087	-819	-701
0.61 OZB woningen				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-3.999	-4.180	-4.168	-4.166
Saldo	-3.999	-4.180	-4.168	-4.166
0.62 OZB niet-woningen				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-1.478	-1.450	-1.533	-1.602
Saldo	-1.478	-1.450	-1.533	-1.602
0.64 Belastingen overig				

Lasten	278	273	263	294
Baten	-102	-43	-43	-51
Saldo	176	230	220	244

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

Lasten	0	0	27	0
Baten	-42.902	-43.368	-45.752	-45.735
Saldo	-42.902	-43.368	-45.725	-45.735

0.8 Overige baten en lasten

Lasten	8	25	25	1
Baten	0	0	-80	-77
Saldo	9	25	-55	-76

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Lasten	1.619	1.785	1.874	1.782
Baten	-104	-105	-107	-107
Saldo	1.515	1.680	1.767	1.675

1.2 Openbare orde en veiligheid

Lasten	969	1.160	1.097	1.144
Baten	-7	-9	-9	-40
Saldo	961	1.151	1.088	1.104

2.1 Verkeer en vervoer

Lasten	4.320	4.475	4.336	4.162
Baten	-344	-99	-237	-401
Saldo	3.976	4.377	4.099	3.761

2.2 Parkeren

Lasten	132	133	138	136
Baten	-12	-3	-12	-11
Saldo	120	130	126	125

2.3 Recreatieve havens

Lasten	34	34	34	30
Baten	-9	-3	-8	-9
Saldo	25	31	26	21

2.4 Economische havens en waterwegen

Lasten	12	11	11	11
Baten	0	0	0	0
Saldo	12	11	11	11

3.1 Economische ontwikkeling

Lasten	657	616	557	508
Baten	-74	-22	0	0
Saldo	583	594	557	508

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Lasten	101	116	118	99
Baten	-2	-13	-13	-13
Saldo	99	103	105	86

3.4 Economische promotie

Lasten	251	291	247	259
Baten	-3	-3	-3	-4
Saldo	248	289	244	255

4.1 Openbaar basisonderwijs

Lasten	109	110	110	113
Baten	0	0	0	0
Saldo	109	110	110	113

4.2 Onderwijshuisvesting

Lasten	1.082	1.099	1.189	1.196
Baten	-128	-123	-137	-130
Saldo	955	976	1.052	1.066

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Lasten	1.277	1.268	1.174	1.114
Baten	-404	-332	-315	-361
Saldo	873	936	859	753

5.1 Sportbeleid en activering

Lasten	639	810	763	739
Baten	-147	-132	-132	-137
Saldo	492	677	630	602

5.2 Sportaccommodaties

Lasten	2.151	856	868	919
Baten	-376	-365	-279	-281
Saldo	1.775	491	589	638

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Lasten	452	614	518	534
Baten	-31	-31	-31	-32
Saldo	422	583	486	502

5.5 Cultureel erfgoed

Lasten	70	74	62	62
Baten	0	0	0	0
Saldo	70	74	62	62

5.6 Media

Lasten	575	597	608	609
Baten	-21	0	-21	-21
Saldo	554	597	587	588

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Lasten	2.972	3.027	3.111	2.954
Baten	-11	-6	-6	-8
Saldo	2.961	3.021	3.105	2.946

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Lasten	4.027	3.229	4.972	4.402
Baten	-2.667	-484	-2.712	-2.689
Saldo	1.361	2.745	2.261	1.713

6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd

Lasten	1.588	1.689	1.758	1.719
Baten	0	0	0	0
Saldo	1.588	1.689	1.758	1.719

6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal

Lasten	624	636	611	574
Baten	0	0	0	0
Saldo	624	636	611	574

6.3 Inkomensregelingen

Lasten	6.807	6.572	6.957	6.916
Baten	-4.979	-4.841	-5.407	-5.463
Saldo	1.828	1.731	1.550	1.454

6.4 WSW en beschut werk

Lasten	2.077	2.031	2.106	2.105
Baten	0	0	0	0
Saldo	2.077	2.031	2.106	2.105

6.5 Arbeidsparticipatie

Lasten	358	411	425	423
Baten	-8	0	0	0
Saldo	350	411	425	423

6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)

Lasten	297	336	336	706
Baten	0	0	0	0
Saldo	297	336	336	706

6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)

Lasten	2.018	2.336	2.491	2.496
Baten	0	0	0	0
Saldo	2.018	2.336	2.491	2.496

6.712 Begeleiding (WMO)

Lasten	1.805	1.961	1.944	1.646
Baten	0	0	0	0
Saldo	1.805	1.961	1.944	1.646

6.713 Dagbesteding (WMO)

Lasten	645	692	649	562
Baten	0	0	0	0
Saldo	645	692	649	562

6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)

Lasten	473	501	512	44
Baten	0	0	0	0
Saldo	473	501	512	44

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Lasten	0	301	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	301	0	0

6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal

Lasten	2.618	2.764	4.427	4.443
Baten	-17	0	0	-12
Saldo	2.602	2.764	4.427	4.431

6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk

Lasten	0	0	498	498
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	498	498

6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal

Lasten	2.805	2.795	1.243	1.250
Baten	0	0	0	-14
Saldo	2.805	2.795	1.243	1.236

6.791 PGB Wmo

Lasten	0	0	207	134
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	207	134

6.792 PGB Jeugd

Lasten	0	0	673	232
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	673	232

6.811 Beschermd wonen (WMO)

Lasten	192	492	293	347
Baten	-226	-632	-76	-324
Saldo	-34	-140	217	23

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Lasten	96	58	111	80
Baten	-80	-95	-94	-64
Saldo	17	-37	17	17

6.821 Jeugdbescherming

Lasten	303	286	259	259
Baten	0	0	0	0
Saldo	303	286	259	259

6.822 Jeugdreclassering

Lasten	36	38	29	29
Baten	0	0	0	0
Saldo	36	38	29	29

6.91 Coördinatie en beleid Wmo

Lasten	0	0	81	81
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	81	81

6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

Lasten	0	0	67	56
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	67	56

7.1 Volksgezondheid

Lasten	1.866	1.986	1.911	1.922
Baten	-316	-254	-292	-323
Saldo	1.550	1.732	1.619	1.598

7.2 Riolering

Lasten	1.788	1.818	1.864	2.072
--------	-------	-------	-------	-------

Baten	-2.432	-2.663	-2.708	-2.935
Saldo	-643	-845	-844	-864

7.3 Afval

Lasten	3.790	4.165	4.198	4.047
Baten	-4.496	-5.502	-5.362	-5.234
Saldo	-706	-1.337	-1.163	-1.187

7.4 Milieubeheer

Lasten	2.303	1.879	2.424	2.398
Baten	-1.070	-432	-1.119	-948
Saldo	1.233	1.447	1.305	1.451

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Lasten	144	134	140	126
Baten	-103	-84	-84	-96
Saldo	40	49	56	30

8.1 Ruimte en leefomgeving

Lasten	1.403	699	1.149	2.064
Baten	-371	-103	-639	-1.056
Saldo	1.033	596	509	1.008

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Lasten	11.743	560	2.038	1.283
Baten	-5.551	-553	-2.484	-1.726
Saldo	6.192	7	-445	-443

8.3 Wonen en bouwen

Lasten	1.295	1.100	1.204	1.371
Baten	-1.184	-582	-776	-2.947
Saldo	111	518	428	-1.576

Totaal saldo taakvelden	-3.784	-118	-1.227	-6.008
--------------------------------	---------------	-------------	---------------	---------------

Bijlage 8: Monitor Rekenkameronderzoek

De jaarlijkse monitor afhandeling aanbevelingen uit rekenkameronderzoeken (2025) wordt als bijlage aan de tussenrapportage toegevoegd.